

THE THREE WISHES

ปณิธาน ๓ ประการ

OF BUDDHADĀSA BHIKKHU

ของ พุทธทาสภิกขุ

Translated by : J.Ratana Nantho Bhikkhu

แปลเป็นภาษาอังกฤษ โดย : ดร.เจมส์ รัตนันท์ภิกขุ

THE THREE WISHES

of

BUDDHADĀSA BHIKKHU

(ปณิธาน ๓ ประการ ของ พุทธทาสภิกขุ)

Translated by :

J. Ratana Nantho Bhikkhu

แปลเป็นภาษาอังกฤษ

โดย : ดร.เจมส์ รัตนันโท ภิกขุ

BUDDHADĀSA BHIKKHU

หลวงพ่อพุทธทาสภิกขุ

คณไมททา

กรมพัฒนาชีวิต ชุมชน ซึ่งมีเป็นกรมทุกแห่ง ในสมัย
ที่โลกกำลังขาดแคลนคน ชุมชนละคนละตัว เช่นนี้ เป็นชีวิตที่
ไม่ตาย แต่จะยกแก่การคณไมททา, ชีวิตคณไมททา.

คำว่า "ชุมชน" เมื่อแปลได้ชัด มีความหมาย มาก
มาก นานาประการ, แต่ประการที่จริงที่สุดนั้น ชุมชน
คือ หน้าที่ ที่มีมนุษย์จะต้องปฏิบัติ ให้ถูกต้องตามกฎ
ของธรรมชาติ ทุกข้อทุกตอน แห่งวิถีชีวิตการ ของ เขา,
เมื่อ ความจำเป็น ซึ่งต้องอยู่ อยู่ตลอดเวลา นี้ โดย ส่วน ตัว และ
ส่วนรวม, รวมทั้ง โลก.

โลกขาดแคลนธรรมะ เพราะ ไม่รู้จัก ชีวิตที่ เป็น
ที่ ธรรมะ อยู่ อยู่ทุก ตั้งแต่ ตั้งแต่ ตั้งแต่ ตั้งแต่ ตั้งแต่
แต่คนไม่สนใจในโลก ในชีวิตจริงอันเกิดจากทวิภาวะ
คือ ธรรมะ มีอยู่. สิ่ง ซึ่ง แต่ แต่ แต่ แต่ แต่
การที่คนจะรอดชีวิตนั้น และ และ และ และ และ
อัน มีชีวิตเป็นวิถีชีวิต อัน อัน อัน อัน อัน
ซึ่งมีอยู่ทุกที่ อัน อัน อัน อัน อัน
โลกแล้ว; แต่ แต่ แต่ แต่ แต่ แต่
ตลอดกาล อัน อัน อัน อัน อัน อัน
เมื่อ เมื่อ เมื่อ เมื่อ เมื่อ เมื่อ เมื่อ
เมื่อ เมื่อ เมื่อ เมื่อ เมื่อ เมื่อ เมื่อ

โลกนี้คือชีวิต อัน อัน อัน อัน อัน อัน

เรียบได้ดั่ง โลกที่กัปกับกาลเคลื่อนธารมะ น้ำขุ่นมีรสขื่น สนิท-
ภพ; มีแต่ธรรม คือ สัจจะ ที่ระจรัสไปทุกทุกเวลาในสิ่งทุกอย่าง
 ขุ่นมี รสขื่นนี้ปรากฏอยู่ในโลกนี้เหมือนกัน. แม้จะมีพระผู้เป็นเจ้า
 อยู่บนสวรรค์คอยลงมา สมองของมนุษย์ก็ยังไม่เห็นเลย
 ไม่ได้ด้วยสัจจะที่มันเปลี่ยนไปทั่วโลกแล้ว ทั้งในโลกนี้ และในโลก
 เรืองรองด้วย สัจจะอัน สอนซ่านภาว ภัยสัจจะ หนีไปอย่าง สัตว์ขุ่นมัว
 บวม ครอบงำโดยธรรมที่ สัจจะล้นเหลือ และถูกรังด้วยระหว่าบระ-
 แหกกัน ระหว่าบขุ่นมัว ก็มี ความแปลกอย่างกัปกับ สอนไม่รู้จัก
 ของมัน, และไปก่อนด้วย กัปกับโลก แม้ในขุ่นมัวที่มีรสขื่น
 อยู่ในธรรม โดยรสขื่น. ผลแห่งธรรม นี้ มีสาร
ละมุน ที่หาหนทางธรรมะมีอยู่ในโลก.

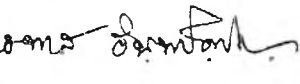
ปรากฏชัด ธรรมจะชัดเจน มันเป็น สัจจะที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลง
 ของมันในโลกเป็นเช่นนี้. ยึดอยู่ให้เป็นที่นิรันดรกัน และผลของ
 เป็นคุณธรรมแล้ว เข้าไปถึงทุกหนทั่วถึง เป็นเขาด้วย สัจจะธรรมนี้ ก็
 แล้วยิ่งดี โดยไม่มีต้องคอยใครใคร่ใคร่กันอันยืนยงอยู่ใน
 ธรรมได้ยิ่ง แต่ประจักษ์ใจ. แต่พอถูกขุ่นมัว คือ ธรรมะ ศาสนาธรรม
 เห็นผล สัจจะอันยืนยง มีเพียง และเปี่ยมล้น แรกสุดได้หมด แล้ว
มีรสขื่น; เพราะสัจจะอันยืนยงแห่ง สอนที่ภพกัปใหม่ เพื่อขุ่นมัว
 หลุดพ้นไป ตามทุกข์แห่งความขุ่นมัวสูง โดยอาศัย สัจจะ นี้ เร่ร่อน
ดั่ง ธรรม นั้นแหละ; ละได้หมดตามกัปกับ เผลอแพร่ธรรม ชัก
 ชอนกัปนี้ให้กระแค้น ๆ เพื่อ การรู้ผลมาแห่งธรรม สัญญะ
 มันเองนี่. การที่มันพ้น สัจจะ ธรรมะ นี้ เป็นผลแห่ง กิเลสแห่ง
 นี้ ไม่เห็นด้วยธรรมะ สอนดี ๆ นี้.

การรู้จักกรรม คือการรู้ว่าอะไรเป็นอะไรอย่างถูกต้อง คน
มีคุณธรรมในใจนับถือ แม้ในยามเดือดร้อนก็ยัง ทำดีด้วยใจอยู่
กับคนอื่นอย่างเรียบร้อย. มีหน้าที่เป็นความรับผิดชอบในหน้าที่
มีเป็นหน้าที่ของบุคคลในหน้าที่นั้น. รู้จักกรรมอย่างแท้-
จริง. ความเห็นแก่ตัว ย่อมเกิดไม่ได้เพราะเหตุนี้. ความรัก
เพื่อนมนุษย์ด้วยดี ย่อมได้โดยง่าย. แม้ว่าจะมีความเห็นต่าง
กันก็ยังสามารถหาจุดร่วมกันได้. ผู้ประพฤติกกรรม ย่อม
รู้จักเป็นสุข เมื่อรู้จักว่า ตนได้ประโยชน์อะไร หรือเมื่อได้ทำ
หน้าที่ของตนอย่างถูกต้อง. ความประพฤติดีของ คน
ดีคือ การที่รู้จักเป็นสุข. ไม่ชอบความทุกข์อันเป็นบาป
คือ สิ่งใดก็ตามที่ทำแล้วไม่ดี คือ ๓ อย่าง คือ กาย และ
ใจที่ผิดไปเป็นทุกข์อย่างใดก็ตามเหล่านั้น ปล่อยให้.

กรรม: ทรัพย์ในเรารู้จักมีจิตใจอย่างถูกต้อง รู้จักมี
ใจดีต่อคนอื่น และจิตใจอย่างถูกต้อง, มีหน้าที่ที่ทราบ
หน้าที่ของตนได้ ก็ประพฤติดีด้วยใจ. มีกรรมดี ความ
ถูกต้อง คือเป็นไปเพื่อ สันติสุข สันติสุขบุคคล และ สันติสุข
ของสังคม โดยสันติสุข, มีหน้าที่ที่ถูกต้องทุกประการ
ก็ดี. แม้แต่สัตว์เดรัจฉาน และพสกนิกรทั้งปวง, มีหน้าที่
คนทำตนเป็นสุข หรือหน้าที่แห่งอื่น. แม้แต่คนน้อยเดี๋ยว. คือ
มีใจดีต่อคนอื่น, ใจดีทั้ง, หรือ ขอบเขตของหน้าที่ ย่อมมี
แก่ผู้ประพฤติกกรรม. ข้อนี้ หมายถึงความว่า ๔๖๖๓ มีหน้าที่
หน้าที่ของบุคคลนั้น, มีแต่ สัตว์ ที่มีแต่หน้าที่
การประพฤติกกรรม มีแต่คนไป ก็ดี.

เรา มีตา หู จมูก ลิ้น ปลายใจ สัมผัสรับสารพัดจาก ทั่วทั้งโลก
 รับรู้กับทุกส่วนของ องค์กร ถูกถ่ายทอดมาเป็นครั้ง เมื่อมีสิ่งใดอยู่ก็
 อยู่กับส่วนนั้น มีใช้มีตา หู จมูก ลิ้น ปลายใจ สัมผัสรับสาร
 พัด ทั่วทั้งโลกเป็นภาพตลอดกันหมด จนในชั่ววินาทีนี้ แสงอันที่
 เป็นกันอยู่ โดยมากในโลกนี้คือสิ่งชั่วร้าย ซึ่งกำลังขาด ขวามะ.
 เราบังคับให้โลกของเราไม่ให้ก็ควร แต่เราสามารถใช้ความเฉล
 มตา หู จมูก ลิ้น ปลายใจ ให้เกิดสิ่งดีในโลก แต่ในชั่วขณะที่นี้
แต่ไม่มีสิ่งดีเป็นภัยแก่เราได้ โดยเอาสิ่งชั่วร้าย นั่นเอง. ที่
 คนในโลก ทำได้เช่นนั้น โลกนี้ ก็เป็น โลกที่น่าสงสาร น่าอยู่ค
 ล่าว นี่คือเป็นโลกของ พระประวิติจารย์เมธาจารย์ ผู้มีมหาทานทาน
 ทานนี้ เมตตาเป็นโลกนี้ ส่วนโลกนี้ ไม่ได้อยู่ ขวามะ.

คนที่คิดหาของในโลกนี้กับคนดี มีอยู่ตามที่ไหนก็ตาม ให้ทำหน้าที่
คือเดินไปตามทางธรรม. การชั่งใจให้ถูกตามที่ได้เดินไปตาม
 ทางธรรม ย่อมเป็นกุศลอันยิ่งใหญ่ของ และสุขสุด. เราได้
 การขจัดทุกข์อันมีชื่อว่า ขวามะ ดังนี้ แสงแห่ง สิ่งดี
 โยชนได้มา ทนความประพฤติของตน นับแต่ผู้ที่คิดบ่ได้ แล้ว ๑๑=
 ผู้ที่มีบ่มีสิ่งดีอยู่ โดยทุกแห่งทุกมุมเถิด. ส่วนโลกนี้ของค
 ุณภาพ มีสิ่งนี้ ที่คิดบ่ได้ เป็นอยู่อยู่.

ผู้ทอความ

สารบัญ
ปณิธาน ๓ ประการ
THE THREE WISHES

ปณิธาน ข้อ ๑

พยายามเข้าถึงหัวใจศาสนาของตน ๓๔

THE FIRST WISH

Try to get to the core of one is own religion 35

ปณิธาน ข้อ ๒

การทำความเข้าใจระหว่างศาสนา ๒๒๔

THE SECOND WISH

Building Mutual Understanding Between Religions 225

ปณิธาน ข้อ ๓

การนำโลกออกมาเสียจากวัตถุนิยม ๓๕๒

THE THIRD WISH

To Lead The World out of Materialism 353

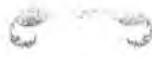
THE THREE WISHES

BUDDHADASA BHIKKHU

ปณิธาน ๓ ประการ

โดย... พุทธรักษา สกิกขุ

ปณิธาน ๓ ประการ

อานิสงส์ของการขอโทษ-อดโทษ

ต่อไปนี้จะขอกล่าวความรู้สึกในใจบางอย่าง.

ท่านทั้งหลายได้กล่าวคำขอขมาโทษ นี่ก็เป็นการดีถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี ; แต่ก็มีสิ่งที่จะต้องทราบว่าเป็นประเพณีนั้นก็เป็นสิ่งที่ต้องทำ, ทั้งที่ไม่มีโทษก็ขอโทษแล้วก็อดโทษ. นี่ก็เป็นประเพณี เป็นพิธีกรรม ซึ่งจะนำไปสู่ความจริง มันตั้งต้นที่พิธี บางทีก็กลายเป็นรีดองไปด้วยซ้ำ ; แต่มันก็มีประโยชน์ที่ว่ามันเป็นจุดตั้งต้นที่จะนำไปสู่ความหมายอันแท้จริงหรือตัวธรรมะที่แท้จริง.

THE THREE WISHES

The Merits Of Apologizing And Forgiving

From now on do allow me to express some of my feelings.

You all have uttered the words of apology. This is a proper thing to do according to customs and traditions; but there is something which you must know : customs and traditions is something which we normally have to follow. Ever though you have done nothing wrong, you still make the apology and get the forgiveness as have hoped for. This is just a mere custom or tradition which is becoming more of a rite and ceremony, and it has its own purpose in that it is the starting point that is to lead us to the real Dhamma or Truth.

เอาละ, สมมติว่ามีความรู้สึกบางอย่างเกิดขึ้น ที่ทำให้ไม่สบายใจ ต้องขอร้องโทษ ก็ดีแล้ว, ส่วนที่ไม่มีความรู้สึกอะไรที่เป็นสิ่งต้องขอโทษ ก็ขอโทษ ก็เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีต่อไป โดยเฉพาะแก่ลูกเด็ก ๆ.

การขอโทษและอดโทษนี้ เรียกว่าเป็นอริยวินัย, เป็นสิ่งที่จะกวาดล้างความรู้สึกขุ่นมัวแห่งจิตใจหลายอย่างหลายประการให้ออกไปจากจิตใจ. คนเราไม่ควรที่จะมีชีวิตอยู่ด้วยความรู้สึกขุ่นมัวในจิตใจ ท่านจึงบัญญัติพิธีอันนี้ขึ้นมา สำหรับประพฤติปฏิบัติกัน ก็ได้ผลว่าเราอยู่กันด้วยความสนิทใจ ; แต่จะขอร้องให้ท่านทั้งหลายต้องปฏิบัติเป็นนิจลิน คือ พร้อมทั้งจะขอโทษ และ พร้อมทั้งจะอดโทษ เพราะว่ามันจะกวาดล้างกิเลสหลาย ๆ อย่าง โดยเฉพาะกิเลสประเภทตัวตน.

Supposing some kind of feeling arises in you that makes you feel not nice and that you feel you must make an apology, then go on, make the apology and you will feel fine; but as for those of you who are not troubled by such a feeling and yet still feel like making the apology, well, carry on, no harm done in making the apology. It is meant to be setting a good example for the younger children.

To apologize and to forgive is collectively known as 'ariyavinaya' or 'noble discipline'. It is something which sweeps away whatever murky feeling within the mind. We should not have a life that is tainted with some murky feelings in the mind. Therefore such a rite of making apology has been set up to clear the mind of any contaminating stain, so that the result will be a cordial relationship and co-existence; however may you all practise it regularly, that is, always be ready to apologize and always be ready to forgive because it will help to sweep away all sorts of mental defilements in us, especially those that have much to do with our sense of an egoistic 'self'.

ขอให้คิดดูเถิดว่า ถ้าเราไม่มีความรู้สึกว่าเป็นตัวเป็นตน แล้ว โทษมันจะเกิดขึ้นอย่างไรได้. นี่แหละมันเป็นเรื่องเดียวกันกับที่ว่าการดับทุกข์ทั้งปวงอยู่ที่ไม่มีความเป็นตัวเป็นตน ไม่รู้สึกเป็นตัวเป็นตน. ชนิดเลวมากก็คือเห็นแก่ตน นี่มันก็เป็นทุกข์, แล้วพาลทำให้ผู้อื่นเป็นทุกข์ด้วย : แม้จะเป็นชนิดติดตามปกติของสัญชาตญาณ รู้สึกว่ามีตัวเราอยู่เป็นเครื่องดำรงชีวิต มันก็ยังเป็นของหนักอยู่นั่นเอง ; ฉะนั้น พระพุทธเจ้าท่านจึงสอนสิ่งสูงสุดหรือสุดท้าย ว่าปิดออกไปเสียให้หมดซึ่งตัวตน. ลัทธิศาสนาต่าง ๆ ที่เกิดอยู่ก่อนพระพุทธเจ้า ล้วนแต่มีตัวตน, แล้วก็ไปบัญญัติว่ามีตัวตนอย่างนั้น มีตัวตนอย่างนี้ดีที่สุด ให้คนปฏิบัติตาม ; แต่ก็ไปจบลงด้วยความมีตัวตน. ที่สูงสุดในประเทศอินเดีย ก็คือ ลัทธิอุปนิษัท ซึ่งสอนว่ามีตัวตน, แล้วในที่สุดก็ไปมีตัวตนอันถาวร ไปจบที่นั่น. พระพุทธเจ้าท่านไม่ทรงเห็นด้วยว่ามันจะเป็นที่สิ้นสุดสิ้นสุด และจบแห่งความทุกข์ มันต้องออกไปเสียจากความมีตัวตนโดยสิ้นเชิง.

Think about this : in the absence of the sense of 'self' such as the sense of being 'I' or 'mine', how is trouble going to originate? This is the same matter with the notion that the extinguishing of all suffering depends on the absence of the sense of having a 'self', the worst of which is selfishness that brings suffering not only to one's own self but also to many other people. Even if selfishness is of a kind that comes with instinct which gives us the feeling that there is a 'self' in us that is in command of life, it still is something heavy for us to carry about throughout our lives. Therefore the Buddha took pain to teach about the highest aspect of his knowledge : the complete eradication of the attachment to the sense of belonging to or having a 'self' such as 'I' or 'mine'. Even before the Buddhist era, the prevailing religions in India all had accepted 'self' as a significant aspect in their teaching and had even declared that this or that kind of 'self' was good, urging people to follow suit. The highest teaching in India was the Upanishad (of the Hindus) which taught that there was a 'self' and ended up with a permanent 'self' in the end. The Buddha was not convinced that this 'self' would be the end of suffering ; he felt that to get out of suffering we must get out of this sense of being and having a 'self' entirely.

ลัทธิคำสอนที่สูงที่สุดในครั้งพุทธกาล ก็ดูจะไม่มีอะไรมากไปกว่า *เนวะสัญญานาสัญญายตนะ* ซึ่งอาจารย์ชื่ออุทกดาบสรามบุตรสอน ; พระพุทธเจ้าทรงกระทำได้ครบถ้วนสมบูรณ์ แต่ท่านรู้สึกว่ามี, ไม่ใช่จบ, ไม่ใช่ที่สุดจบแห่งความทุกข์, แม้จะมีตัวตนชนิดที่เกือบจะไม่มีความรู้สึกอะไรอยู่แล้ว มันก็เป็นที่สุดแห่งความทุกข์ไม่ได้. *เนวะสัญญานาสัญญายตนะ* แม้จะสงบเงียบเท่าไร มันก็ยังมีความหมายแห่งตัวตนเป็นเช่นนั้น, มันไม่จบได้.

พระองค์จึงทรงค้นของพระองค์เอง ในที่สุดก็พบลัทธิสูงสุดที่ว่า **ต้องปิดความรู้สึกว่าตัวตนนี้ออกไปเสียให้หมดสิ้น,** เมื่อตัวตนมันหมดสิ้น ไม่มีความรู้สึกว่าเป็นตัวตนแล้ว **จิตมันก็ไม่มีความทุกข์เลย; อยู่ด้วยกันกับร่างกายที่ไม่มีความทุกข์.** ครั้นถึงเวลาที่ร่างกายจะต้องแตกดับตามธรรมชาติ ก็แตกดับไป **จิตมันก็เข้าถึงความว่าง.** จึงว่ามีที่สุดอยู่ที่ความว่าง เป็นธรรมะอันสูงสุด ว่านิพพานเป็นความว่างอย่างยิ่ง. คำอธิบายนี้ แม้จะเป็นคำอธิบายของพระสารีบุตร หรืออะไรก็ตาม ที่กล่าวในคัมภีร์ปฏิสัมภิทามรรคว่า **นิพพานเป็นความว่างอย่างยิ่ง ; นี้ถูกตรงตามหลักที่คำสอนทุกชนิดระบุไปยังความว่างจากตัวตน,** แล้วในที่สุดก็พบความว่างแห่งตัวตน ก็จัดเป็นพระนิพพานเป็นที่สุด,

The highest teaching just before the enlightenment of the Buddha seemed to be no other than 'nevasannana-saññayatana' which was taught by a teacher named Udaka. The Buddha had learned all that was to be learned from him but in the end, the still unenlightened Buddha felt that this was not yet the end of his spiritual striving, there was still something more to seek for. It was not the final step whereby suffering would end even though at this stage, the sense of 'self' was almost imperceptible, it was still not the point of the complete cessation of suffering. No matter how calm the trainee would seem to be, the sense of the attachment to 'self' would still be there in the mind.

The Buddha went on his own in quest of truth and finally he discovered the highest concept of all which pointed to the absolute necessity of a total elimination of the attachment to the sense of having or belonging to 'self'. In the absence of the consciousness of this attachment to the sense of being 'I' or 'mine', the mind is being set free and experiences no more suffering. It thrives side by side with the physical body that experiences no suffering too. When the time comes for

เป็นที่จับสั่นแห่งความทุกข์และปัญหาทั้งปวง. เมื่อมันไม่มีตัวตน แล้วปัญหาอะไรมันจะตั้งอยู่ได้, แล้วความทุกข์อะไรมันจะตั้งอยู่ได้ มันจึงอยู่แต่ความว่าง สภาพความว่างเป็นนิรันดร.

นี่แหละ ขอให้ท่านทั้งหลายมองเห็นโทษแห่งความมีตัวตน ว่า มันยุ่งยากลำบากสักเท่าไร, ต้องแบกของหนักคือตัวตน, แล้วถ้าเลยเถิดไปกว่านั้น เลวมากกว่านั้นมันก็เห็นแก่ตน ก็ยิ่งหนักยิ่งร้อน มากขึ้นไปอีก, แล้วก็พาลทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนด้วย.

เดี๋ยวนี้ เรากล่าวคำขอขมาลาโทษ ในความหมายที่ว่า มีตัวตน, แล้วขอให้รู้สึกว่าเป็นจุดตั้งต้น เป็นชนบทรรมนิยม ประเพณีหรือพิธีกรรมที่เป็นจุดตั้งต้น ที่จะนำไปสู่ความไม่มีตัวตน. นี่ขอให้ตั้งใจอย่างนี้ มีความรู้สึกเศร้าหมองอะไรอยู่ ; ถ้าว่าเป็น เรื่องล่วงเกินผู้ใด ล่วงเกินผู้ใด ก็ขอให้ถือว่าเป็นการล่วงเกิน พระธรรม, พระธรรมซึ่งมีหลักว่าต้องไม่ประทุษร้ายแม้โดยความ คิดแก่ผู้ใด.

the physical body to break down by the rule of nature, it thus breaks down accordingly and the mind enters into voidness. Thus the end lies in voidness. Nibbāna is the most supreme voidness, (Nibbāna does not mean death; one can experience it while still alive) so declared Sariputa, or as is mentioned in some Pali text such as 'patisambhidamagga'. It is right in accordance to all Buddhist principles propagating the concept of 'no self' or voidness; and the Buddha himself had, in the end, actually discovered this voidness of 'self' when he attained Nibbāna finally. With voidness or in the absence of 'self', how could problem establish itself? How could suffering establish itself? What prevails is voidness or emptiness - an emptiness that lasts eternally.

May you all be able to discern the abuses of having become attached to the sense of 'self' and realize how difficult it makes life for us in having to carry this heavy load of 'self' wherever we go . The load would turn even heavier if the 'self' that we are attached to becomes 'selfishness', and start giving trouble to other people as well.

Now all of you have uttered the words of apology in the context of having a 'self', may you be able to realize that it is not only a matter of customs and

ถ้าเกิดมีความคิดร้ายแก่ผู้ใด มันก็กลายเป็นนอกจากล่วงเกินผู้หนึ่งแล้ว มันก็ยังล่วงเกินพระธรรม, เมื่อล่วงเกินพระธรรม มันก็เท่ากับล่วงเกินพระพุทธเจ้า ผู้เปิดเผยซึ่งพระธรรม, แล้วก็ล่วงเกินพระสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติตามหลักธรรม. นี่เราเป็นผู้ประมาทอย่างนี้ มันเป็นการล่วงเกินทั้งพระพุทธ ทั้งพระธรรม ทั้งพระสงฆ์ ; ฉะนั้น ขอให้มิจิตใจเกลี้ยงเกลา ว่าเราไม่มีความรู้สึกที่เป็นการล่วงเกินใด ๆ อีกต่อไป, มุ่งหมายความหมดสิ้นแห่งตัวตน ซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งความล่วงเกิน ; นี่แหละเป็นจุดตั้งต้นนำไปสู่จุดสูงสุด.

ขอให้การขมาโทษนี้มีลักษณะอย่างนี้ มีพฤติกรรมเป็นไปอย่างนี้ นำไปสู่จุดหลุดพ้น, แล้วผู้ที่ได้รับการขอภัยจากผู้ล่วงเกิน ก็เหมือนกันแหละ ; ถ้าไม่ให้อภัยนั้นแหละมันจะเป็นผู้รับเอาบาปเอาโทษอะไรต่าง ๆ ใส่ตนไว้, ต้องให้อภัย รับผิดชอบต่อภัย รับผิดชอบต่อภัย ก็จะเป็นการทำลายล้างซึ่งความยึดถือว่าตัวตน อย่างเดียวกัน. ผู้ขอภัยก็ดี ผู้ให้อภัยก็ดี ล้วนแต่ให้เป็นไปเพื่อการชำระชะล้างซึ่งตัวตนด้วยกันทั้งนั้น ; แม้กระทำในวันนี้ก็ขอให้เป็นการกระทำตลอดไปไม่มีที่สิ้นสุด กว่าจะถึงที่สุดแห่งชีวิต, และให้ถือเป็นหลักปฏิบัติว่า ถ้ามีอะไรพอรู้สึกขุ่นมัวในใจ ว่ากระทบกระทั่งใคร รับผิดชอบต่อโทษ ; ผู้ถูกขอโทษจงรับผิดชอบต่อโทษ.

traditions or rites and rituals but it is also the starting point which will lead you to a state of not having and being a 'self'. The Dhamma teaches that one should not harm the others even just by merely conceiving the idea of doing it. If it is a matter of you having transgressed someone else, do regard it as a matter of the transgression of Dhamma.

If one has destructive thoughts for others, it becomes more than just a matter of ill-conceived thoughts. It is equivalent to a transgression of Dhamma and the Buddha who proclaimed the Dhamma as well as a transgression toward the Sangha of monks who practise the Dhamma. See how serious is the nature of such ill thoughts. Therefore do clear the mind of any unwholesome thoughts and be intent on the extinguishing of the sense of 'self'. This will be the starting point that leads to the highest point—a state of not having or being a 'self'.

May your apology be motivated by such noble aim and lead to your own spiritual liberation. If the person to whom the apology is made does not care to accept it, that would amount to committing a sin. He or she should accept the apology, quickly forgive the one who makes the apology and by doing so, he or she would have

ถ้าในโลกนี้เต็มไปด้วยการขอโทษ และการให้อภัยโทษ แล้ว จะไม่มีวิกฤตกาลเลวร้ายใด ๆ เกิดขึ้นมาได้เลย, เป็นการสร้างสันติภาพให้แก่โลกทั้งโลกเลย ด้วยการยึดถือหลักที่ว่าขอโทษและออดโทษ. ฉะนั้นขอจงประพฤติปฏิบัติจนเป็นนิสัย และอบรมลูกเล็กเด็กแดง ให้รู้จักขอโทษและออดโทษแก่กันและกันจนเป็นนิสัย. ลูกเด็ก ๆ เขาไม่ค่อยมีความรู้, เขามีความไม่รู้ เขาก็มีความประมาท ; เพราะฉะนั้นมักจะล่วงเกินกันได้ง่าย ๆ ก็อบรมให้เขามีความรู้สักว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรจะมีอยู่ในตน, เป็นความร้าย นำมาซึ่งความเสียหาย มีโชคร้ายเกิดขึ้น, ก็ขอให้รู้จักขอโทษขอโทษ. ขอให้เด็ก ๆ ของเรา รู้จักขอโทษแม้แก่สุนัขและแมว เพราะมันต้องมีเรื่องกระทบกันบ่อย ๆ แม้แต่สุนัขและแมว ก็ขอให้ลูกเด็ก ๆ ของเรารู้จักขอโทษ, รู้จักขอโทษ และถือเป็นการได้รับอภัย, ก็จะมีนิสัยที่ดี คือ มีนิสัยอันเกลี้ยกล่อมมาจากสิ่งเศร้าหมอง.

destroyed his or her own egoistic self. For those who make the apology or those who accept it alike, it is all a gesture of good will from both parties to get rid of the egoistic 'self' in them. Even though this tradition of making apology is an event of special occasion, you may in fact do it everyday in your mind till your last day. Whenever you sense that you may have done something wrong, do not hesitate to make an apology, and for those to whom the apology is being made, a quick forgiveness will only help to improve relationship and make things better.

Should the world be full of people who are always ready to apologize and people who are generous in granting their forgiveness, the world would hardly have any perilous crisis. Should everybody adhere to apologizing and forgiving as a principle of manifesting good will to each other, it would be the same as building peace for the whole world. Thus do commit yourselves to this nice tradition and instill a sense of the appreciation of the beauty of our traditions in young children. Little children are still ignorant and tend to be careless. Thus they often make mistakes. So teach them what ought to be taught to little children so that they will have a healthy

ดังนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องแล้ว ขอแสดงความพอใจ ยินดีในการที่ได้รักษาอริยวงศ์ปฏิบัติปฏิบัติ คือ ระเบียบปฏิบัติของพระอริยเจ้า ที่ท่านถือเป็นหลักสำคัญในการขอโทษ และอดโทษ ในการกระทำในวันนี้, และขอให้ถือว่าเป็นการกระทำตลอดกาล แล้วก็ขำระอนุสัยสันดานนี้ให้หมดจดเกลี้ยงเกลายิ่ง ๆ ขึ้น ทุกที ๆ. ขอโทษครั้งหนึ่ง มันขำระอนุสัยในสันดานได้หน่วยหนึ่งเสมอ, มันจะมีลบ คะแนนลบแก่ฝ่ายอนุสัยอาสวะ ; นี้ขอให้ปฏิบัติเป็นหลักประจำใจ.

ขอโทษได้แม้แต่กับผู้ที่อยู่ต่ำกว่าเรา แม้เขาจะเป็นลูกจ้างเป็นคนใช้ เป็นอะไรต่าง ๆ ก็ขอให้ขอโทษ, และขอให้อดโทษ มันก็มีความเกลี้ยงเกลายิ่งในจิตได้ด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย เป็นรากฐานแห่งความสงบสุข. เพียงเท่านี้มันก็เป็นปัจจัยแก่พระนิพพานเป็นอย่างยิ่ง คือ มีจิตใจสงบเย็น เกลี้ยงเกลายิ่ง มันก็ได้ปัจจัยส่งเสริมเพิ่มพูนยิ่ง ๆ ขึ้นไป มันก็มีนิพพานเร็วขึ้น, เป็นความเกลี้ยงทั้งหมดแห่งจิตใจ มันก็มีความสงบเย็นตามความหมายของคำว่านิพพาน.

mind in a healthy body. Teach them how to apologize. Let our children know how to apologize even to dogs and cats because very often they may mistreat or mishandle those little animals. Install in them a sense of compassion so that they will grow up to become nice and decent people.

Therefore I feel that you all have done the right thing. May I express my satisfaction and delight in being able to help preserving this humble practice of the noble ones, to which you all have been adhering to as an important principle of your own practice. May you hold on to it as a deed to be regularly performed throughout the course of time and may it help to purify your nature that its purity will increase progressively with every effort you make.

May I express my appreciation over the deed which is in conformity with the Dhamma and Vinaya (disciplines). My hearty gratitude to you all for your generous gesture of good will. May you reap the fruit of success which is to be a right livelihood for the extinguishing of suffering in every stage of your life and remain an innate factor that leads to Nibbāna.

จึงขออนุโมทนาในการกระทำ โดยธรรมะ โดยวินัย ขออนุโมทนาด้วยเป็นอย่างยิ่งในการกระทำทั้งหลาย และโดยส่วนตัวก็ขอขอบพระคุณ ขอบคุณ ขอบใจ แก่ท่านทั้งหลาย ที่ได้กระทำอย่างนี้กับข้าพเจ้า. ฉะนั้น ขอให้ประสบผลสำเร็จในการกระทำนี้ คือ มีความเป็นอยู่ที่ถูกต้องแก่การที่จะดับทุกข์ทุกชั้นตอนแห่งชีวิต, เป็นอุปนิสัยปัจจัยไปจนตรายเท่าเข้าสู่พระนิพพานอย่างที่เราใช้กัน.

ขออนุโมทนาและขอขอบพระคุณ และขออดโทษ อดหมด ไม่มีอะไรเหลือ เพราะว่าอาตมาไม่ถึงโทษ มีปกติไม่ถึงโทษ ก็เลยเป็นการอดโทษอยู่โดยอัตโนมัติ, เป็นอันว่าเรา ๒ ฝ่าย มีจิตใจเกลี้ยงเกลมาจากสิ่งที่เรียกว่าโทษ, แล้วก็มีความสุข ความเจริญออกงามอยู่ในครรลองของพระศาสนา ด้วยความมีจิตเกลี้ยง เป็นผาสูกอยู่ทุกทิพาราตริกาล เทอญ สาธุ

Again I thank you all with all my heart. May you all be forgiven till there is nothing more for you to be worrying about because after all , it is not in my nature. To hold on to displeasure of offence so that forgiveness surfaces in me automatically. So it becomes such that the both sides, you and I , have a mind which is free from any wrong. May you all attain happiness and progress in the path of religion by having a clean and clear mind and remain.

แถลงเรื่องทำบุญล่ออายุ

ท่านสาธุชนและเพื่อนสหายทั้งหลาย,

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีในการมาของท่านทั้งหลาย
ในลักษณะอย่างเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้ว ว่าเพื่อประโยชน์อะไร ;
แต่เราก็ยังจะต้องทำความเข้าใจกันอยู่บ้างตามเคย. **ขอบพระคุณ**
ในการมาเป็นข้อแรก ด้วยความหวังดีแก่ข้าพเจ้า, แล้วก็**ขอบ**
พระคุณในการให้ของขวัญ.

การทำบุญเนื่องด้วยอายุของเรานั้นนะ มันแปลก มัน
แปลก การให้ของขวัญมันจึงแปลก ; โดยทั่วไปเขาก็ให้ของขวัญ
ในลักษณะวัตถุสิ่งของหรืออะไรก็ตามเรื่องของการทำบุญ ประเภท
ที่เรียกกันว่าล่ออายุ. แต่ของเราในที่นี้เป็นการทำบุญประเภท

**MAKING ANNOUNCEMENT ON
THE OCCASION
OF MERIT-MAKING IN MOCKERY
OF THE MATTER OF AGE**

Dear Buddhists and friends of Dhamma,

Allow me to express my pleasure in your coming here for a purpose already known, but as usual, there is some clarification to be made. First of all, I wish to thank you all for your coming here with *good will* towards me, and thank you for the present. *goodwill*

The merit making on the occasion of my birthday, or my age, is strange comparatively, and the giving of gift is subsequently a strange one. Generally, people give presents in the form of material objects or whatever it may be according to the normal business of merit-making on a birthday occasion ; but here our merit-

ล้ออายุ ช่วยเข้าใจในความมุ่งหมายอันนี้ให้ถูกต้อง ให้สำเร็จประโยชน์. **ทำบุญต่ออายุนั้น** ก็เป็นของทั่ว ๆ ไปที่กระทำกันอยู่ มีสมุฏฐานมาจากความขลาดความกลัวจึง**ทำบุญต่ออายุ**, **ส่วนทำบุญล้ออายุ**นี้มันมีสมุฏฐานมาจากความกล้าหาญ, เผชิญหน้ากับความล่องไป ๆ แห่งอายุ **ทำบุญต่ออายุ**กับ**ทำบุญล้ออายุ** มันจึงไม่เหมือนกัน แล้วบางทีมันจะตรงกันข้ามก็ได้.

ข้าพเจ้าเลือกเอาการทำบุญต่ออายุ แต่ความมุ่งหวังว่าต่ออายุไม่ใช่ของตนเอง แต่ว่าสืบอายุพระศาสนา, การบำเพ็ญบุญชนิดไหนจะเป็นการสืบอายุพระศาสนา เราก็เลือกเอาการบำเพ็ญบุญชนิดนั้น. ดังนั้น การบำเพ็ญบุญประเภทล้ออายุ มันก็เกิดขึ้น คือ มีสติสัมปชัญญะ ล้ออายุที่มันช่างเปลี่ยนไป ๆ อย่างรุนแรง อย่างรวดเร็ว ยุ่งกันไปหมด หาความสงบไม่ได้.

making on my birthday is not to celebrate the age, but rather to kid or ridicule it. (In Thailand, ^abirthday is celebrated by making merit with the intent to 'prolong' the age of the 'owner' of the birthday.) Making merit on a birthday occasion with the hope for enhanced longevity is something common among the common people. That people wish to 'prolong' their life span ^{lifespan?} is most probably due to the fear factor (fear of death), so they make merit on their birthday and also undergo some rites symbolic of the prolonging of longevity. As for making merit with the intent to ridicule ^abirthday or age, it requires courage from within to act ⁱⁿ this non-conforming way (which is rather 'revolutionary'). Therefore this unique way of celebrating a birthday is rather different from the conventional way of doing things. In fact, it can be just the opposite.

I choose making merit to prolong not my age, but that of Buddhism. Whichever kind of merit-making which is supposedly to be prolonging the age of Buddhism, I choose that kind of merit-making. Therefore, the merit-making to ridicule age comes into existence here. It is done with mindfulness (sati) and right knowledge (sampajañña).

นี่เราจะล�มัน, เราจะล�มัน ว่าอายุอะไรบ้บบอย่างนี้ มันควรจะมีความปกติ เป็นสุข สงบ, ควรจะทำทหายการเปลี่ยนแปลง หรือการหมุนไปแห่งอายุว่าเราควบคุมได้, และเราก็จะล�อายุมาตั้งแต่วันแรกเกิดจากท้องมารดา ไม่ได้กินอะไรเลยก็อยู่ได้ เพื่อระลึกนึกถึงเหตุการณ์อันนี้, และเหตุการณ์ต่อไป ก็ว่าเราจะมีกาให้ของขวัญในวันนี้ คือ การเว้นการกินอาหารเสียสัก ๑ วัน, ๑ วัน โดยนึกถึงวันแรกคลอดมาก็ไม่ได้กินอะไรกินแต่น้้า. วันนี้ก็เหมือนกัน ไม่กินอะไร กินแต่น้้า มันเป็นการบังคับความรู้สึก, เป็นการฝึกหัดจิตใจให้อยู่ในการบังคับ, สามารถจะรักษาระเบียบและร่องรอยใด ๆ ไว้ด้วยความเข้มแข็ง, จึงมีการให้ของขวัญกันด้วยการเว้นการกินอาหาร ๑ วัน ก็ปรากฏว่ามีผู้ให้ของขวัญจำนวนมากมาย นี่ขอขอบพระคุณเป็นพิเศษ.

Now, we will make a mockery of age, this crazy matter about age which has brought much trouble to most people who make a big fuss over it when there should be normalcy and peace. We should challenge the changing and turning of age to prove that we can control it, and we are to make a mockery of age since the first day of our births from our mother's wombs. In order to commemorate the day of our birth and events ahead, we will even go without food at all for that day, but we will drink only water. This will be our present or gift for the day. It is the same today. We will not eat anything, but drink only water. The aim is to control the feelings and train the mind so that it can be brought under our own control or restraint and become firmly disciplined. Hence, the birthday gift comes in the form of abstaining from the consumption of food for one day (and night). It appears that many people come here to offer this special gift. Thus, I specially thank all of you for your endeavour.

ถ้าว่าเราจะมีการเว้นการกินอาหารกันสัก ๑ วัน สมมติว่า อาหารมีราคาทั้งวัน เอาสัก ๑๐ บาท ทั้งวัน. อาหารทั้งวัน คน ๕๐ ล้านคน ก็ประหยัดเงินได้ ๕๐๐ ล้านบาท, มันไม่ใช่เรื่องเล่น ๆ มันสามารถจะมีประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และทางอะไรไปเสียทุกอย่าง, อดอาหารกันเสีย ๑ วัน ประหยัดเงินได้ตั้ง ๕๐๐ ล้านบาทสำหรับ ๕๐ ล้านคน. แต่ว่ามันไม่ใช่จะคิดกันแต่ในแง่เศรษฐกิจอย่างนั้น ; มันคิดกันถึงความเข้มแข็ง การบังคับจิตใจได้. การบังคับจิตใจได้เป็นปัจจัยสำคัญของทั้งหมดที่จะปฏิบัติตนให้อยู่ในครรลองของความดับทุกข์.

เป็นอันว่า ท่านทั้งหลายที่ได้ให้ของขวัญในวันนี้ จงประสบความสำเร็จ ในการบังคับกายบังคับจิต อยู่ในร่องรอยตามที่เราต้องการ. เราต้องการอย่างไร มันควรจะได้เช่นนั้น ; เราตามใจตัวมาทุกวัน ๆ ก็รู้กันอยู่, เราจะไม่ตามใจตัวเสียสัก ๑ วันก็ยังได้ แล้วก็ปฏิบัติในลักษณะที่ว่าเป็นผู้ไม่ประมาท อดกลั้นอดทน มันก็มีความถูกต้อง ไม่เสียหายอะไร. แต่คนฉลาดทำไม่ได้ เพราะมีความฉลาดครอบงำแล้ว, อะไร ๆ มันก็เปลี่ยนไปหมด. ดังนั้น มันก็จะต้องกระวนกระวาย หรือหิว หรือเดือดร้อน หรืออะไรไปต่าง ๆ นานา ; แต่ถ้าตั้งใจหรือบอกตัวเองวันหนึ่งด มันก็ดแหละ,

Supposing that the food for one whole day costs ten ^{bah}baths per person and that there are fifty million people in all; the cost of food these people consume will total up to five hundred million ~~baths~~ ^{bah}baths. Therefore, if all of us would go without food for one day, we would have saved five hundred million ~~baths~~ ^{bah}baths. This is not a joking matter. It can be of benefit in many respects, especially in the economic field. Going without food for one day can save up to 500 million ^{bah}baths of 50 million people, but it is not merely economy that we are concerned with. We are more interested in the determination to restrain the mind, as the ability to control it is ^{the most} ~~an~~ important factor of all factors which will put us ~~in~~ ^{on} the path of the cessation of suffering.

So may you all who have presented this gift to me succeed in restraining and disciplining your mind ^{on} in the path that we want it to be. For how long we have been indulging ourselves in our own wants and whims is a matter known to we ourselves; but on this day, we will go against our whims for one full day and night by abstaining from taking food. This is something that can be possibly done, but do it with

เข้าใจว่าแม้แต่น้ำย่อยอาหาร มันก็จะพลอยงดพลอยหยุดที่จะส่งออกมา ปัญหาก็ไม่เกิดแก่กระเพาะลำไส้อะไร. หรือว่าถ้าจะมีการออกตามปกติก็ไม่เป็นไร ก็กินน้ำชดเชยได้, ได้ความว่า เป็นนายมีอิสระเหนือร่างกายโดยเฉพาะกันเสียสักวันหนึ่ง ; เพราะเหตุผลดังที่กล่าวมา. สรุปความว่าเป็นการเตรียมความเข้มแข็งสำหรับจะเป็นมนุษย์ที่เข้มแข็ง เผชิญกับหน้าที่ทุกชั้นตอนได้เป็นอย่างดี.

ขอให้ทุกท่านได้รับอานิสงส์แห่งการให้ของขวัญในวันนี้ด้วยกันจงทุกคนในลักษณะอย่างนี้, ไม่ใช่เพียงแต่ว่าเป็นการขอบคุณของข้าพเจ้า, ขอให้ได้ผลเป็นประโยชน์ในด้านจิตใจตามธรรมชาติแก่ท่านทั้งหลาย.

great patience and care. There is no harm done in such a practice that is meant only for one day. However, cowardly people cannot do it because a lack of strong will looms over the mind, creating a feeling that nothing will be right. They would become agitated, hungry or disturbed or whatever it may be ; but if they were to truly determine that they would make a serious attempt to abstain from taking food for one day, they would actually succeed in doing it. Perhaps even the digestive fluid would stop flowing during the fasting period, posing no problem to the stomach or intestines. Even if the digestive fluid flows, it does not really matter much. Drink water as a compensating measure. To be able to overcome this physical need on this day is to be your own master over your own body for one day. It is a preparation to make us strong-willed so that we will be able to take up our duty, at whatever level, without any problem.

May each and everyone of you receive the merit of presenting this unusual gift today. This is not merely my own way of expressing my gratitude, but I do wish that all of you will be benefited spiritually.

นี่เรียกว่าเป็นการศึกษาอายุ เป็นการรู้จักอายุ เป็นการปฏิบัติต่ออายุ แล้วก็มีผลดีที่เกี่ยวกับอายุนั่นเอง. นี่เป็นข้อความเบื้องต้นที่จะปรารถนาค้นคว้าความเข้าใจกัน อย่างที่เคยทำมาแล้ว. ขอขอบพระคุณที่มาด้วยน้ำใจ ร่วมการทำบุญล่ออายุ; ส่วนความลำบากนั้น จะปรับให้เป็นข้อบกพร่องของข้าพเจ้าก็ได้เหมือนกัน. แต่ว่าถ้าลำบากเท่าไร ก็เป็นการล่ออายุเท่านั้น, ยิ่งได้รับความลำบากในการมาหรือมาร่วมงานนี้เท่าไร ก็ยิ่งได้ผลเป็นการล่ออายุของตัวเองมากเท่านั้น. แต่ถ้าจะให้มีความรับผิดชอบของเจ้าถิ่น ก็รับผิดชอบและขอภัย ; แต่ขอกล่าวว่า **ขอให้ความลำบากนั้นเป็นการทำบุญล่ออายุ หรือบูชาคุณร่วมกันในการล่ออายุในวันนี้.**

ทีนี้ก็จะได้กล่าวธรรมะเนื่องในโอกาสนี้ อย่างเดียวกับที่เคยกระทำมาแล้วในปีก่อน ๆ ว่า จะมีการบรรยายธรรม ๓ ครั้ง คือ ภาคเช้า ภาคบ่าย แล้วก็ภาคกลางคืน, เรายังคงกระทำไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้วางไว้แล้ว. บัดนี้ก็จะได้มีการบรรยายธรรมที่เรียกว่าเป็นภาคเช้า การบรรยายธรรมปีนี้ ก็จะบรรยายตาม **หลักปณิธาน ๓ ประการ** ของข้าพเจ้า.

This is what we call 'learning about age'. It is knowing about age - how to act in a proper way with regard to this matter of 'age' and how to be benefited by it. This is the initial information which is to be further examined and comprehended as has been usually done previously. Thank you for coming to participate in the merit-making occasion of making a mockery of 'age'. As for the difficulties or inconveniences you have to face, let it be taken as the fault on my part; but however ^{many} much the difficulties there are, that much will be our mockery on 'age' matters. The more difficulties you get in coming to join the practice here, the more results you will get from your attempt in mocking our human delusion with age; but if you are looking for someone to assume responsibility over the entire matter of fasting and making a mockery of age, then I will take the full responsibility and I apologize for the difficulties and inconveniences you have to face. May your overcoming of the difficulties be a form of merit-making itself.

As is customary of the schedule here, there will be Dhamma discourses delivered at three separate junctures : morning, afternoon and evening. I will adhere to the arranged schedule. Now I will begin

ในข้อแรกก็ว่า พยายามให้เข้าถึงหัวใจแห่งศาสนาของตน ๆ ไม่ว่าจะถือศาสนาอะไร.

ข้อ ๒ ให้ทำความเข้าใจเป็นอันดี ในระหว่างศาสนาทุกศาสนา เพื่ออยู่ร่วมกันในโลก เพื่อช่วยเหลือโลกให้ประสบสันติภาพในลักษณะเป็นสหกรณ์ของศาสนาทุกศาสนา ในการทำหน้าที่ร่วมกันเพื่อช่วยโลก.

ข้อที่ ๓ เป็นการมุ่งหมายที่จะดึงหรือชักหรือลากโลกนี้ออกมาเสียจากอำนาจของวัตถุนิยม. วัตถุนิยมกำลังครองโลกเป็นปัจจัยแห่งการเห็นแก่ตัว เกิดกิเลสเป็นทุกข์ส่วนตัว, เกิดการเบียดเบียนเป็นทุกข์ในส่วนสังคม. เดียวนี้โลกเจริญด้วยวัตถุ พัฒนาวัตถุนตกเป็นทาสของวัตถุ. ช่วยเข้าใจคำนี้กันไว้ให้ดี ๆ ว่า เป็นทาสของวัตถุ บุชาวัตถุเหมือนกับบูชาพระเจ้า จนจะกล่าวได้ว่า เดียวนี้เขาก็ถือศาสนาวัตถุกันเสียแล้ว, แล้วก็เป็นวัตถุนิยมชนิดที่สร้างปัญหาด้วย. ถ้าอย่างไรเราทุกคนจะออกมาเสียจากอำนาจอิทธิพลของวัตถุนิยม.

with the Dhamma discourse of the morning session. This year's Dhamma discourse will begin with the explanation of my Three Main Wishes.

The first wish is : try to get to the core of your own religion no matter what religion you adhere to.

The second wish is : try to provide the right understanding between all religions in order to enable ~~har~~ harmonious co-existence in this world and to help ~~creat~~ ^{create} peace in the context of a cooperative of religions for a joint effort in implementing our duty to help the world.

The third wish is : to pull , or haul , or drag this world out of the power of materialism. Materialism is ruling the world. It is the factor for selfishness, mental defilement and personal suffering. It also leads to disturbance and suffering on a social level. The world is now thriving with material objects and is so engrossingly developing material goods that it is now practically becoming ^aslave of material goods. Try to understand these words properly : becoming ^aslave of material objects implies worshipping material things much in the same way as worshipping God until it has become a religion of materials things^e call it materialism if you like. It is a materialism that creates problems. Let us try to get out of the power and influence of materialism.

ปณิธาน ๑

พยายามเข้าถึงหัวใจศาสนาของตน

ปณิธานข้อแรก สรุปความว่า **เข้าถึงหัวใจแห่งศาสนาของตน ๆ** แล้วแต่ว่าจะกำลังถือศาสนาอะไร. คำว่าศาสนาในที่นี้หมายถึงศาสนาที่ถูกต้อง, ไม่ใช่ศาสนาวัตถุนิยม ไม่ใช่ศาสนาเงิน ไม่ใช่ศาสนากามารมณ์, แต่เป็นศาสนาที่ถูกต้องที่มีอยู่สำหรับคุ้มครองโลก แต่ละศาสนาก็มีหัวใจ คือ ความมุ่งหมายส่วนสำคัญ, นี้เรียกว่าจะ **ตรงกันทุกศาสนาก็ได้** คือ **เพื่อสันติสุขของโลก** ด้วยเครื่องมือคือความไม่เห็นแก่ตัว, ทุกศาสนามุ่งหมายจะทำจิตความเห็นแก่ตัว.

THE FIRST WISH

Try to get to the core of one's own religion

Conclusively speaking, my first wish is to hope that all religious adherents may reach the core and gra the essence of their own religion, no matter what religion they happen to belong to. The word 'religion' here means a sound or healthy religion, not the religion of materialism, or money, or sensuality; but rather it is a proper or healthy religion which is meant for protecting the world. Every religion has its own core or important purpose which may be a factor common to other religions too. The aim is to promote the building of a sustainable world peace by the general application of a vital or indispensable tool—unselfishness. Every healthy religion aims at the destruction of human selfishness.

ความเห็นแก่ตัวเป็นอันตรายมาก

ความเห็นแก่ตัวนี้เป็นอันตราย เป็นศัตรูร้ายยิ่งกว่าสิ่งใดของมนุษย์ ; เพราะเห็นแก่ตัวนั้นแหละมันจึงเกิดความรัก, เมื่อมีอะไรมาทำให้รัก มันเกิดความรัก, เมื่อมีอะไรมาทำให้โกรธ, เกิดความโง่งในเมื่อมีอะไรมาทำให้โง่ง. มันเป็นผลแห่งการที่ควบคุมสัญชาตญาณไว้ไม่ได้.

เรื่องนี้สำคัญมาก ควรจะทราบไว้เป็นหลักเกณฑ์ว่า **ชีวิตทุกชนิด** ชีวิตระดับมนุษย์ ชีวิตระดับสัตว์เดรัจฉาน ชีวิตระดับต้นไม้ ต้นไม้, มันมีสัญชาตญาณ คือ ความรู้สึกเกิดได้เอง โดยไม่ต้องอบรมสั่งสอนอะไร ; เช่น ความรู้สึกว่ามีตัวตนเป็นตัวตนนี้ก็มี, ไม่มีชีวิตมันก็ไม่รู้จะดำเนินอยู่อย่างไร มันมีสัญชาตญาณว่ามีตัวตน มีตัวตน, แล้วมันก็ต้องเกิดสัญชาตญาณที่จะต้องกินอาหาร จะต้องแสวงหาอาหาร จะต้องต่อสู้เมื่อควรต่อสู้ จะต้องหนีภัยเมื่อหนีภัย ; นี่มันเป็นได้ในสิ่งที่มีชีวิต แม้ในระดับต้นไม้.

Selfishness Is Very Dangerous

Selfishness is a dangerous aspect of human behaviour ; it is even more dangerous than any other aspects of human qualities. It gives rise to greed. The inability to satisfy greed may lead to anger which in turn may lead to foolishness and thoughtless behaviour. Selfishness is the result of the failure to restrain the human instinct.

This is a matter of great significance. It should be noted that every living being, be it a human, an animal or a plant, has, as a general principle or characteristic, a natural instinct to feel or perceive which arises out of its own accord without the need to be trained or taught. For example, we all feel instinctively that there is a ‘self’ in us both in the physical and spiritual sense. We simply could not imagine how life could go on without this consciousness of the existence of ‘self’; so on one hand we have this instinctive awareness of being a ‘self’ having a ‘self’ or being ‘ I myself’ , while on the other hand there is our instinctive want for food, the need to search for food, the need to compete and struggle to get things done, the need to evade danger when the necessity arises and so many other needs all of which can be real possibilities in all living being’s struggle for survival, even at the level of plants or trees.

อย่าไปพูดเขลา ๆ ตาม ๆ กันว่า ต้นไม้ไม่มีจิต ไม่มีวิญญาณ มันก็มีความรู้สึกตามระดับอันน้อยอันต่ำของต้นไม้, มันมีความรู้สึกในความหมายอย่างเดียวกัน คือ มันต้องการจะมีอยู่, มันต้องการจะคงชีวิตอยู่ มันจึงมีการสืบพันธุ์ มีเจตนาที่จะสืบพันธุ์, แล้วมันก็มีเจตนาที่จะหล่อเลี้ยงชีวิต มันก็จะต่อสู้กับทุกสิ่งที่เป็นอันตรายต่อชีวิต, แล้วก็จะป้องกันสิ่งที่เป็นอันตรายแก่ชีวิต ; อย่างเป็นทางการมันเป็นเสมอกันหมด มันเป็นสัญชาตญาณที่จำเป็นอย่างยิ่ง ถ้ามันขาดเสียแล้วชีวิตมันเป็นไปไม่ได้. นี้เรียกว่าสัญชาตญาณพื้นฐาน เป็นความรู้ที่ได้เกิดเองตามพื้นฐาน, เป็นพื้นฐานของสิ่งที่เรียกว่าชีวิตขาดสัญชาตญาณแล้ว ชีวิตมันก็ไม่มีรากฐานอะไร มันก็อยู่ไม่ได้.

เอ้า ที่นี้สัญชาตญาณนี้แหละ มันมีปัญหาว่าคอบคุมไว้ได้หรือไม่? คอบคุมให้ดำเนินไปถูกต้องได้หรือไม่ ? ถ้าไม่มีการคอบคุมที่ถูกต้อง สัญชาตญาณมันก็จะเปลี่ยนไปเป็นกิเลส คือความเห็นแก่ตนตามธรรมดาที่ถูกที่ควรนั้น มันก็เปลี่ยนไปเป็นเห็นแก่ตน, มันรุนแรง เป็นความเห็นแก่ตน ; นี้คือเป็นต้นเหตุแห่งปัญหาทั้งปวง, เป็นต้นเหตุแห่งความทุกข์.

Do not be foolish as to claim that plants or trees possess no mind or soul. A tree has its own sense of perception however marginal or low though it may be. It has the same feelings as shared by other animals, that is : the urge to exist and procreate, hence the need to struggle and protect itself against anything that poses a danger or threat to its own survival. This is the most necessary natural instinct common to all living beings without which no animals or living beings even like trees can continue surviving. It is called the basic instinct. It is a knowledge born of basic natural principles. It is the basic of life. Without such natural instinct, life has no roots whatsoever to which to hold on to. It simply cannot be sustained.

Now the question is : Can we control or restrain this so-called 'natural 'instinct'? Are we able to harness it so that it can be appropriately made use of? Natural instinct is susceptible to influences of changes. It can eventually develop to become a defiled craving or desire. It may start as a common and reasonable sense of self concern and gradually gains intensity till it finally degenerates into an outright selfishness . This selfishness is the root of many wicked and evil deeds.

ตามหลักพุทธศาสนาถือว่า อัตตวาพุปาทาน-เป็นยึดมั่น
หมายมั่นว่ามีตัวมีตน มีของกู มีตัวกู เป็นต้นเหตุแห่งความทุกข์,
นี่เพราะสัญญาตญาณพื้นฐานกลาง ๆ นั้น ควบคุมไว้ไม่ได้ มัน
จึงตกมาเป็นญาณชนิดที่อันตราย เป็นกิเลส ; แต่ถ้าสัญญาตญาณ
นั้น ควบคุมไว้ได้ด้วยระเบียบปฏิบัติที่ถูกต้อง สัญญาตญาณก็
เปลี่ยนรูปเปลี่ยนตัวไปเป็นโพธิ, โพธิคือมีความรู้อันถูกต้องใน
ทางที่จะดับทุกข์.

นี่เราเรียกว่า สัญญาตญาณพื้นฐาน ธรรมดา ๆ นั้นถ้า
มันเปลี่ยนไปในทางต่ำ เป็นธรรมชาติฝ่ายต่ำ มันก็เป็นปัญหา
เกิดกิเลสและเกิดทุกข์ ; ถ้าเป็นไปในทางฝ่ายสูง เป็นธรรมชาติ
ฝ่ายสูงขึ้นมา ก็เป็นโพธิ, มันก็รู้เรื่องที่จะดับทุกข์ที่จะแก้ปัญหา.
ฉะนั้น เราจะโชคดี โชคร้ายอะไร มันก็อยู่ที่ตรงนี้ ไม่ใช่มีอะไร
อื่นว่าบังคับสัญญาตญาณไว้ในทางที่จะเป็นโพธิสูงขึ้นไปได้หรือ
ไม่ ? ถ้าได้มันก็ปลอดภัย, ถ้าไม่ได้มันก็เปลี่ยนมาเป็นสัญญาต
ญาณที่เป็นกิเลส หรือฝ่ายต่ำ เกิดโลภะ โทสะ โมหะ หมด
มันก็ต้องทนทุกข์ทรมาน.

According to Buddhist teaching, ‘attavadupādāna’ the attachment to ‘self’ forms the basic cause for human suffering because we normally fail to exert control over this instinctive sense of clinging to things and phenomena, allowing it to become dangerous mental defilement or craving; however if we were able to rein over our instinct, it can be developed to become ‘bodhi’ which is the right knowledge necessary for the cessation of suffering.

Should the so-called basic or common instinct lean towards the base or the lowly side of human nature, it then becomes a base instinct catapulting all our defiled craving, creating all sorts of problems and culminating in acute suffering. If it leans toward the high and lofty values, it becomes an instinct of higher nature that may lead to ‘bodhi’ or a state of having the right and proper knowledge of life, capable of tackling problems and ending whatever suffering there is. Therefore the question as to whether we are lucky or unlucky depends on whether we are able to control and direct our instinct to the direction of ‘bodhi’ or the ‘state of possessing the right mental faculties’. If we manage to control our instinct well, we will be safe. If we fail, the reverse will be the result. We will find ourselves loaded with all kinds of desires, greed, anger, ignorance and suffering.

นี่แหละเรียกว่าสัญชาตญาณที่ควบคุมไว้ในระดับที่ถูกต้อง
ไม่ได้มันแหละ มันเกิดเป็นตัวตน เป็นของตนขึ้นมา, แล้วมันก็
เห็นแก่ตน เป็นปัญหาแก่คนทุกคน เตือดร้อนลงไปถึงสัตว์และ
ต้นไม้. ความเห็นแก่ตนนี่มันทำความเดือดร้อนให้แก่คนทุกคน
ทุกฝ่าย, และลงไปถึงสัตว์ ถึงต้นไม้ พลอยได้รับความเดือดร้อน
เพราะความเห็นแก่ตนของคน.

ผู้มีปัญญาในอดีต ที่ได้ให้กำเนิดแก่ศาสนาทั้งหลาย มองเห็น
สิ่งนี้ร่วมกัน ว่าความเห็นแก่ตนเป็นต้นเหตุ จะต้องกำจัด จะต้อง
ทำลาย, หรืออย่างน้อยก็ว่าควบคุมตามที่ควรจะควบคุม. ที่จริง
สัญชาตญาณนั้น จะทำลายเล็กลงไปหมดไม่ได้ มันได้แต่ควบคุม,
ควบคุม ๆ คือพัฒนาจนกว่าจะถึงที่สุด มันจึงจะสิ้นสุด, มันจะเป็นได้
ต่อเมื่อเป็นพระอรหันต์. เมื่อพูดอย่างคนธรรมดาสามัญ เราไม่ต้อง
พูดถึงว่า กำจัดสัญชาตญาณได้โดยสิ้นเชิง, เราจะพูดแต่เพียงว่า
ควบคุมสัญชาตญาณไว้ได้เป็นไปในทางแห่งโพธิ. ดังนั้น ขอ
พิจารณาดูว่า ศาสนาทุกศาสนามุ่งหมายจะกำจัดความเห็นแก่
ตน ไม่ว่าจะศาสนาไหน ไม่ว่าจะศาสนาที่จะถูกประณามว่าชั่วร้าย หรือ
อะไรก็สุดแท้เถอะ, แต่เจตนาส่วนใหญ่จะกำจัดความเห็นแก่ตน
ของสังคม. ในบางศาสนา ในบางถิ่น บางกาละ บางเทศะ

The failure to control our base instinct helps cementing our attachment to the sense of being or belonging to a self. We become obsessed with the state of being 'I' , 'I myself' or belonging to 'me' . This only helps to enhance the sense of self - centredness in us till it turns into extreme selfishness, creating problem for every-body , right from humankind to the lower animals and even trees in the forest.

The wise sages who founded the various religions of the world , all realized that selfishness was the basic cause for all ills and felt that it should be eliminated or destroyed, or at least be contained or checked. Actually it is hardly possible to eliminate totally this human selfishness, but it is possible for us to control it. A ceaseless attempt to restrain it may finally wipe it out as was true of those Arahants or fully enlightened ones in the past. As for ordinary folks like us, there is no need to talk about completely eradicating selfishness. We will only talk about controlling our instinct and direct it to the state of being 'bodhi', that is to think and act properly in accordance with right knowledge. Therefore do take into consideration that every religious, no matter what religion it is, even one that people generally regard as

ต้องใช้อำนาจเด็ดขาด ; เพราะฉะนั้นพระศาสดาแห่งศาสนานั้น จึงใช้วิธีการอันเด็ดขาดรุนแรง แต่พุทธศาสนานี้เป็นไปในทางสงบ คือต้องการสติปัญญา, ไม่ต้องใช้ความรุนแรง ก็มีหลักการเบียบวางไว้. แต่ว่าทุกศาสนามุ่งหมายที่จะกำจัดความเห็นแก่ตน. ดังนั้น ขอให้แต่ละคน ๆ ไม่ว่าจะถือศาสนาอะไรอยู่ ขอให้มุ่งหมายที่จะกำจัดความเห็นแก่ตน, แล้วมันจะไม่เกิด โลภะ โทสะ โมหะ ในระดับที่เป็นอันตรายรุนแรง จนกว่ามันจะหมดสิ้นไปนั่นแหละ

พวกที่ถือศาสนาเงิน ถือศาสนากามารมณ์ ถือศาสนาอะไร ก็ควรจะพิจารณาดูว่าสิ่งเหล่านี้มีผลอย่างไร. เตือนร้อนอย่างไร, เห็นจริงแล้ว รู้จักแล้ว มันจะได้บรรเทาภัยเสียบ้าง ก็มาเข้าหลักเดียวกันว่า **มนุษย์จะรอดได้ด้วยการทำลายความเห็นแก่ตน.** ความเห็นแก่ตนลูกกลม จนอยากที่จะเป็นเจ้าโลก อยากจะครองโลก, คุมพวกกันบ้าง แบ่งเป็นฝักเป็นฝ่ายบ้างที่จะครองโลก จึงเกิดปัญหายุัดเยื่อ คือสงครามอันถาวร. เราไม่มีสันติภาพถาวร แต่เรากลับมีวิกฤตการณ์อันถาวร เพราะเรามีความเห็นแก่ตน ; **เมื่อใดทำลายความเห็นแก่ตนเสียได้ เมื่อนั้น ก็จะมีสันติภาพเกิดขึ้นในโลก.**

fiercely radical from the religions viewpoint, aims at the eradication of the selfishness of society as a whole. Some religions advocate the application of resolute power. In such religions, firm and even harsh methods are being used to enforce religious values, but Buddhism is non-violent in nature. It seeks wisdom while rejecting violence and is able to lay down its non-violent moral concepts and principles.

Those who worship money and sensual pleasures or whatever it is, should contemplate upon the consequences seriously. Once they begin to see the truth, their delusion would be much diminished and they would start realizing that humankind and the world will survive well only by destroying selfishness. Right now selfishness is so widely prevailant that it almost becomes the Lord of the World, wanting to rule over it, dividing it into different parties or sides which strive to have the rein over the entire world, thus creating serious conflict and problems that linger on until wars of a seemingly permanent nature break out with no apparent solution to achieve a permanent peace. Till now the world still has no lasting peace; what we have in hands is some permanent crisis. We are caught in such an absurdly

ถ้าทุกคนเข้าถึงหัวใจแห่งศาสนาของตนแล้ว ก็ทำลาย
ความเห็นแก่ตนได้, แล้วโลกทั้งโลกมันก็จะเป็โลกที่ปราศจาก
ความเห็นแก่ตน, ก็เป็โลกที่มีสันติภาพอันถาวร. ดังนั้นข้าพเจ้า
จึงชวนชวนอย่างยั้งที่จะทำให้ทุกคนเข้าถึงหัวใจแห่งศาสนาของ
ตน ๆ ตามวิธีการปฏิบัติแต่ละระดับ แต่ละชั้นแต่ละตอน ตาม
แต่วิธีการจะม็อยู่อย่างไร. ขอแต่ให้กำจัดหรืออย่างน้อยก็บรรเทา
ความเห็นแก่ตนเสียให้ได้.

hopeless situation because of our own selfishness. Yes, we have too much of this selfishness that we do not care to make compromises and to make rooms for the conveniences, benefits and well-being of the others.

If everybody manages to get into the core of religion, selfishness can be destroyed and the whole world will be free from the devastating consequences of selfishness. Thus I have been trying hard to make every body reach the core of his or her own religion through the varying levels, stages and methods of practice. The hope is to eliminate, or at least to mitigate the evil of selfishness that is commonly found in humankind.

พยายามทะลุเปลือกเข้าถึงหัวใจศาสนาให้ได้

เราจะต้องถึงหัวใจแห่งศาสนา ก็เพราะว่ามันมีเปลือกนอกหุ้มอยู่ ; กล่าวพูดว่าศาสนาทุกศาสนามีเปลือก หรือมีเนื้องอกที่เกิดขึ้นหุ้มห่อศาสนานั้น ๆ, ส่วนที่เป็นหัวใจจึงอยู่เป็นส่วนที่ลึกเข้าไปได้ยาก มันจำเป็นที่จะต้องมีเปลือก. อย่าไปเสียใจเลยเรื่องพิธีรีตอง เรื่องลัทธิประกอบข้างนอก ซึ่งเป็นเปลือกนั้นมันต้องมีศาสนาดังอยู่ได้ก็เพราะเปลือก, นี้พูดแล้วคล้าย ๆ กับว่ามันตรงกันข้าม ดูตั้งแต่ว่าผลไม้ ผลไม้แต่ละชนิดต้องมีเปลือก ; ถ้าไม่มีเปลือกมันเป็นผลไม้ไม่ได้, เนื้อในมันก็เสียหายหมดกินไม่ได้. ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่า เมื่อต้นไม้มันจะออกผลนี้มันต้องออกเปลือกก่อนเสมอแหละ, มันตั้งต้นเป็นเปลือกเล็ก ๆ ขึ้นมา แล้วก็ค่อย ๆ เจริญเติบโตขยายใหญ่ แล้วมีเนื้อในเพิ่มขึ้นทีหลัง. นี่มันรู้จักออกเปลือกก่อน เพื่อจะคุ้มครองเนื้อใน, มันต้องมีเปลือก จำเป็นที่จะต้องมีเปลือก, ไม่มีเปลือกมันมีเนื้อในไม่ได้.

Penetrate The Outer Covering Of Religion And Reach Its Core

Religion has an outer covering that shields its inner ‘heart’ or essence. I dare say that every religion has an outer covering or some kind of growing tumor that grows around it. Its core is thus hidden deeply and is hard to be understood. It is necessary for religion to have such an outer covering. Do not be dismayed by it. This matter about rites and rituals is something external which has somehow become a ‘necessary’ feature of religion. It has been and has to be in there in most religions. That religions manage to survive is partly due to this external or outer covering. It sounds rather contradictory, but just take a look at a fruit . Each kind of fruit must possess an outer skin or covering. Without its skin , the fruit = simply cannot be what it is or where it is.

ศาสนาที่อยู่มาได้นี้ ก็เพราะว่ามีเปลือก คือ พิธีต่าง ๆ ะไรต่าง ๆ ที่ค่อนข้างดูแล้วมันก็เป็นความมงาย, หรือเป็นความ เชื้ออย่างมงาย มันก็เป็นเปลือก ที่มันจะหุ้มห่อสติปัญญาอัน ลึกซึ่งไว้. เราจะต้องค่อย ๆ ทำลายเปลือกเข้าไป ๆ ให้ถึงเนื้อใน ซึ่งเป็นหัวใจแห่งศาสนาของตน ๆ ; ไม่ใช่จะดูหิ้นสบประมาท ะไรในการที่จะพูดว่า ทุกศาสนามีเปลือก กำลังมีเปลือกหุ้มห่อ และถ้าสาวกในชั้นหลังเปลี่ยนแปลงหนักเข้า ก็สร้างเปลือกให้ ศาสนาตนเองมากเข้า ๆ จนย้อนกลับไปสู่ระดับไสยศาสตร์, ไสยะ แปลว่าหลับ, ไสยศาสตร์เป็นความรู้ของคนหลับ.

พุทธศาสตร์ พุทธะ แปลว่าตื่น พุทธศาสตร์จึงเป็นศาสตร์ ของคนตื่น, ไสยศาสตร์เป็นศาสตร์ของคนหลับ ; แต่แล้วมันก็ทึง กันไม่ได้ ไสยศาสตร์มันก็เป็นเปลือก คือความเชื่อตามธรรมดา สามัญของคนที่ไม่มีความรู้อะไร มันก็ต้องมีความเชื่อ มีความอยาก จะเอาตัวรอด ก็ต้องยึดถือชั้นเปลือก ๆ ไปก่อน แล้วก็ค่อย ๆ เข้าถึงชั้นใน, ไสยศาสตร์จึงคู่กันมากับพุทธศาสตร์.

So the outer covering provides a shield for religion. This shield takes the forms of rites and rituals, though upon serious contemplation, one might find such rites and rituals seemingly rather absurd, sometimes it might even appear outright foolish. Anyhow it is only the outer cover that is supposed to wrap over the hidden wisdom that is profound. We need to penetrate through this outer covering gradually to reach to the core of religion. By saying that every religion, or any religion for that matter, has an outer covering does not mean that the speaker holds any particular religion in contempt. The more rites and rituals are added to a religion, the thicker will be the outer covering that wraps around the religion, and finally the religion becomes more of a superstitious faith rather than a religion of wisdom. Superstition is 'Saiyasastra' In Thai 'Saiya' implies asleep. Thus 'Saiyasastra' is the knowledge of those are still asleep.

Buddhasastra or Buddha means 'awaken'. Buddhasastra is therefore the knowledge of those who are awakened while 'saiyasastra' belongs to those who are still unawakened, but many people still find it hard to discard or abandon 'saiyasastra' or superstitious beliefs

ไม่ว่าในของศาสนาไหน ประชาชนโดยทั่วไป ก็ต้องมีลักษณะเป็นคนหลับ ถือไสยศาสตร์, โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หวังพึ่งปัจจัยภายนอก. ดังนั้น ถ้าศาสนาไหนเกิดขึ้นมา สอนให้พึ่งปัจจัยภายนอกก็ได้เปรียบ สอนง่าย เข้าใจกันได้ง่าย รับผิดชอบต่อได้โดยง่าย ; แต่ในที่สุดมันดับทุกข์สิ้นเชิงไม่ได้, มันก็ต้องเลื่อนชั้นเป็นศาสนาอื่น มีสติปัญญาสามารถจะขจัดปัญหาอันละเอียดอันสุขุมของโมหะของอวิชชา.

เป็นอันว่า เรื่องมีเปลือกนี้จำเป็นที่จะต้องมี เหมือนกับว่า ผลไม้ถ้าไม่มีเปลือก เนื้อในมันก็อยู่ไม่ได้ ; แต่เรากินเปลือกนั้นกินไม่ได้, แล้วมันต้องรู้จักแกะเปลือกออกไป เข้าถึงเนื้อในแห่งผลไม้. พระศาสนานี้ก็เหมือนกัน ควรจะเข้าถึงหัวใจกันให้ได้ ว่าความไม่เห็นแก่ตัว. ความเห็นแก่ตัวนั้นไม่ต้องสอน มันออกมาจากสัญชาตญาณที่ควบคุมไม่ได้, มันเตลิดเป็นธรรมชาติฝ่ายต่ำ มันก็เห็นแก่ตัว ปัญหามันก็เกิดขึ้น มีความทุกข์ทรมาน. เมื่อเกิดความทุกข์ทรมานก็เท่ากับเป็นการลงโทษ, เมื่อรับโทษหนักเข้า ๆ รับโทษนั้นแหละหนักเข้า ๆ คือมีความทุกข์มากเข้า ๆ มันก็รู้สึกได้เองว่านี่เป็นความทุกข์, มันจึงหันไปหาสภาพที่ตรงกันข้าม คือนึกถึงความดับทุกข์. นี้เรียกว่ามีความทุกข์ถึงที่สุดแล้ว ก็

totally. Thus superstition remains the general or common beliefs of people who lack the right knowledge with which they can adhere to. Thus in their struggle for survival through this life process, and in the absence of proper knowledge, they seek refuge in rites and rituals of superstitious beliefs which are found in some religions, but eventually, when properly guided, they would reach the inside of the religion, that is, the essence in the long run.

No matter in whatever religion, people generally do have some aspects of being the unawakened ones, that is because many of them have been holding on to some superstitious beliefs as the external factors to which they especially hope to depend on. Therefore should any religion emerge to teach about the reliance on external factors as refuge, it would be at an advantage because it is much easier to teach within that context than otherwise, and it is equally easier for believers to understand such superficial concepts too; but in the end it simply cannot extinguish all of our suffering. We need to move steps higher up to the level of spiritual mindfulness and true wisdom, then only will we be able to solve the subtle problems of our human society

So in the course of time, the superficial cover of religions which consists of rites, rituals and ceremonies,

เหลียวหาเครื่องดับทุกข์ เป็นที่พึ่งเพื่อดับทุกข์โดยสิ้นเชิง, ศรัทธา เปลี่ยนจากความงมงายนั้น ไปหาสิ่งที่จะดับทุกข์ได้จริง.

ฉะนั้น ตามหลักปฏิจลสมุปบาท สูตรที่สมบุรณ์นั้น กล่าว ศรัทธาต่อท้ายจากความทุกข์ ; ปฏิบัติส่วนสมุทยวาร กล่าวถึงความทุกข์เกิดขึ้นโดยสมบุรณ์แล้ว ก็กลับขึ้นรอบใหม่, ก็มีศรัทธา คิดจะดับทุกข์ จึงแสวงหา, ไปหาสัตบุรุษ คบสัตบุรุษ ปฏิบัติตาม สัตบุรุษ จนกระทั่งรู้จักเรื่องมรรค ผล นิพพาน, ฉะนั้น ความทุกข์นั่นเองบีบบังคับคนเราให้ทนอยู่ไม่ได้ ต้องเปลี่ยน, ก็เปลี่ยนจากความทุกข์ ก็มามีศรัทธา, แล้วตั้งต้นกันใหม่ในสิ่งที่จะดับทุกข์ได้. ก่อนนี้เป็นศรัทธา งมงายของอวิชา. เดี่ยวนี้เปลี่ยนมาเป็นศรัทธาของสติปัญญา, มีสติปัญญาแล้วจึงศรัทธา ก็สามารถที่จะเดินไปในทางที่ถูกต้อง เพื่อจะดับทุกข์ได้.

นี่ เห็นไหมว่า เราจะต้องเจาะเปลือก, เราจะต้องปอกเปลือก จะต้องเจาะเปลือก เพื่อเข้าถึงเนื้อใน ถึงหัวใจแห่งพระศาสนาที่จะช่วยได้, ก็ให้อภัยกันได้ ที่ว่าศาสนาต่างกัน ต่าง ๆ กัน. จำเป็นที่จะต้องมีการศาสนาต่าง ๆ กัน เพราะว่ามนุษย์มันมีหลายชนิดมีหลายชั้น, เรียกว่ามีภูมิหลังต่างกัน คือ มีวัฒนธรรมเป็นภูมิหลังของชีวิตต่างกัน ; ฉะนั้น เขาจะต้องเลือกหาศาสนาที่เหมาะสมกับภูมิหลังแห่ง

have been accepted by the vast majority of religious adherents as a necessity, just like a fruit that needs to have its skin without which its fleshy inner portion simply cannot exist in any possible manner one can ever imagine. The skin is there to protect the fleshy portion of the fruit. We do not normally eat the skin of some kinds of fruit (such as bananas and pineapples) unless you are bent on eating it, which of course would be considered as a very, very odd thing to do ! Doubtlessly we should know how to peel or remove the skin or outer covering of the fruit and get to eat the inner part of it, then only will we be able to know exactly how the fruit taste like. So to know the real taste of the fruit, we need to remove the skin and eat the inner portion. The same goes to religion : the ‘real taste’ of religion is not in the outer covering which is the rites and rituals associating with that religion; the ‘real taste’ is in the inner, fleshy portion of the fruit or in other words, it is in the core of the essential teaching of the religion. So we should try our best to get to the core which teaches about unselfishness. Do not advocate selfishness which is a trait of instinctive human character that is most difficult to restrain. It is a negative human quality that happens to be on the base side of human character and is capable of turning human

ชีวิตของเขา ; ดังนั้นจึงมีศาสนาต่าง ๆ ต่าง ๆ เรียกว่ามากพอที่จะให้เลือกครบทุกระดับแห่งมนุษย์ที่มีชีวิต คือ มีภูมิหลังต่าง ๆ กัน นี้เราจึงจำเป็นต้องมีศาสนาต่างกัน แต่แล้วเราจะมาทะเลาะวิวาทกันไม่ได้, เราต้องเข้าถึงหัวใจของศาสนาทุกศาสนา ซึ่งจะกำจัดความเห็นแก่ตัว.

การเรียนของเราก็ต้องเรียนรู้หัวใจของศาสนา, การรู้ของเราก็ต้องรู้หัวใจของศาสนา, การปฏิบัติก็ต้องปฏิบัติให้ถึงหัวใจของศาสนา, การได้รับผลของการปฏิบัติก็ต้องเข้าถึงหัวใจ ซึ่งเป็นผลของการปฏิบัติ. นี้เรียกว่าต้องเข้าถึงหัวใจของศาสนา, ศาสนาอื่นต่างออกไป ก็มีหลักเกณฑ์ที่ต่างออกไป ไปศึกษาได้. ในที่นี้จะบรรยายระบุเฉพาะพุทธศาสนา ให้เข้าถึงหัวใจของศาสนา แต่ละศาสนาแล้วก็จะสำเร็จประโยชน์.

พระศาสดาเป็นผู้เปิดเผยพระศาสนา, ศาสนาเกิดขึ้น เพราะการเปิดเผยของพระศาสดา. คนทั้งหลายเป็นศาสนิก คือ เป็นผู้ฟังและปฏิบัติตาม, ศาสนามีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่งระหว่างพระศาสดากับศาสนิกและศาสนิกแห่งศาสนานั้น ๆ, เป็นหน้าที่ของศาสนิกแห่งศาสนานั้น ๆ จะต้องเข้าถึงหัวใจแห่งศาสนาของตน ๆ.

being into unscrupulously selfish people, thus creating all sorts of problems by dragging other people into deep suffering. When suffering accumulates and becomes unbearable, a point will be reached when the desire to extinguish the suffering has become fully ripe. Then there would be a turning around to seek a way out—a way that leads to the complete cessation of all sufferings. The faith that one religious adherent may have for the superstitious practices of a religion would change its course to seek for higher values.

Thus in the perfect form of ‘Paticcasamuppada*’ faith is being mentioned after the arising of ‘suffering’. When suffering has reached its limit, one is brought back to the starting point of faith – faith that inspires one to want to eliminate suffering determinedly and completely; it is also faith that drives one to seek for the wisdom of the truly enlightened one, to seek the company of the noble one and follows his practice till one gets to know the matter about Magga—the path, Phala—fruition and Nibbāna. Hence it has become obvious that it is our own suffering which has become so unbearable that we are

* Paticcasamuppada : the Law of Dependent Origination

forced to make changes—change from putting up with suffering to developing a faith in the way to eliminate all of our suffering. Prior to this, the faith was based on ‘avicca’ or ignorance, but now it is a faith based on mindfulness and wisdom. With this kind of faith, we will be on the right path towards the cessation of suffering.

So, is it not clear that we have to pierce through the outer covering, or peel the skin in order to get the inner portion or to get into the core of religion? It is excusable that religions differ. It is necessary to have various religions because there are various kinds of human beings, all with different cultural background, making it necessary for people to look for a religion that suits them or their life style. There are now enough religions for every living human being from all walks of life to choose to believe but we must not quarrel over the differences in religious beliefs. We must get into the core of every religion which will help to eradicate our selfishness.

Our education must then be a learning aiming at reaching a proper understanding of the core of religion. Our knowledge should be a knowledge of true understanding of this core or heart of religion and our

practice should be based on this knowledge. The subsequent result of the practice must therefore be in accordance with the core of religion. Other religions apart from Buddhism may have different principles but one may try to learn about them. Here I will mention about Buddhism in particular. Nevertheless the hope is that may everyone manage to reach and understand the core of each and every religion that he or she believes in and be benefited hence.

Religious founders opened up religions to us. Religions were born because the founders proclaimed them. The general populace become the adherents—that is, they listen and practise according to the teaching. There is a most intimate relation between the religious founder, the religion he founded and the followers of the religion. It is the duty of religious adherents to try to understand the core or essence of his or her own religion.

หลักการของศาสนามีสองประเภท.

ในที่นี้จะขอสรุป เพื่อเป็นการง่ายเข้า ว่าศาสนาทั้งหลาย บรรดามีในโลกนี้ เอามารวมกันแล้ว คัดแยกไปตามประเภทที่มี หลักการอย่างไร ก็จะพบได้ว่า มีอยู่ ๒ ศาสนา เท่านั้นแหละ ศาสนาอย่างหนึ่งถือปัจจัยภายนอก ว่ามีพระเจ้าเป็นต้น เป็น ผู้สร้าง, เลยเชื่อว่าโลกนี้สากลโลกนี้มันมีผู้สร้าง. ส่วนศาสนาอีก ประเภทหนึ่งนั้น มีการเชื่อว่าไม่มีใครสร้าง, ไม่มีบุคคลใดสร้าง เป็นวิวัฒนาการตามกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ซึ่งมีกฎเกณฑ์ อย่างนั้น โดยเฉพาะคือกฎอิทัปปัจจยตา, จึงแบ่งแยกได้เป็น ๒ ชนิด หรือ ๒ ศาสนา ศาสนาแรกนั้นเป็นพวก creationist, creationist พวกที่ถือว่ามีผู้สร้าง, พวกที่ ๒ เรียกว่า evolutionist คือ พวกที่ถือว่าเป็นไปตามวิวัฒนาการ.

Two Types Of Religious Principles

Let it be concluded here, for the sake of an easier understanding , that should all the religions in the world be gathered together and selectively divided according to the nature of their principles, one would discover that there are actually only two types of religions. One type adheres to external factors such as, for example, the belief in the existence of God as the creator – the one almighty God that creates the world. The other type holds the belief that there is no creator. Every existence is just a matter of development in accordance with the laws of nature, or the *Law of Ithappaccayata.

So religious adherents can be divided into two main kinds : the first consists of those who believe in the concept of a divine creator and are known as the creationists while the second category are those who believe in the natural evolution and development of all things , both living and non – living, by the existing laws of Nature, and they are known as evolutionists.

* the law of causes and effects

นี่แยกกันอย่างไรในที่สุดก็จะพบได้ว่ามันมีอยู่ ๒ ประเภท เราไม่ดูถูกซึ่งกันและกันดอก เพราะว่ามันเหมาะสมแก่มนุษย์แห่ง ถิ่นนั้น ยุคนั้น ในสมัยนั้น ตามภูมิหลังแห่งวัฒนธรรมของตน ใช้ได้ด้วยกัน, ให้เหมาะสมกับความจำเป็น หรือความต้องการ ของตน, ไม่ต้องดูถูกกันในเรื่องนี้. ยิ่งดูถูกกันเท่าไร ยิ่งทำ ความผิดมากขึ้นเท่านั้น ไม่อาจจะเกิดความร่วมมือกันในการ สร้างสันติภาพ. ถ้าเชื่อว่ามีพระผู้สร้าง ก็ปฏิบัติให้ถูกต้องตาม กฎเกณฑ์เรื่องมีพระผู้สร้าง ถ้าไม่มีพระผู้สร้าง มีแต่วิวัฒนาการ ตามกฎของธรรมชาติ. ก็ประพฤติให้ถูกต้องตามกฎของธรรมชาติ.

No matter how we try to separate religions, in the end we will discover that there are two categories of religions as mentioned in the above paragraphs. We do not (and should not) look upon those professing a different religion with contempt because after all their religion simply happens to suit people like them who come from that particular locality, age or period and culture. So long as the religion functions positively or constructively and feeds the necessity and wants of the believers, it should be considered as a religion fine enough for the folks. There is no need to nurture any contempt for it so far as this matter is concerned. The more one looks down upon the others in this matter of religion, the more and worse mistakes one is inviting, and there will be hardly any chance for mutual cooperation in any attempt to build world peace. If the belief is the concept of a divine creator. Then behave properly in accordance with the principles and laws of God the creator. If the belief is not in God but in the natural evolution and development of all living and non-living things as dictated by the laws of nature, then act in the most proper manner to get harmonized with nature.

ที่นี่ ถ้าจะมาล้มพันธ์กัน มันก็ต้องทำความเข้าใจซึ่งกัน
และกัน ถ้าคำว่าผู้สร้างนั้น เปลี่ยนความหมายจากภาษาคนมา
เป็นภาษาธรรม ก็ได้แก่กฎเกณฑ์ของธรรมชาติอีกนั่นเอง, ซึ่ง
ต่อไปในอนาคตอาจจะเหลือเพียงศาสนาเดียวก็ได้ คือ ศาสนา
ที่ว่ามีผู้สร้างนั้นจะต้องหายไป เพราะการศึกษาของมนุษย์ในยุค
ต่อไปเจริญโดยหลักของวิทยาศาสตร์ เข้าใจเรื่องวิวัฒนาการได้
ง่ายกว่าที่จะไปเข้าใจเรื่องผู้สร้าง. หลักฐานพยานต่าง ๆ มันขัด
แย้งกันว่า ถ้ามีผู้สร้างจริง ผู้สร้างก็ควรจะฉลาด สร้างให้โลกนี้
มีแต่สิ่งที่ดีที่งาม ; เดียวนี้ มันมีปัญหามากขึ้นทุกที มีปัญหามาก
ขึ้นทุกที ; มันกลายเป็นผู้ลงโทษเสียแล้ว, มันกลายเป็นไม่ใช่
ผู้สร้าง.

Now, if we were to relate the two kinds of religions without doubt there must be some degrees of mutual understanding achieved in amongst the believers. If the meaning of the word ‘Creator’ which is in the context of ordinary or common people’s language, is changed to embrace the meaning as is found in Dhammic language, the outcome is that ‘Creator’ simply means nature, or God is Nature. The Creator is the embodiment of all that exist in nature. One may wish to call Him ‘God’, another may prefer to use the term ‘universal nature’ but it all amounts to the same thing – a natural almighty power or force that looms over the entire universe with its own laws and principles. So to some believers, God is merely Nature. It is said that in the future, there may be only one religion left : the religion of science, while those religions that preach the concept of a creator may vanish. The argument is that humankind’s education leans toward science which is based on experiments and proofs. It is much easier to understand evolutionary development of living things than the invisible presence of God. Controversial statements have been made to contradict the omniscience of an almighty God. People argue that

โลกในอนาคตอาจจะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่มนุษย์สมัยนั้นจะยอมรับได้ ; ถ้ามนุษย์ทุกคนมีภูมิหลังเป็นวิทยาศาสตร์หมดแล้ว ก็จะเหลือแต่ศาสนาเดียว คือ ศาสนาที่ถือว่าเป็นวิวัฒนาการตามกฎของธรรมชาติ. เดียวนี้เราก็ยังเป็นอย่างนั้นไม่ได้ เรากำลังถือศาสนาประเภทไหน ก็จงเจาะเข้าไปในถึงหัวใจของศาสนาประเภทนั้นด้วยกันทุกฝ่าย.

แต่ในตอนนี้อาจจะขบออกกล่าวไว้เป็นพิเศษอย่างหนึ่งว่า เขาอาจจะกล่าวไว้อย่างถูกต้องในแบบภาษาธรรมะ, แล้วคนชั้นหลังมาเปลี่ยนคำอธิบายนั้น ๆ มาเป็นภาษาคน. ฉะนั้น ในบางคัมภีร์ของศาสนา มันจึงมีเรื่องที่ขัดกัน กล่าวไว้ในภาษาคนชนิดที่มันจะเข้ากับสถานการณ์ใด ๆ ไม่ได้ ถ้าเปลี่ยนความหมายแห่งภาษาคนเหล่านั้นเป็นภาษาธรรมแล้ว มันก็จะเหมือนกันหมดแหละ คือเป็นไปตามกฎอันแท้จริงของธรรมชาติ ; นั่นแหละคือหัวใจ-หัวใจ, หัวใจของทุกศาสนาที่จะต้องเข้าใจถึง ; เมื่อเข้าถึงหัวใจอันเดียวกันแล้ว ปัญหาหมดแน่ ไม่มีการขัดแย้งอะไรกันอีกต่อไป.

if there were to be truly an almighty creator, He (or She?) ought to be wise enough to create a world filled with only nice, beautiful and harmless things or living things, but as we can see, the world is so full of dangerous creatures (from poisonous serpents to H 5 N 1) virus and destructive natural forces that have only helped to make lives more miserable than ever for humankind . It seems as though the creator is acting more like a judge, giving out sentences to punish the creatures . He has created.

The future world may undergo changes which only people of that era will learn to accept. If every human being has a background rooted in science, there will then be only one religion left - the religion that holds on to evolutionary development according to the laws of nature as the main essence of its teaching. Now we still have not yet reached that stage. What we must do now is to get into the core of whichever kind of religion that we belong to.

At this juncture there is something that has to be mentioned in particular : In the old days, religious

เดี๋ยวนี้เรายังจำเป็นที่จะต้องมีหลักเกณฑ์อย่างนี้ คือ แยกเป็น ๒ ประเภท อย่างนี้กันต่อไปอีกนานก็ได้ ; แต่ก็ควรจะมุ่งหมายให้เข้าถึงหัวใจกันไว้เรื่อยแหละ, มุ่งหมายให้เข้าถึงหัวใจของศาสนากันไว้เรื่อย ๆ มันจะไปถึงจุดหนึ่งที่จะพบกัน เป็นสัจจะของธรรมชาติ, สัจจะเป็นกฎอันหนึ่ง กฎนั้นมีเพียง ๑ เดียว เอก์ หิ สจจัน ทุตติย มตฺถิ

ตามหลักพระบาลีว่า กฎหรือสัจจะนั้นมีเพียงอย่างเดียว มี ๒ อย่างไม่ได้ ; แต่เดี๋ยวนี้คนเขาเอาสัจจะนะไปพูดในภาษาคนบ้าง, อีกทางหนึ่งเอาไปพูดในภาษาธรรม, มันเลยเกิดขัดแย้งกันทั้งที่เรียกว่าสัจจะ. แต่ถ้าเข้าถึงหัวใจของสัจจะแล้ว มันจะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในโลกวิทยาศาสตร์ คงจะแก้ปัญหานี้ได้. การศึกษาวิทยาศาสตร์ จะช่วยให้ศาสนิกของทุกศาสนา เข้าถึงหัวใจของศาสนาของตน ๆ ได้สักวันหนึ่งเป็นแน่นอน.

teachings might have been correctly or rightly presented in the context of religious or Dhammic language (which is to be taken at a spiritual level), but people of a later period changed the explanation or altered the presentation to bring it down to the level of the ordinary or common language of the general public. In other words, they sought to explain the teaching through the ordinary language which is often taken at the literal level. Therefore in some religious scripts of some religions, there are some contradicting issues being mentioned in the context of the ordinary people's language which have been discovered to be ill – fitting for whatever circumstances at all . Should the meaning as found in the context of people's everyday language be changed to embrace spiritual sense and context of Dhammic language, the messages from all religions would be the same. They all conform to the laws of nature. That is the core – the very core of religions which must be reached. When all people of different religions have arrived at one and the same core, problems will surely disappear and there will be no more conflicts in the future.

เดี๋ยวนี้มันก็ต้องแยกกันไปก่อน เพราะสถานะการณ์มันอยู่ในลักษณะอย่างนี้ มันจะเปลี่ยนเร็วนักไม่ได้ ; เช่นว่า พวกหนึ่งจะถือว่า ความทุกข์ยากลำบากหรือความดับทุกข์ก็ตาม เป็นความประสงค์ของพระเป็นเจ้า นี่ก็ขอให้ทำให้ถูกต้องตามความประสงค์ของพระเป็นเจ้าเถิด. อีกพวกหนึ่งถือว่าสุขทุกข์ หรือความดับทุกข์นี้ มันเป็นผลของการกระทำผิดหรือกระทำถูกต้องกฎอิทัปปัจจยตา ซึ่งเป็นกฎของธรรมชาติ.

ถ้าตามหลักพุทธศาสนา ก็ต้องถือว่า เป็นไปโดยกฎอิทัปปัจจยตา มีพระบาลีกล่าวไว้ชัดเจน ซึ่งพวกเราก็ไม่ค่อยจะได้ยินได้ฟัง พระบาลีนั้นตรัสว่า สุขและทุกข์มิใช่เป็นผลของกรรมเก่า ; เรามักจะเชื่อว่าเป็นผลของกรรมเก่า แล้วยึดมันถือมันในหลักเกณฑ์อันนี้กันมานานัก, ถ้ามันเป็นผลของกรรมเก่า เราก็แก้ไขไม่ได้. แต่ที่นี้ สุขทุกข์มันขึ้นอยู่กับการทำผิดหรือทำถูกต้องกฎอิทัปปัจจยตา ; แม้ว่ามันจะเป็นผลของกรรมเก่า ถ้าเราเอากฎของอิทัปปัจจยตาเข้ามาถือเป็นหลักต่อสู้ มันก็ตีผลของกรรมเก่าแตกกระเจิงไป มันก็ไม่มีเหมือนกัน, เดี่ยวนี้เราอาจจะมี การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของอิทัปปัจจยตาให้ถูกต้อง แล้วมันก็ไม่ต้องมีความทุกข์.

Now it is still necessary for us to keep to those two types of religions as already mentioned for perhaps even a long, long time to come ; but meanwhile we ought to aim at reaching the core of religion persistently. A common point will be reached eventually whereby we will come to realize there is only one truth – one real truth of Nature.

According to the Pali Canon, there can be only one Truth or one kind of Truth and not two (EKAN HI SACCAN NA DUKTIYA MATDHI); but nowadays people speak about truth in the literal context of the common language they use while there is yet another group of people who express their opinion of truth through Dhammic language which is the language of Dhamma (which is to be taken at a spiritual level). This gives rise to a conflicting concept of 'Truth' (or God) . People tend to cling with tenacity to the rigid dogmas or principles of religious texts. It may eventually lead to religious extremism or violent zealotry. However if religious adherents manage to understand the core of their own religion, they will realize that there is a central truth common to all religion, and

แล้วยังมีตรัสว่า สุขและทุกข์นั้นมิใช่เป็นการบันดาลของพระเจ้า ; คำว่า พระเจ้าในภาษาบาลีนั้นเรียกว่าอิสระ, ในภาษาสันสกฤตเรียกว่าอิศวะระ หรือ อิศวร, ในภาษาอื่นก็เรียกว่าพระเจ้า ; มิใช่เป็นการบันดาล หรือนิมมานะ คือ การบันดาลของพระเจ้า แต่วามันเป็นไปตามกฎของอิทัปปัจจยตา ที่ปฏิบัติผิด หรือถูกต้องกฎของอิทัปปัจจยตา.

และอีกอย่างหนึ่งว่า สุขและทุกข์ทั้งหลายนั้น จะว่าไม่มีเหตุไม่มีปัจจัยนั้นไม่ได้, มันมีเหตุมีปัจจัย เหตุปัจจัยนั้นก็คือกฎเกณฑ์ของอิทัปปัจจยตา : ปฏิบัติอย่างให้เกิดความทุกข์ มันก็เกิดความทุกข์, ปฏิบัติอย่างที่ยึดดับทุกข์ มันก็ดับความทุกข์.

ฉะนั้นสรุปความว่า หัวใจของพุทธศาสนา ถือในหลักทฤษฎีขั้นต้นนี้ทั่วไปว่า ความสุขและความทุกข์ มาจากการปฏิบัติผิดหรือปฏิบัติถูก ต่อกฎเกณฑ์ของอิทัปปัจจยตา ; มิใช่เพราะกรรมเก่า, มิใช่เพราะการบันดาลของพระเจ้า, และมิใช่เป็นสิ่งที่ไม่มีเหตุมีปัจจัยอะไรเสียเลย. เราถือหลักนี้แล้ว ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์นั้น ๆ ก็จะเข้าถึงหัวใจ, หัวใจของพระพุทธศาสนาว่า จะดับทุกข์กันได้อย่างไร.

therefore they are, in fact, expressing nothing but one and the same truth. The world of science may be of some help in our attempt to reach a unanimous understanding of truth. A sound education in science will some day certainly help the believers of every religion to reach and understand the core of their own religion.

(translator's own addition : However, it is not to be assumed that scientific method is the only and most reliable way of getting at truth. After all, science does not always provide the most satisfactory answers to humankind's spiritual well – being)

So now religions have to be divided in this way first, because the situation is in such a state of affair that we have to let it remain so for the time being. It is simply not possible to accelerate a rapid change as people tend to develop varied views. For example one group of people simply regard the fact that people have to live in suffering or are able to live above suffering is a matter of God's will . Well, if that be the case, one must therefore act or behave correctly in accordance to God's wish. Another

group of people hold on to the belief that happiness, suffering and the cessation of suffering are merely an inevitable consequence of either having committed the wrong or right deed in the context of the Law of Causes and Effects (Idappaccayata) which is a law of Nature.

If we were to follow the true principles of Buddhism, we have to adhere to the concept that things are what they are by virtue of the law of Idappacayata (the Law of Causes And Effects). This is being clearly stated in Pali Canon of which we do not often hear about. The Pali Canon states that 'happiness and sorrow (or suffering) are not the result of the former karma (action) from a previous life. The trouble is that many of us tend to believe in this concept of a previous life karma and hold on to it steadfastly. If happiness or sorrow were to be truly the results of Karma or action from a previous life taken literally, there is nothing we can do about it then. Actually happiness and suffering depends on whether we have acted in a morally sound or unsound manner with respect to the Law of 'Idappaccayata' or the Law of Causes and Effects. A former Karma or action

committed some time ago in this present life may bring about its own consequences much later in this same present life, but still we are able to face and deal with the consequences by applying the Law of Causes and Effects. Since we know the root causes, so what we must do is to tackle the roots of the problems. Thus the fruit of the former Karma or action would have been 'crushed' to scattering bits. So what matters most now is for us to acquire a right understanding of the Law of Idappaccayata or the Law of Causes and Effects and conduct ourselves properly by using this particular law or principle as our moral guideline, and we do not have to experience any more suffering.

It is also mentioned in the Pali Canon that happiness or sorrow is not something bestowed or inflicted or predestined by God. In Pali language the word for God is 'Isra', in Sanskrit it is 'Isavara'. So it is not a predestination from God but rather it is the end product (effect) of our own action (Karma) which thus becomes the causes for the results.

One more thing to note is that we cannot claim that all happiness and sorrow have no causes and factors of their own. Happiness and sorrow or suffering originate in either right or wrong behaviour with regard to the Law of Idapaccayata, not because of the previous Karma, or predestination from God and they are not something which have no causing factors at all . So if we adhere to this principle and carry ourselves properly in accordance with it, we are sure to be free from suffering . Therefore in conclusion happiness or suffering originates from either right or wrong action in relation to the Law of Idappaccayata; it is not because of the previous Karma, it is not predestined by God and it is not something without caused and factors. Practise or live a morally sound life and you will get to the core of religion which shows you how to extinguish your suffering.

หลักพุทธศาสนาไม่มีตัวตน.

ในพุทธศาสนานี้ถือว่า ไม่มีตัวตน ทุกอย่างเป็นธาตุตามธรรมชาติ ธาตุหนึ่ง ธาตุ-ตุ ไม่ใช่ ทา-สะ, เป็นธาตุตามธรรมชาติ ไม่มีอะไรที่ควรจะได้ว่าเป็นตัวเป็นตน มันไม่มีตัวตน แม้ที่นี้เดี๋ยวนี้ เวลานี้ ที่นั่งอยู่เดี๋ยวนี้, มันก็ไม่มีตัวตน ; จะเป็นขั้น ๕ แต่ละขั้น ๆ ก็มีใช้ตัวตน เป็นการปรุงแต่งตามกฎหมายของธรรมชาติ หรือจะลดลงไปถึงธาตุทั้ง ๖ ดิน น้ำ ลม ไฟ อากาศ วิญญาณ มันก็เป็นลัทธิว่าธาตุตามธรรมชาติ มิใช่ตัวตน ; เมื่อเดี๋ยวนี้ก็ไม่มีความตัวตน และมีใช้ตัวตนแล้ว มันจะเอาตัวตนที่ไหนตาย แล้วมันจะเอาตัวตนที่ไหนไปเกิดใหม่.

นี่เมื่อกล่าวถึงความจริงโดยปรมาตถ์มันเป็นอย่างนี้, พระพุทธเจ้าตรัสอย่างนี้ ; แล้วก็ตรัส ต่ำหนิ ติตเตยฺย นฺตุ ภิกษุ เกวัญญะบุตร ในที่ประชุมสงฆ์ว่า เธออย่าพูดอย่างนั้น, ได้ยินว่า เธอพูดว่าวิญญาณนี้แหละไปเกิด วิญญาณนี้แหละไปเกิด เธอพูดอย่างนั้นจริงไหม ? ภิกษุนั้นก็รับว่าพูดอย่างนั้นจริง. พระองค์ตรัสว่า โอ, เธออย่าพูดอย่างนี้ ; ไม่มีวิญญาณนี้ไปเกิด, ไม่มี

Non-existence Of 'Self' In Buddhism

Buddhism believes in the non-existence of 'self'. Everything is merely a composition of natural elements, so there is nothing in the world that is to be clung to as a 'self'. There is just no such thing as a 'self'; even I who sit here at this very moment, have not a 'self' too. Even the five aggregates i.e., form, feeling, perception, mental formation and consciousness (Panaca – khanda) or the six elements : earth, water, wind, fire, space and consciousness all of which are just elements of Nature, possessing no 'self' in each of them. Without a 'self', where comes the 'self' that is to die then? From where comes the 'self' that is to be reborn?

So when speaking about 'Truth' in the context of 'Paramatta – dhamma' or ultimate realities, it has to be spoken or presented in this concept of the non – existence of 'self'. The Buddha himself reproved Bhikkhu Kevattaputra in the assembly of monks by asking the latter if he ever said that it was the soul that was to be reborn. Bhikku Kevattaputra admitted that he did say so.

ตัวตนอะไรไปเกิด, นี้เมื่อท่านกล่าวโดยปรมัตถธรรมแล้ว เป็น
อย่างนี้.

แต่ถ้าท่านกล่าวตามภาษาคน กับคนที่เชื่อว่ามีตัวตน ที่
เขาเชื่อว่ามีตัวตน กล่าวไว้ในที่ทั่วไปมากมายเหมือนกันว่า หลัง
จากตาย เพราะทำลายแห่งกายนี้ เข้าถึงสุคติโลกสวรรค์ได้ก็มี
หลังจากทำลายแห่งร่างกายนี้แล้ว เข้าถึงอบายทุกตวินิบาตบ้าง
อย่างนี้ก็มี. ขอให้รู้ว่าเป็นหลักสำหรับกล่าวโดยภาษาคน สอน
คนที่ยังมีตัวตน, ไม่อาจจะเข้าใจความไม่มีตัวตน ก็จะยึดถือตัวตน
ที่ดี ปฏิบัติในทางดี เป็นสุคติ เป็นสวรรค์มากกว่า, ก็ยอมทิ้งไว้
ว่า เขาเชื่อกันมาแต่ก่อนโน้นว่าอะไรไปเกิด เอ้า ก็อันนั้นแหละ
ไปเกิด ; แต่ขอปฏิบัติอย่างนี้ แล้วก็จะได้ไปเกิดมีความสุข.

แต่พอถึงคราวพูดจริง พูดเรื่องจริง, พูดความจริงกันแล้ว
ว่าเตี้ยวันนี้ที่อยู่ที่นี่ มันก็มีไซ้มีตัวตน มีแต่นามและรูป มาจาก
ธาตุตามธรรมชาติ ; แม้มีไซ้ตัวตน มันก็ทำหน้าที่ของมันได้ ร่าง
กายมีไซ้ตัวตน มันก็ทำหน้าที่ของร่างกายได้ จิตใจมีไซ้ตัวตน มัน
ก็ทำหน้าที่ของมันได้, เพราะฉะนั้น มันจึงทำหน้าที่ไปตามความ
สามารถ ; จิตใจคิดนึกได้ คิดนึกอย่างไรก็ทำไปอย่างนั้น : ทำ

The Buddha went on to say “O Bhikky, say no more in that manner; there is no soul that goes somewhere to be reborn. There is no whatever ‘self’ that is to be reborn.

However if the Buddha talked to people who believed in the existence of self as he had always done generally, he would speak in the context of ordinary people’s language an example of which was the matter about death by which people would take it literally that after death, the deceased would either ascend to heaven or be banished to hell. This is the principle or teaching meant for people who believed in the existence of ‘self’, for they would probably not understand the concept of not having a self. So they would get attached to a ‘self’ that is good and live a morally decent life in hope of gaining entry into heaven; It was a belief since those ancient days that something like a ‘soul’ would be reborn after death. If that be the case, one should live a life by adhering to moral values in order to ensure a good rebirth or a place in heaven.

When it comes to time for speaking the truth, I must say that even we who are sitting here right now, do not actually possess a ‘self’ in the ultimate sense. What we have here is just mind-and-matter (Nāma-Rūpa), a physical body that is composed of the natural elements

ผิดก็มีความทุกข์, มีความทุกข์หลายครั้งเข้ามันก็เซ็ดหลาบ, มันก็เหลียวกลับไปทางอื่น มันก็มีความคิดที่ถูกต้อง เดินไปทางที่ตรงกันข้าม คือดับทุกข์.

ถ้าเข้าใจไปว่า ถ้าไม่มีตัวตน มีไซ้ตัวตนแล้ว มันจะรู้จักทำอะไรได้, มันจะไม่รู้จักทำอะไร. มันรู้จักทำอะไรได้ตามที่คุณสมบัติหรือคุณค่าของธาตุตามธรรมชาตินั้นแหละ ; ธาตุดิน ทำหน้าที่ให้เป็นวัตถุขึ้นมา, ธาตุน้ำ เกาะกุมธาตุทั้งหลายไว้, ธาตุไฟ ก็ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง, ธาตุลม ก็ทำให้เกิดการเลื่อนลอย ขยายตัว ; มันเป็นหน้าที่ของธาตุตามธรรมชาติ รวมกลุ่มกันแล้ว ก็ปฏิบัติร่วมกัน จนมีชีวิต, แล้วก็มิจิตใจ ก็คิดไปได้ตามธรรมชาติของจิตใจ. ไม่ต้องมีตัวตน, ไม่ต้องมีตัวตน มันก็ทำของมันอย่างนี้ได้, แล้วทีนี้เมื่อมันเป็นทุกข์ขึ้นมา แล้วมันก็มีความคิดที่จะเดินทางตรงกันข้ามได้. ฉะนั้น จิตใจของเราเกิดมาจากท้องแม่ ไม่มีความรู้ติดมาจากในท้อง ก็มาทำผิด ๆ กันสักพักหนึ่ง. มีความทุกข์มากเข้า นานเข้า ก็เกิดความคิดตรงกันข้ามมาหาความรู้ โดยเฉพาะทางหลักธรรมะสูงสุด เพื่อจะดับความทุกข์นั้นเสีย.

(Dhatu) from nature (the solid part of the body is earth, water represents the liquid part of the body such as blood, saliva and urine, wind is the breathe or air breathed in while fire is symbolic of body temperature). Each element is capable of functioning in harmony with each other though it has not a self . The body is a composition of these element. Thus it too has not a ‘self’ but is able to perform its duty well. The mind too has no ‘self’ but is able to function to its fullest capacity. People do what their mind tells them to do . When they make mistake, the mind experiences anguish and thus they suffer. When suffering becomes frequent, they will somehow switch to other direction to look for a way out—an opposite way which will eventually lead them out of suffering.

People have the understanding that without a ‘self’ or not being a ‘self’, one simply would not know what to do or how to live through this life. Actually each of the natural elements composing our physical body simply functions according to its own natural property : The earth element performs the duty of forming all the material parts (solid parts) of the body. The fire element enables natural changes to occur while the wind element fills the spaces. It is the duty of each of the elements to function collectively in order to give ‘ life’ to the physical body and support it as well; and then there is the mind

นี่เรียกว่าเกิดมาด้วยความโง่ มันก็ต้องทำผิดพลาด เป็น
ทุกข์เรื่อย ๆ มา จนกว่าจะเบื่อระอาต่อความทุกข์, แล้วก็เกิด
ความฉลาด ก็รู้จักวิธีที่จะดำรงชีวิต คือกายและใจ นามและรูป
นั้น ไปในทางที่ถูกต้องของนามรูปนั่นเอง ; เพราะส่วนที่เป็นนาม
หรือจิตนั้น มันฉลาดขึ้นทุกที ฉลาดขึ้นทุกที, มันก็รู้มากขึ้นทุกที
จนเพียงพอที่จะดับทุกข์ได้, ไม่มีตัวตนอย่างนี้แล้ว มันก็จะอยู่
เหนือความเกิด แก่ เจ็บ ตาย.

which does all the thinking according to its own natural capacity. Each can operate without a 'self' but each is interrelated to each other and whenever suffering arises, the decision to take the opposite course naturally emerges.

From our mother's womb we were born into this world without any knowledge coming along with us. So we simply make mistakes out of our own ignorance for a period of time . As time goes on our suffering begins to pile up , propelling us toward the search for knowledge – the knowledge of the lofty principles of the highest Dhamma in order to put an end to our human suffering .

As humankind, we were all born with ignorance, so it is only natural that we make mistakes and have been experiencing a lot of suffering in the course of time till we get tired and feel disgusted with all our pain and sorrow ; and then we become sort of awakened; beginning to learn the proper way of leading a less stressful life as our mind becomes increasingly well – informed and sufficiently enlightened so as to enable us to extinguish our suffering. To be able to break away from the attachment to self will set the mind free at last, raising it above birth, old age, sickness and death.

ปฏิบัติถูกต้องตามพระองค์ จะพ้นเกิด แก่ เจ็บ ตาย

ท่านทั้งหลายมักจะสวดบทพระพุทธานุสสติครั้งก่อน เพียงครั้งก่อนที่ว่า “เรามีความเกิดเป็นธรรมดา ไม่ล่วงพ้นความเกิดไปได้, เรามีความแก่เป็นธรรมดา ไม่ล่วงพ้นความแก่ไปได้, เรามีความเจ็บเป็นธรรมดา ไม่ล่วงพ้นความเจ็บไปได้, เรามีความตายเป็นธรรมดา ไม่ล่วงพ้นความตายไปได้”, แล้วก็นั่งร้องไห้โฮ ๆ อยู่อย่างนั้น นั่นสวดครั้งก่อน.

พระพุทธเจ้าได้ตรัสไว้ว่า ถ้าสัตว์ทั้งหลายเหล่านี้ ได้อาศัยตถาคตเป็นกัลยาณมิตรแล้ว สัตว์ที่มีความเกิดเป็นธรรมดา จะพ้นจากความเกิด, สัตว์ที่มีความแก่เป็นธรรมดา จะพ้นจากความแก่, สัตว์ที่มีความตายเป็นธรรมดา จะพ้นจากความเจ็บและความตายเป็นธรรมดา, พ้นหมด ถ้าได้อาศัยพระองค์เป็นกัลยาณมิตร

อาศัยพระองค์เป็นกัลยาณมิตรนั้น จักต้องหมายความว่า ปฏิบัติตามอย่างถูกต้องตามคำสั่งสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ

Practising Rightly by Adhering to the Buddha Will Help One To Transcend Birth, Old Age, Sickness And Death.

All of you tend to chant the following verses to only half of all the entire paragraph of chanting verses which go like this : Birth is normal, O we cannot move beyond birth; old age is normal, O we cannot move beyond old age ; sickness is normal, O we cannot escape from sickness ; death is normal , O we cannot transcend death.....”, and then you may feel so overwhelmed with grief and despair and start to break down and cry. The Buddha stated that if all living beings (meaning humankind) were to depend on the Tathagata (the Buddha himself) as a true friend or ‘Kalyanamitra’, they would transcend birth; those who are normally subjected to old age will transcend the age problem ; those who normally succumb to illnesses and death will transcend both of those two natural phenomena.

What the Buddha meant was that for one to transcend all suffering, one must practise the teaching

อริยมรรคมีองค์แปด ; แต่ในพระบาลีนั้น ท่านตรัสไว้สมบูรณ์ว่า สัมมัตตะ ๑๐, มีระบบสัมมัตตะ ๑๐ นั้นแหละ คือการมีพระองค์เป็นกัลยาณมิตร, ปฏิบัติตามมรรคมีองค์ ๘ ในส่วนที่เป็นเหตุเสร็จแล้ว ก็มีผลเกิดขึ้นเป็นสัมมาญาณะ และสัมมาวิมุตติ นี้เป็นส่วนผลอีก ๒ องค์ รวมกันทั้ง ๓ องค์ เรียกว่าสัมมัตตะ ๑๐, มีระบบสัมมัตตะ ๑๐ เข้ามาแล้ว ก็พ้นจากความเกิด แก่ เจ็บ ตาย ทั้งหมดทั้งสิ้น.

ฉะนั้น ขอให้ระลึกนึกถึงข้อนี้ว่า เรามีทางที่จะพ้นจากความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย โดยอาศัยพระพุทธองค์เป็นกัลยาณมิตร ; แล้วมีการปฏิบัติครบถ้วนตามหลักที่เรียกว่าสัมมัตตะ ๑๐ : มรรคมีองค์ ๘ รู้จักกันดีอยู่แล้ว เป็นความถูกต้องเพียง ๘ ในส่วนปฏิบัติ หรือส่วนที่เป็นเหตุ, ต้องมีส่วนที่เป็นผลอีก ๒ คือ สัมมาญาณะ และ สัมมาวิมุตติ ครบถ้วนทั้ง ๑๐ แล้ว ชื่อว่ามีพระพุทธองค์เป็นกัลยาณมิตร แล้วก็พ้นจากความเกิด แก่ เจ็บ ตาย.

นี่เป็นหัวใจของพุทธศาสนาโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือทำให้พ้นจาก ความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย, ไม่มี

of the Buddha himself, especially the Noble Eightfold Path—the path of practice that would lead to a morally healthy life. In the Pali Canon, it was perfectly stated that to possess the ten ‘Sammāṭṭa’ or the Ten Right States (which include the eight factors of the Noble Eightfold Path plus two more : Sammā ñana – the right insight and Sammā vimutti – the right deliverance) was to have the Buddha as a true friend or companion. Strict adherence to the Noble Eightfold Path will lead to right insight (Sammā ñana) and eventually to the right deliverance (Sammā vimutti). Anyone who has attained these ten right states or ‘Sammāṭṭa’ would be able to rise above the torment of birth, aging, sickness and death.

Therefore do be reminded that we do have a way to be free from the grip of birth , old age, sickness and death by relying on the Buddha as our true companion in our journey through life. Practise his teaching on the Noble Eightfold Path which form the causes that lead to the results : first the right insight followed by the right deliverance finally. So there are ten right states to be observed and attained if one wishes to live beyond all the suffering. This is directly the core of Buddhism which can help to liberate one from the binding of birth, old

ความยึดถือใด ๆ ในสิ่งใด ๆ ว่าเป็นตัวเป็นตน ; ส่วนที่เป็นธาตุ แต่ละธาตุก็ไม่ใช่ตัวตน, ส่วนที่เป็นอายตนะแต่ละอายตนะก็ไม่ใช่ตัวตน. ส่วนที่เป็นชั้นร์แต่ละชั้นร์ก็ไม่ใช่ตัวตน นี่เห็นความไม่มีตัวตน เข้าถึงความไม่มีตัวตนอย่างนี้แล้ว ก็คือว่าเข้าถึงหัวใจแห่งพระศาสนา ; นี่คือหลักทั่วไป เป็นหลักชั้นลึกชั้นหัวใจของพระพุทธศาสนา.

ต่อไปนี่ก็จะได้บรรยายต่อจากที่ได้กล่าวมาแล้ว ว่า การเข้าถึงหัวใจของศาสนาของตน ๆ ซึ่งตามหลักพุทธศาสนาก็คือรู้ว่าไม่มีตัวตน, มันไม่มีสิ่งใดที่ควรจะยึดถือเอาโดยความเป็นตัวตน หรือเป็นของ ๆ ตน เป็นตัวตนของตน ; นั่นแหละคือหัวใจของพุทธศาสนา ที่จะกำจัดความเห็นแก่ตนได้สิ้นเชิง, ต่างจากศาสนาอื่นใดทั้งหลาย ที่ว่ามีตัวตน แล้วก็ไปจบลงด้วยความมีตัวตน ไปมีตัวตนอยู่อย่างถาวร. ถ้ามีความรู้สึกอย่างนั้น ก็จะยังมีความรู้สึก ซึ่งเป็นเหมือนกับการแบกหรือถือไว้ซึ่งตัวตน เป็นความหนัก ; นั้นยังมีใช่เป็นที่สิ้นสุดแห่งความทุกข์, มีใช่ดับทุกข์สิ้นเชิง มีใช่นิพพาน. พุทธศาสนามีหลักจบสิ้นสุดลงด้วยความไม่มีตัวตน, ต่ำลงไปกว่านั้นก็ไปมีตัวตนอยู่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ซึ่งเป็นการถาวร. ดังนั้น พระพุทธศาสนาจึงมีการจบลงด้วยความว่าง, คือ ว่างจากตัวตนโดยประการทั้งปวง.

age, sickness and death. In it there is to be no attachment to anything as having a 'self' ; everything is just an element devoid of a self. Whatever things that form the sense – sphere or 'ayatana' are not 'selves' too. Neither are the Khandas or Five Aggregates. To understand this point is to have understood the core of Buddhism. It is a profound principle hidden in the heart of religion. Thus there is actually nothing in the world worth clinging to. The awareness of the non – existence of self will help us to diminish our selfishness and self – centredness. This concept of the existence of a 'self' and sometimes even an egoistic self. In the case of a firm belief in and strong attachment to 'self' as an entity, the believer would find he himself (or she) carrying that 'self' on his back till it may one day become too heavy a burden for him (or her) to carry. Clearly there is no end to suffering. It is not the way to eliminate suffering. It is not Nibbāna. Buddhist teaching ends up with the nonentity of 'self'. Therefore it is a religion that ends up with the concept of voidness or emptiness – empty from all sorts of 'self'.

ความรู้สึกว่ามีตัวตน เป็นต้นเหตุแห่งทุกข์.

ควรจะมองเห็นหัวใจของพระพุทธศาสนาในลักษณะอย่าง
นี้ แล้วพยายามเข้าถึงหัวใจของพระพุทธศาสนาที่กันจงทุกคน ;
รู้จักสังเกตให้ดีว่า เมื่อจิตใจเกลี้ยงเกลาไปจากความรู้สึกว่ามี
ตัวตนนั้น มันไม่หนักอะไร ; มันจะหนักอะไรได้ มันจะถืออะไรได้
มันจะไม่เกิดการได้การเสีย การแพ้การชนะ การเอาเปรียบ การ
ได้เปรียบ การมีกำไร การขาดทุนใด ๆ เพราะว่ามันไม่มีตัวตน,
จนกระทั่งว่ามันไม่มีตัวตนที่จะไปเกิดชาติใหม่ เพราะเดี๋ยวนี้ที่นี้
มันก็ไม่มีตัวตนเสียแล้ว.

แต่ก็มีคำสอนอยู่อีกประเภทหนึ่ง ไว้สอนสำหรับผู้ที่ยังมี
ตัวตน นับตั้งแต่ระดับลูกเด็ก ๆ ขึ้นมา, เขายังต้องมีตัวตน เขา
ไม่อาจจะเข้าใจความไม่มีตัวตน ก็ต้องสอนกันไปก่อน เพื่อให้มี
ตัวตนที่สูงขึ้น ๆ ให้เกิดความรู้สึกที่เป็นตัวตนตามสัญญาตญาณ
นั้น เดินไปในทางที่ถูกต้อง คือเป็นโพธิ เป็นตัวตนที่ถูกต้อง.

The Feeling That There Is A 'Self' Is The Cause Of Suffering

All of you should be able to discern the core of Buddhism in this manner and may every one of you try to reach the core. Do take a good notice that when the mind is cleared from the feeling of being or having a self, it no longer becomes that heavy. There is neither gain nor loss, neither victory nor defeat, neither gaining advantage nor losing advantage and neither getting profit nor losing profit because there is no 'self' involved, or there is not a 'self' to claim victory or defeat, gaining or losing..... There is not even a 'self' to be reborn because here (and now) 'self' no longer exists.

There is yet another kind of teaching meant for those who still possess and are obsessed with the notion of 'self' in them. Beginning with little children onwards till the grown ups, it is discovered that many people still are attached to 'self', they must have a 'self' for they may not understand the concept of the non-existence of 'self', so let them continue with their belief in the entity

อย่าให้มาเป็นตัวตนของกิเลส ซึ่งจะเป็นมิฉฉาปฏิฏฐิ แล้วจะเพิ่มความทุกข์ให้มากขึ้น.

รู้จักแยกทางกันที่ตรงนี้ คือ อย่ให้ลัษฐชาตญาณตามธรรมชาติพื้นฐานนั้น เจริญรุ่งเรืองเกินขอบเขต จนเป็นกิเลส คือความเห็นแก่ตน ; แต่ให้ไปในทางตรงกันข้าม คือเป็นโพธิ, โพธิปัญญา รู้ว่าไม่มีตน มีแต่ธาตุตามธรรมชาติ : จะเรียกว่าอายตนะ จะเรียกว่า ขันธ จะเรียกว่า สุข จะเรียกว่า ทุกข์ จะเรียกว่าอะไรก็สุดแท้ ล้วนแต่มีใช่ตัวตน จิตมันก็ว่างจากความรู้สึกว่ามีตัวตน, ชีวิตก็ได้รับผลแห่งความไม่มีตัวตน.

นี่แหละเป็นเรื่องดับทุกข์ ตามวิถีทางของพระพุทธศาสนา ตัดต้นเหตุแห่งความทุกข์เสีย, ต้นเหตุแห่งความทุกข์ก็คือความรู้สึกว่ามีตัวตน, เกิดความรู้สึกว่ามีตัวตนเมื่อไร ก็จะมีความทุกข์เมื่อนั้น. ขอให้สังเกตดูให้ดี ๆ ให้ละเอียดประณีตที่สุดว่า ในชีวิตของเราแต่ละวัน ๆ : เมื่อไร ความรู้สึกว่ามีตัวตน มีตัวตน เกิดขึ้นในจิตแล้ว ก็ร้อนด้วยโลภะบ้าง โทสะบ้าง โมหะบ้าง หรือว่าด้วยความรักบ้าง ความโกรธบ้าง ความเกลียดบ้าง ความกลัวบ้าง ความวิตกกังวลบ้าง ความอาลัยอาวรณ์บ้าง ความ

of self in order that they may eventually improve on that 'self' so that the feeling of the instinctive self may be directed towards the right path and knowledge. (or bodhi). If there were to be a 'self', let it be a good, right and constructive 'self', not the self of selfish desire or mental defilement which is mica – dhitthi or false view which will only add more suffering.

Do learn to make the separation here. Do not let the basic natural instinct thrive over the limit till it becomes 'kilesa' or craving. Allow it to develop in the way of 'bodhi' or right knowledge so that the mind will be free from the attachment to a 'self' which may take the form of having or being an 'I' or 'mine', or happiness, or suffering or whatever it may be.

This is the whole matter concerning the cessation of suffering according to the way of the Buddhist religion. Eliminate suffering by eliminating its original cause or causes. The initial cause is the attachment to 'self'. The moment this feeling of 'I' or 'my' arises, suffering will also come along at that very moment. Do take proper notice in the most detailed manner that in our daily life, whenever the sense of 'self' or having 'self' arises, it is just as though we are 'burning' with all sorts of feelings and desires associating with ourselves such as greed,

อิฉณาริชยาบ้าง ความหวงความทิ้งบ้าง, มันก็ยังมีเป็นทุกข์เป็นไฟขึ้นมา. แต่แล้วมันก็มีระยะที่มันมิได้เกิด มันมิได้เกิด คือมันมิได้มีการปรุงแต่งเป็นตัวตน ชนิดนี้, ระยะนั้นก็สงบเย็น หรือมันว่าง มันว่างจากตัวตน มีความว่างจากตัวตน ก็มีความหมายเป็นนิพพาน คือเป็นความเย็น.

ขอให้สังเกตดูให้ดี ๆ ว่า เรามีเวลาที่ว่างจากตัวตน ว่างจากกิเลส มีอยู่ไม่น้อย ; ถ้ามันไม่มีเลย ๒๔ ชั่วโมง มีแต่กิเลสหรือตัวตนแล้ว มันก็ตาย ; ภายในไม่เท่าไรดอก ก็จะเป็นโรคประสาท จะเป็นบ้า แล้วมันก็จะตาย. เดี่ยวนี้ธรรมชาติได้จัดมาให้เป็นอย่างดี ว่ามีระยะที่ว่างจากตัวตน เพราะว่ามันหยุดคิดหยุดนึกก็ได้ ; เช่นหลับไปเสียก็ได้, หรือว่าตื่นอยู่แต่มีความรู้มีสติปัญญา ควบคุมไม่ให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นตัวตนก็ได้ หรือว่าตามธรรมชาติธรรมตามันก็ว่างจากตัวตนอยู่แล้ว.

anger, ignorance, love, hatred, fear, anxiety, sentimental attachment, jealousy and concern. They are like fire burning in us. But there are times when such feelings do not arise. Those are the moments when the mind is not being embellished to give rise to this obsessing with 'self' and is therefore enjoying a brief period of calmness and voidness – void from 'self'. This is what we call 'temporary Nibbāna'. However temporary it may be, it is nevertheless a state in which the mind becomes free from all disturbing, manipulating and embellishing factors.

Do notice carefully that there are times when we somehow manage to be free from the embellishment of self and other mental defilements rather frequently. Were there to be no such moments of peace, and were there to be only cravings, desires and whatever mental defilements for 24 hours a day, we would surely die or at least be dragged into a near insane situation, but now Nature has arranged it in such a way as to relieve us of this danger of being pre-occupied with self. It puts us to sleep for some hours during which we do not engage ourselves in any thinking process at all ; or even if we remain awoken, there is yet enough mindfulness and wisdom in us to prevent us from allowing our sense of attachment to 'self' to overcome us.

เวลาที่สบายที่สุด เป็นนิพพาน คือไม่รู้สีกว่ามีตัวตน.

ขอให้สังเกตอย่างยิ่งว่า เวลาไหนที่สบายที่สุดสำหรับคนเรา เวลาที่รู้สึกสบายที่สุดสูงสุด ก็คือเวลาที่จิตมันไม่มีความคิดรู้สึกว่ามีตัวตน ซึ่งมันก็มีอยู่ได้เองตามธรรมชาติ ; แต่เรากลับไม่สนใจ กลับมองข้ามไป. นี่คือนั่นที่มีบุญคุณสูงสุดแก่เรา จะเรียกว่าพระนิพพานชั่วคราว, พระนิพพานตัวอย่าง, พระนิพพานน้อย ๆ ชั่วระยะอันสั้น คือระยะที่ว่างจากตัวตน นั้นแหละมันจึงรอดชีวิตอยู่ได้. พุทให้ชัดก็ต้องพูดว่า **ชีวิตนี้รอดอยู่ได้เป็นปกติ** นี้ เพราะมีพระนิพพานน้อย ๆ เข้ามาแทรกเป็นระยะ ๆ อยู่อย่างนี้.

ขอทุกคนอย่าได้มองข้ามไป จะเป็นการเนรคุณอย่างยิ่งต่อพระนิพพานชนิดนี้ คือความที่ว่างจากตัวตนอยู่ได้เป็นระยะ ๆ ; ตามธรรมชาติก็ดี, หรือตามที่เราคบคุมไว้ด้วยสติปัญญา คือการปฏิบัติธรรมะก็ดี, ให้รู้ว่า **ชีวิตนี้รอดอยู่ได้** นี้ เพราะพระนิพพานชั่วคราวหล่อเลี้ยงเอาไว้ ถูกต้องสมบูรณ์ตามระยะตามสมควร

The Most Comfortable Time Is Nibbāna – A Time With No Feeling Of The Existence Of ‘Self’

Do make the utmost effort to notice that when exactly is the time when we feel most comfortable with ourselves. It will be the time when we have no consciousness of our egoistic sense of ‘self’, which, in actual fact, is something which can happen naturally, but the trouble is that we take no interest in it and very often tend to overlook it. You may call it temporary Nibbāna, ideal example of Nibbāna, little or short-period Nibbāna or a periodical Nibbāna devoid of the sense of self. We must admit that we manage to remain sane in life is largely due to this temporary Nibbāna which though temporary as it is, it has come to us in the nick of time to give us a break from the tension of life. It saves us from going insane or die an untimely death. If there were to be no temporary Nibbāna of this kind, and its place were to be replaced or taken by human cravings or desires of twenty-four hours a day (and

เราจึงไม่เป็นบ้าและไม่ตาย ; ถ้าขาดอันนี้เสีย ก็มีกิเลสตลอด ๒๔ ชั่วโมง วันเดียวก็ตายหมดแหละ ไม่มีอะไรเหลือ.

นี่ก็เป็นหัวใจที่จะต้องเข้าถึง จะต้องรู้จักว่า เรารอดชีวิต
อยู่ได้ โดยเหตุที่มีภาวะปราศจากการปรุงแต่งโดยประการทั้ง
ปวง, แล้วมันว่าง มันจะเป็นเองก็ได้, หรือว่าถ้ามันเหนียวขึ้นมา
มันก็หยุดปรุงแต่งเองแหละ มันก็ต้องนอนหลับแหละ มันก็เป็น
การนอนพักว่างจากการเผาผลาญของกิเลส. นี่เป็นพระนิพพาน
น้อย ๆ, พระนิพพานตัวอย่าง, พระนิพพานชั่วคราว, ซึ่งมีความ
หมายว่าเย็น-เย็น.

night!), it would take perhaps only one day for the entire humankind to be totally exterminate.

This is the core to which we must penetrate and get familiarized with. That we survive to this day is due to some temporary moments of being free from the embellishment of all conditioning factors. This is possible through the regular practice of Dhamma or moral principles, or through our own effort in restraining ourselves so that the mind ceases to be embellished or that it must get some sleep as required by nature, and it is a sleep that is free from the combustion or burning of craving and mental defilement. This is little Nibbāna, or example of Nibbāna or momentary Nibbāna which carries the meaning that it is cool—comfortably cool.

คำว่า **พระนิพพาน** นั้น เป็นคำชาวบ้าน ที่ถูกทาง ศาสนาيلمไปใช้ เป็นชื่อของความเย็นสูงสุด ; ตามธรรมดาพระนิพพานนี้ก็เรียกกันอยู่ในหมู่มนุษย์ คือว่าเย็น-เย็นนี้. เรื่องเหล่านี้ท่านทั้งหลายไม่เคยได้ยินได้ฟัง ; ขอยืนยันว่ามีในพระบาลีนั่นเองว่าชาวบ้านทั้งหลายเขาใช้พูดคำว่านิพพาน นิพพานนี้อยู่เป็นประจำในบ้านในเรือน เมื่อช่างทองหลอมทองเหลวคว้าง เพื่อจะทำการทำทองรูปพรรณนั้น ก็มีคำกล่าวว่า นิพพาน ; ช่างทองนั้นจะต้องทำให้ทองที่เหลวคว้างนั้นนิพพานเสียก่อน โดยเอาน้ำราดลงไปเป็นนิพพาน, ทำให้ทองที่เหลวคว้างนั้นให้เย็น แล้วก็มาใช้ทำเป็นรูปพรรณใด ๆ ได้. นี้ภาษาธรรมดาใช้คำว่านิพพาน อย่างนี้ แม้ในครัวก็ใช้คำว่านิพพาน ว่าถ้ายังร้อนอยู่ รับประทานไม่ได้ ต้องรอให้มันเย็นเสียก่อน, และใช้แม่แก้วตุลลวน ๆ เช่น ถ่านไฟแดง ๆ พอมันต่ำลง ๆ ก็เรียกว่ามันนิพพาน. คำนี้ใช้คำว่านิพพาน ภาษาธรรมดาอย่างนี้ ; รวมความว่า ของร้อนที่เย็นลงนั้นแหละคือนิพพาน นี้ในภาษาคนพูดอยู่ตามธรรมดาอย่างนี้.

The word 'Nibbāna' is actually a word of the laity, which has been borrowed by religion for specific use. It is a word meaning the highest or most supreme coolness. Normally the word 'Nibbāna' was being customarily used to mean 'cool' in the days of the Buddha. You all may have not heard about this, but here I wish to affirm that according to the ancient Pali Canon, people used the word 'Nibbāna' very commonly. It was a household word. When a goldsmith wanted to make a gold ornament, he would have to wait for the smelted liquid gold to get 'Nibbāna' or cooled down, then only could he use the gold to make whatever ornament he liked. This is the meaning of the word 'Nibbāna' in the common language used in daily life. Even in the kitchen, the word was also use commonly. If food or anything edible was still too hot for immediate consumption, one had to wait for it to get 'Nibbāna' or cooled down first before one could eat it. The word 'Nibbāna' was also used in material things. For example, when the red hot burning charcoal got dimmer and dimmer till it finally became extinguished, it was said to be 'Nibbāna'. This is how the word 'Nibbāna' was being used in the days of the Buddha in India. Conclusively speaking , it simply means 'cooling down' or 'getting cool'.

ครั้งนี้ถึง ภาษาธรรมในทางพระศาสนา ก็เป็นจริง, ตัดต้นเหตุแห่งความร้อนได้จริง คือ ตัดโลภะ โทสะ โมหะ ซึ่งเป็นมูลเหตุแห่งความร้อนได้จริง, มันก็เย็นจริง เย็นตลอดกาล. นั่นแหละคำว่านิพพานในความหมายทางภาษาธรรม, เป็นคำบัญญัติทางพระศาสนา. ถ้าเป็นคำธรรมดาของชาวบ้านอะไรเย็นก็ได้ ; มีคำกล่าวว่า แม้แต่สัตว์เดรัจฉานนี้ก็นิพพานได้ ถ้ามันหมดพิษหมดพยศ ; เช่น ช้าง ม้า มาฝึกจนหมดพยศสนิทเป็นแมวไปแล้ว ก็เรียกว่ามันนิพพานเหมือนกัน, คำนี้มีคำกล่าวไว้ในคัมภีร์บาลี.

เราจะต้องรู้จักความเย็นชนิดนี้กันให้มากขึ้น เย็นเพราะหมดต้นเหตุแห่งความร้อน คือ โลภะ โทสะ โมหะ ; เมื่อใด โลภะ โทสะ โมหะ ไม่เกิดขึ้น ไม่ปรุงขึ้นมาเป็นความร้อน ก็อยู่ด้วยความเย็น, แม้จะชั่วคราว แม้จะไม่ไช่สมบุรณ์ แม้จะไม่ไช่แท้จริง แต่ก็มีผลอย่างเดียวกัน. ของชั่วคราวกับของถาวรนั้นมันต้องเป็นเหมือนกัน, เพียงแต่ผิดกันเพียงชั่วคราวหรือถาวร.

In the context of the Dhammic language of religion, ‘Nibbāna’ also means ‘truly cool’ – cool enough for extinguishing the hot problems of Greed, Aversion and Delusion—the three undesirable human qualities which are the causes of hot trouble. So that is how ‘Nibbāna’ is being defined in the language of religion. As a household word, it can be used in relation to anything that gets cooled down. For example when a wild animal such as an elephant or a horse is being trained till it becomes as tame as a domestic cat, it is said to be ‘Nibbāna’ too. There is the mentioning of this word ‘Nibbāna’ in the Pali Canon.

We ought to know more about this kind of coolness. It is said to be cool because it eliminates the causes of those hot troubles originating from Greed, Anger or Aversion and Delusion. In the absence of these three human weaknesses, there will be no embellishment of the kind that generates ‘heat’; thus we will dwell in the coolness of Dhamma, even though it is temporary, even though it is not perfect and even though it is not yet the real, lasting Nibbāna, nevertheless, it yields the same result as the lasting one, however temporary though it may be.

เราจงทำพระนิพพานชั่วคราว ๆ ที่เกิดอยู่ในชีวิตประจำ
วันนี้ ให้อาหารออกไป ให้อาหารออกไป, ให้ระยะที่มันเย็นนี้มากเข้า,
ระยะที่มันร้อนมันลดลง หรือให้มันมากขึ้น ให้มันสูงขึ้น เพราะตัด
ต้นเหตุแห่งความร้อนได้มากขึ้น ก็จะมีความเย็น เย็นมากขึ้น เย็น
มากขึ้น จนเป็นนิพพานที่สมบูรณ์ ทีไหนก็ทำได้ ที่บ้านก็ทำได้
เป็นฆราวาสก็ทำได้ ; หากแต่ว่าฆราวาสไม่ค่อยสะดวก ถ้าไปบวช
เป็นบรรพชิต มันสะดวกเท่านั้นเอง ; มันไม่ได้แตกต่างกัน
มากมาย มันจะต้องปฏิบัติอย่างเดียวกัน มีกิเลสอย่างเดียวกัน มี
ความทุกข์อย่างเดียวกัน ดับทุกข์อย่างเดียวกัน แต่การดับทุกข์
ของบรรพชิตนั้นสะดวก เพราะออกไปอยู่ในชีวิตรูปแบบที่สะดวก.
ฉะนั้น เราก็จะต้องยอมรับว่า แม้เป็นฆราวาสก็ต้องรู้เรื่องนี้
จะต้องปฏิบัติเรื่องนี้ เพื่อให้ชีวิตนี้เย็นเป็นนิพพาน. นี่ก็เป็น
หัวใจแห่งพระพุทธศาสนา ที่จะต้องเข้าใจไว้.

Do let us develop and improve on the regular occurrence of temporary Nibbāna in our daily lives so that this little Nibbāna can be ‘stretched’ longer and longer, prolonging the period of coolness, reducing whatever heat or ‘hotness’ there may be and enhancing as well as heightening its coolness till it becomes a perfect Nibbāna that is attainable anywhere at all, be it at home or elsewhere and can be conveniently strived for by both the laity and clerics. Both groups of people (the laity and the clerics or monks) actually share the common human wants or craving, suffering and joy but in the matter of the cessation of suffering, the clerics or the monks are at a better advantage since they leave their homes for a way of life conveniently structured for them to strive for spiritual freedom. Therefore we must admit that even for the laity or householders, it is of great significance for us to know about this matter of Nibbāna and train ourselves in the practice accordingly in order to cool our lives into Nibbāna.

ศึกษาคำว่า “นิพพาน” ให้เข้าใจ

ทีนี้จะสรุปสั้น ๆ ให้เข้าใจง่ายว่า นิพพาน ๆ ในทุกความหมายเลย ไม่เกี่ยวกับความตาย ; เราได้รับการสั่งสอนมาผิด ๆ ว่านิพพานเป็นการตายของพระอรหันต์, มันผิดหลายชั้นนัก มันจะเป็นการหลับตาพูดเสียมากกว่า ว่านิพพานเป็นความตายใน ความหมายใดความหมายหนึ่ง. พระอรหันต์นั้นตายไม่ได้ โดยเฉพาะ พระพุทธเจ้าแล้วยิ่งตายไม่ได้ ; แต่ว่าสังขารร่างกายกลุ่มที่รองรับจิตใจนี้ มันแตกทำลายได้ ฉะนั้น จะเอาไปเป็นชื่อของการตายของพระอรหันต์ไม่ได้ ; ส่วนพระอรหันต์ไม่ตาย แต่ว่าร่างกายของพระอรหันต์นั้นแตกทำลายได้ ก็เรียกว่าท่านดับขันธด้วยอนุปาติเสสนิพพาน, ตามธรรมดาท่านมีนิพพานชั้นสูงสุดอยู่เป็นประจำ แล้วการดับขันธดับร่างกายของท่าน มันดับไปในลักษณะที่มีนิพพานชนิดนี้คงมีอยู่, เพราะฉะนั้น ขอให้เข้าใจเสียใหม่ว่า ท่านดับขันธด้วยอนุปาติเสสนิพพาน, ตัวอนุปาติเสสนิพพานนั้นมิใช่ความตาย ความตายอยู่ที่ขันธทั้งหลาย ของพระอรหันต์ทั้งหลายก็ดี ของ

Understand The Word ‘Nibbāna’

Now I will conclude briefly so that it may be easy to understand the word ‘Nibbāna’ in every aspect of its meaning which has nothing to do with death. We have been wrongly taught that Nibbāna means the death of the Arahants (the enlightened Noble Ones). To define ‘Nibbāna’ in this way is sheer blind or baseless talking. (Words used in religion should not be always taken literally). An Arahant such as the Buddha could not ‘die’, but what actually happened was that the ‘khandas’ or the Group of Five Aggregates which supported the mind simply broke away and disappeared, therefore the word ‘Nibbāna’ could not exactly be used as the word for the death of the Arahant. The Arahants did not die but their physical bodies could get decayed in the course of time and the elements which constituted the bodies disintegrated ; thus we describe the death of Arahants as the extinguishing of the Khandas (Aggregates) by ‘Anupadisesa – Nibbāna’. ‘Anupadisesa – Nibbāna’ is

พระพุทธเจ้าก็ดี, มันก็เป็นการดับของชั้นนี้. อย่าไปพูดว่าการดับหรือการนิพพานของพระพุทธเจ้าหรือของพระอรหันต์ เราจะสูญเสียพระพุทธเจ้า หรือพระอรหันต์ไปหมด ด้วยความโง่ของเราเองที่ไปเข้าใจและไปพูดว่า พระพุทธเจ้านิพพานคือตาย, พระอรหันต์นิพพานคือตาย.

นิพพานไม่ได้เกี่ยวกับความตาย นิพพานชั้นสูงสุดแล้วยังไม่เกี่ยวกับความตาย คือ อยู่เหนือความเกิด แก่ เจ็บ ตาย โดยประการทั้งปวง ; แม้แต่นิพพานน้อย ๆ นิพพานชั่วคราว นี้ยังไม่เกี่ยวกับความตาย. ดังนั้น จงรู้จักพระนิพพานที่มีอยู่แล้วเป็นตัวอย่าง เป็นเดิมพัน ว่ามีอยู่กับเราทุกวัน ๆ. อย่าพูดพล่ามพูดฝันเพื่อไปว่า อีกแสนกัปป์แสนชาติกว่าจะนิพพาน, ทำได้แต่ปลงใจแก่พระนิพพาน ต่อแสนกัปป์แสนชาติ อย่างนี้ไม่ใช่พุทธศาสนา ไม่ใช่พุทธบริษัท.

คำว่านิพพานไม่เกี่ยวกับความตายโดยประการใด ๆ ไม่ว่านิพพานในระดับไหน นิพพานแท้จริง หรือนิพพานชั่วคราว หรือนิพพานอะไร ; เมื่อใดจิตไม่มีการปรุงแต่งเป็นกิเลสและความทุกข์ เมื่อนั้นมีภาวะของนิพพานปรากฏอยู่ในความรู้สึกหรือใน

Nibbāna without any stratum of life remaining. It is not physical death. It is the death of the group of Five Aggregates (Rūpa-khanda-corporeality ; Vedana-khanda – feeling ; Sanna-khanda-perception ; Sañkhara-khanda – mental formations ; Vinnana – khand – consciousness) . Such death can occur even before the ordinarily known form of physical death. Thus do not be so silly as to say that ‘Nibbāna’ of the Buddha refers to his physical death. When the mind has reached the stage in which it can no longer be embellished by whatever factors anymore, it is supposed to have attained a permanent Nibbāna. The attainment of Nibbāna is supposed to be the noble and final goal of every Buddhist. Even though right now we have not yet reached that stage, we must aim to reach the goal, otherwise we will not be living up to the name of being Buddhists.

If you were to practice any kind of meditation at all, let ‘Nibbāna’ be the goal. That will be right concentration in Buddhism. A mind that concentrates on ‘Nibbāna’ is known as an ‘Ekaggata’ (meaning one – pointedness) mind. The mind fixes itself at one single point. Without ‘Nibbāna’ as the one point of concentration meditation, the meditation is not the meditation as found

จิตนั้น, เดียวนี้จิตปฏิบัติตนทั้งกายและใจ จนอยู่ในสภาพที่จะมีอะไรมาปรุงแต่งไม่ได้ ไม่มีสิ่งแวดล้อมภายนอกใด ๆ มาปรุงแต่งจิตใจนี้ให้เกิดกิเลสได้ จิตนี้เรียกว่าถึงวิสังขาร. จิตบรรลู่ถึงวิสังขาร คือสภาพที่อะไร ๆ มาปรุงแต่งให้จิตเกิดกิเลสไม่ได้ นี่ก็เป็นนิพพานอันถาวร เป็นจุดมุ่งหมายปลายทางของคนทุกคน แม้ว่าเดี๋ยวนี้ยังไม่ถึง ก็ต้องมุ่งหมายที่จะถึง ถ้ามีเดื่อนั้นมิใช่พุทธบริษัท, มิใช่สาวกของพระพุทธเจ้า.

ถ้าจะทำสมาธิใด ๆ ก็ขอให้มึพระนิพพานเป็นจุดหมาย, เอกัคคตาจิต มีพระนิพพานเป็นอารมณ์ นั่นแหละคือสมาธิที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา ; ถ้าเอกัคคตาจิตมิได้มีพระนิพพานเป็นอารมณ์ สมาธินั้นมิใช่สมาธิในพระพุทธศาสนา, เป็นสมาธิของเดียรฉิย์อื่น หรือว่านอกพุทธศาสนา หรือของคนธรรมดาสามัญ, ยักษมารทั่วไปเขาก็มีสมาธิกันได้ สมาธิในพุทธศาสนาต้องมีพระนิพพานเป็นอารมณ์ของเอกัคคตาจิต.

นี่เราจงสังเกตดูให้ดี บางทีถ้าเรามีสติสัมปชัญญะกำหนดเวลาที่จิตของเราว่างจากตัวตน เยือกเย็นเป็นสุขอย่างยิ่ง เมื่อนั้นเป็นทั้งสมาธิ เป็นทั้งวิปัสสนา มีศีลรองรับอยู่ในตัวมันเอง เป็นพระนิพพานที่แท้จริง ; รู้จักไว้ให้ดี จะได้ขยายให้มากขึ้น จะได้ขยายให้ยาวออกไป. พระนิพพานอยู่ที่นี้และเดี๋ยวนี้ อยู่กับ

in Buddhism. It could be the meditation of some cults or other religious beliefs outside Buddhism. Even ‘maras’ (demons) could have mental concentration too, but it is not the mental concentration of Buddhism, Buddhist meditation must have Nibbāna as the mind – object of a one – pointed mind (Ekaggata – citta)

Now do notice that if we have the mindfulness and right knowledge in contemplating on the time when our mind is free from self, just take note that it is a period of time when the mind is most comfortable and it has both mental concentration (samadhi) and real insight (vipassana) as well as moral disciplines to cushion it. It is in a state of true Nibbāna. Make sure you get to know it well and that you may enhance as well as prolong it. Nibbāna is here with us now. It can be with that person but only that he does not know about it. Were he not to have this temporary Nibbāna with him all along, he would either have died or gone insane long ago. We all have a life that is being nurtured by this periodical moments of Nibbāna.

Do understand this fact which is the most profoundly supreme core of Buddhism. When the mind

คน ๆ นั้น แต่บุคคลนั้นไม่รู้จัก ; ถ้าเขาไม่มีนิพพานชนิดนี้หลอ
เลี้ยงชีวิตแล้ว เขาตายแล้ว ไม่กี่นาทีเขาก็ต้องเป็นบ้า. นี่เรามี
ชีวิตที่หลอเลี้ยงอยู่ด้วยพระนิพพานเป็นระยะ ๆ

ขอให้เข้าใจความจริงอันนี้ เป็นจุดลึกซึ่งสุดยอดหรือหัวใจ
ของพระพุทธศาสนา เมื่อใดจิตว่างจากตัวตน พระนิพพานก็มี
อยู่ที่จิตนั้นแม้ชั่วคราว ; เมื่อใดจิตมีตัวตน เมื่อนั้นก็สูญเสีย
ภาวะพระนิพพาน. จิตเต็มแท้ตามธรรมชาติ ถ้าไม่มีกิเลสเข้า
มา ก็มีภาวะเป็นนิพพาน มันเป็นจิตประภัสสร ; แต่ความเป็น
ประภัสสรนั้นมันเปลี่ยนได้ มันมีกิเลสแทรกแซงเข้ามาได้. เราต้อง
ฝึกฝน ปรับปรุง ปฏิบัติอบรมจิตประภัสสรตามธรรมชาติชั่วคราว
นั้น ให้เป็นจิตประภัสสรถาวรเด็ดขาดลงไป จิตพระอรหันต์เป็น
จิตประภัสสรสูงสุด คือประภัสสรที่กลับเศร้ามองไม่ได้, จิต
ปุถุชนเป็นประภัสสร ช่วงเวลาที่กิเลสไม่ได้เกิดขึ้น พอกิเลสเกิดขึ้น
ก็สูญเสียความเป็นประภัสสรก็เป็นทุกข์.

เดี๋ยวนี้เมื่อเรารู้เรื่องนี้ รู้แบบนี้ ว่าจิตมันเป็นอย่างนี้
แล้วการปฏิบัติพระพุทธศาสนาก็เป็นไปได้สำหรับบุคคลนั้น, เขาจะ
รู้จักความจริงอันนี้ แล้วจะปฏิบัติได้ ; ถ้าไม่รู้จักอย่างนี้ เขาก็
ไม่เคยคิดที่จะปฏิบัติ. แม้เขาอยากจะทำปฏิบัติ มันก็ปฏิบัติไม่ได้

is free from the enslavement of ‘self’, Nibbāna fills it instantly however temporary that may be. The original mind, if not filled with defilement or craving, has the state of Nibbāna in it. It is a pure or clean mind, but this purity of sublimation of the mind is susceptible to changes. It can be penetrated by mental defilement or craving of any sort. We need to train, readjust and shape that temporarily pure mind of ours so that it may remain brightly clean and pure. The mind of the Arahant is the purest mind of all . It is a mind of no return – no return to mental defilement.

Now that we know what the mind is like, it is thus possible for us or for anybody for that matter, to actually practise Buddhism. One who knows the facts about the mind will be able to practise. We have the duty to be discreet so that the mind will not be embellished in such a way as to invite agony and suffering. Do not allow that part of Paticcasamuppada (the Law of Conditionality) that leans toward suffering arise and proceeds along its course. Let there be only the ‘Paticcasamuppada’ that

เพราะมันเป็นความทุกข์ที่ถาวรตายตัวเสียแล้ว, เดียวนี้จิตมันยังอยู่ในสภาพที่อะไร ๆ ปรุงแต่งได้.

เรามีหน้าที่ระวังการปรุงแต่ง อย่าให้ปรุงแต่งไปในทางฝ่ายที่เป็นทุกข์ คือปฏิบัติสมุปปาทฝ่ายที่เป็นทุกข์นั้น อย่าให้มันเกิดขึ้นและดำเนินไปได้, ให้มันอยู่แต่ในฝ่ายปฏิบัติสมุปปาทที่ดับทุกข์, พอผัสสะมีแล้ว มีสติปัญญามาทันท่วงที, เอาปัญญามาเผชิญหน้ากับอารมณ์ที่มากกระทบ. ปัญญาเปลี่ยนรูปเป็นสัมปชัญญะ เผชิญหน้ากับอารมณ์ที่มากกระทบ แล้วก็เพิ่มสมาธิคือกำลังจิตอย่างยิ่งลงไป ๆ ในสัมปชัญญะ, สัมปชัญญะก็สามารถเผชิญกับอารมณ์ ไม่ทำให้เกิดกิเลส ไม่ปรุงเป็นกิเลสใด ๆ ขึ้นมาได้, หรือจะเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ไม่เกิดตัณหาขึ้นมาได้ มันก็ไม่เกิดอุปาทาน หรือภพ หรือชาติ ในปฏิจลสมุปปาทขึ้นมาได้ เราก็รอดตัว ; นี่ก็เป็นหัวใจแห่งพระพุทธศาสนา ที่จะต้องเข้าถึง.

พระพุทธเจ้าท่านได้ตรัสว่า เราบัญญัติแต่เรื่องความทุกข์กับความดับทุกข์เท่านั้น เรื่องอื่นไม่พูด, ไม่มีคำถามว่าตายแล้วเกิดหรือตายแล้วไม่เกิด, หรือเกิดบ้างหรือไม่เกิดบ้าง อะไรก็ตามไม่มี, ไม่มีคำถามว่าตายแล้วอะไรไปเกิด, มันกินเวลามากเกินไป.

extinguishes suffering. When there is a sense – contact, allow mindfulness and wisdom come to face and handle it in the best possible way. When the mind is fully conscious of everything, it is said to be full of mindfulness (sati) which helps preventing the arising of defiled craving. With no craving, there will be no clinging (or Upādāma) to anything and thus no birth (cati).

The Buddha had declared that he preached only about suffering and the cessation of suffering ; as for other matters, he would not speak about them, for example the question about whether there would be birth after death was something the Buddha did not want to waste time arguing about. He was concerned only with suffering and the cessation of suffering. Thus the Buddha declared, “Pubbecahan Bhikkhave Etarahi Ca Dukkanceva Pañña Pemi Dukkhasa Ca Nirodan”. Translation : Be it in the past or at the present moment, I speak only about suffering and the cessation of suffering. However in the Buddhism of today, we who are the followers, seem to be busy talking about hundreds or thousands of other matters which are out of the context of the Buddha’s main theme. It is because our mind

คนเหล่านั้นไม่อาจจะรู้ ; พระองค์จึงไม่ยอมตรัส จะยอมตรัสแต่เพียงว่าทุกข์เป็นอย่างไร, เหตุให้เกิดทุกข์เป็นอย่างไร, แล้วจะดำรงอย่างไรจึงจะไม่เกิดเหตุให้เกิดทุกข์, จะยอมพูดแต่เรื่องนี้. ดังนั้นพระองค์จึงตรัสว่า ปุพฺพเพจาทํ ภิกขเว เอตริทฺถ จ ทุกฺขณฺเฏจ ปญญา เภมิตฺถ ทุกฺขสฺส จ นิโรธํ ว่า แต่ก่อนก็ดี เดียวนี้ก็ดี ฉันพูดแต่เรื่องความทุกข์กับความดับทุกข์เท่านั้น ; แต่มาพวกเราสาวกชั้นหลัง มันพูดเรื่องอื่นร้อยเรื่องพันแปด หลายร้อยหลายพันเท่า, แทนที่จะพูดกันเรื่องทุกข์กับดับทุกข์เท่านั้น เพราะว่าจิตมันถูกรอบงำถูกชักจูงไปในเรื่องที่มีความยั่วยวน. โดยเฉพาะโลกสมัยวัตถุนิยมนี้ คนก็พูดก็คิดปรึกษาหารือกันแต่เรื่องความสุข สนุกสนานเอร็ดอ่อยทางวัตถุ จนเป็นทาสทางวัตถุ. ปัญญาที่มากคิดมานี้จะมาพูดปรึกษาหารือเรื่องความทุกข์ความดับทุกข์ มันก็หมดสิ้นไป. นี่จะเอากันอย่างไร พุทธบริษัททั้งหลาย.

ขอให้ถือตามพระพุทธเจ้าว่า เรื่องอื่นไม่พูดกัน ไม่คุยกัน ไม่สนทนากัน พูดแต่เรื่องทุกข์กับดับทุกข์ ; ถ้าจะต้องพูดเรื่องอื่นแล้วไปนอนเสียดีกว่า, จะไม่ให้ผลร้ายใด ๆ. ถ้าไปพูดกันเรื่องอื่นนอกจากความทุกข์กับความดับทุกข์แล้ว มันก็ชวนให้ยุ่งไปหมด, ทำความเนิ่นช้าแก่ความดับทุกข์ไปหมด จะพูดกัน จะปรึกษาหารือกัน ก็พูดกันแต่เรื่องความทุกข์กับความดับทุกข์.

has been obsessed with other matters that attract and interest us more than the subject of suffering . This is especially true in this modern era of materialism when all that people are concerned with is material wants and sensual pleasures so much so that many people have virtually become the slaves of materialism. The wisdom to think about human suffering simply vanishes.

Do follow the Buddha's way : Put other things aside, talk only about suffering and the cessation of suffering. The main concern is our mental suffering because everyone of us suffers mental anguish, agony, worries, anxieties and pain during different periods of our lives. Therefore to speak about other matters would be only helping to make matters even more confusing and slow down the whole process of the cessation of suffering.

The Buddha had further explained that the suffering itself, the causes for the rise of suffering, the cessation of suffering and the path leading to the cessation of suffering, all can be traced to or found in the consciousness and mind of this ' wa-long' (about two metres) body of ours. All can be found in living human

แล้วทีนี้ก็ตรัสต่อไปว่า เรื่องความทุกข์ก็ดี, เหตุให้เกิดความทุกข์ก็ดี, ความดับแห่งทุกข์ก็ดี, หนทางให้ถึงความดับแห่งทุกข์ก็ดี, ตถาคตบัญญัติไว้ในกายที่ยาวประมาณวาหนึ่ง พร้อมทั้งสัญญาและใจ คำว่า “**พร้อมทั้งสัญญาและใจนี้**” มีความหมายเพียงว่าเป็น ๆ ไม่ใช่คนตาย, คนที่ยังเป็น ในร่างกายของคนเป็น ๆ ที่ยาวประมาณวาหนึ่งนั้น ไปดูเถิด จะพบ ๔ เรื่องนี้. แต่ในกรณีอย่างนี้ พระองค์ตรัสว่า โลกก็ดี เหตุให้เกิดโลกก็ดี, ความดับแห่งโลกก็ดี, ทางให้ถึงความดับแห่งโลกก็ดี, ตถาคตบัญญัติไว้ในกายอันยาวประมาณวาหนึ่งนี้ พร้อมทั้งสัญญาและใจ ; ก็เรายังเป็น ๆ กันอยู่ทุกคน มีสัญญาและใจ มันก็มีอะไรพร้อมในร่างกายนี้ ที่จะดูให้เห็น ๔ ข้อนี้ ; ความทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ความดับทุกข์ และหนทางให้ถึงความดับทุกข์.

นี่แหละก็จะค่อยมีความรู้ความเข้าใจ ว่าความทุกข์เกิดขึ้นมาจากการปรุงแต่งอย่างไร ; โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่ออารมณ์ภายนอกเข้ามากระทบตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เป็นผัสสะแล้ว ไม่มีสติปัญญาที่จะควบคุมมัน มันก็เป็นทุกข์ในร่างกายอันยาววาหนึ่งนี้.

beings, not the dead ones. In other words, suffering and the cessation of suffering is a matter of concern for the living, not the dead. From our 'wa – long' body, we can notice the suffering we experience, the causes for its arising, its cessation and the path leading to its cessation, all of which are the four truths of life.

This contemplation of our body in relation to our suffering will lead us to the understanding of how suffering arises from the embellishing of various factors, especially when the external objects come into contact with eyes, ears, nose, tongue, body and mind. Without sufficient mindfulness and wisdom to restrain it, we are bound to suffer the consequences.

อนุสัยที่สะสมไว้ทำให้เกิดทุกข์ได้

ที่นี่ถ้าในกรณีที่ไม่มีเหตุปัจจัยภายนอก เราก็มีสิ่งทีเรียกว่าอนุสัย คือความเคยชินแห่งกิเลสที่สะสมไว้ในสันดาน เรียกว่าอนุสัย ; เมื่อคนมีกิเลส มันก็เกิดกิเลส, พอเกิดกิเลสครั้งหนึ่ง ก็สร้าง ความเคยชินที่จะเกิดกิเลสชนิดนั้นหน่วยหนึ่ง เก็บไว้ในสันดาน. เราโลกทิหนึ่ง ก็เก็บความเคยชินที่จะโลภไว้หน่วยหนึ่งในสันดาน, โกรธทิหนึ่งก็เก็บความเคยชินที่จะโกรธไว้หน่วยหนึ่ง ความเคยชินหน่วยหนึ่งไว้ในสันดาน, เราโง่ไปทิหนึ่ง สะเพร่าไปทิหนึ่ง เราก็เก็บความเคยชินที่จะโง่และสะเพร่าหน่วยหนึ่งไว้ในสันดาน, แล้วมันเกิดโลภ เกิดโกรธ เกิดหลง ก็ครั้ง มันก็เก็บไว้เท่านั้นหน่วย ที่เก็บไว้ในสันดาน. อย่างเป็นความเคยชินที่จะเกิดกิเลส, อย่างเป็นเรียกว่าอนุสัย มันมีอยู่ด้วยกันทุกคนที่ยังมีชีวิตตลอดเวลาที่ยังมีกิเลส เกิดกิเลสครั้งหนึ่ง เก็บอนุสัยไว้หน่วยหนึ่งเสมอ.

Anusaya (latent desires) Which Have Been Accumulating Can Lead To The Arising of Suffering

Even if there were to be no external factors, we still have what we call ‘Anusaya’ or latent desire or tendency to act as a potential cause of our trouble and suffering. ‘Anusaya’ is the state of getting accustomed to the cravings or desires which have been accumulating in our instinctive nature. The habitual familiarity with cravings or desires is enhanced and strengthened with each arising of mental defilement. For each time that we get greedy, we become more used to greed by a step closer. Similarly, for each time that we get carried away by anger, we become a step more used to anger till some day it just becomes a trait of our character. This applies to all the mental defilements that may arise in our mind. The frequency of the arising of mental defilements helps to enhance the tendency to develop even more frequent cravings or desires so much so that it becomes instinctively habitual for every living human being to get accustomed to their own ‘anusaya’ or latent desires.

แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าว่าเราไม่โลภในเมื่อมีกรณีที่ควร
จะโลภ เราบังคับไว้ได้ เราไม่โลภ มันจะลดอนุสัยหน่วยหนึ่งด้วย
เหมือนกัน, ลดอนุสัยแห่งความโลภหน่วยหนึ่งด้วยเหมือนกัน. ถ้า
ว่าเราบังคับไว้ได้ไม่ให้โกรธ มันก็ลดอนุสัยแห่งความโกรธไปหน่วย
หนึ่ง, บังคับไว้ได้ไม่ให้โง่ โง่ให้สะเพร่า มันก็ลดอนุสัยแห่งโง่หะ
ลงไปหน่วยหนึ่ง ; ถ้าเราบังคับไว้ได้ทุกที อย่างนี้อนุสัยมันก็ลด ๆ
ลดจนกว่าจะหมด. เดี่ยวนี้มันไม่เป็นอย่างนั้น มันมีแต่เพิ่ม ๆ
โกรธเพิ่มใหม่ โลภเพิ่มใหม่ หลงเพิ่มใหม่, อนุสัยมันก็หนาขึ้นจน
เต็มปรีในสันดาน พร้อมทั้งจะออกมาเป็นอาสวะ.

อาสวะคือกิเลสที่จะกลับออกมาภายนอก จากอนุสัยที่สะสม
ไว้ในสันดาน ; โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีอะไรมากระทบทางตา ทาง
หู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย หรือทางใจเอง, อนุสัยกิเลสที่
เป็นความเคยชินแห่งกิเลสนั้นจะออกมาก็เป็นกิเลส.

นี่เราจะต้องรู้จักถ่ายถอนอนุสัย คือว่าบังคับไว้ ไม่ให้
โลภ โกรธ หลงเพิ่ม แล้วเจริญวิปัสสนา ซึ่งเป็นการทำลาย
อนุสัยโลภ โกรธ หลงนั้นอยู่เสมอไป, อนุสัยก็จะลด ๆ ลด ๆ ;
ถ้ามันลดหมด มันก็ไม่มีออกมา, มันก็สิ้นกิเลส, สิ้นอนุสัย สิ้น

However on the contrary, if there were to be a case in which we ought to have some craving, if not outright greed and yet we manage to restrain our craving somehow, that will certainly help to reduce our ‘anusaya’ or latent tendency of desiring things by a unit lower. At least it helps to lessen our greed by a unit lower . In a similar way if we could refrain from getting angry or ignorant, then our ‘anusaya’ or latent tendency for anger and stupidity or ignorance could be brought a unit or a step lower than what it previously was. If we were able to refrain from indulging in our craving or desire every time it surfaces, in the end there would be no ‘anusaya’ or latent desire left. However, most regrettably, the present reality is just the reverse. What prevails now is an increase in greed , anger or hatred and delusion. There is only an increase of ‘anusaya’ or latent desire till it fills the human instinctive nature to the fullest and is ready to break loose as potentially perilous mental defilement or ‘asava’

‘Asava’ is a mental defilement that surfaces from the hidden latent tendency of desire or ‘anusaya’ which accumulates in the human instinctive nature, especially when something comes into contact with the eyes, ears,

อาสวะ เป็นพระอรหันต์. เดี่ยวนี้ยังไม่เป็นก็ควบคุมไว้ให้ดี ถ้า
มันจะโลก บังคับไว้ไม่ให้โลก มันก็ลดอนุสัย, มันจะโกรธ บังคับ
ไว้ไม่ให้โกรธ มันก็ลดอนุสัย มันจะโง่ มันจะสะเพร่า ก็บังคับไว้
ไม่ให้โง่ ไม่ให้สะเพร่า มันก็ลดอนุสัย ; นี่เป็นวิธีการลดอนุสัย.

nose, tongue, body and mind, thus stimulating ‘anusaya’ to emerge.

Therefore we must learn to control this latent desire well so that it will not surface as a shameless greed, perilous anger or hatred and an increasing ignorance or absurdity. Meanwhile we need to work hard to improve on ‘vipassana’ or insight development which helps to destroy greed, anger and delusion. When ‘anusaya’ diminishes continuously, in the end it simply disappears and there is no more craving or desire left, no more ‘anusaya’ or latent tendency of desire to give rise to new craving and finally there will be no more ‘asava’ or mental defilement left too. Any one who practices to this stage becomes an Arahant or a truly enlightened and liberated one. Now we are still not Arahants, so we must restrain ourselves well. If we were about to become greedy, exert good restraint so that we would not be overcome by greed. If anger is about to seize us, control it well so that it simply has no chance to manifest itself as a burning or explosive anger. If foolishness or ignorance lurks in the mind, eliminate it through insight meditation practice. In the end, the latent tendency for mental defilement or ‘anusaya’ will be reduced to nil. This is the way to diminish latent desire or ‘anusaya’

อนุสัยก่อให้เกิดนิรณได้อีก

เมื่อไม่มีเหตุปัจจัยภายนอกมารบกวน จนถึงเกิดกิเลส อนุสัยนี้มันก็จะโผล่ขึ้นมาเป็นนิรณ, นิรณ ๕ นั้นแหละ ไม่ต้องมีเหตุปัจจัยภายนอก อนุสัยจะส่งขึ้นมาเป็นความรู้สึกทาง กามบ้าง, ทางพยาบาทบ้าง, ทางถีนะमितะ คือ หดหู่ซึมเซาบ้าง ทางอุทธัจจะกุกกจะฟุ้งซ่านบ้าง, ทางวิจิกิจฉา ลังเลไปหมดบ้าง. นี่เราไม่สังเกตสิ่งที่มีมันมีอยู่จริง ; ถ้าไม่รู้จักแม้แต่เพียงอนุสัยแล้ว อย่างหวังเลยที่จะไปรู้จักการตัดต้นเหตุของกิเลสและความทุกข์. เรา จะต้องรู้จักสิ่งที่เรียกว่านิรณ ที่เกิดประจำวัน จนเกลียดชัง อย่างยิ่งที่สุดเสียก่อน จึงจะมีความพร้อมที่จะตัดต้นเหตุ หรือ ทำลายอนุสัย.

‘Anusaya’ (latent tendencies) Can Lead To Nivarana Or Hindrances.

When there is no external factor to embellish the mind to make possible the arising of mental defilement, ‘anusaya’ or the latent tendencies (hidden desires) may start to generate ‘steaming smoke’ to give rise to Nivarana or the five Hindrances. Here there is no need for external factors to play a role. ‘Anusaya’ or the inner latent tendency itself will send up the feelings of sensuality, ill-will, sloth or torpor, distraction or anxiety and doubts. We often fail to notice the real existing facts. If we do not even know just this one single thing called ‘anusaya’ which is our latent tendency for mental defilement, then do not cherish any hope for eliminating the original causes of mental defilement and suffering. We must get to know about this matter of ‘Nivarana’ which occurs regularly on a daily basis. Get to know it thoroughly well to the extent of loathing it then only will we be ready to eliminate the original causes or destroy this undesirable latent tendency or ‘anusaya’.

ขอให้ตั้งต้นศึกษาไปจากนิเวศน์เกิด ว่าเวลาที่เราไม่ไปร้องใจ ไม่เย็นใจ ไม่สะตวงสบายใจนั้น เพราะมันมีนิเวศน์อย่างใดอย่างหนึ่งรบกวนอยู่ตามกรณี ; บางทีก็เกิดมาเป็นความรู้สึกทางกาม มันก็รบกวนจิตใจ สูญเสียความสงบเย็น, บางทีก็ออกมาเป็น พยาบาท อึดอัดขัดใจนั้นนี่, บางทีก็ไม่มีเหตุผล มันก็อึดอัดไปตามประสาใจ ๆ นั้นเอง มันก็สูญเสียความสงบเย็น, บางทีมันก็แพบ จิตใจมันหดหู่มันท้อถอย มีปัจจัยบางอย่างส่งเสริมเข้าด้วย เช่นว่ารับประทานอิมมากเกินไป อะไรอย่างนี้ มันก็เป็นหดหู่อย่างนี้ ส่งเสริมนิเวศน์, บางทีก็ฟุ้งซ่าน เลื่อนลอย บังคับไว้ไม่ได้ แต่สิ่งสุดท้ายที่เรียกว่า วิจิกิจฉาน นั้น สำคัญมาก มีอยู่ตลอดเวลา แล้วก็โดยไม่รู้สีกตัวด้วย.

นิเวศน์ข้อสุดท้ายคือวิจิกิจฉานนี้ ยากที่จะจับตัวมัน ; แต่ถ้าเราสังเกตดูให้ดี เราก็อาจจะพบได้โดยไม่ยากนัก เพราะว่าเรายังไม่แน่ใจ ไม่มีความแน่ใจในความปลอดภัยก็ดี ของชีวิตร่างกาย ทรัพย์สมบัติก็ดี, สุขภาพอนามัยก็ดี, ความรู้ การศึกษา ปัญหาในครอบครัวในอะไรก็ดี ; เรามิได้มีความแน่ใจว่าถูกต้องแล้ว เพียงพอแล้ว ปลอดภัยแล้ว, เราจะมีความรู้สึกว่ายังไม่ปลอดภัยอยู่เสมอ. มันเต็มไปหมดจนเราทำเฉย ๆ ลืม ๆ กันไปเสีย ความ

Do begin learning from this aspect of Nivarana. That we sometimes feel irritable, anguished and unhappy is because any one of the factors of Nibarana happens to be lurking and disturbing our mind in respective case. Sometimes it emerges as a sensual feeling; sometimes it surfaces as a vengeful feeling while at times it arises from no apparent feeling but it causes uneasiness and even irritation in its own absurd way. Whatever it is, it results in the loss of mental calmness. Sometimes the mind is simply dull or inactive and lacking initiatives. There may be some other contributing factors which help to create this state of mind such as our indulgence in eating which has the effect of dulling the mind. Quite often, distraction plays a significant role in allowing the mind to run wild so that it cannot be controlled. The last factor of Nivarana known as ‘vicikiccha’ or doubt is of great significance in that it tends to lurk behind the mind all the time often without our being conscious of it.

‘Vicikicca’ or doubt is a factor we may encounter in no rare occasions because we are always living in the uncertainty of our own security, our physical health, lives and properties, families and even our own knowledge, all of which may pose as matters of doubts for our wavering

จริงความรู้สึกว่ายังไม่ถูกต้อง ยังไม่เพียงพอ ยังไม่ปลอดภัย มัน
ซ่อนอยู่ภายใต้ส่วนลึก, แล้วบางทีมันก็ออกมามากจนเรียกว่าสงสัย
ลังเลว่าในชีวิตนี้ถูกต้องหรือไม่, หรือว่าความรู้การศึกษาที่เรามีอยู่
นี้เพียงพอหรือไม่, แล้วมันก็พาลสงสัยลังเลไปถึงพระพุทธ พระ
ธรรม พระสงฆ์ ว่าจะเป็นที่พึ่งได้จริงหรือไม่. ขอให้สังเกตดูให้ดี ๆ
ว่า ความไม่แน่ใจ ความลังเล ชนิดนี้ มันอยู่ในส่วนลึก เป็น
ควันกรุ่นอยู่ เป็นความลังเล ; แต่ถ้าเราบังคับไม่ได้ ก็เดือดร้อน
จนนอนไม่หลับ, เดียวนี้มันก็ทำลิม ๆ กันไปเสียได้.

แต่สังเกตดูให้ดีเถอะว่า นิเวศน์ นั้นแหละ ตัวบทเรียนที่
ดีที่สุดสำหรับตั้งต้นการศึกษา ว่ามันเกิดมาจากอนุสัย โดย
ไม่ต้องอาศัยปัจจัยภายนอก ทางตา หู เป็นต้น, อนุสัยก็ส่งออก
มาเป็นนิเวศน์ แล้วนำเกลียดน่าชังอย่างยิ่ง กัดกันความสงบสุข
ความสงบเย็นอย่างยิ่ง. เมื่อใดจิตไม่มีนิเวศน์อย่างใดอย่างหนึ่ง
แล้ว เป็นเวลาที่สบายอย่างยิ่ง ; แต่ก็หายากเต็มที กล่าวพูดว่า
ในปุถุชนคนธรรมดาสามัญทั่วไปนั้น หาเวลาที่ว่างจากนิเวศน์ได้ยาก
เต็มที, อย่างน้อยก็มีความลังเลในชีวิต ในทุกสิ่งว่ามันปลอดภัย
หรือยัง รู้สึกว่าไม่ปลอดภัย มันก็ทำลิม ๆ เฉย ๆ ไปเสียอย่างนั้น
ทนอัดกันอยู่อย่างนั้น.

mind so that we tend to become doubtful as to whether we are right or wrong in whatever we do, or that if we have had enough of whatever we want to have, or if we are truly secure. There is a tendency for us to feel insecure always. Our mind is so saturated with such doubts that they sometimes have a numbing effect on our mind, rendering us lethargic instead. In reality, the feelings of not having done the right thing, or not having enough of whatever thing it may be or being still insecure, are still hidden deeply in our mind. When doubt surfaces, it unleashes our suspicions with regard to the propriety of the life we lead or the uncertainty that our education might still be too inadequate. 'Vicikicca' or doubts even spread further to cover our belief in The Buddha, the Dhamma and the Sangha so that we may begin to doubt if we could really seek refuge in them. Do notice that this kind of uncertainty or doubt is hidden deeply in our mind as smoldering smokes or as some hesitating feelings. Should we fail to restrain it, we would feel very disturbed till we could find no sleep and yet right now many of us act as though it never exists.

Whenever our mind is free from the Five Hindrances of Nivarana, it is most at ease, but that is

นี่ถ้าว่ามีข้อสังเกตดี ๆ รู้จักนิรรมณ์ เกลียดชังนิรรมณ์แล้ว
นั่นแหละ จะอยากดับทุกข์ขึ้นมาทันที ; ต้องการความสงบเย็น
แห่งชีวิต แล้วจะศึกษาเรื่องการดับทุกข์ ดับกิเลส มันก็จะดับได้.
นี่ก็เป็นหัวใจในทางสำหรับจะศึกษาให้รู้, เป็นหัวใจของพุทธ-
ศาสนา ในส่วนที่จะต้องศึกษาให้รู้ เพื่อจะได้หัวใจในส่วนที่เป็นผล
คือ เป็นหลุดรอดวิมุตติหลุดรอด.

something hard to a achieve. I dare say that for the common people in general, it is most difficult for us to find moments or periods during which our mind can be totally free from those Five Hinderances or five factors of Nivarana. At least the doubt or uncertainty about the security in life still remains. We live with this doubt and sometimes behave as though we forget about it or put up with it as best as we could.

Inevitably we suffer an account of the Five Hinderances and the fact that we suffer makes us want to extinguish our suffering instantly. It is the yearning for calmness and peace of life that renders it desirable for us to find the way to eliminate our suffering . This is the core or the heart of Buddhism – the part that we must learn and know about in order to attain the final spiritual emancipation or deliverance (vimuti).

รู้จักหัวใจของพุทธศาสนาให้ถูกต้อง จะดับทุกข์ได้

ขอให้รู้จักธรรมชาติอันแท้จริง แล้วก็รู้ว่านี่เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดที่จะต้องรู้ ; แต่ก็ไม่มีใครเอามาสอน แล้วบางทีก็ห้ามห้ามปากเสียเลยว่า อย่าเอามาสอน เรื่องนิพพานอย่าเอามาสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมัยนี้, แล้วเรื่องที่สูง ๆ เช่น สุนฺญตา ตถตา อนัตตา นี้ อย่าเพื่อเอามาสอน อย่าเอามาสอน. อาตมาก็เคยถูกห้าม ถูกห้ามโดยพระมหาเถระที่หวังดีเอ็นดู ; แต่อาตมาก็เป็นคนดี ก็เคารพท่าน แต่ก็ยังฝืนเอามาสอน เพราะว่ามันเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา.

Knowing The Core Of Buddhism Rightly Enables Us To Eliminate Or Extinguish Our Suffering

May you all get to know the real Nature and understand that it is a most important matter which we ought to know; but most regrettably, no one bothers to teach about it, and oddly enough, there have been attempts made to stop the propagation on the true aspects of 'Nibbāna'; especially in this present age when the teaching on the more profound Buddhist concepts of 'suññata' (emptiness), 'tathāta' (the way it is) and 'anatta' (not having a self) has been discouraged. I have been forbidden from propagating those Buddhist concepts or teachings by some well-intentioned.*Thera Bhikkhus, but respectful though I am to the Elder Thera monks, and being quite an obstinate person, I still carry on with my teaching because I feel that I should since what I am teaching about is just the very core of Buddhism.

* senior monks

อายตนิกรธรรม ๕ หมวด คือว่า : ตา หู จมูก ลิ้น
กาย ใจ หมวดหนึ่ง รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์
หมวดหนึ่ง, วิญญาน ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
หมวดหนึ่ง, ผัสสะ ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ หมวดหนึ่ง,
เวทนา ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ หมวดหนึ่ง, ๕ หมวด
รวมเป็น ๓๐ อย่างนี้ เป็นสิ่งที่ต้องรู้จักในฐานะเป็น กษ กกา
ของพุทธศาสนา. พระพุทธเจ้าท่านตรัสอย่างนี้ ว่าเป็นอาทิ
พรหมจรรย์ จงตั้งต้นเรียนเรื่องตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เป็น
อาทิพรหมจรรย์

แต่เดี๋ยวนี้เราก็ไม่สอนนี้ พอมาสอนเรื่องตา หู จมูก ลิ้น
กาย ใจ ก็หาว่าลึกลับ เลิก ๆ เลิก ห้ามสอน, ก็เลยไม่ต้องรู้
กัน ; แล้วจะกลับไปสอนให้รู้จักพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
อย่างนี้ยิ่งนำหัวแหละ, จะรู้จักพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
โดยอธิบายอย่างนั้นอย่างนี้ แม้แต่เด็ก ๆ มันก็ไม่เข้าใจ.

คนเราจะรู้จักพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ได้ก็ต่อ
เมื่อดับทุกข์ได้แล้ว ; นี้ข้อนี้ฟังดูแล้วน่าตกใจ ; ถ้ายังดับทุกข์
ไม่ได้ ยังไม่รู้รสของความดับทุกข์แล้ว ยังไม่มีทางที่จะรู้จักพระ

The sensual sphere (ayatana) consists of five groups: eyes, ears, nose, tongue, body and mind constitute one group; form, sound, odour, taste, and touch forming another group; consciousness through eyes, ears, nose, tongue, body and mind makes up the third group ; ‘phassa’ or contact through eyes, ears, nose, tongue, body and mind composes the fourth group while ‘vedana’ or feelings by way of all those sense organs form the fifth group. All the five groups provide thirty different sensual perceptions which ought to be known well as the A B C of Buddhism. The Buddha himself had regarded them as ‘Adibrahmacariya’ or fundamentals of sublime life.

These days people do not teach about ‘Adibrahmacariya’. When we try to teach about the fundamentals of Sublime Life, people complain that it is too profound to be understood and call for a halt to the teaching, and yet they claim they want to acquaint people with knowledge about the Buddha, the Dhamma and the Sangha by other means of explaining when even children find it incomprehensible. How ridiculous!

We will truly know well about the Triple Gems which consist of the Buddha, the Dhamma and the

พุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ตัวจริง, มีแต่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ บอกเล่า ที่เรียกว่า ปรโต โฆโส. เขาสอนเด็กเรื่อง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เขาก็มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ตามทัศนะของเขา ตามที่ได้ยินได้ฟังมา ; นี่มันเป็นจุดตั้งต้น.

แต่ถ้าว่าคนเราได้เรียนเรื่อง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เกิดทุกข์อย่างไรเพราะทำผิด ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ แล้วปฏิบัติถูกต้องทุกข์ได้ ; เมื่อนั้นจะรู้จักพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แม้โดยความเข้าใจ ก็ยังเรียกว่ารู้โดยความเข้าใจ. ถ้าได้ปฏิบัติแล้วก็รู้โดยการปฏิบัติ แล้วปากนี่ก็จะเปล่งออกมาเองว่า ขอถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นสรณะ จนตลอดชีวิต เหมือนอย่างเหตุการณ์ที่บันทึกไว้ในพระบาลี.

พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แท้จริงนั้นมีสำหรับคนที่เห็นความดับทุกข์, หรือได้ประสบมาแล้ว พุดออกมาโดยไม่มีใครสอน. เดียวนี้เราเอามาสอนเรื่องพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ตั้งแต่เด็ก ๆ เป็นต้นไป พระรัตนตรัยจึงเกิดขึ้นเป็น ๒ แบบ คือ พระรัตนตรัยนวกแก้ว นกขุนทอง นั่นก็แบบหนึ่ง, พระรัตนตรัยแท้จริงของผู้เห็นแล้วพุดออกมา มันก็อีกแบบหนึ่ง.

Sangha only when we manage to extinguish our suffering. You may be surprised by this statement. Listen, if you still cannot extinguish your own suffering, you will not yet be able to know the ‘taste’ of the cessation of suffering, which means there is still no way for you to get to know about the real Buddha, the real Dhamma and the real Sangha, what you know now is just what you have heard, read or been taught. Nevertheless we still need to teach our children about the Buddha, the Dhamma and the Sangha; they will understand from their own viewpoint but based on what they have been taught. This is the starting point.

However if we have learned much about this matter of eyes, ears, nose, tongue, body and mind and know how suffering can be incurred by our misbehaviour in relation to the senses, it is only when we start behaving or acting properly that we will begin to be able to extinguish our suffering, and that will be the moment by which we will truly come to understand the Buddha, the Dhamma and the Sangha, collectively known as the Triple Gems.

Actually the Triple Gems are meant for those people who can discern the cessation of suffering, or

ขอให้เราเลื่อนชั้นการมีพระรัตนตรัยขึ้นไป ๆ ด้วยการปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักของการปฏิบัติ : ตั้งต้นที่ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ, รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ : วิญญาณ ผัสสะ เวทนา ; พอถึงจุดเวทนานั้นแหละ มันเป็นจุดที่จะต้องศึกษากันอย่างยิ่ง อะไร ๆ มันก็มีปัญหาเพราะเวทนา, จะรักก็เพราะเวทนาน่ารัก, จะโกรธก็เพราะเวทนามันน่าโกรธ, จะพวงหลงไหลก็เพราะเวทนามันชวนพวงหลงไหล. เวทนาเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องรู้จักและควบคุมให้ได้ แต่จะต้องตั้งต้นมาจาก กข กกา คือ เรื่อง ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ.

เรื่องนี้แม้แต่พระพุทธเจ้าเอง ท่านก็ทรงเอามาทบทวน เป็นเรื่องปฏิจลสมุปปาท ที่สำคัญอย่างยิ่ง คือเรื่องมีอยู่ว่า ครั้งหนึ่งรู้สึกว่าจะอยู่พระองค์เดียว ก็เลยตรัสออกมากับตัวเองว่า จกขุญจ ปฏิจจ รุเปจ อุปปชชติ วิญญาณํ ตินฺนํ ธมฺมานํ สงฺกตติ ผลโส ฯลฯ ท่องไปทั้งตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เหมือนกับเด็ก ๆ ท่องสูตรคุณ อยู่ลำพังพระองค์เอง. นี่เป็นเรื่องที่คงจะไม่เคยได้ยินได้ฟังกันมาก.

อาตมาขอยืนยันว่า มีเรื่องอย่างที่พูดนี้ในพระบาลีในพระไตรปิฎกไม่น้อยกว่า ๔ แห่ง.

those who have actually experienced it and thus need no more instruction from anyone. However, nowadays, we do teach about the Buddha; the Dhamma and the Sangha even to little children. There are two kinds of Triple Gems these days : one is the so – called “Parrot Triple Gems”. It means that we talk about the Triple Gems not from what we have actually experienced but from what we have heard just like a parrot imitating human speech without knowing the meaning of the words it utters.

In our adherence to the Triple Gems, let us move higher up by pursuing the proper or right practice based on the right principles. Start observing beginning with the eyes, ears, nose, tongue, body, mind , form, sound, odour, taste, touch, awareness, consciousness, contact and feeling or Vedana. When we come to this point called Vedana, do notice that it is just the point which ought to be studied most because problems always tend to originate from this ‘Vedana’ or feelings. The inclination to love originates in Vedana, so as anger and delusion. Thus Vedana is an important matter that ought to be familiarized with and also be restrained.

Once the Buddha was all alone by himself and he recited : cakkhunca pativaca rubeca uppacacati vinnanana

ที่นี้บังเอิญภิกษุองค์หนึ่งแอบมาข้างหลัง มาแอบฟังที่พระพุทธรูปเจ้าตริสแก่พระองค์เองอยู่ลำพังอย่างนี้ แล้วพระองค์เหลือวไปเห็นเข้า ; อ้าว ๆ เธออยู่นี่ดีแล้ว ; นี่จงรับเอาไป ; นี่คืออาทิพรหมจรรย์ จงปฏิบัติ จงศึกษาในอาทิพรหมจรรย์ คือ เรื่องตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ, รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ัมมารมณฺ์ ถึงกันเข้าแล้วก็เกิดวิญญานทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ. เมื่อถึงกันเข้าอย่างนี้เรียกว่า ผัสสะทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ แล้วก็ออกมาเป็นเวทนา ; ถ้าควบคุมมันไม่ได้ก็ต้องเป็นทุกข์. เรามีความรู้เรื่อง อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา กันอย่างเพียงพอ, สติไปเอามาควบคุมสถานการณ์ ในขณะที่มันมีผัสสะมีเวทนา อย่างนี้ แล้วก็ดับทุกข์ได้.

ฉะนั้น ขอให้เข้าถึงหัวใจแห่งพุทธศาสนา ในแง่ของปริยัติหรือการศึกษา, อีกอย่างหนึ่งว่า จงตั้งต้น กข กกา ของพระพุทธรศาสนาที่ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เกิด. เดียวนี้เราก็ไปตั้งต้นเรื่องบุญ เรื่องกุศล เรื่องพระพุทธร พระธรรม พระสงฆ์ อะไรที่ไม่อาจจะเข้าใจซึมซาบในใจได้ เราก็ไม่เข้าใจถึงหัวใจของพุทธศาสนา.

tinnan dhammanan sankhati phasaso”. He recited all these words about the eyes, ears, nose, tongue, body and mind just as children would do with times tables. Most of you may not have heard of this but I assure you that it has been recorded not fewer than five places in the Pali Canon. Now it so happened that a monk was standing somewhere behind the Buddha and had overheard the recitation of the Buddha .

When the Buddha turned around, he saw the monk and he said, “O you are here. Come, take this ‘athibrahmacariya’ or supreme chasteness and practise it.” It is about the eyes, ears, nose, tongue, body, mind, form, sound, odour, taste, touch and awareness. When the external sensory organs come into contact with form, sound, odour, taste and touch, ‘Vedana’ or feelings begin to arise. Should we fail to restrain this Vedana, we stand the chance of falling into bottomless pit of tormenting suffering. We have quite enough knowledge of anicca (impermanence), dukkha (suffering) and Anattā (no self). We may apply our mindfulness to recall our knowledge so as to restrain the situation during which ‘phassa’ or contact takes place and ‘Vedana’ or feeling arises”

ขอรับรองว่าให้กำหนดตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ มีอะไรมากระทบ, แล้วเกิดอะไร อย่างไร แล้วเป็นทุกข์อย่างไร แล้วจะป้องกันอย่างไร. นี้เรียกว่าเข้าถึงหัวใจของพระพุทธศาสนา ในแง่ของปรมาตม์ เพราะว่าถ้าเห็นอย่างนี้แล้ว จะเห็นว่าเป็นอนัตตาทั้งนั้น : ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ก็เป็นอนัตตา, รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธัมมารมณ ก็เป็นอนัตตา, วิญญาณทั้ง ๖ ทางก็เป็นอนัตตา, ผัสสะเป็นอนัตตา, เวทนาเป็นอนัตตา, แล้วนอกจากนั้นจะมีอะไรก็เป็นอนัตตาหมด เพราะมันมารวมอยู่ที่ตรงเวทนา.

เราจะต้องรู้เรื่อง กข กกา ของพุทธศาสนา เรียกง่าย ๆ ว่า อายตนิกธรรม คือ สิ่งที่เนื่องกันอยู่กับอายตนะ มีอยู่ ๔ หมวด หมวดละ ๖ อายตนะภายใน ๖ อายตนะภายนอก ๖ วิญญาณ ๖ ผัสสะ ๖ เวทนา ๖ ; ๕ หมวดนี้ทรงย้ายมากที่สุด มีในที่มาในพระไตรปิฎกนับไม่หวาดไหว ว่าก็สืบแห่งที่ร้อยแห่ง เน้นเรื่องอายตนิกธรรมในฐานะเป็น กข กกา ของพระพุทธศาสนา.

Therefore do try to understand the core of Buddhism from the perspective of education. Begin with the A B C of Buddhism or the fundamentals such matters about the impact of the ‘delicious taste’ to be derived from the eyes, ears, nose, tongue, body and mind. These days we seem to begin with matters about merit and the Triple Gems which are matters that do not get absorbed by our mind easily, thus leaving us still quite ignorant about Buddhism.

May you learn to contemplate on the moment when something comes into contact with our sense organs. Observe the action and the reaction; take note how suffering comes about and how to prevent it. This is called “reaching the core or heart of Buddhism from the perspective of ‘Paramatha’”. To observe from this perspective will facilitate one in perceiving the ‘anatta’ or ‘non-selfness’ or ‘nonentity’ of everything. The eyes, ears, nose, tongue, body and mind have not a ‘self’, nor do form, sound, odour, taste, touch and conscious feeling have a ‘self’ too. Perception has no ‘self’, contact has no ‘self’, vedana has no ‘self’ and all things have not a ‘self’ in them.

การฝึกมีสติสัมปชัญญะ

ที่นี้จะมีสติสัมปชัญญะอย่างไร ก็ต้องฝึกตามแบบมีสติสัมปชัญญะ. ขอแนะนำว่า อานาปานสติภาวนา ๔ หมวดนั้นแหละมีทางให้เกิดปัญญา เกิดสมาธิ เกิดสติสัมปชัญญะ เพียงพอที่จะมาต่อสู้กับสถานการณ์อันนี้ได้. สติปัฏฐาน ๔ ที่ถูกต้องที่ใช้ประโยชน์ได้จริง ประยุกต์ได้จริง คือ สติปัฏฐาน ๔ ที่ตรัสไว้ในอานาปานสติสูตร อธิบายตามนั้นเท่านั้นพอ ; ส่วนมหาสติปัฏฐานสูตรนั้น มันเป็นสติปัฏฐานสูตรที่เพ้อ ที่เพียงแต่ท่องจำนี้ก็ยังไม่หวาดไหว.

สติปัฏฐานสูตร มี ๒ ชนิด คือ สติปัฏฐานสูตรอย่างมหาสติปัฏฐานสูตร ชื่ออย่างนั้นโดยตรง ชื่อมหาสติปัฏฐานสูตร, แต่อันหนึ่งไปชื่อว่า อานาปานสติสูตร มีอยู่ในมัชฌิมนิกาย. ที่ในมหาสติปัฏฐานสูตรนั้นอยู่ในทิมนิกาย มีคำนำว่ามหา มหานี้ไม่น่าไว้ใจทั้งนั้นแหละ มันเพื่อเป็นส่วนมาก พระพุทธเจ้าตรัสยืนยันว่า

The Training To Develop Mindfulness And Right Knowledge

Now the question is : How to develop mindfulness and right knowledge? Well, the answer is one must train in accordance to the proper practice of the training in mindfulness. Allow me to suggest that ‘Anapanasati – bhavana’ meditation (meditation by contemplating on breathing) practice paves the way toward ‘Pañña’ or wisdom, ‘samadhi’ or mental concentration and ‘sampajañña’ or right knowledge.

The Four Foundations Of Mindfulness that can be of practical benefit is the ones mentioned in Anapanasati–Sutra. As for ‘Mahasatipatthana’ or the Four Big Foundations Of Mindfulness, it is sort of excessive in nature and proves to be very hard for anyone to remember.

There are two kinds of ‘Satipatthana – sutra’. One is ‘Mahasatipatthana’ while the other is “Anapansati–sutra” which is found in Majjhimanikaya. ‘Mahasatipatthana is

พระพุทธองค์ ตรัสรู้ด้วยอานาปานสติภาวนา, แล้วก็จำแนกแจกแจงออกไปเท่าที่มีปรากฏอยู่ในอานาปานสติสูตรมัชฌิมนิกาย. อานาปานสติสูตรจึงมีเครดิตมากถึงอย่างนี้ คือ พระพุทธเจ้าตรัสยืนยันว่า ตรัสรู้เพราะการเจริญอานาปานสติ อย่างรัดกุม อย่างพอดี อย่างที่กล่าวไว้ในอานาปานสติสูตรแห่งมัชฌิมนิกาย.

ขอร้องให้สนใจ จะพบอานาปานสติ ที่กะทัดรัดที่สุด อยู่ในวิสัยที่คนธรรมดาจะปฏิบัติได้ ; แล้วจะทำให้เกิดสติ สัมปชัญญะสมาธิ และปัญญาสมบูรณ์ สามารถนำมาใช้ควบคุมเวทนาในชีวิตประจำวันได้, แล้วเราจะต้องปฏิบัติอย่างถูกต้องตามความจริงอันนั้น, ดำเนินชีวิตอยู่ในเรื่องอัญจัญจิกมรรค.

found in Digha – nikaya (Collection of Long Discourses). The term begins with the prefix ‘Maha’ which means ‘big’ or ‘great’ but as customary with many terms bearing the prefix ‘Maha’, this ‘Maha’ here is not quite to be fully trusted. For the most part, it seems to have the connotation of ‘something being overdone’. The Buddha himself had affirmed that he was enlightened through the practice of ‘Anapanasati – bhavana’ meditation or breathing meditation.

Do pay some interest to this form of breathing meditation or ‘Anapanasati’ . It is within the natural capability of ordinary people to practice this kind of meditation which helps to generate mindfulness (sati), clear understanding or right knowledge (sampajañña), mental concentration (Samadhi) and perfect wisdom necessary for restraining ‘vedana’ or feelings that occur in our daily life. People tend to get carried away by feelings of all sorts, so there is a need to exert some control over this matter of feelings; and we must also live a life of moderation as outlined by the Noble Eightfold path or ‘Atthangika – magga’.

การดำเนินชีวิตต้องอยู่ในมรรคมืองค์ ๘

อภฺฐัจฺจกิกมรรค-มรรคมืองค์ ๘ นั้น นั้นแหละเป็นเรื่องที่ได้
ตรัสรู้ สำคัญกว่าเรื่องอริยสัจจ์เสียอีก ขอให้ไปดูในพระบาลีธัมม
จักกัปปวัตตนสูตร นั้นแหละ จะพบว่าสิ่งที่พระพุทธองค์ทรงนำมา
แสดง ว่าไม่ได้ยินได้ฟังมาแต่ก่อน ตรัสรู้เอง คือ เรื่องอริยมรรค
มืองค์ ๘ ; ต่อเมื่อตรัสอริยมรรคมืองค์ ๘ แล้วจึงตรัสเรื่อง
อริยสัจจ์. พระองค์ทรงเสนอวิธีการดับทุกข์ ก่อนเรื่องอื่นทั้ง
หมด. ในการเปิดเผยธรรมะแก่โลก หลังจากการตรัสรู้แล้ว ทรง
แสดงเรื่องอภฺฐัจฺจกิกมรรค, แล้วไปตรวจดูรายละเอียดให้ดี ว่า
อภฺฐัจฺจกิกมรรค สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปो นั้นปัญญา, ปัญญา
มาก่อน แล้วจึงจะมาถึงเรื่องสัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมา
อาชีโว คือ เรื่องศีล, แล้วจึงจะมาถึงเรื่องสัมมาวาจา สัมมาสติ
สัมมาสมาธิ ซึ่งเป็นเรื่องสมาธิ, ทรงวางแนวว่า ปัญญา ศีล
สมาธิ ระบบนี้แหละเราตถาคตไม่เคยได้ยินได้ฟังมาแต่ก่อน รู้
เฉพาะด้วยตนเอง นำมาบอกกล่าว เรียกว่า มัชฌิมาปฏิปทา. จง

To Live, One Must Live Within The Scope Of The Noble Eightfold Path.

‘Atthangika – magga’ or the Noble Eightfold Path is a matter that leads to the Enlightenment of the Buddha and is said to be even more important than the Four Noble Truths. Take a good look at the Pali Canon at the part known as Dhammacakapavattana Sutra, you would find the essential teaching that the Buddha propounded to the world was something never heard of before. In fact he presented the Noble Eightfold Path even before the Four Noble Truths. He forwarded the way of the cessation of suffering ahead of all other matters. After his enlightenment, in his proclamation of the Dhamma to the world, the Buddha preached about ‘Atthangika – magga’ or the Noble Eightfold Path. Learn about this Eightfold Path in greater details and it could be seen that the Buddha placed ‘Sammā ditthi or Rightviews and ‘Sammā saṅkapa’ or Right Thought before all the other factors.

ดำเนินในมัชฌิมาปฏิปทา ก็จะมีเวลาที่สูญต่าง ๒ อย่าง : คือ กามสุขัลลิกานุโยค และ อตตกิลมถานุโยค เสียได้ ; อันนั้นมันไม่สำคัญ มันเป็นเรื่องอธิบายประกอบว่า ดำรงอยู่ในมัชฌิมาปฏิปทานั้นคืออย่างไร. นี่มันเป็นกฎของธรรมชาติ ขอให้ช่วยจำกันไว้ว่า เรากล้าพูดว่า พุทธศาสนาสบหลักวิทยาศาสตร์ฝ่ายจิตใจ.

The emphasis is on wisdom. Wisdom comes first, followed by Right Speech or 'Sammā vaca' Right Action or 'Sammā kammanta' and Right Livelihood or 'Sammā -ājivo' both of which are a matter of moral principles or 'Sīla'; next come 'Sammā -vayama' or Right Effort, Right Mindfulness-'Sammāsati' and Right mental concentration or 'Sammā -samadhi'; all of which are matters of mental concentration. The Buddha laid down the system of wisdom (Pañña), moral principles (sīla) and mental concentration (Samadhi). He proclaimed, "I, the Tathagata, have not heard of it before but know it by myself. Thus I present it to you all and call it 'majjhimapatipada" (The Middle Path). Do proceed to tread along this Middle Path while at the same time avoiding the two extremes which are : 1) kāmāsukhalikānuyoga or extreme sensual indulgence and 2) Attakīlamathanuyuga or extreme self-mortification." The two extremes are the supporting evidences to show the futility of extreme behaviour or conditions. The message to be conveyed here is moderation or the middle way which conforms with the laws of Nature. Thus Buddhism meets the demand of scientific principles in so far as the mind is concerned.

คำว่าวิทยาศาสตร์ ต้องมีทางฝ่ายจิตใจด้วย ; เดียวนี้รู้จักกันแต่เรื่องทางวัตถุ นักวิทยาศาสตร์พวกที่แสนจะโง่ จะฟังเรื่องพุทธศาสนาไม่ออก เพราะพูดว่าวิทยาศาสตร์นั้นมันเป็นเรื่องทางวัตถุไปเสียหมด มันไม่มีเรื่องทางจิตใจ. วิทยาศาสตร์มีเรื่องทั้งฝ่ายวัตถุและทางฝ่ายจิตใจ ทรงค้นพบเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ของธรรมชาติ, แล้วจึงตรัสว่า ปัญญา-ศีล-สมาธิ.

พออาตมาอธิบายอย่างนี้ เขาหาว่าหลอกลวง หรือโง่หรือว่าเอาเอง หรือดูพระพุทธรูปเจ้า. นี่คือไม่ดูพระพุทธรูปเจ้า คือยืนยันตรงตามกฎเกณฑ์ ที่พระพุทธรูปเจ้าตรัสไว้ว่า ปัญญา-ศีล-สมาธิ. พูดในหลักปฏิบัติที่จะใช้การได้, ดับทุกข์ได้ต้องพูดว่า ปัญญา-ศีล-สมาธิ ; แต่ถ้าจะพูดอย่างหลักทฤษฎีทั่ว ๆ ไป เราก็พูดว่า ศีล สมาธิ ปัญญา ได้, คล้ายจะวางลำดับตามคุณค่าที่มันสูงต่ำ แต่ถ้าจะในการปฏิบัติดับทุกข์โดยตรงในหน้าที่แล้ว ต้องเรียงลำดับว่า ปัญญา-ศีล-สมาธิ. ขอให้เข้าใจจุดหัวใจของเรื่องนี้ไว้ ในฐานะเป็นการตรัสรู้อย่างยิ่งของพระพุทธรูปเจ้า ไม่เคยได้ยินได้ฟังใครมาแต่ก่อน เพื่อจะดับทุกข์ได้, แล้วก็เรื่องอริยสัจจ ๔ นั้น ก็แฝงอยู่กับเรื่องอัญจันติกมรรค คือ ในข้อสัมมาทิฏฐิ มันคลุมอริยสัจจ ๔ ไว้หมด.

The word 'science' must include elements of the mind as well. Nowadays people seem to know only about material things. Some scientists are so absurdly silly in not being able to understand Buddhist teaching because they tend to think in the material context. No consideration is being given to the non-material aspects of science when in reality, science covers both the material and non-material aspects of human life. The Buddha had discovered the scientific principles of Nature in both material and spiritual spheres of life; thus armed with the knowledge, he set out to teach about wisdom (Pañña), moral principles (Sila) and mental concentration (Samadhi).

When I explain about the Dhamma in this manner, people accuse me of deceiving or being stupid, or that I speak at will, or that I have misread the Buddha or misinterpreted his words. Well for your information, this is not a misrepresentation of the Buddha's teaching. I reaffirmed I have been explaining by strictly adhering to the principles propagated by the Buddha himself in relation to wisdom, moral principles and mental concentration all of which were being addressed in the context of their being principles of practice that could be of practical use such as

the extinguishing of suffering. So we need the wisdom to guide us into a life of moral principles which in turn will help us to develop mental concentration. Thus the procedure is : wisdom (or Pañña), moral principles (Sila) and mental concentration ; but it is a general custom to put it this way : sila or moral principles – Samadhi or mental concentration and – Pañña or wisdom, it is being so arranged as it is to be in accordance with its order of significance. However in so far as the extinguishing of suffering is concerned, the sequence or order will be this : wisdom (Pañña)–moral principles (sila)- mental concentration (Samadhi). Do try to understand the core – point of this matter that relates to the enlightenment of the Buddha. That suffering can be eliminated is something unheard of before.

ความสำคัญในเรื่อง ปัญญา ศิล สมาธิ.

ทีนี้ก็อยากจะพูดว่า เรื่องนี้สำคัญอย่างไร ? **ปัญญา ศิล สมาธิ** ปัญญาคือความรู้ ว่าอะไรเป็นอะไรอย่างถูกต้อง, ศิลคือเจตนาที่จะได้ผลจากการกระทำนั้น, สมาธิคือการกระทำลงไปจริง ๆ. ปัญญาคือรู้เรื่องที่ควรรู้ เกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ, แล้วก็มีเจตนาที่จะได้สิ่งนั้น นี้เรียกว่า**ศิล** ศิลคือเจตนา เจตนาคือ**ศิล**. เดียวนี้มาเข้าใจกันเสียแต่ว่า ศิลคือนั่งว่าปาณาติปาตาเวรมณี ; นี้เข้าใจเสียอย่างนี้ ต้องเข้าใจว่า **ศิล**นั้นคือเจตนาที่จะดับทุกข์, เจตนาที่จะดับทุกข์ ศิลเป็นเจตนาที่จะละ ละละนั่นละนี่, เจตนาเป็นตัว**ศิล**.

**The importance of Pañña or wisdom,
Sila or moral Principles And Samadhi
Or Mental Concentration.**

Now we just want to speak about how important this matter of wisdom, moral principles and mental concentration is to us. Wisdom is the right knowledge of what is what, sila or moral principles have been taken to mean the receiving of such moral precepts as I undertake to refrain from killing', which is , after all, not exactly wrong but it carries a broader purpose than just that. To observe moral principles or precepts is an indication of having the intention to extinguish suffering 'Sila' is the intention to give up. Therefore intention is 'sila' itself.

ถ้าละนั่นละนี้แล้วมันก็ดับทุกข์ ; ฉะนั้น เจตนาที่จะดับทุกข์นั้นแหละคือศีล ; แล้วทีนี้ก็ทำการดับ, กำลังกายกำลังจิตทุ่มเทลงไปหมด นั่นแหละคือสมาธิ. เราจะต้องรู้เรื่องที่เราควรจะรู้เสียก่อน คือมีปัญญาเสียก่อน แล้วจึงมีเจตนาที่จะกระทำ แล้วก็กระทำลงไปก็จะเป็นสมาธิ แล้วก็ครบ แล้วก็สมบูรณ์ แล้วก็ได้ผล, มีหลักว่า ปัญญา ศีล สมาธิ. ใครจะเถียงพระพุทธเจ้าก็ตามใจซิ. มันก็นอกคอกหรือดีของมันไปเอง ; แต่ถ้าจะรับตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว จะต้องยึดหลักว่า ปัญญา-ศีล สมาธิ.

Now when the actual giving up of this or that aspect of some morally unacceptable thing or conduct leads to the actual cessation of suffering, the intention itself to give up is a 'sila', and the next step is to implement the extinguishing of suffering. The physical as well as mental effort fully put in the implementation is the 'samadhi' or mental concentration. We need to know well about the matter that we ought to know in advance, then only can there be any intention to carry out our deed. In other words we could develop the right intention : and the mental effort put in the actual implementation of the intention is what we call 'samadhi' or mental concentration. The intention is what we call completed, perfected and yields fruit or result. The established principle is 'Pañña' (wisdom), 'sila' (moral precepts) and Samadhi (mental concentration). Anyone who wishes, it only helps expose his or her own deviation or obstinacy. However, if one were willing to receive the teaching of the Buddha, then one would have to adhere to the principle of Pañña (wisdom)-Sila (moral principles)- Samadhi (mental concentration)

นี่ขอยืนยันว่า ชีวิตทุกขนิตรอดตัวอยู่ได้เพราะหลักการ
อันนี้ : หลักการไตรสิกขา : ปัญญา-ศีล-สมาธิ. ชีวิตคนก็ดี
ชีวิตสัตว์เดรัจฉานก็ดี ชีวิตต้นไม้ก็ดี มันมีปัญหา มีศีล มีสมาธิ.
คนเราต้องมีปัญหา รู้ว่าอะไรเป็นอย่างไรเสียก่อน มันจึงอยาก
จะทำ ; ครั้นอยากจะทำแล้วมันจึงทำ มันก็สำเร็จประโยชน์. สัตว์
เดรัจฉานก็เหมือนกันแหละ ; มันต้องมีการเป็นอยู่ดำรงชีวิตอยู่ด้วย
หลักเกณฑ์อันนี้ มันก็มีปัญหาที่จะรอบรู้ว่าจะไปกินหญ้าที่ไหน
เป็นต้น คือหาอาหารที่ไหน มันต้องรอบรู้ ต้องโคจร, เรื่องสถานที่
เรื่องเหตุการณ์อะไรต่าง ๆ รู้ มีปัญญาแล้ว มันก็มีเจตนาที่จะไป
ที่นั่นหรือทำอย่างนั้น, นี่เป็นศีลของมัน ครั้นไปถึงที่นั่นแล้ว มันก็
ระดมกำลังกาย กำลังจิต ทำหน้าที่นั้น ; เช่น กินหญ้า ๆ มันก็
สำเร็จประโยชน์. นี้แม้แต่สัตว์เดรัจฉาน ก็รอดชีวิตดำรงชีวิต
อยู่ได้ ด้วยหลักไตรสิกขาอย่างนี้ คือ ปัญญา ศีล สมาธิ
ตามกฎเกณฑ์ที่พระพุทธเจ้าได้ทรงวางไว้.

Allow me to affirm that every kind of life manages to survive because of this principle of the Threefold Training (Trisikha) of wisdom, morality and mental concentration. Be it the life of a human, being, an animal or even a tree, all possess 'Pañña', 'sila' and 'samadhi'. Basically we ought to have some amount of wisdom in order to know about the nature of things, events or phenomena before we can proceed to commit an act. It is only after some wise consideration that the decision to commit an act or perform a deed precipitates, and it is only when we actually carry out the deed that the expected results will be attained. The same applies to the lower animals, though at a more crude level. Animals need to live a life based more or less on the same principle. They need to know well where they should go for grazing, for example, or where they should go to hunt for their food. They must roam around and know about the various locations and conditions where they could dwell and obtain food. So it is only when they have this bit of basic knowledge or wisdom that the intention to go or to act arises. This is the animals' 'sila' or moral principle. Once they arrive at the aimed location, they summon all their physical and mental strength to perform their duty, such as grazing or jumping and snatching a young animal

นี่แม้แต่ต้นไม้ ที่นี้ต่ำลงมาจากจนถึงต้นไม้แล้ว ที่คนเขาดูถูก
บางคนเขาพูดว่า ต้นไม้ไม่มีจิต ไม่มีวิญญาณ ; นั่นหลับตาพูด
ต้นไม้มีความรู้สึกเหมือนกับสัตว์เหมือนกันแหละ แต่ว่าระดับมัน
ต่ำมาก มันน้อยมาก, มันมีเจตนาโดยสัญชาตญาณ ที่จะทรงตัว
อยู่ จะสืบพันธุ์ จะป้องกันอะไรเหมือนกับคนเหมือนกัน. ต้นไม้นี้
ต้องมีความรู้ว่า ทางไหนทิศทางไหน ที่มันจะส่งรากออกไปได้น้ำ
ได้ธาตุ ได้แร่ธาตุ ได้อะไร มันจึงส่งรากไป, จะยื่นกิ่งยื่นใบไป
ทางไหน จะได้แสงสว่างพอที่จะหล่อเลี้ยงชีวิต คือว่าทำให้แร่ธาตุ
ที่ดูดขึ้นไปเปลี่ยนแปลงสภาพเป็นเนื้อหนังของต้นไม้. ต้นไม้มันจึงมีทั้ง
ปัญญา มีทั้งศีล มีทั้งสมาธิ ; มันรู้ มันต้องมีความรู้เกิดขึ้นก่อน
แหละ มันจะรู้มาทางไหนก็สุดแท้แต่ มันต้องมีความรู้เกิดขึ้นก่อน
ว่าอะไรเป็นอย่างไร อะไรเป็นอย่างไร แล้วก็มีเจตนาที่จะได้ผล
ของอันนั้น แล้วมันจึงกระทำ, นี่มันมีปัญญา มีศีล มีสมาธิ.

victim to devour. So even animals survive by this 'Trisikkha' or the Threefold Training of wisdom, mental discipline and concentration

Now we come to an even lower level of living beings -the trees. Even trees which many people belittle as something without mind or soul or feeling like other living beings, do possess their own intention by their own instinct that enables them to stay firmly, procreate and protect their own selves just like humans do. Trees must have the feeling or the ability to know as to which direction or way they should send their roots to get food, natural nourishing nutrients or elements and where they should project their branches so that the leaves may get enough sunlight to nourish their lives. Therefore it can be said that trees" do possess wisdom , moral disciplines and concentration" They seem to-know in advance. How they come to know is for anyone to speculate , but it is a fact that they must have some 'feelings' arising before hand – feelings with regard to how things or conditions are, followed by the intention to get whatever they desire are the actual implementation of the intention.

ขออภัย อย่าว่าพูดคำหยาบเลย แม้สุนัขมันจะไปที่ไหน มันต้องรู้ว่ามันจะต้องไปที่ไหน มันจะไปที่ไหน ที่นั่นมีอะไร, มันรู้ อย่างนี้ก่อน, แล้วมันมีเจตนาที่จะไป มันก็เป็นศีลของมัน แล้วมัน ก็ไปด้วยกำลังกายกำลังใจทั้งหมด แล้วมันก็ถึง มันก็สำเร็จใน ประโยชน์ตามที่มันต้องการได้ ; แม้แต่สัตว์เดรัจฉาน ก็**ต้องปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์ ปัญญา-ศีล-สมาธิ** ซึ่งเป็นกฎของธรรมชาติอัน ลึกซึ้งยิ่งกว่าสิ่งใด. ถ้าอยากจะเรียกว่าพระเจ้า ก็เรียกอันนี้แหละ ว่าเป็นพระเจ้า คือเป็นกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ที่ทำให้สิ่งทั้งหลาย เป็นไปอย่างถูกต้อง.

ฉะนั้น ขอวิงวอนอ่อนน้อมว่า พวกเราทั้งหลาย จงยึดถือ หลักที่พระพุทธองค์ทรงเปิดเผยขึ้นมา โดยอัญลึงค์กมรรคว่า ปัญญา แล้วศีล แล้วสมาธิ ทุกกรณีที่จะกระทำ ; จะกินข้าวก็ต้องรู้ว่ากิน อย่างไร แล้วมีเจตนาที่จะกิน แล้วจึงกิน. จะอาบน้ำจะอะไร ก็ตาม มันจะสมบูรณ์อยู่ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา อยู่ทุก ๆ อิริยาบถ แล้วมันจะไม่เกิดกิเลส มันจะไม่เพิ่มอนุสัย. มันจะพัฒนาไปแต่ใน ทางของโพธิ์ สัจจชาตญาณจะวิวัฒนาการไปแต่ในทางของโพธิ์ เราก็อยู่ด้วยความสำเร็จประโยชน์ในการดำรงชีวิต.

Forgive me for using impolite comparison : even dogs must have the knowledge in advance as to where they would go. They must have known first then only would they develop the intention to go . That is their 'moral discipline' and they go with all their physical energy. Even the lower animals must act according to natural principles : that is they need to apply their basic wisdom , mental discipline and concentration which are the profound laws of nature , more profound than anything else . If you like , you may use the word 'God' 'god in the form of the laws of Nature that puts everything in its proper place.

Therefore I plead that may all of us adhere to the Noble Eightfold Path which was openly proclaimed by the Buddha that in whatever thing we do, let it be done within the scope of 'Pañña' or wisdom , 'sila' or moral precepts and 'samadhi' or mental concentration . When we are about to take our meal, be mindful of how we are to get the food, the intention to eat and then start eating. Similarly in taking a bath or doing anything at all, the performance will be perfected through the presence of 'Sila', Samadhi and Pañña. There would be no 'anusaya' or latent tendency of mental defilement to disturb the

ช่วยจดจำหัวใจของพระพุทธศาสนาว่า ในทางปฏิบัตินั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ว่า ปัญญา ศีล แล้วสมาธิ ; แต่ถ้าจะพูดโดย ทฤษฎีแล้ว ก็พูดว่าศีล สมาธิ ปัญญา ก็ได้ตามใจ. ในกรณี ที่จะพูดเปรย ๆ อย่างนี้ก็เหมือนกัน ที่พระพุทธเจ้าตรัสอย่างนี้ แต่มันมิใช่หลักสำคัญที่จะดับทุกข์. หลักสำคัญที่จะดับทุกข์ต้อง ปัญญา แล้วต้องศีล แล้วต้องสมาธิ ; ถ้าไม่มีปัญญาแล้วมัน รักษาศีลไม่ได้ดอก ; ขึ้นไปรักษาศีลด้วยความยึดมั่นถือมั่น มัน ก็เป็นสัพพัตตปราคามาสไปเสียหมดแหละ, เหมือนกับที่เรามีกันเดี๋ยวนี้ มันเป็นสัพพัตตปราคามาสเสียหมด เพราะรักษาศีลทั้งที่ไม่รู้จักตัวศีล, ไม่รู้จักเหตุผลอะไรเกี่ยวกับศีล เราจึงไม่มีศีลที่แท้จริง มีแต่สัพพัตตปราคามาส หรือสัจฉาภินิเวส. ยึดมั่นถือมั่นอย่างนี้ดี กูเอา อย่างนี้, สอนกันแต่เพียงให้รู้ว่า ยึดมั่นถือมั่นอย่างไร มันก็ไม่ สำเร็จประโยชน์.

mind. Everything would develop in the way of 'Bodhi' or right knowledge. We would have effectively achieved whatever we set about to do.

Do bear in mind that the core of Buddhism, when viewed from the aspect of actual practice, should consist of such essential factors as wisdom, morality and mental concentration in that respective order ; but when speaking in the theoretical context, we may present the factors in this order : Sila (morality), Samadhi (mental concentration) and Pañña . In the former case, wisdom or 'Pañña' comes first , followed by morality, wisdom or Pañña is being placed the last. However, in reality, it is possible for us to end our suffering only when we have wisdom. Without wisdom we may not even be able to observe moral precepts effectively. We may end up in clinging to those moral precepts as merely a matter of rites and rituals like many people do. Most people observe the moral precepts without knowing exactly the real reasons behind all the moral precepts and principles. Therefore many still do not possess 'true' morality.

นี่ถือหลักว่า จะทำอะไร ขอให้ปัญญาหน้าหน้า ในกรณี
นั้น ๆ, แล้วมีเจตนาเป็นศีลที่จะกระทำมัน, แล้วมีสมาธิคือตัว
การกระทำ ด้วยกำลังทั้งหมดทั้งกายและทั้งจิต จะประสบความสำเร็จ
สำเร็จในทุก ๆ กรณี ในทุก ๆ กรณี, นี่เป็นความลับอันหนึ่ง ซึ่ง
จะเรียกว่าเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ที่ไม่ค่อยจะเข้าถึงกัน
และไม่ค่อยจะสังเกต ไม่ค่อยจะศึกษา ทั้งที่พระพุทธองค์ตรัสยืนยัน
อย่างนี้, แล้วตรัสเป็นเรื่องแรก.

คำสอนเรื่องแรกที่พระพุทธองค์ตรัส ไม่ใช่เรื่องอริยสัจ
อย่าพูดผิด ๆ ; มันเป็นเรื่องอฏฐังคิกมรรค ขอให้เปิดดูทุกตัวอักษร
ในบาลี อัมมจักกัปปวัตตนสูตร ท่านตรัสเรื่องอฏฐังคิกมรรคก่อน,
แล้วจึงตรัสเรื่องอริยสัจ ในอริยสัจก็แฝงอยู่ในสัมมาทิฐิ. ฉะนั้น
สิ่งที่พระพุทธเจ้าองค์ทรงนำมาสอน เป็นเรื่องแรกและเป็นเรื่อง
สำคัญที่สุด ก็คือเรื่องอฏฐังคิกมรรค-อริยมรรคมีองค์ ๘ มีหลัก
คือปัญญา ศีล และสมาธิ. ขอให้ถือเอาประโยชน์ให้สำเร็จ ปฏิบัติ
ให้ตรงตามนี้ มันก็จะสมหวัง ในฐานะเข้าถึงหัวใจของพระพุทธ
ศาสนา เรื่องหนึ่ง.

Let it be a principle to be adhered to that in whatever things we do, always let wisdom lead the way, and the intention to commit the deed be the mental or moral factor while the actual implementation itself is done with mental concentration coupled with full physical energy. The result will be a success. This is the secret to success. It can be called the core of Buddhism—a core that is not widely known, noticed and learned about even though the Buddha himself had mentioned affirmably about it ahead of all other matters.

The first thing taught by the Buddha was not about The Four Noble Truths. So do not make a mistake here. It was the Noble Eightfold Path that the Buddha first taught. He preached the sermon called Dhammacakkapavattana Sutra by which he laid down the ‘Atthangigamaga or the Noble Eightfold path, and followed by the Four Noble Truths which could come under the heading of Right View or ‘Sammā ditthi’. Thus the first and most important teaching of the Buddha is the Noble Eightfold Path which embraces such principal factors as ‘Pañña’ – wisdom, ‘Sila’ – moral precepts and ‘Samadhi’ – mental concentration. May you all make good use of this aspect of the Buddhist teaching and practise according to it. You will see your aim fulfilled once you manage to reach the core of Buddhism.

อย่างว่าจะมาสวณโมกข์นี้ ปัญญาต้องมาก่อน ต้องรู้เรื่อง
สวณโมกข์ว่าจะได้อะไร เป็นอย่างไร, แล้วจึงจะมีศีล คือมีเจตนา
ที่จะมา, แล้วก็มีการมาซึ่งเป็นสมาธิ นี่จะไปที่ไหน จะทำอะไร.
ทุกอย่างต้องเป็นไปในหลักที่ว่า ปัญญา-ศีล-สมาธิ จึงจะสำเร็จ
ประโยชน์; ถ้าเอาศีลมาก่อน มันก็คลานลงคู ลงหนอง ลงคลอง
หมดแหละ มันไม่รู้ว่าจะไปอย่างไร; มันต้องมีปัญญามาก่อน. ใคร
เขาจะสอนอย่างไรกันก็ตามใจ แต่อาตมาขอยืนยันตามหลักของ
พระพุทธเจ้าว่า ปัญญา-ศีล-สมาธิ นี้แหละคือ ไตรสิกขา ที่ใน
ขณะที่มีการปฏิบัติหน้าที่

Just take for example : when you want to come to Suan Mokh , your wisdom must come first. You must know something about Suan Mokh , or what you can get by coming here, how is Suan Mokh like, and then only will you have the intention to come, and the coming it self is being done with full mental concentration or 'Samadhi' which assists in making decision about where to go or what to do next. Everything must go in line with this sequence of wisdom, moral precepts and mental concentrations, than only will it yield benefit. If 'sila' or moral disciplines were to come before wisdom or Pañña, you will end up with creeping on the ditch or drain, or going down into the swamp or canal, for with just moral disciplines, there is nothing to guide you and you will not know what to do. There must be wisdom first before anything else. Whoever wants to teach in whichever way he or she chooses is a matter of free will, but I wish to re-affirm in accordance with the teaching of the Buddha that while executing our duty, do it by adhering to this Threefold Training in Pañña (wisdom), Sila (moral disciplines) and Samadhi (mental concentration).

ปัญญารู้ว่าอะไรเป็นอะไร พุดเหมือนพุดเล่น รู้ว่าอะไร เป็นอะไร, มันก็คือรู้ว่าสิ่งนั้นเป็นอย่างไร, สิ่งนั้นเกิดมาจากอะไร, สิ่งนั้นมีความหลอกลวงอย่างไร, สิ่งนั้นมีความจริงอย่างไร, มีเสน่ห์จูงคนอย่างไร, มีอัสสาทะแผดเผาคนอย่างไร, แล้วทางออกของมันจากสิ่งนั้นคืออะไร. แต่ในที่สุดก็พบว่า ทุกเรื่องที่มีมันเป็นปัญหาเป็นความทุกข์อย่างนี้ สิ่งที่เป็นทางออกจากปัญหานั้น พระพุทธเจ้าตรัสเรื่องอริยอัฏฐังคิกมรรคทั้งนั้นเลย ; ทำให้ไปดูในพระไตรปิฎก. ถ้าพุดถึงนิสสรณะ ออกจากปัญหาหรือความทุกข์; ไม่ว่าจะตั้งต้นขึ้นมาด้วยกรณีใด พอไปถึงนิสสรณะแล้ว อัฏฐังคิกมรรคทั้งนั้นเลย, อัฏฐังคิกมรรคทั้งนั้นเลย.

ทางออกจากปัญหาทั้งปวงของมนุษย์เรา คือ อัฏฐังคิกมรรค : หลักการที่จะมีความรู้ความเข้าใจอันถูกต้องเสียก่อน, แล้วมีสังกัปปะ คือ เจตนาที่จะได้ ที่จะถึง แล้วจึงมีศีล คือ สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว เป็นพื้นฐาน จุดตั้งต้นรองรับ, แล้วก็มีสมาธิ วายาโม สติ สมาธิ แล้วมันก็สำเร็จประโยชน์. นี่ดำเนินชีวิตในมัชฌิมาปฏิปทาเกิด แล้วก็เป็นพุทธบริษัททั้งแห่ง เป็นทั้งเนื้อทั้งตัว.

The wisdom in knowing what is what is to know the nature of things : to know what of how they are like, from what they originate, how their delusive nature is like, or if they are something real, how their charm fascinates people, how their defiling nature can ‘burn’ people and what is the best way to be out of it or free from its influence. However, in the final end, the way out for every problem lies in the Noble Eight fold Path. In the Tipitake, you will find evidence of the Buddha referring to the Noble Eightfold Path as the way out for whatever problem in every case.

In sum , the solution for human problem lies in the Noble Eight fold Path. Let there be right view and right understanding first for that would allow right thought and right intention to take shape, only to be followed by right effort and right livelihood to act as a base for accommodating what will come later. Right concentration and mindfulness eventually removes all distractions . and the fulfillment of well-intentioned purpose will be achieved . Try to lead a life by treading the Middle Path and you will be a true , really true Buddhist.

การปฏิบัติถูกต้องเป็นมัชฌิมาปฏิปทา

มัชฌิมาปฏิปทานี้ระวางดูให้ดี ๆ มันไม่เกี่ยวกับคำว่าเครื่อง
นะ ; ถ้าพูดว่าเครื่องอย่างถูกต้อง ต้องคือมัชฌิมาปฏิปทา ; แต่
ถ้าเกินมัชฌิมาปฏิปทาแล้วก็ มันเกินเครื่องแล้ว มันบ้าแล้ว ถ้าพอดี
นั้นนั่นคือเครื่อง คนทั้งหลายที่ชอบเครื่อง ชอบคำว่าเครื่อง จะทำ
อะไรอย่างเครื่องนั้น จงรู้ไว้เถิดว่า คำว่าเครื่องนั้นหมายความว่า
พอดี คือมัชฌิมาปฏิปทา ; ถ้าเกินพอดีมันก็เป็นอัตตกิลมถา
นุโยคบ้าง, เป็นกามสุขัลลิกานุโยคบ้าง, ถ้าพอดีก็จะเป็นนั้นนั่น
ถูก. ถ้าจะเครื่องให้ถูกต้องตามความหมายของคำว่าเครื่องแล้ว ก็จง
เป็นมัชฌิมาปฏิปทา ; เดียวนี้มันเครื่องอย่างหลับลูหลับลดา, เครื่อง
อย่างสุดโต่ง เครื่องอย่างสุดเหวี่ยง มันไม่พบกับความจริง.

The Right Practice Should Be Majjhima-patipada (the Middle Path)

When properly scrutinized, ‘majjhima–patipada’ or the practice of moderation , has nothing to do with the word ‘austere’ . However if we were to say ‘properly austere’, it has to be in the context of ‘ majjhima-patipada’ or ‘middle way’ practice; but of it exceeds this moderate or middle path, then it must be more than austere or over austere which is simply madness. If the austerity is of a moderate nature, it is then considered to be properly austere. To those people who like to be auster, like the word ‘austere’ or like to do anything in an austere manner, do listen carefully. The word ‘austere’ carries the connotation of being ‘strict’ or ‘disciplined’ in a reasonably sensible manner which is in line with the practice of the Middle Path. If it is more than reasonably austere, it becomes self–mortification (Attakilamathanuyoga) or extreme sensual indulgence (kāmasukhalikānuyoga) Thus to be properly or rightly austere , one has to choose to tread the middle Path. Nowadays, there are people who are simply blindly austere, or senseless austere to the extreme. Those people will never find the truth they want.

คำอีกคำหนึ่งที่น่าสนใจ แล้วจาง่าย ๆ เข้าใจได้ ก็คือคำว่า มัชยัสถ์, มัชยัสถ์ เดียวนี้ไม่ค่อยเข้าใจคำว่ามัชยัสถ์ แล้วไปเห็นว่าเป็นเรื่องซีเหินยวซีติดไปเสียอีก. มัชยัสถ์นั่นแหละคำเดียวกับมัชฌิมาปฏิปทา ; มัชยะ แปลว่า กลาง, อัถถ แปลว่า ตั้งอยู่ คำว่า มัชยัสถ์ แปลว่า ตั้งอยู่ตรงกลาง, ตั้งอยู่ตรงกลาง นั่นคือมัชยัสถ์, แล้วมัชยัสถ์ไม่ใช่ประหยัด ซีเหินยวซีติดอะไรอย่างทีคนโดยมากเอาไปเป็นเรื่องล้อเล่นทางฝ่ายผิด. มัชยัสถ์ คือคำที่ประเสริฐที่สุด ตรงกับคำว่ามัชฌิมาปฏิปทา ; คำว่า มัชยัสถ์ แปลว่า ตั้งอยู่ตรงกลาง. ทำอะไรขอให้ เป็นมัชฌิมาปฏิปทาอย่างนี้ ก็จะมีชีวิตชนิดที่เดินตามทำนองคลองธรรมของพุทธศาสนา นี้ว่า โดยหลักทฤษฎีมีหัวใจอย่างนี้.

ทีนี้จะพูดโดยหลักปฏิบัติโดยตรงบ้าง ว่ามีหัวใจอย่างไร มันก็คือ มัชฌิมาปฏิปทาที่มาทันเวลา หรือว่ามีอยู่เป็นพื้นฐาน, มีชีวิตอยู่โดยหลักมัชฌิมาปฏิปทานี้ เป็นหลักปฏิบัติในชั้นที่เป็นหัวใจ โดยหลักปฏิบัติมันแยกเป็น ๒ อย่าง :-

Another word deserving some interest is 'madayat' (It is a Thai word generally understood as a word meaning thrifty). People do not quite understand this word. They think the word carrying the same meaning as 'majjhima-patipada' which means 'middle' or 'situated in the middle'. 'madayat' does not actually mean thrifty or miserly as is generally understood by most people who like to use the word for mocking or ridiculing other people in a not very nice way. It is a most Sublime word directly corresponding to the word 'majjhima – patipada (or middle path), then you will have a life that goes in tune with the Dhamma of Buddhism .Theoreticall speaking this is the core of Buddhism.

Now we come to the principles of direct or actual practice. We are to see what principles of direct or actual practice are. We are to see what the core is like. It is 'majjhima-patipada) that comes in time or has been existing to serve as a base . To lead a life based on moderation or 'majjhima-patipada' is to actually practice Dhamma at its core level, with the practice being divided into two kinds:

เมื่อมีอารมณ์มากกระทบ ก็มีขณิมาปฏิบัติให้มันถูกต้อง,
เมื่อไม่มีอารมณ์มากกระทบ มันจะปรุงขึ้นมาจากภายใน ก็มี
มัชฌิมาปฏิบัติให้ถูกต้อง ; ถ้าดำรงอยู่ในมัชฌิมาปฏิบัติแล้ว
อนุสัยจะส่งนิวรรณ์ออกมาไม่ได้, จะมีชีวิตที่ปราศจากนิวรรณ์ อยู่ทั้ง
วันทั้งคืน เยือกเย็นที่สุด นี่ควบคุมชีวิตไว้ในลักษณะที่ทำให้เป็น
มัชฌิมาปฏิบัติ ให้สัญชาตญาณเป็นไปในทางโพธิ์ อย่าลงมา
ทางฝ่ายกิเลส, มีสติ ปัญญา สัมปชัญญะ สมานีนี้ เป็นหลัก
ปฏิบัติอย่างยิ่ง.

พอมีอะไรมากระทบ สิ่งแรกที่ต้องการจะใช้คือสติ, ระลึก
ได้ทันทีว่าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้น ; แล้วสติไปโดยเร็ว วิ่งไปโดยเร็ว
สมตามคำว่าสติ. คำว่า สติ นั้นแปลว่า แล่นไปเร็วเหมือนกับ
ลูกศร ; คำว่า ลูกศร ก็แปลว่า แล่น คำว่า สติ ก็แปลว่า แล่น,
ความหมายอย่างเดียวกัน คำว่าสติเกิดขึ้นโดยเป็นอาการของลูกศร
แล่นไปเร็ว ; กิริยาที่แล่นไปเร็วอย่างนั้นเอามาเรียกชื่อว่าสติ, เป็น
ภาษาธรรมะขึ้นมา.

When there is contact with a mind-object (which could be either material or non-material thing such as sound or odour), tackle the contact and its resulting effect with proper moderation or middle-path attitude, that is exercise the right 'majjhima-patipada' to deal with it. While one is immersed in this Middle Path or 'majjhima-patipada', 'anusaya' or the latent tendency for the rise of mental defilement which has been building up in the human instinct, cannot send out the Five Hindrances or Nivarana. Life will be without any disturbance from those hindrances all day and night. It will be cool and calm. This is the controlling over life in such a manner as to make it going along in line with 'majjhima-patipada' or the Middle path so that the human instinct may turn towards 'Bodhi'—the right knowledge which can be applied to extinguish suffering. Do not get clouded by all the mental defilements, cravings or desires. Let there be mindfulness (sati), wisdom (Pañña), clear understanding (sampajañña) and concentration (Samadhi) as most dominant factors of practice.

When something strikes the mind, the first thing we should do is to apply our mindfulness to recollect immediately that the incident has occurred; mindfulness

สติแล่นไปเร็ว ไปถึงปัญญา ตามที่เคยศึกษาไว้อย่างไร
อบรมไว้อย่างไร สติไปชนเอาปัญญามาทันเหตุการณ์เฉพาะหน้า
ที่อารมณ์กระทบ ; ตัวปัญญานั้นแหละพอมมาถึงเฉพาะหน้าเหตุ
การณ์ มันเปลี่ยนชื่อเรียกว่าสัมปชัญญะ ; สัมปชัญญะกับปัญญา
มีความหมายอย่างเดียวกัน. ปัญญาที่เก็บไว้ในคลัง เรียกว่าปัญญา
พอเอาออกมาใช้การในขณะที่เหตุการณ์ฉุกฉินเกิดขึ้น โดยสตินำเอา
มา ปัญญานั้นจะเปลี่ยนชื่อเป็นสัมปชัญญะ เฉลี่ยหน้ากับเหตุ
การณ์ แล้วสมาธิก็มาเพิ่มกำลัง-เพิ่มกำลัง-เพิ่มกำลัง ให้แก่
สัมปชัญญะ ต่อสู้สถานะเหตุการณ์ร้ายที่เกิดขึ้นทางตา หู จมูก
ลิ้น กาย ใจ ; ไม่ว่าจะอารมณ์ใด ๆ มันควบคุมได้ ไม่ปรุงแต่งเป็น
เวทนา ตัณหา ที่เป็นเหตุให้เกิดทุกข์.

or ‘sati’ runs fast . The word ‘sati’ means “runs as fast as an arrow or ‘luk sorn’ “ ; in Pali it carries the meaning of ‘run’ The word ‘sati’ also means ‘run’ , thus both words have the same meaning. The manner in which an arrow ‘runs’ or ‘flies’ through the air to strike at an object is being called ‘sati’—a word that has become a word used in Dhamma.

‘Sati’ runs fast to reach Pañña or wisdom .It transports wisdom in time to face the immediate solution arising from the contact between the physical and the external or mind-object. When Pañña comes to face the immediate situation, its name is changed and we call it ‘sampajañña’ which has the same meaning .as ‘Pañña’ but when it is brought out by ‘sati’ or mindfulness for use in the event of the occurrence of an emergent situation, its name is being changed to be ‘sampajañña’ meaning clear understanding ; and ‘samadhi’ or mental concentration adds more strength to ‘situation that arises by the way of eyes, ears, nose, tongue, body and mind & such that it is capable of exerting its control, checking the embellishment of Vedana or feelings which form the main causes of suffering.

ความหลุดพ้นปรากฏในพระบาลี

พระบาลีที่ว่า สพุเพ ธมฺมา นาลํ อภินิเวสาย ธรรมทั้งหลายทั้งปวง คือทุกสิ่งไม่ควรถัดเข้าไปยึดมั่นถือมั่น ; อภินิเวสแปลว่า ผังตัวเข้าไป, จิตไม่ควรถัดผังตัวเข้าไปในสิ่งใด โดยความยึดมั่นว่าตัวตนหรือของตน. นี้เรียกว่าไม่ยึดมั่นสิ่งทั้งปวง โดยความเป็นตัวตนของตน ; แม้แต่พระนิพพาน ซึ่งเป็นความหลุดพ้นอันดับสุดท้าย ก็ไม่ยึดมั่นว่าเป็นตัวตนของใคร, หรือว่าเป็นตัวตนของพระนิพพานเอง, คงถือให้เป็นสภาพธรรม สภาพะตามธรรมชาติ. พุทธตามวิทยาศาสตร์ก็ว่าเป็นธาตุชนิดหนึ่ง นิพพานนี้เป็นธาตุชนิดหนึ่ง เหมือนกับธาตุทั้งหลาย, ได้ชื่อว่าเป็นธาตุ แต่มีความหมายเฉพาะว่า เป็นธาตุที่ไม่มีการปรุงแต่ง ปราศจากการปรุงแต่งโดยประการทั้งปวง, เป็นวิสังขาร.

คำว่าสังขาร, สังขาร แปลว่า ปรุงแต่ง ; และรู้จักแยกออกให้ชัดว่า ผู้ปรุงแต่ง ก็เรียกว่าสังขาร, สิ่งที่ถูกปรุงแต่ง ก็

Spiritual Emancipation Appears In The Pali canon

In the pali canon, it is stated that “sabbe Dhamma nalan abhnivesaya” which means “there should be no attachment in all things and phenomena. ‘Abhinivesaya’ is transtated to mean ‘get buried in’ The mind should not be deeply buried in anything at all by the sense of clinging to or belonging to a ‘self’ Thus we do not cling to an egoistic ‘I” and ‘my’ , and not even to ‘Nibbāna’ which is the last and final of spiritual emancipation, We do not hold on to Nibbāna as having a ‘self’ . It is just a condition – a natural condition in which no embellish will ever take place. for the mind is totally free or emancipated.

The word ‘sañkhara’ actually means ‘embellish’ Let it be known that “the factor which embellishes is also called ‘sañkhara’ “and the thing which is being embellished is known as ‘sañkhara’ too while the manner of embellishing is called ‘sañkhara’ as well ; but nowadays, people’s

เรียกว่า สังขาร, กิริยาอาการที่ปรุงแต่ง ก็เรียกว่า สังขาร, สังขารมันมีความหมายอย่างนี้. เดี่ยวนี้มันจะมีความรู้แค่ทางอึ่งว่า สังขาร คือร่างกาย ; นี่มันรู้แค่ทางอึ่ง ว่าสังขารคือร่างกาย. สังขารคือการปรุงแต่ง, อยู่ในลักษณะของผู้ปรุงแต่ง ก็เรียกว่า สังขาร, ถูกปรุงแต่งออกมา ก็เรียกว่าสังขาร, กิริยาอาการที่ ปรุงแต่ง ก็เรียกว่าสังขาร ; เตสั วูป สโม สุโข - ระวังสังขาร เหล่านั้นเสียได้เป็นความสุขอย่างยิ่ง คือ หยุดการปรุงแต่งเสียได้, หยุดการปรุงแต่งเสียได้ เรียกว่า วิสังขาร, วิสังขาร ไม่มีการ ปรุงแต่ง เหนือสภาพการปรุงแต่ง. เมื่อจิตถึงวิสังขาร อะไร ปรุงแต่งจิตไม่ได้อีก จิตก็ถึงภาวะที่เรียกว่านิพพาน, ไม่มีความ ทุกข์อีกต่อไป.

เดี๋ยวนี้มันมีการศึกษากันน้อยเกินไป เรื่องการปรุงแต่งเรื่อง การยึดมั่นถือมั่น เรื่องการหลุดพ้น, แล้วก็บอกกันว่าไม่ให้เอามา สอนเสียด้วย ห้ามสอนเสียด้วย. นี่หลักปฏิบัติที่ห้ามสอน เป็น หัวใจของพระพุทธศาสนา ขอดูเสียเลยว่า เรากำลังพูดถึงเรื่อง หัวใจของพระพุทธศาสนาโดยพฤติการณ์ในปัจจุบันจริง ๆ กลับ ถูกห้ามนำมาสอน มันเป็นอย่างไร คิดดูซิ.

knowledge is as short as an immature bull-frog's tail, they think 'sañkhara' means just only the human physical body. "tesan vupa samo sukho" : 'to rein over sañkhara leads to the greatest happiness for embellishment ceases then. The ceasing of embellishing is called 'visañkhara' When the mind has reached this point of 'visañkhara', it is said to have attained Nibbāna and it will no longer have any more suffering from then on.

Nowadays there is too little education about the embellishment of the mind, the attachment to all kinds of things and phenomena and spiritual liberation , and there has been even suggestion that such matters are not supposed to be taught to people .It is the core of Buddhism in the context of the present age and yet there is a prohibition on its propagation How has it become so ? Think about it?

เรื่องอนัตตา-ไม่ใช่ตน เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา แต่กลับถูกห้ามนำมาสอน, เรื่องสุญญตา-ว่างจากตัวตน ก็ถูกห้ามนำมาสอน, ตถาตา-เช่นนั้นเอง ฟังดูเป็นเรื่องพูดเล่นเสียอีก ห้ามนำมาสอน, อิทัปปัจจยตา ไม่ต้องเอามาสอนประชาชน. นั่นเป็นคำพูดที่อันตรายที่สุด เพราะเรื่องอิทัปปัจจยตา คือเรื่องทุกสิ่งที่เป็นทุกข์และดับทุกข์ เป็นเรื่องของชีวิตจิตใจโดยตรง กลับห้ามไม่ให้นำมาสอนเสียอีก. ถ้าพูดว่ามัชฌิมาปฏิปทา ก็เห็นเป็นเรื่องไม่เกี่ยวกับเราชาวบ้านไปเสียอีก ; ที่จริงมันเกี่ยวตั้งแต่จุดตั้งต้นถึงจุดสุดท้าย. เรื่องสามัญญลักษณะ : อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ก็ไม่ให้นำมาสอนกันเสียอีก, หรือมาสอนมาพูดล้อเล่นกันเสียมากกว่า.

The concept of ‘non- selfness’ or ‘anatta’, is also one core teaching of Buddhism but we are told not to teach about it ; the same goes to the concept of ‘suññata’ -emptiness or voidness, ‘tathāta’– or “such is the way things are) and “Iddappaccayata’ – the law of causes and effects, all of which have become forbidden teaching ; yet they are the important aspects of Buddhist teachings and have much to do directly with life as a whole, including human suffering and the cessation of suffering. In the end even the teaching of moderation–the Middle Path of ‘majjhima-patipada’ has been regarded as something that bears no relation to the common people. In reality, it concerns all of us since the beginning till the end of our lives.

นี่เรื่องวิลังขาร เรื่องวิลังขาร ที่จิตจะต้องถึงนั้น กลับ
มีตมม ไม่ต้องการเสียด้วย ; เพราะว่าไม่ปรุ้งแตงนั้น เขาไม่
สนุกสนาน, เขาต้องการการปรุ้งแตงที่สนุกสนาน. แล้วในที่สุด
เรื่องนิพพาน นิพพานก็มีตมมิต อยู่ในที่ลับ ในที่มืด, ไม่เอามา
เป็นเรื่องในชีวิตประจำวัน อย่างที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ว่าเรารอด
ตัวอยู่ได้นี่ เพราะพระนิพพานน้อย ๆ. นิพพานตัวอย่าง ในชีวิต
ประจำวัน คือความเยือกเย็นที่คอยเกิดขึ้นเป็นระยะยาวพอ
สมควร เพื่อจะดับความร้อนที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน มีความเย็น
ที่ควบคุมอยู่เป็นประจำวัน.

เรื่องอนัตตา หัวใจของพระพุทธศาสนา อย่าเข้าใจเป็น
เรื่องพูดเล่น หรือรังเกียจ. คนหนุ่มนักศึกษาปัจจุบันมองคำว่า
อนัตตาเป็นเรื่องเหลือวิสัยบ้าง เป็นเรื่องของคนโง่คร่ำครืออยู่แต่ใน
วัดบ้าง, แล้วก็อ้างตัวเองจะเป็นผู้แก้ปัญหาของสังคม แก้ปัญหา
ของโลก นี่บรมโง่ ที่เกลียดเรื่องอนัตตา, แล้วมันตั้งตัวเป็นผู้แก้
ปัญหาของสังคมหรือเรื่องของโลก.

Now, some people even reject the teaching about 'Visaṅkhara'—the state in which there is no embellishment in the mind. They argue that because there is no embellishment, there is no fun. Life becomes dull. They want an embellishment that is all fun and entertaining, and in the end, Nibbāna becomes something to be regarded as a matter of unworthy concern in daily life. As I have mentioned earlier, that we manage to survive till this day without going mad is due to the little Nibbāna that we experience from time to time. It is actually a brief Nibbāna or temporary moments of true calmness or peace that happens to surface just enough to extinguish the 'burning' suffering of our daily life.

Do not mistake 'anatta' (having not a self), which is a core of Buddhist teaching, as a teaching matter to be joked at or felt disgusted with. Young people or students of the present modern age regard 'anatta' as something beyond the limit of practicality; or as a matter of some silly people living behind times in the temples only; and they proudly claim that they could solve the problems of the society and the world. It is most silly of them to ignore the fact about 'anatta', and yet position themselves as clever people who could face up to the challenges of the problems of these modern age.

ถ้าคนในโลก มีความรู้เรื่องอนัตตา ก็ไม่มีความเห็นแก่ตัว ; เมื่อไม่มีความเห็นแก่ตัว ปัญหาใด ๆ วิกฤตการณ์ใด ๆ ไม่อาจจะเกิดขึ้นในโลก เพราะไม่มีใครเห็นแก่ตัว ตัวเองก็ไม่เป็นทุกข์ ไม่ทำผู้อื่นให้เป็นทุกข์ ; เพราะรู้เรื่องอนัตตา มิใช่ตน จนไม่มีความเห็นแก่ตน, ตัดความเห็นแก่ตนได้ ก็ด้วยความรู้เรื่องอนัตตา, ถ้าโลกมีความรู้เรื่องอนัตตาก็จะไม่มีความเห็นแก่ตนในโลกเหลืออยู่. ทำไมองค์การสหประชาชาติไม่สนใจเรื่องนี้ จะมาแก้ปัญหของโลก มัวแต่นั่งจับปูใส่กระดัง ก็ชาติ ๆ มันก็ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะไม่รู้ธรรมชาติที่จะมาแก้ปัญหของโลกอันสำคัญ, เหตุสำคัญก็คือความเห็นแก่ตัว มันต้องสอนเรื่องอนัตตา. องค์การสหประชาชาติควรจะใช้สาขายุเนสโกเผยแพร่เรื่องอนัตตาให้มากออกไป. มากออกไป ความเห็นแก่ตัวก็จะลดลง ปัญหาต่าง ๆ ก็จะลดลง จะแก้ปัญหาดูได้ง่ายขึ้น.

If people all over the world possess some knowledge about 'anatta', they would have no selfishness. When there is no selfishness, the world will have much fewer problems since no one is selfish. There will be no attempt to exploit the others and inflict suffering upon them. The unselfish man himself will have no suffering too. On account of the knowledge about 'anatta', which is all about not having a 'self', no one cares to be selfish. Thus we can eliminate selfishness with the knowledge of 'anatta'. If the whole world knows well about 'anatta' there will be no selfishness and exploitation left in the world. I just wonder why the United Nations Organization does not pay any interest in this matter. They seem to have gone the wrong way. No matter how hard they try, they will never be able to solve the world problems for generations to come. That the U.N. fails to tackle the world problems effectively is due to the fact that they are still ignorant of the Dhamma which can be applied as solution. The important reason for the present world's troubles is selfishness. Selfishness exists not only within each individual and between people, it prevails even between nations. The world ought to be taught about 'anatta' in order to reduce or even eliminate selfishness. The UNO ought to spread the knowledge about 'anatta'.

นี่เรื่องสัจจตา เรื่องสัจจตาก็ก็นี้อีก เมื่อเห็นความว่างจากตน มันก็ลดความเห็นแก่ตน, ลดความเห็นแก่ตน แล้วความเห็นตัวว่าของตัว มันจะลด ความรู้สึกเลวร้ายว่าตัวกู ว่าของกู ออกไปเสียได้ ด้วยความรู้เรื่องสัจจตา, แล้วมันก็รักผู้อื่นโดยอัตโนมัติแหละ ; ข้อนี้เป็นหน้าที่ของพระธรรม. เราปฏิบัติพระธรรมเพียงว่าลดความเห็นแก่ตัว ความรักผู้อื่นก็จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ ; เดียวนี้มันแค่สอนให้รักผู้อื่น รักผู้อื่น แต่ไม่ได้สอนให้ทำลายความเห็นแก่ตัว มันก็เรื่องละเมอเพื่อฝัน ; ให้รักผู้อื่น มันต้องสอนให้รู้จักทำลายความเห็นแก่ตัว.

through UNESCO. Spread it widely to every corner of the world , then selfishness will diminish. All the various problems will be greatly reduced too and that will make it easier to tackle problems still remain.

We move on to ‘suññata’ now. It means emptiness or voidness When one realizes the emptiness of ‘self’ his or her selfishness will be reduced or weakened gradually if not immediately. The tendency to cling to the sense of being ‘I’ and ‘mine’ will be diminished too by the realization of ‘suññata’, besides , a love or at least a genuine concern for the others will take roots. We practise Dhamma to eliminate selfishness. Once our selfishness is weakened, love or concern for the others will automatically develop . People seem to be talking a lot about loving the others or ‘loving your neighbors’ but they do not seem to teach much about destroying selfishness; so the teaching about loving the others is nothing but a matter of wild dreaming. The essential task to be done is to teach about the elimination of selfishness.

อาตมาชอบใจสัญลักษณ์ของศาสนาคริสต์น คือ ไม้กางเขน สัญลักษณ์กางเขนอันยืนเป็นอัครตา เป็นตัว I, แล้วก็ตัดเสียซึ่งอัครตา คือ I นี้จะเป็นหลักการที่ช่วยโลกได้. ตัดความเห็นว่าเป็นตัวตน และความเห็นว่าของตนได้ มันก็รักผู้อื่นได้โดยอัตโนมัติ ; ทำลายความเห็นแก่ตัวเออะ จะรักผู้อื่นโดยอัตโนมัติ.

ตถาตาก็เหมือนกัน มันก็ไม่มีตัวตน, ตถาตา ไม่มีอะไรที่เป็นตน มันเป็นเช่นนั้นเอง เช่นนั้นเอง, เช่นนั้นเองตามธรรมชาติ ตามกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ไปตามกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ถ้าทุกคนเห็นตถาตาเช่นนั้นเองแล้ว ก็ไม่มีใครคิดเป็นเจ้าของโลก ; เตี่ยวันนี้มีคนคิดจะครองโลก แบ่งค่ายจะครองโลก จะช่วยกันเอาโลกมาเป็นของกู แล้วครองโลก เพราะมันไม่เห็นตถาตา คือ เช่นนั้นเอง ถ้ามีความรู้เรื่องตถาตามาแล้ว คนที่คิดจะเป็นเจ้าของโลกและครองโลกมันก็ไม่มี.

I am much impressed by the crucifix of Christianity. It has the shape of a plus sign (+). Remove the horizontal stroke and it becomes an “I”, which is an “Atta” or “self”. Adding the horizontal stroke to the “I” is equivalent to cutting the “I” or “self”. It is so symbolic of representing a “no self” concept. This is a sign that surely can help to illuminate the world . Destroy this ‘self’ and hence selfishness ‘and you will love the others and be compassionate to them automatically.

The term ‘tathāta’ means ‘such is just the way it is’ It is the suchness of things and phenomena. It is just the way it is in accordance with nature or the law of nature. If everybody manages to discern or realize ‘It is just the way it is’ , nobody would think of becoming the master of the world. At present there are people who conceive the notion of wanting to control the world , making it their own property because they do not see ‘tathāta’ or the way it is (or the way the world is). Were they to be able to discern “The way it is” or “tathāta”, none of them would struggle to become the Lord of the world.

นี่อาตมาจึงยืนยันว่า หัวใจยอดสุดของพระพุทธศาสนานั้น ช่วยโลกได้ ตถาคต สุญญตา อนัตตา ไม่ให้เกิดความเห็นแก่ตน มันก็รักผู้อื่นได้ เศรษฐีจะรักขทานก็ได้ ขอทานจะรักเศรษฐีได้ กรรมกรจะรักนายทุนได้ นายทุนจะรักกรรมกรได้ แม้แต่สิงโตก็จะรักลูกแกะได้ ลูกแกะจะรักสิงโตได้ นี่มันจะหมดปัญหาถึงขนาดนี้ แต่เขาห้ามไม่ให้เอามาสอน เรื่องสุญญตา เรื่องอนัตตา.

เราเป็นพุทธบริษัท จงเป็นให้สมชื่อ คือ เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน รู้สิ่งที่ควรจะรู้อย่างครบถ้วน ลื่นเชิง แล้วก็ตื่นจากความหลับคือความโง่ มันก็เบิกบานเหมือนดอกไม้ที่บานไม่รู้จักโรย บานด้วยธรรมชาติแล้วมันเป็นการบานที่ไม่รู้จักโรย นี่มันจะมาแก้ปัญหาของโลกได้ ด้วยหัวใจของพระพุทธศาสนา คือ อนัตตา คือ สุญญตา คือ ตถาคต ถ้ามีความรู้เรื่องอิทัปปัจจยตา จะแก้ปัญหาได้หมด ไม่ว่าปัญหาชนิดไหน ปัญหาทุกชนิดอยู่ในอำนาจของอิทัปปัจจยตา ถ้าเรามีความรู้เรื่องอิทัปปัจจยตา จะแก้ปัญหาได้หมด ปัญหาขี้ปะติ๋ว ปัญหาอะไรเล็ก ๆ น้อย ๆ จนกระทั่งเป็นปัญหาสูงสุด เป็นปัญหาของกิเลส ก็แก้ได้ด้วยความรู้เรื่องอิทัปปัจจยตา สามารถที่จะควบคุมให้เป็นไปในทางที่ดีทุกข.

Thus, I reaffirm that the core of Buddhist teaching can help to prevent selfishness from arising. Tathāta', 'suññata' and 'anatta' can help us to love the others. Millionaires will love paupers or beggars, and paupers or beggars will love millionaires. Laborers will love capitalists and capitalists will love laborers. Even lions will love little lambs white little lambs will love the lions. (The fierce, strong and mighty will love the meek, weak and powerless and vice versa). So problems can be solved and ended by these aspects of Buddhist teachings but some people want no teaching of this sort.

We are Buddhists . Do live up to the name of being Buddhists, that is, be one who truly knows what is what and be truly awakened. Wake up from the slumber of foolish ignorance. Do just that and you will. feel as delightful as the blooming flowers but it will be a blooming by the power of Dhamma with no fading like the fading of flowers.

It is therefore quite obvious that if we were to possess (and practise) the knowledge of all those aspects of relevant Buddhist teachings such as 'anatta', 'suññata', tathāta' 'Iddapapaccayata', we will be able to solve all problems, starting from trifling matters right up to problems of the highest and most serious nature.

ส่วนมัชฌิมาปฏิปทานั้น ไม่ต้องพูดถึง อยู่ตรงกลาง ถ้าคนมีความรู้เรื่องมัชฌิมาปฏิปทา มันก็จะไม่โง่ ไม่หลงไปอยู่ใต้ความหมายของสิ่งที่เป็นคู่ เดี่ยวนี้มันโง่ มันหลงไปอยู่ใต้อิทธิพลได้ความหมายของสิ่งที่เป็นคู่ เช่น ชั่ว ดี บุญ บาป สุข ทุกข์นี้ มันไปหลงยึดติดในความหมายใดความหมายหนึ่ง จนเกิดเป็นปัญหาขึ้นมา คือว่าโดยทั่ว ๆ ไปนี้ ไปหลงติดในความหมายของคำว่า มั่งมี-ยากจน แพ้-ชนะ ได้เปรียบ เสียเปรียบ กำไร-ขาดทุน ; นี้ความหมายเหล่านี้มันครอบงำจิตใจของคนธรรมดาสามัญ ไม่ให้อยู่ในมัชฌิมาปฏิปทาหรือตรงกลาง.

ศึกษาเรื่องมัชฌิมาปฏิปทา รู้จักอยู่ตรงกลาง มันเป็นเช่นนั้นเองแหละ ดีหรือชั่ว มันก็เรื่องบ้าเท่ากันแหละ. นี้ ขอรอภัยนะพูดอย่างนี้ ไม่ใช่ทำลายกำลังใจของผู้ที่จะตั้งใจทำดี, ถูกแล้ว มันยังทำอะไรมากไปกว่านั้นไม่ได้ ก็จงทำดีไปเถิด, ละชั่ว แล้วก็ทำดี, ทำดีแล้วก็อย่าบ้าดี อย่าเมาดี อย่าติดดี จึงจะเป็นพุทธศาสนา.

As for ‘majjhima-patipada’, needless to say, it is a practice of the middle way. It is a form of moderation that is based on true wisdom, as such one who treads this Middle Way is most unlikely to be foolish and remain deluded by things that come in pairs such as love and hate or white and black, good and bad, merit and sin or happiness and sorrow. People tend to get deluded and trapped by the meanings of such words as rich – poor, defeat – victory, gain – lose, profit – loss, so much so that they become too as a result, they prevent themselves from gaining entry into the Middle Path by their own obsession.

Study about Majjhima-patipada or the Middle Path. Get to know about assuming a middle position. It is just the way it is. Good or bad can be a matter of madness. Pardon me for speaking in this way. I do not mean to destroy your faith or intention in doing something good. It is right for you to perform good deeds but then you cannot do more than that. Overdoing it will be excessive. It may bring about an unexpected reversible result. So just do whatever is good. In a reasonable way and abandon the bad. Do not get intoxicated with ‘good’ and become attached to it for attachment causes suffering. Do good but do not cling to it, then only will it be the true practice of Buddhism.

ฉะนั้น ผู้รู้พุทธศาสนา จึงพูดว่า ทั้งชั่ว ทั้งดี ล้วนแต่
อัปรีย์ ; ฟังดูแล้วมันน่าสะอึ้ง ยิ่งเข้าใจคำว่าอัปรีย์ไม่ถูกต้องแล้ว
ก็ยิ่งสะอึ้งเป็นการใหญ่ เพราะเรากำลังรักดี หลงดี บูชาดีกันอยู่
ท่านต้องการให้มองเห็นว่า ชั่วมันก็ยุ่งไปตามแบบชั่ว, ดีมันก็ยุ่ง
ไปตามแบบดี ; ไม่ดีไม่ชั่วยกอยู่ตรงกลางนั้นแหละ สบายที่สุด
หรือเป็นพระนิพพาน.

ความชั่วนั้นไม่ใช่ความสงบ ถูกแล้ว เห็นได้ง่าย, แต่ความ
ดีก็ไม่ใช่ความสงบ เพราะมันเป็นสังขาร. ความดีก็เป็นสังขารเท่า
กับความชั่ว ; เมื่อเป็นสังขารก็มีการปรุงแต่ง มีสิ่งที่ปรุงแต่ง มี
สิ่งที่ถูกปรุงแต่ง มันก็วิ่งไปตามแบบหนึ่ง ; แม้ว่าจะตรงกันข้าม
กับความชั่ว มันก็มีใช่ความสงบ มันต้องเหน็ดเหนื่อยไปอีกทีหนึ่ง
จึงจะถึงความว่าง แล้วก็ถึงความสงบ ; ฉะนั้นจากชั่วถึงดี จาก
ดีถึงความว่าง.

Therefore those who truly understand Buddhism say that both ‘bad’ and ‘good’ are nothing but ‘apariya’ or despicable. This is indeed a very shocking thing to say, especially when it falls on the ears of those who do not have a thorough understanding of the word ‘apariya’ which means despicable. Because we often tend to become infatuated with doing ‘good’, deluded by whatever thing that is ‘good’ and worshipping ‘good’, so those who truly know Buddhist teachings want us to be able to discern that while ‘bad’ leads to the kind of turmoil in the context of being ‘bad’, ‘good’ also leads to the complexities and problems of being good. Thus take a middle position of leaning neither to ‘good’ nor to ‘bad’. That will be the most comfortable position for it is where Nibbāna is to be found or realized.

It goes without doubt that to be bad does not bring calmness or peace. That can be easily perceived and understood, but to be good may not always lead to calmness or peace. Goodness is ‘sankara’ just as badness is. Since it is ‘saṅkhara’, there is embellishment in it. There are factors which embellish as well as being embellished. This creates a kind of chaos or disturbance. Though ‘good’ is the opposite of ‘bad’, it does not

ที่นี้ ความว่างนั้นน่ารัก, ความชั่วความดีนั้นอัปรีย คือ ไม่น่ารัก. อัปรีย ตัวหนังสือแปลว่า ไม่น่ารัก : อัป แปลว่า ไม่ปรีย แปลว่า น่ารัก, อัปรีย แปลว่า ไม่น่ารัก, ทั้งชั่วทั้งดี ล้วนแต่ไม่น่ารัก ไปยึดมั่นถือมั่นแล้วมันกัดเอาทั้งนั้น. นั่นแหละ ทั้งชั่วและทั้งดี อย่าไปยึดมั่นเข้า, อยู่ตรงกลางระหว่างชั่วและระหว่างดี นั่นแหละไม่ถูกกัด คือไม่เป็นทุกข์. ฉะนั้น ไม่สุขไม่ทุกข์ ดีกว่า : ทุกข์มันก็ยุ่งไปตามทุกข์, สุขมันก็บ้าไปตามสุข, มันเป็นการปรุงแต่งที่นั่งกันไม่ติดพื้นเหมือนกัน. ทั้งสุขทั้งทุกข์มันก็ล้วนแต่อัปรีย คือ มองดูแล้วมันไม่น่ารัก, มันว่างจากความสุขความทุกข์ คือความว่างนั้นแหละ. ถ้าว่าสุขก็กระโดดโลดเต้นไปตามแบบของความสุข, ทุกข์ก็นอนร้องไห้ไปตามแบบของความทุกข์ ; ไม่สุขไม่ทุกข์นั้นคือว่าง นั่นนะคือเวลาที่เราจะมีความสุขที่สุด. เวลาที่เราไม่รู้สึกรับสุขหรือเป็นทุกข์ เราจะรู้สึกเป็นสุขอีกชนิดหนึ่ง. สุขชนิดที่ไม่ค่อยมีใครรู้จัก, เป็นสุขที่ไม่ประกอบด้วยเหยื่อ เป็นนิรามิสสุข เป็นโลกุตตรสุข.

necessarily mean that to do good will always bring peace. One must move up some steps above 'doing good' to reach the state of being empty from the attachment to 'attachment to 'doing good' then only only will these be true peace of the mind. Therefore we have to move from bad to good and from good to voidness or emptiness. (sun nata)

Voidness or emptiness is something desirable while both badness and goodness are both 'apariya' or despicable. The word 'apariya' means 'not lovely' or 'not to be desired'—Both badness and goodness are not to be desired. To get attached to them is an invitation to be 'bitten' by them. So, do not get clung to them. Stay in a middle position between good and bad and you will not be bitten- that is—you will not suffer. Therefore it is better to be neither happy nor unhappy. To be unhappy is to suffer accordingly while to be happy is to go mad with happiness. It is an unrealistic embellishment of the mind. When happiness comes, we would jump about in the customary characteristics of those who are mad with joy ; but if unhappiness or sorrow strikes, the bursting of joy is replaced by flowing tears. To be neither happy nor sad is to be free or 'empty' from the clinging to

โลกุตตรสุขคือไม่สุขและไม่ทุกข์ อย่างในโลกนี้ อยู่เหนือความหมายของสุขและทุกข์ชนิดในโลกนี้ ; นี่คือ มัชฌิมาปฏิปทา อย่าไปหลงของคู่ ดี-ชั่ว-แพ้-ชนะ-เสียเปรียบ-ได้เปรียบ-กำไร-ขาดทุน, นี่มีหลายสิบคณะ ซึ่งมนุษย์ในโลกหลงกันจนเป็นบ้าเป็นหลัง. ถ้าเป็นลูกศิษย์ของพระพุทธเจ้า มีมัชฌิมาปฏิปทา มีสัมมาทิฐิ ; เห็นว่าตถตา ตถตา มิ่งก็อย่างนั้น กูไม่เอากับมิ่ง, ก็เลยหลีกออกมาได้ ถอนตัวออกมาได้ เป็นความสงบสุข และอยู่ตรงกลาง เป็นมัชฌิมาปฏิปทา.

ดังนั้น คำว่า มัชฌัสถ์ มัชฌัสถ์ ขอให้ใช้ในขอบเขตที่กว้างขวาง, อย่าเป็นเรื่องเงินเรื่องทองอย่างเดียวเลย ให้เป็นเรื่องของธรรมะทั้งหมด. มัชฌัสถ์อยู่ตรงกลาง, อยู่ตรงกลาง ไม่ดี-ไม่ชั่ว ไม่สุข-ไม่ทุกข์ ไม่บุญ-ไม่บาป ไม่แพ้-ไม่ชนะ ไม่กำไร-ไม่ขาดทุน ไม่เอาเปรียบ-ไม่ถูกเอาเปรียบ ไม่อะไรทุก ๆ คู่ ทุก ๆ คู่ ที่มนุษย์รู้จัก กระทั่งว่าไม่เป็นหญิงไม่เป็นชาย. คิดดูเถอะ หมดความรู้สึกลงในความเป็นหญิงเป็นชาย มันก็ปราศจากปัญหาในชั้นลึก, บางทีก็จะเลยไปถึงว่า ไม่ใช่คนและมีไม่ใช่คน คือ ไม่เป็นทั้งคนและทั้งมีใช่คน, ไม่เป็นอะไรไปหมดทุกอย่าง เป็นความว่าง, เป็นความว่างนั้นสภาพเต็มแท้ คือความว่าง ; สภาพเต็มแท้เป็นความ

happiness or sorrow’ and that is the moment when we are supposed to be mentally or spiritually most at ease. It is another kind of happiness – a happiness that transcends the mundane joy. It is called ‘lokuttarasukha’ – the supramundane happiness.

This ‘lokuttarasukha’ is neither happiness nor sorrow. It is beyond the worldly joy. It is a spiritually peaceful delight and contentment deriving from the practice of the ‘Majjhima-patipada’ or the Middle Way. Again, do not be deluded by the opposites such as good and bad, defeat and victory, to be at an advantage and to be at a disadvantage, profit and loss and the list goes on. There are hundreds and thousands of such pairs of opposites with which we can be so engrossed in or inflated with to the extent of nearly or actually become mad. If you happen to be a Buddhist with a right view and in the right path, you will be able to avoid the delusion

Therefore try not to take a narrow view of words. Try to look at words from a middle point of view. For example, between the words ‘good’ and ‘bad’ you will get something in the between which is neither good nor bad.

ว่าง ถูกปรุ้งแต่งเป็นความวุ่น. สุดเหวี่ยงเข้ามันก็กลับมาเป็นความว่าง.

ฉะนั้น ชีวิตตั้งต้นด้วยความว่าง ไม่มีตัวตน ; คลอดออกมาจากห้องแม่ มันมีตัวตน ๆ มีตัวตน ; แล้วมันจะดับทุกข์ได้ ก็ต้องกลับไปสู่ความว่างอีกทีหนึ่ง ; แต่เป็นความว่างที่กลับวุ่นไม่ได้. ทีแรกมันเป็นความว่างที่วุ่นได้ ครั้นวุ่นได้แล้วก็ทำให้หายวุ่น, เป็นความว่าง เป็นพระนิพพาน ว่างอย่างธรรมชาติธรรมดาที่ยังปรุ้งแต่งได้ มันไม่ใช่ว่างจริง เพราะมันว่างชนิดที่วุ่นได้ นี่ต้องอบรมจิตประภัสสรชนิดนี้ยิ่งขึ้นๆ จนเป็นประภัสสรถาวร ก่อนนี้นั้น ประภัสสรชั่วคราว คือกลับวุ่นได้ ทีนี้อบรม ๆ อบรมตามหลักของธรรมะ จนประภัสสรถาวรเป็นพระอรหันต์ ประภัสสรถาวรคือจิตพระอรหันต์ ประภัสสรชั่วคราว ล้มลุกคลุกคลานนั้นเป็นประภัสสรของปุถุชน หรือตามธรรมชาติจิตเป็นประภัสสร ก็เรียกว่ามันตั้งต้นจากประภัสสร ไปสู่ความวุ่น แล้วมันก็กลับไปสู่ประภัสสรถาวร นี่ก็เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนาที่เราจะต้องรู้จัก.

Thus we have here neither happiness nor sorrow, neither merit nor sin , neither lose nor win neither profit nor loss, neither at an advantage nor at a disadvantage and the list continues till we may have even neither female no male, thus terminating the discriminative feelings of differences between the sexes. This helps to eliminate problem at a more profound level. Sometimes it may even reaches the state of being neither human being nor not being human being-just being void or empty . Being void is the original state of being. The original state of being void can be embellished to become a state of forceful turmoil which, when spent to the last bit of its might, could return to its original state of voidness.

Thus life begins with voidness, without ‘self’ when born from mother’s womb, we all have, in the course of time, developed a very perceptible sense of being a ‘self’ ; and later this sense of ‘self’ brings us a lot of suffering ; it we were to hope for an end to our suffering, we need to go back to voidness. However initially this voidness or emptiness is susceptible to turmoil. When one is able to transcend this turmoil-prone voidness, one reaches the real or ultimate voidness or emptiness which nothing, not even factors of nature can

หัวใจพระพุทธศาสนา เรื่องสามัญญลักษณะนี้ คนหนุ่ม
นักศึกษาปัจจุบันเห็นว่าเป็นของยายแก่ศรีครระ ; รู้จักอนิจจัง ทุกขัง
อนัตตา นั้นแหละ มันจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเพื่อน, เป็นเพื่อน
เกิด เพื่อนแก่ เพื่อนเจ็บ เพื่อนตาย กันได้. เรามีอนิจจัง ทุกขัง
อนัตตา บีบคั้นย่ำยีอยู่ตลอดเวลา เราเป็นเพื่อนกัน มีหัวอกอย่าง
เดียวกัน, มีทุกข์อย่างเดียวกัน หรือสุข ๆ ทุกข์ ๆ อย่างเดียวกัน,
เห็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา แล้วก็จะเห็นอกเห็นใจกัน กลายเป็น
คนเดียวกัน จนกระทั่งว่า **ชีวิตทั้งหมด** ทั้งสัตว์มนุษย์ เดรัจฉาน
ต้นไม้ต้นไม้ ชีวิตทั้งหมด เป็นชีวิตเดียวกัน มันก็ปลอดภัย ก็
รอดตัว.

embellish or manipulate. This voidness is Nibbāna. Doubtlessly the mind has to be trained according to the principles of Dhamma – it has to be trained till it becomes permanently clear–crystal clear, pure and bright; with no trait of any mental defilements remaining in it, just like the mind of an Arahant, the fully enlightened one.

Another constituent of the core of Buddhism is called ‘Sāmañña–lakkhana’ or the Three Common Characteristics which consist of 1) Aniccatā or impermanence; 2) Dukkhatā or the state of suffering ; and 3) Anattā– the state of not having a ‘self’. Young people of today regard these Three Common Characteristics of human life as a matter for those old and stodgy grand mothers. Little do they realize that knowing about ‘Aniccatā’, ‘Dukkhatā’ and Anattā will lead to the arising of the feeling of our being friends to one another. In other words, it leads to comradeship. We all can be friends in this life process of birth aging, sickness and death. We are being oppressed by the impermanence and suffering of life all the time. Having seen Anuccata, Dukkhatā and Anattā in our journey through life, we will be more sympathetic towards one another as we share the same kind of human sorrow, problems and ups

ที่นี้มาถึงคำว่า **วิสังขารคตจิต**, **วิสังขารคตัง-จิต** ที่ถึง **วิสังขาร** จิตอบรมดีแล้ว อะไรปรุงแต่งให้เป็นอย่างไรไม่ได้ ไม่เกิดความรู้สึกเป็นชั่ว-เป็นดี เป็นบุญ-เป็นบาป เป็นสุข-เป็นทุกข์ แก่จิตนั้นอีกต่อไป. จิตนั้นดำรงอยู่ในสภาพอะไรปรุงแต่งไม่ได้, ปรุงแต่งไม่ได้ ; อันนี้ก็คือพระนิพพานนั้นแหละ ; เมื่อถึงวิสังขาร ก็ล้มผัสกับพระนิพพาน อะไรปรุงแต่งไม่ได้.

คำว่าพระนิพพานนั้น เป็นสิ่งที่ถึงได้ สัมผัสได้ รู้ได้ ; พระพุทธเจ้าทรงยืนยันข้อนี้อย่างหนักแน่นที่สุดว่า อตถิ ภิกขเว ตทายตนํ-อายตนะนั้นมียอยู่ ซึ่งท่านหมายถึงนิพพาน. ท่านจึงตรัสว่า มันทมิชเอดิน มิชเอน้ำ มิชเอนไฟ มิชเอนลม มิชเอนอากาศอันญายตนะ วิญญานัญญายตนะ มิชเอนการไป มิชเอนการม มิชเอนการหยุด, คือมิชเอนอะไรทุกอย่าง นั้นแหละคือพระนิพพาน ที่จะลูถึงได้, สัมผัสได้ด้วยจิตที่เป็นวิสังขารคต, ถึงแล้วซึ่งความเป็นจิตที่อะไรปรุงแต่งไม่ได้ มันก็ปรุงแต่งไม่ได้ ปรุงแต่งไม่ได้ จิตชนิดนี้จะมีอะไรมาโฆษณาชวนเชื่อให้หลงไปได้, และไม่มีอะไรเป็นของแปลกด้วย. **จิต** ที่ถึงภาวะปรุงแต่งไม่ได้นี้ มันจะรู้สึกไม่มีอะไรถูกปรุงแต่ง ; ฉะนั้น การไปโลกพระจันทร์หรืออะไร นำประหลาด นำอัศจรรย์ยิ่งกว่านั้นลักร้อยเท่าพันเท่า. จิตนี้ก็รู้สึกว่าเป็นของเด็กเล่นอยู่นั้นแหละ,

and downs of life, or even joy. This realization of how impermanent life is, how we actually cannot and should not cling to all things and phenomena as they have not an actual self for us to cling to , and how we all share more or less the same kind of suffering, will help to bind us together and make us all one and the same people, until in the end even all other lives including animals and trees become one united life, paving the way for a universally safe and thriving future survival.

Now we come to the word ‘visaṅkharakhatacitta’ which means a mind that can no longer be embellished and manipulated. A well-trained mind is not opened to embellishment or manipulation of any sort. It does not lean towards the feelings of what is bad or good, meritorious or sinful, happy or sad and it is neither numb nor dull. It is in a middle path in which no embellishment or manipulation can occur. This is Nibbāna

Nibbāna is something attainable. We can feel it spiritually and know that is Nibbāna. The Buddha had affirmed this point most strongly that “*athi bhikkhave tathocyatanaṃ*” there is the existence of ‘ayatana’ by which the Buddha meant that Nibbāna could be realized and

ไม่มีอะไรมายั่วให้จิตรู้สึกประหลาดหรืออัศจรรย์ใด ๆ ได้. นิจิตของพระอรหันต์จะไม่มีความรู้สึกประหลาดใจอะไรได้ ; ส่วนจิตของปุถุชนนี้ แม้แต่ดาวหางฮัลเลย์ ก็ทำให้บ้ากันทั้งบ้านทั้งเมือง, มันปรุงแต่งได้อย่างนี้.

ฉะนั้น ขอให้มุ่งหมายถึงหัวใจของพระพุทธศาสนาว่า จิตอยู่ในสภาพที่อะไรปรุงแต่งไม่ได้ แล้วก็เป็นิพพาน คือสภาวะที่เป็นอายตนะ. คำว่า อายตนะ นั้นมันแปลว่า สิ่งสัมผัสได้ ; อายตนะชั้นทั่วไป คือ รูป เสียง กลิ่น รส โสภณูปะ ธรรมารมณ์ เป็นสิ่งที่จิตสัมผัสได้ จึงเรียกมันว่าอายตนะ ๖ คือ รูป เสียง กลิ่น รส โสภณูปะ ธรรมารมณ์, นี้โดยพื้นฐาน. ที่นี้อายตนะที่สัมผัสได้ดีไปกว่านั้น สูงไปกว่าระดับธรรมดา ก็คือ อากาสาณัญจายตนะ, วิญญาณัญจายตนะ, อากิญจัญญายตนะ, เนวสัญญา นาสัญญายตนะ นี้ก็เป็นอายตนะที่สัมผัสได้ แต่เป็นสังขาร ยังเป็นสังขาร. แล้วมีอายตนะชั้นวิสังขารคือพระนิพพาน ที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า อตถิ ภิกขเว ตทายตน์, อายตนะนั้นมีอยู่ ; ถ้าเรารู้เรื่องอายตนะอย่างถูกต้อง เราก็จะรู้จักอายตนะตามธรรมชาติ รูป เสียง กลิ่น รส โสภณูปะ ธรรมารมณ์, นี้อายตนะชั้นที่เป็นความรู้. การศึกษาของคนคนหนึ่งทีเรียกว่าติเลิศ คือ อรูปฌาน

attained. He proceeded to say that “it is not earth, not water, not fire , not wind, not ‘ākāsānañcāyatana’ or the sphere of infinity of consciousness, not going, not coming and not stopping. It is not anything. That is Nibbāna which can be felt or reached through a mind no longer vulnerable to any form of embellishment, influence or manipulation. It is a ‘visañkhara’ mind – a mind nothing can embellish or delude or even surprise. Thus the journey to the moon or any event that is a hundred or a thousand times more astonishing and wonderful than that moon trip will appear to the mind as a child’s toy or game. Nothing can stir the mind to give rise to the feeling of surprise and wonder. The mind of an Arahant (the Enlightened One) will not be surprised by any astonishing thing or event whereas the mind of ordinary people is so susceptible to surprises that even the Hailey’s comet is enough to turn people all over the world crazy.

Nibbāna is the state of being ‘ayatana’. Here the word ‘ayatana’ means “things which can be contacted, ; while ‘ayatana’ in the general sense refers to form, sound, odour, taste, touch and emotions that crop up in the mind (Dhammaroman), all of which are things which the mind is able of coming into contact with. Now the ‘ayatana’ or sense- spheres that can be contacted in an

ทั้ง ๔ ; แต่ถ้อยคำของพระพุทธเจ้าแล้ว มีพระนิพพานอย่าง
เดียว เป็นอายตนะสูงสุด ๑๐๑ ที่ต้องเข้าถึงให้ได้.

ฉะนั้น ขอให้เราเข้าถึงภาวะที่จิตใจมีอะไรปรุงแต่งไม่ได้
ไม่มีอะไรน่ารัก น่าโกรธ น่าเกลียด น่ากลัว น่าวิตกกังวล อาลัย
อาวรณ์ อิจฉาริษยา หึงหวง เป็นต้น, ไม่มีอะไรแปลก ไม่มีอะไร
น่าเกลียด ไม่มีอะไรน่ากลัว ไม่มีอะไรน่ารัก ไม่มีอะไรน่าอัศจรรย์
ไม่มีอะไรน่าอัศจรรย์ แม้แต่ความรู้ความคิดเรื่องอวกาศ เรื่อง
ปรมาณู อะไรอีกร้อยเท่าพันเท่า ก็เป็นของเด็กเล่น, ไม่มีความน่า
อัศจรรย์สำหรับบุคคลผู้มีจิตลูถึงแล้วซึ่งวิลังฆารคตะ คือ จิตถึง
แล้วซึ่งวิลังฆาร ; นี่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็น
ผลของการปฏิบัติ, ยอดสุดของหัวใจของพุทธศาสนาในชั้นที่เป็น
ผลของการปฏิบัติ.

even better and higher level is the four other spheres namely : Ākāsānaññācāyatana or the sphere of infinity of space; viññāncāyatana-the sphere of infinity of consciousness; Ākincapaññāyatana- the sphere of nothingness ; Nevasaññānāsññāyatana – the sphere of neither perception nor non-perception. These are the sense spheres which can be perceived through contact but they are all still subjected to embellishment. it is only when they become ‘visañkhara’ or immune to embellishment or whatever influencing and manipulative factors that the mind. will attain Nibbāna.

Thus, may we all get into the stage in which nothing can manipulate or embellish our mind so that there is nothing for us to love, to get angry with , to hate, to fear, to be worrying or anxious about, to feel painfully sentimental about and to get jealous; and that nothing is surprising, or wonderful, nothing is to be hated, feared or loved, and even the knowledge about the space, nuclear power or whatever hundred and thousand aspects of knowledge there may be, is merely children’s games or toys, not to be wondered at by a mind unaffected by the embellishment of all sorts. This is the superb result of the core teaching and practice of Buddhism.

ดังนั้น ขอให้มีความรู้เรื่องหัวใจของพระพุทธรูปศาสนา
อย่างนี้ สำหรับพุทธบริษัทเราทุกคน ที่จะต้องเข้าถึงหัวใจแห่ง
ศาสนาของตน ๆ. ส่วนศาสนาอื่น ศาสนิกของเขาก็เข้าถึงหัวใจ
ของศาสนาของเขาไปตามเรื่องตามราว ; แต่เรา พวกเราที่เป็น
พุทธบริษัทนี้ ขอให้เข้าใจถึงหัวใจของพระพุทธรูปศาสนาในลักษณะ
อย่างนี้เกิด, จะเป็นพุทธบริษัทเต็มตัว หรือว่าค่อย ๆ เต็ม ค่อย ๆ
เต็ม ค่อย ๆ เต็ม จนเต็มตัว นี่ความสำคัญที่จะต้องรู้จักหัวใจแห่ง
พระพุทธรูปศาสนา อาตมาจึงได้ยกเอาขึ้นมาเป็นปณิธานข้อแรก,
ข้อแรกให้ทุกคนเข้าใจถึงหัวใจแห่งศาสนาของตน แล้วก็จะหมด
ปัญหา.

We now know the core of Buddhism in the perspective of Dhamma studies which teaches about spiritual liberation, and we also know about it at the level of actual practice which aims at spiritual liberation and lastly we also know about the core of the religion from the perspective of the result of the practice which is final spiritual liberation. It is all about this one single matter of spiritual emancipation. May you all have knowledge concerning the core of Buddhism in this way. It is for everyone of us who, being Buddhist, to try to get into the core of our own religion. As for other religions, their adherents go their own way in trying to reach the core of their own religions ; but let us, as Buddhists, understand the core of our religion in this context, for by adhering to the way mentioned earlier, we will be Buddhists in the fullest sense or at least by the gradual stages (in the context) of the word 'full', commencing from the positive and proceed till reaching the superlative-fullest. Therefore I put it forward to be my first wish that may everyone of us understand the core of our own religion so that the world will be free from religious conflicts.

นี่การบรรยายในวันนี้ ก็บรรยายขยายความเรื่องปณิธาน
ข้อแรก ให้ทุกคนเข้าถึงหัวใจแห่งศาสนาของตน ๆ. หวังว่าท่าน
ทั้งหลายที่ได้มาร่วมประชุมกัน ให้ของขวัญแก่อาตมา งดอาหาร
กันเสียวันหนึ่งนี้ ก็ขอให้มันรวมอยู่ในการประพุดิปฏิบัติ ที่จะเข้า
ถึงหัวใจแห่งพระพุทธศาสนาด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น. เห็นไหมว่ามัน
ไม่ตายดอก, แล้วมันก็คลายความยึดมั่นถือมั่นลงไปได้ไม่น้อยเหมือน
กัน คือจะไม่แยแสกับกิเลสตัณหาหรือความเคยชินของกิเลสตัณหา
วันนี้ล้อมันเล่น ล้ออายุมันเล่นเสียด้วย การไม่กินอาหารเสียสักวัน
หนึ่ง. หวังว่าท่านทั้งหลายจะได้รับประโยชน์จากการกระทำบุญ
ชนิดที่เรียกว่า ล้ออายุ ล้อเลียนอายุ ที่มันน่าล้อ ด้วยกัน ได้จง
ทุก ๆ คนเถิด. จะได้มีความเจริญงอกงามก้าวหน้า ในทางแห่งพระ
พุทธศาสนาของสมเด็จพระบรมศาสดา, มีความก้าวหน้ากันในทุก
วิถีทาง มีความสุขสวัสดิ์อยู่ทุกทีพาราตริกาลเทอญ.

ขอยุติการบรรยายภาคเช้า

The discourse delivered today is an extended lecture on my first wish in the hope that everyone may some day reach the core of his or her own religion. I hope that all of you who have come here to assemble to present me with a gift, will determine firmly to go without food for one day (and one night) .May you all gather together to practise and strive to get to the core of Buddhism. You will not die because of this one-day fasting. Do notice that it helps you to ‘let go’ your sense of attachment considerably so that you do not become too obsessed with eating, especially on the occasion of a birthday when people make lots of fuss over this matter of age celebration. Mock at the age today. Mock this matter of age by not taking food for one day. It is my sincere hope that everyone of you will be benefited by this occasion of merit-making which comes to be called ‘The day of age mocking’. May you all achieve progress in the way of Buddhism and in every path of life; and may happiness be yours always.

With this I beg to end my morning lecture.

ปณิธาน ๒

การทำความเข้าใจระหว่างศาสนา

ท่านสาธุชน ผู้สนใจในธรรม และเพื่อนสหธรรมิกทั้งหลาย.

ข้าพเจ้ารู้สึกเห็นใจในความเสียสละของท่านทั้งหลาย ที่เสียสละในการทำบุญฉลองอายุวันนี้ ต่อกับผมนอย่างไมยอมแพ้, และขออนุโมทนา ว่าจงจัดให้มันเป็นบทเรียนสำหรับศึกษา สำหรับทดสอบ หรือสอบไล่อะไรพร้อมกันไปในตัว ; ควรจะพอใจยินดีที่จะได้ศึกษาสอบไล่เพิ่มออกไปเป็นกรณีพิเศษ.

THE SECOND WISH

Building Mutual Understanding Between Religions

**Dear Buddhist adherents who are interested in Dhamma
and all friends. of Dhamma.**

I feel sympathetically appreciative for the sacrifice that you all have contributed in the 'age-mocking' merit-making occasion of today - a day in which you all have to struggle against the falling rain with such a strong determination not to give up your sincere intention, and allow me to suggest that let there be arrangement made to provide lessons for studying and testing or examining. You should be satisfied and pleased to have chance to learn and in some special cases even to investigate or examine. your own selves.

ที่นี้สำหรับการบรรยายในครั้งที่ ๒ นี้ ก็จะบรรยายโดยหัวข้อว่า การทำความเข้าใจระหว่างศาสนา ซึ่งเป็นปณิธานข้อที่ ๒ ของข้าพเจ้า โดยแท้จริงไม่ได้เป็นเรื่องธรรมะโดยตรง ; การทำความเข้าใจระหว่างศาสนานี้เป็นธรรมะการเมือง ; แต่ถึงอย่างไรมันก็เป็นหน้าที่ เป็นหน้าที่ที่จะต้องทำ, เมื่อเป็นหน้าที่มันก็ต้องจัดเป็นธรรมะไปทั้งนั้น เพราะว่ามันจะต้องแก้ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งเสมอไป.

การทำความเข้าใจระหว่างศาสนา ก็เพื่อแก้ปัญหาคือการกระทบกระทั่งกัน ในระหว่างศาสนา ซึ่งมีผลมาถึงบุคคลแต่ละคน. เดี่ยวนี้ก็มมีปัญหาเกี่ยวข้องกับศาสนาต่างกัน ทางการเมืองบ้าง, ทางภายในหรือส่วนบุคคลบ้าง ก็มีอยู่ แล้วก็เป็นปัญหาใหญ่โตเหมือนกัน ที่เป็นปัญหาทางการเมือง เกิดจากพลเมืองถือศาสนาต่างกัน วิวาทกัน อะไรกันทำนองนี้. เราอาจจะขจัดปิดเป่าปัญหา ประเภทนี้โดยเฉพาะออกไปได้ โดยการทำความเข้าใจระหว่างศาสนา.

For this second delivery of my discourse, I will be explaining, on the topic 'Building Mutual Understanding Between Religions' which is my second wish. In reality it is not a matter of the Dhamma in the direct sense. Creating understanding between religions is political Dhamma; but anyhow it remains a duty to be done. Since it is a duty, it is thus to be regarded as Dhamma to be made use of in tackling whatever problem there may always be.

The purpose of building mutual understanding between religions is to help solving whatever conflict that exists between religions, which bear direct impact on each and every religious adherent. Now there are problems related to different religions, and also politics and some individuals. The problems are considered as rather big, I mean those political ones. They are the result of the conflicts brought about by certain section of the general population who adhere to different religion. We may be able to eradicate this kind of problems in particular by promoting some mutual understanding between religions.

ในครั้งที่แล้วมา ได้บรรยายถึงการเข้าถึงหัวใจแห่งศาสนา ถ้าว่ามีการเข้าถึงหัวใจแห่งศาสนาแล้ว ก็เป็นการทำงานที่จะทำให้ความเข้าใจระหว่างศาสนา, มันเกี่ยวเนื่องกัน ขอให้แต่ละศาสนามีศาสนิกที่เข้าถึงหัวใจแห่งศาสนาของตน ๆ เกิด มันจะแก้ปัญหากระทบกระทั่งระหว่างศาสนาได้เป็นแน่นอน, และจัดว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่สุดสำหรับสมัยนี้ ซึ่งกำลังมีปัญหาชนิดนี้อยู่แล้ว แม้ว่าจะเรียกว่าเป็นสมัยที่เจริญแล้ว ในโลกที่เจริญแล้ว มันก็ยังเป็นปัญหาอยู่นั่นเอง ดังนั้น มันก็ยังมีหน้าที่ที่จะขจัดปัญหานี้. เราจะต้องทำความเข้าใจระหว่างกันและกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับสภาพความจริงเป็นลำดับ ๆ ไป.

In the previous talk, I have talked about getting into the core of religion. If we manage to understand the core of religion or religions for that matter, it would be much easier for us to create or build some mutual understanding between religions which are interrelated somehow. Therefore what we need is this understanding of the true core teaching of religion. With this understanding we are sure to be able to overcome this problem. It is most urgently necessary for this present age which is plagued with this kind of problem. Even though the tendency is to describe the present era as modern or progressive, it is in this so-called progressive world that the aged old problem between religions still prevails widely. Therefore we still have the duty to eliminate this problem. We must try to create or build mutual understanding between one another so that we will learn to accept the reality by the stages.

โลกมีหลายศาสนา เป็นไปตามธรรมชาติ

โลกต้องมีหลายศาสนา นี่เป็นสภาพความจริงอันแรกที่ต้องยอมรับ ว่าโลกนี้ต้องมีหลายศาสนา มันจำเป็นที่สุด ; เพราะว่าคนในโลกไม่เหมือนกัน มันจัดเป็นพวก ๆ เป็นยุคเป็นสมัย, แล้วก็มีภูมิหลังแห่งวัฒนธรรมต่างกัน ๆ ฝังแน่นอยู่ในจิตใจเปลี่ยนไม่ได้ เขาก็เหมาะที่จะถือศาสนาที่เหมาะสมกับภูมิหลังแห่งวัฒนธรรมของตน ๆ โดยภูมิศาสตร์. ในโลกนี้ก็ต้องแบ่งศาสนาให้เหมาะสมกับมนุษย์ ตามถิ่นโดยภูมิศาสตร์ และยังจะต้องคำนึงถึงขนบธรรมเนียมประเพณี ที่มันมีอยู่อย่างแน่นแฟ้น ซึ่งจะต้องปรับปรุง.

The World Has Many Religions In Accordance With Natural Development

The world must have many religions. This is the first fact that we all must learn to accept whether we like it or not. It is most necessary for us to accept the reality because people are not the same and are being divided into groups by different racial origins, cultural background and other historical factors from different periods or eras, all of which are being so deeply rooted in the mind that it simply resists any changes. People therefore adhere to whichever religion that suits them. The world simply cannot avoid the rise of different religions and so it must allow such division to prevail according to the suitability of geographical conditions and cultural factors that must be considered – factors that are firmly rooted and need to be ‘re-adjusted’ somehow.

เช่นว่า ศาสนาพุทธ นี้แหละ ครั้นเข้าไปถึงทิเบต เข้าไปถึงจีน เป็นต้น ก็เปลี่ยน มีอะไรเปลี่ยน มีอะไรผสม บวกเข้าไป จนต้องเรียกกันว่า พุทธศาสนาในประเทศไทย, พุทธศาสนาในประเทศพม่า, พุทธศาสนาในประเทศลังกา, ซึ่งฟังดูแล้วมันต่างกัน แล้วมันก็เป็นความจริงอย่างนั้น. เพราะพุทธศาสนาต้องถูกบวกเข้าด้วยภูมิหลังของวัฒนธรรม หรืออะไรต่าง ๆ ที่มันฝังแน่นอยู่ในประชาชนเหล่านั้น. เราจึงมีศาสนาอย่างไทย อย่างพม่า อย่างลังกา อย่างทิเบต อย่างจีน อย่างอะไรต่าง ๆ จนพวกฝรั่งงงไปหมดแหละ. ไม่รู้ว่าพุทธศาสนาในประเทศไหนจะเป็นของเดิมแท้. นี่มันก็เป็นธรรมดาที่ว่ามันจะต้องมีอะไรเจือปนเข้าไปในศาสนา ซึ่งมีหัวใจมุ่งหมายกำจัดความเห็นแก่ตนของคนทุกคน.

Let us take Buddhism as an example. When Buddhism spread to Tibet and China, it had undergone some changes in the course of time. Changes were made or added to Buddhism so much so that these days we have to specifically pinpoint that “this is Tibetan Buddhism, that is Chinese Buddhism or this is Japanese Buddhism while that is Thai Buddhism, Burmese and Srilankan Buddhism”. That is a fact because local cultural factors have been added to the original Buddhism. It sounds as if they are very different and in fact they are different in some aspects because something had been added to Buddhism as it spread from India to other regions where the cultural life is so different from the Indian Buddhists of the Buddha’s time. People were so deeply entrenched in their own customs and traditions that they simply could not abandon their usual way of life. Thus they added their own customs and beliefs to Buddhism creating their own brand of Buddhism. That explains why we have so many kinds of Buddhism till those ‘Farangs’ or westerners simply cannot help getting puzzled as to which Buddhism is the original one. Looking back, one may feel that it is quite natural for such a phenomenon to happen.

ในโลกนี้ก็มีหลักเกณฑ์ที่ยอมให้มีได้หลายศาสนา เพราะว่า
ต่อสู้กับธรรมชาติไม่ไหว, ธรรมชาติบังคับให้มีหลายศาสนา เพราะ
ความต่างกันของภูมิศาสตร์ ของขนบธรรมเนียมประเพณี ของ
วัฒนธรรมต่าง ๆ ดังที่กล่าวแล้ว ; แม้ในประเทศเดียวกันก็ต้องมี
หลายศาสนา, และรัฐธรรมนูญของแต่ละประเทศ ก็ยินยอมหรือ
ถึงกับส่งเสริมความมีศาสนาได้หลายศาสนา, ยิ่งกว่านั้นในครอบครัว
เดียว บางทีก็ต้องมีหลายศาสนา สามีกับภรรยาถือกันคนละ
ศาสนา, มันก็เป็นสิ่งที่มีหรือจำเป็นจะต้องมี จะต้องแก้ไขปัญหา
เหล่านี้ให้ได้.

It has always been an international practice among all the truly civilized nations on earth that freedom of worship should be allowed and respected. Thus there is a policy of allowing the free existence of many religions since humankind have to yield to the forces of nature which dictates that there be different geographical regions that are inhabited by different kinds of people with various customs, traditions and cultures as already mentioned. Even within one and the same country there are to be found many religions and its constitution often permits and protects the right of the freedom of worship and even encourages the free existence of different religions. It is even discovered that sometimes the members of one and the same family adhere different religion. Husband belongs to one religion while the wife adheres to another. It actually happens (there are cases like this even in Thailand) or sometimes it becomes necessary to be so. Of course if the couple manage to live happily, that only shows there is mutual understanding and respect between them.

เราจะต้องนึกถึงนิสัยใจคอของคนแต่ละจำพวก รสนิยม วัฒนธรรม ยุค สมัย ถิ่นประเทศ สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ บางอย่างหรือหลายอย่างมันบังคับ ; เมื่อต้องมีได้หลายศาสนา หรืออยู่ร่วมกันโดยมีศาสนาต่างกัน ก็ต้องมีวิถีทางที่จะแก้ไขใน ปัญหาหรือเหตุการณ์ร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น. ด้วยเหตุนี้แหละจึง ต้องมีเรื่องการทำความเข้าใจระหว่างศาสนา, และจะต้องทำความเข้าใจกันอย่างยิ่ง ขอใช้คำค่อนข้างโสกโศกกว่าสุดเหวี่ยง, จะต้องทำอย่างสุดเหวี่ยง ในการทำความเข้าใจระหว่างศาสนา เพื่อ จะแก้ปัญหาอันจะเกิดขึ้น.

Since we have to co-exist with people belonging to other faiths, we have to find ways to solve whatever problems or perilous situation which may emerge from such a circumstance. Due to this reason, there must be some mutual understanding reached between all the different religions. Greatest effort must be made to promote this mutual understanding. Allow me to use a less refined word 'sokadok' which literally means 'at a fullest swing'. So in this matter of trying to achieve a mutual understanding between religions, we have to do it with a fullest swing in order to solve whatever problem that may arise.

ทุกศาสนามีความมุ่งหมายตรงกัน

ทีนี้ก็จะดูต่อไปว่า จะทำการแก้ไข ทำความเข้าใจได้อย่างไรบ้าง ? จะต้องมองให้เห็นความจริงอันหนึ่งว่า ทุกศาสนามีความมุ่งหมายตรงกัน ; ทุกศาสนามีความมุ่งหมายให้เกิดสันติสุขแก่บุคคล, ให้เกิดสันติภาพแก่สังคม, มุ่งหมายอย่างนี้ด้วยกันทุกศาสนา ไม่มีใครมุ่งหมายดอก ความจำเป็นนั้นแหละมันบังคับให้เกิดขึ้นอย่างเหมาะสมแก่มหาชนในถิ่นนั้น ๆ จนให้เขาได้รับความพอใจในความสุขส่วนตัว และความสงบของสังคม. แต่ถ้ามองดูในส่วนลึกส่วนลึกขึ้นไปอีก มันก็จะพบว่า ทุกศาสนานั้นมุ่งหมายที่จะควบคุมสัญชาตญาณแห่งความมีตัวตน.

ในการบรรยายครั้งที่ ๑ ที่แล้วมา ก็ได้กล่าวอย่างชัดเจนถึงเรื่องนี้ ว่าคนเรามันมีสัญชาตญาณกลาง ๆ ที่พร้อมที่จะเปลี่ยนไปเป็นกิเลสฝ่ายต่ำ, และที่จะเปลี่ยนเป็นโพธิในฝ่ายสูง, เรามีระบบศาสนาเป็นเครื่องควบคุมสัญชาตญาณ ให้เป็นไปแต่ใน

Every Religion Has One And The Same Purpose

Now we are to see how we are to go about building up this mutual understanding. First of all we must be able to discern the one fact about religions, that is : every religion has one and the same purpose – to provide happiness and peace for the society. This noble purpose is actually born out of necessity to serve suitably well the general populace of a locality so that they are reasonably contented, happy and peaceful. However, if we were to peer more deeply into the matter, we would discover that every religion aims at restraining the human instinctive sense of an egoistic ‘self’.

In my first discourse, I have mentioned clearly that we all possess an instinctive nature of a medium level that is at any time ready to change either into some base or lowly desires or lofty and noble ideals. We have this system of religion or religious teachings to check

ทางสูง, ควบคุมสัญชาตญาณแห่งความมีตนนั้นแหละ ให้เกิดความมีตนเป็นไปในทางสูง ๆ สูงขึ้นไปจนหมดตัวตน จะแก้ปัญหาได้ถึงที่สุด.

คำสอนของทุกศาสนา มุ่งหมายตรงไปที่การทำลายความเห็นแก่ตน, มันเป็นอันตรายร้ายกาจที่สุดของมนุษย์, ทำให้เกิดปัญหาแก่สังคมและบุคคลอย่างยิ่ง. ทุกศาสนาจึงมุ่งหมายที่จะประสานสังคม จนกล่าวได้ว่า ทุกศาสนามีหัวใจเป็นสังคมนิยม. แต่เดิยวนี้คนเขาก็เกลียดคำว่าสังคมนิยมกันอยู่มาก คือ ฝ่ายที่เห็นว่าสังคมนิยมเป็นเรื่องของคอมมิวนิสต์, ที่จริงสังคมนิยมของพวกคอมมิวนิสต์ มันไม่ใช่สังคมนิยมที่ถูกต้อง หรือสังคมนิยมของทั้งหมดของทุกคน มันเป็นสังคมนิยมของชนพวกกรรมาชีพ ของพวกชนกรรมาชีพหรือกรรมกรเท่านั้น, มันไม่อาจจะรวบเอาพวกที่แปลกแตกต่างออกไปจากนั้น. ศาสนามุ่งหมายจะให้รักกัน จะให้สัมพันธ์กันได้ ในหมูชนที่ต่างกัน ; เราจะต้องเพิ่มเติมลักษณะเฉพาะเข้าไปอีกอย่างหนึ่งว่า เป็นสังคมนิยมที่ประกอบไปด้วยธรรม.

our baser instinct and direct it to the noble side. So this instinctive sense of a self-centred 'self' needs to be restrained so that it gradually gathers higher and higher values until finally it ceases to exist, rendering us effectively capable of solving our problems to the end.

The teachings of every religion aims directly at the destruction of selfishness which is the most dangerous aspect of human character for most undoubtedly, it gives a lot of problems to every individual human being and religions also aim at uniting human societies for the purpose of promoting religious harmony and social peace. Thus every religion has a 'heart' or a core which is socialistic-concern for the society; but nowadays people do not like the word 'socialism' anymore for they see it as a word associating with the communists. In reality, the socialism of the communists is not the right kind of socialism because it was originally intended for the proletariats only. Religions, on the contrary, are meant for everyone and practically every religion promotes the message of love and close relation within the human communities. Religion provides a 'socialism' that is composed of moral teachings or Dhamma for the masses with no preferences for any particular class of people.

สังคมนี้อาจเป็นทุกคนทุกชีวิตในจักรวาลนี้ เรียกว่าสังคม ถ้ามีประโยชน์แก่สังคมนี้อย่างนี้ได้ มันก็วิเศษละ มันจะได้เป็นผาสูกกันทั่วทั้งจักรวาล ; แต่เขายืมเอาคำว่า สังคมนิยมไปใช้สำหรับพวกคอมมิวนิสต์ หรือฝ่ายซ้ายเสียแล้ว เราก็จะต้องเพิ่มเติมลักษณะเฉพาะขึ้นมา ว่าต้องเป็นธัมมิกสังคมนิยม คือ สังคมนิยมที่ประกอบไปด้วยธรรมะ คือความถูกต้อง.

ความถูกต้อง คือ ไม่เกิดโทษอันตรายแก่ฝ่ายใด แต่เกิดประโยชน์สุขแก่ทุกฝ่าย ; ถ้าเรารักกันได้หรือไม่เห็นแก่ตน มันก็เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย คือว่า พวกคนจนก็รักคนมั่งมีได้, คนมั่งมีก็รักคนจนได้, นายทุนก็รักกรรมกรได้, กรรมกรก็รักนายทุนได้, เศรษฐีรักขอทาน ขอทานรักเศรษฐี, กระทั่งว่าแม่วรักหนูได้ หนูรักแมวได้, ต้องถึงขนาดนั้น. เป็นเจตนารมณ์ของธัมมิกสังคมนิยม ซึ่งอาตมาก็ได้พยายามเปิดเผยความคิดข้อนี้ ก็ได้รับความสนใจจากหลายทิศทาง กำลังเอาไปวิพากษ์วิจารณ์กันอยู่ในที่ต่าง ๆ โดยหวังว่าจะเกิดสังคมนิยมใหม่ ชื่อว่า ธัมมิกสังคมนิยม มุ่งหมายให้ทุกคนลดความมีตัวตน หรือไม่เห็นแก่ตน จนรักผู้อื่นได้ รักสิ่งที่มีชีวิตได้, เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไปถึงความสุขของมนุษย์ทุกคนของสัตว์เดรัจฉานทุกตัว ของต้นไม้ทุกต้น. ถ้ามันมีวิญญูณแห่งสังคมนิยมโดยแท้จริงแล้ว มันก็จะเกิดผลอย่างนี้ขึ้นมา.

A society is made up of every human life and every living creature that thrives in this world or universe. Anything that can benefit the society is of special value, for it helps to bring about happiness universally. Socialism, an ideology meant for the true betterment and happiness of human society, has been ‘borrowed’ by the communists or leftists, to be used for the convenience of achieving their political motives. Thus we need to add to it a unique thing called ‘Dhamma’, turning it into something we call ‘Dhammic socialism’ – a socialism whose essence is composed of Dhamma or moral teaching of truth.

To do exactly what is right is not to inflict any harm to any side or section of society ; instead it benefits every party concerned. If we could love and be unselfish at the same time, every section of our human society will be benefited. The rich will love the poor while the poor too, will learn to love the rich. The capitalists will love the proletariats and the proletariats will love the capitalists. The millionaires will love the beggers while the beggers will love the millioneres in return. Even the cats may love the rats and the rats adore the cat. In the world, love is a great value to reach to that extent of having no “self-centredness or selfishness”. It is the aim or purpose of Dhammic Socialism – a concept which I have been trying to propagate and have so far received some

นี่ขอให้มุ่งหมายให้เป็นข้อแรกว่า ทุกศาสนามีวิญญาณแห่งสังคมนิยม ; แต่เพื่อให้เป็นคำที่ใช้ได้แน่นอน ชัดเจนยิ่งขึ้นต่างหากจากคำว่าสังคมนิยมที่มีความหมายเสียไปหมดแล้วนั้น นับเป็นคำใหม่กว่า รัสมิกสังคมนิยม, ขอให้ถือเป็นหลักว่า ทุกศาสนาเลยมีหัวใจหรือวิญญาณเป็นรัสมิกสังคมนิยม ขอให้พิจารณาดูให้ดีที่สุดในความจริงข้อนี้.

expression of interest from many sides. It has been studied, criticized and commented on at various places. The hope is that there may be a new form of socialism emerging (to replace the blood-stained socialism as witnessed in history in some parts of the world). It is believed that this Dhammic socialism aims to facilitate everybody in the attempt to diminish selfishness till we all are able to love, or, at least have some genuine concern for the others including other living beings, and be compassionate to as well as care for the happiness of every human being, animal and even tree. If people were to possess the 'soul' or the true spirit of Dhammic socialism, such a consequence as already mentioned, would be a possibility.

Now let us turn our mind to the first point: every religion has the 'spirit' of Dhammic socialism, but in order to differentiate it from the already known 'socialism' that most people are acquainted with which is a socialism of negative association such as repression, indoctrination, bloodshedding etc., let us use the term "Dhammic socialism" – a socialism based on the right kind of moral principles. Do consider carefully to the best of you mental or thinking capacity with regard to the concept that every religion has the core or soul of being Dhammic socialism.'.

ทุกศาสนาต้องร่วมมือกัน

ที่นี้ก็มาถึงข้อที่จะต้องพิจารณาว่า ศาสนาทุกศาสนาต้องร่วมมือกัน เพราะมันมีความจำเป็นที่จะต้องอยู่ร่วมโลกกัน ; ถ้าอยู่อย่างมีศัตรูกัน ก็เป็นความพินาศของโลกนั่นเอง. ศาสนาทุกศาสนาต้องร่วมมือกันในลักษณะสหกรณ์, ร่วมทำกิจกรรมอย่างหนึ่ง คือสันติภาพของโลก. ทุกศาสนาร่วมมือกันอย่างที่เรียกว่าสหกรณ์ เพื่อสันติภาพของโลก โดยมองเห็นได้ว่า มีวิถีทาง คือ คຸ່ມครองสังคัม ทำลายสิ่งซึ่งเป็นข้าศึกของสังคัม. ศาสนามีหน้าที่อย่างนี้ มีคุณประโยชน์ที่จะใช้ได้ในลักษณะอย่างนี้ คือคຸ່ມครองสังคัม.

Every Religion Must Cooperate

Now we have come to the point for which we must consider the fact that each and every religion must cooperate because there is an absolutely inevitable necessity for us to co-exist in this world. If we were to co-exist as enemies, the world would be doomed. Each and every religion must join together like a cooperative to implement an important task: promoting world peace. So far the discernible way for building world peace is to protect the world by destroying the enemies of human society. Religion has this kind of duty. It has a usefulness which can be applied in this manner—to protect the human society.

ศาสนาจะคุ้มครองสังคัมได้ ก็ต่อเมื่อสังคัมมีศาสนา ;
เดี๋ยวนี้มันก็มีศาสนาต่าง ๆ กัน จึงขอยืนยันว่า ขอให้เข้าถึงหัวใจ
แห่งศาสนาของตน ๆ แล้วก็จะไปพบว่ามันมีความเหมือนกัน คือ
ทำลายความเห็นแก่ตัว. ถ้าจะเปรียบก็เปรียบเหมือนกับน้ำ น้ำ
มีหลายอย่าง น้ำทะเล น้ำในลำธาร น้ำอ้อย น้ำตาล น้ำผึ้ง
กระทั่งน้ำปัสสาวะ น้ำสกปรก น้ำครำนี้ ; ถ้าดูภายนอกแล้วต่าง
กัน, แต่ถ้าเจาะเข้าไปให้ลึกถึงรสของน้ำทุกน้ำ ก็จะพบน้ำที่
บริสุทธิ์ ; แม้ในน้ำปัสสาวะ แม้ในน้ำครำ ถ้าแยกออกมาได้เฉพาะ
น้ำที่บริสุทธิ์ มันก็จะได้น้ำบริสุทธิ์ อย่างเดียวกับน้ำบริสุทธิ์ทั่วไป
คือน้ำกลั่น, น้ำกลั่นคือน้ำบริสุทธิ์ จะหาพบได้ในน้ำทุกชนิด : ใน
น้ำล้น ในน้ำหวาน ในน้ำโคลน ในน้ำปัสสาวะ เป็นต้น ; นั่น
หัวใจรสกลั่นมันเป็นอย่างนั้น.

Religions can protect the human society only when human society has religions. Nowadays there are various religions prevailing in our human society. Hence there is a need to understand the core of one's own religion and also that of the other religion or religions. One will then discover that all religions carry the same message: to destroy selfishness. If a comparison were to be made, we could compare religions with water. There are many kinds of water: sea water, river water, well water, stream water, sugarcane water, urine water and dirty water. Looking from outside, we will see with our naked eyes that they look different ; but if we were to 'dig' deep inside till we reach the 'depth' of each drop of water , we would find pure water. (when sea water is being desalinated, the end product will be pure water. Even in urine or dirty water, if one knows how to distill it, one would get purified water in the final process. Distilled water is pure water which can be found in every kind of water : in orange juice, in syrup, in mud water and in urine for examples. So this pure, distilled water is to be found in the core of every kind of water ; from this example about pure water, it can therefore be compared to the core of religion which is to be found in each and every religion too.

ศาสนาที่เหมือนกัน แม้ว่ารูปแบบภายนอกมันจะดูต่างกันมาก ถึงขนาดว่ามันจะตรงกันข้าม ; แต่ถ้าเจาะลึกเข้าไปถึงภายในแล้วจะพบว่า พระศาสนานี้ ๆ มุ่งหมายเพื่อให้เกิดสันติสุขส่วนบุคคล, หรือสันติภาพส่วนสังคม ด้วยกันทั้งนั้น, เจาะเข้าไปลึกถึงขั้นนั้นเถิด มันก็จะพบความที่จะเข้ากันได้, อย่าเอาเปลือกนอกซึ่งระเกะระกะไปด้วยหนามหรือด้วยเปลือกแข็งนี้ ขอให้เข้าถึงเนื้อในแล้วมันจะกลมกลืนเป็นอันเดียวกันได้.

ศาสนาทุกศาสนาต้องทำหน้าที่เป็นแสงสว่างของสังคม, นำวิญญาณของสังคมไปอย่างถูกวิธีทาง คือ ไปสู่จุดหมายปลายทาง ไม่เห็นแก่ตัว แล้วรักผู้อื่น โดยอัตโนมัติ. ข้อนี้ขอให้สนใจกันให้มาก ถ้ามันไม่เห็นแก่ตัว แล้วมันจะรักผู้อื่นโดยอัตโนมัติ ; ดังนั้น หน้าที่ของศาสนาจึงมีหน้าที่เพียงแต่ทำลายความเห็นแก่ตัว, ทำลายความเห็นแก่ตัว เมื่อหมดความเห็นแก่ตัว จะรักผู้อื่นโดยอัตโนมัติ โลกนี้ก็จะมสันติภาพ.

Even though the external form of religion appear different, often to the extent of being just the reverse of each other, if we were to 'dig' deeper inside, we would find out that all the prophets of religions aimed at the promotion of peace and harmony within each individual and the society in general. 'Dig' deeply till you reach the level of melting point at which all religions 'melt down' to be so well-blended that they become one main truth carrying one same message of peace and harmony for the entire humankind. If the whole matter here is being compared to a fruit, do not take the outer cover which is higgledy – pigglady with thorns or hard peels. Do try to get to the inner flesh and you will discover that there is nothing but the one same delicious portion of the fruit which is edible.

Each and every religion must do its own duty as the light of human society and guide the 'soul' of the society to the right path and the final destination of unselfishness; and there begins the turning point where the religious adherents will learn to love and be compassionate towards the others automatically. Therefore religion has the duty to destroy selfishness; when selfishness disappears, love and concern for the others will automatically surface.

ศาสนามีหน้าที่ในการประสานสังคม แต่ละสังคม ให้นำไปหาธัมมิกสังคมนิยม ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ศาสนาต้องเอาหัวใจของศาสนาของตน ๆ มาเป็นเครื่องยึดถือ หรือเหนี่ยวรั้งของสังคม, สังคมก็จะนำมาสู่ธัมมิกสังคมนิยม, ความรักโดยสภาพธรรมชาตินี้ได้เป็นแน่นอน.

ถ้าจะเรียกว่ามีพระเจ้าก็มี ไม่มีพระเจ้าก็มี ศาสนาที่มีพระเจ้ามุ่งหมาย สันติสุขของมนุษย์, ศาสนาไม่มีพระเจ้าก็มุ่งหมายสันติสุขของมนุษย์ ; เราใช้คำว่าพระเจ้าให้ถูกต้อง, ให้ความหมายที่ถูกต้อง ว่าสิ่งที่มีอำนาจสร้างขึ้น, มีอำนาจควบคุมไว้, มีอำนาจทำลายยกเลิกเป็นครั้งคราว ; มีอำนาจดูแลอยู่ในที่ทั่วไป, บังคับบัญชาอยู่ในที่ทั่วไป. สิ่งนี้มีอยู่ เขาจะเรียกว่าพระเจ้านี้ก็ตามใจเขา ; แต่เราเรียกว่ากฎของธรรมชาติ, สัจธรรมของธรรมชาติ หรือ พระธรรม ก็มีสิ่งที่มีหน้าที่อย่างเดียวกันแหละ ตรงกัน โดยอาศัยพระเจ้านี้ได้. เอาคุณภาพของพระเจ้า อย่าเอาเปลือกของพระเจ้ามาเป็นเครื่องเหนี่ยวรั้งสังคม ; การดับทุกข์มันต้องเป็นไปตามกฎข้อนี้แหละ. ขอให้สนใจกันมากเป็นพิเศษ ว่าเรื่องราวการดับทุกข์นั้นมันเป็นไปตามกฎของธรรมชาติ เพราะว่าคุณภาพทุกข์เกิดขึ้นตามกฎของธรรมชาติและเหมือนกันในทุกชีวิต.

Religions have the duty in cementing relationship within the society, or each and every society, so that it will turn to search for Dhammic Socialism as mentioned earlier. Religion must use its own cure as the tool for binding or holding back society. Society will then lean towards Dhammic socialism, love and compassion for the others will certainly arise in a natural way.

There are religions claiming that there is God but there are also religions disclaiming the existence of God. Nevertheless, both aim at the peace of humankind. We should use the word 'God' correctly, let it carry the right meaning : that there is something that has the power to create, control, destroy, take care of and be in command generally. People may want to call that God, it is up to them, but we call that the law of nature, the truth of nature or just simply Dhamma. Whatever names you may wish to use, it amounts to the same thing – truth. For those who believe in God, do understand, accept and practise those virtues (or whatever you may wish to call) of God. Do not accept only the outer form of God and use that as a tool for holding back the society; the cessation of suffering, the elimination of our pain and sorrow must go in line with the law of nature of God depending

แต่ยวนี้คนถือต่างศาสนากันมาก จนไม่ค่อยจะมองหน้ากัน ; แต่ไปดูเถอะว่าในหัวใจของคนเหล่านั้น ซึ่งต่างศาสนากัน มันก็มีกิเลสเหมือนกัน. ความโลภของคนถือศาสนาพุทธ ก็ไม่ต่างจากความโลภของคนถือศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์ ฮินดู ซิกข์อะไร, ความโกรธก็เหมือนกัน, ความหลงก็เหมือนกัน. ฉะนั้น ความทุกข์ที่เกิดขึ้นนั้นมันก็เป็นความทุกข์เหมือนกัน, ถ้าไปดูกันที่ตัวกิเลสและตัวความทุกข์แล้ว มันก็เหมือนกันดิกเลย ของทุกคนที่ถือศาสนาต่างกัน. เมื่อเป็นอย่างนี้มันก็ควรจะมีสิ่งซึ่งแก้ทุกข์ หรือดับทุกข์ได้ร่วมกัน ไม่ว่าจะถือศาสนาอะไร ; เหมือนอย่างว่าปัจจุบันใครจะถือศาสนาอะไรก็ตามใจ ถ้ากินน้ำตาล มันก็รู้สึกหวาน, ถ้ากินเกลือมันก็รู้สึกเค็ม. ถ้ากินน้ำส้มมันก็รู้สึกเปรี้ยว, อย่างนี้ไซ้ไหม ? จะถือศาสนาอะไร มันก็ไม่เว้นที่ว่าจะต้องมีความเป็นอย่างเดียวกันอยู่ในด้านลึก. หรือว่าจะมียาแก้โรคขึ้นมาในโลก แม้แต่ยาแก้ปวดศีรษะอย่างนี้ คนถือศาสนาอะไรซื้อไปกินมันก็หายได้, ไม่ว่าจะถือศาสนาอะไร. ที่นี้มันยิ่งกว่านั้น ก็ว่า เมื่อกิเลสของคนก็เหมือนกัน ความทุกข์ของคนก็เหมือนกัน ในการที่จะดับทุกข์ มันก็เหมือนกันได้, เหมือนกับว่า ยาแก้โรคทางฝ่ายกายใช้ร่วมกันได้อย่างนี้ ยาแก้โรคในทางฝ่ายจิต ฝ่ายวิญญาณ มันก็ใช้ร่วมกันได้อย่างนี้แหละ.

on which name or word you prefer to use. May you all take special interest in this matter which says that the extinguishing of suffering needs to go in line with the law of nature because suffering arises in accordance with the law of nature and it is the same for every living being.

Nowadays there are many people indeed adhering to different religions and an uneasiness exists between adherents of different religious adherents till they do not quite like a direct face to face encounter; but take a look at their hearts (or mind), like us, they too have the same cravings, desires or mental defilements just like every body else. The greed of one who believes in Buddhism is no different from the greed of one who adheres to Christianity, Islam , Hinduism or Sikhism . The same goes to anger and delusion. Therefore whatever sorrow, pain or suffering that arises in a person of one religion would be the same as the sorrow, pain or suffering that arises in another person of a different faith. If we were to look at just the mental defilement alone, we would find that it is the same for everybody who each adheres to different religion. When such is the state of affairs, there is therefore the need to have a common way of tackling the

ฉะนั้น ถ้าเขามาคิดนึกกันเสียใหม่ว่า ไม่พูดถึงว่าศาสนา
นั้นศาสนานี้ ; เอาแต่ว่ามีความทุกข์ มีกิเลส อยู่ในภายในอย่าง
ไร, แล้ววิธีใดจะดับทุกข์ และดับกิเลสเหล่านั้นได้ มันก็ใช้ได้ ;
เมื่อดับกิเลสหรือดับทุกข์ได้ มันก็หมดปัญหา. จะประกาศตัวว่า
ถือศาสนาอะไรก็ตามใจ แต่การดับกิเลสและดับทุกข์นั้น มีวิธี
เดียวเท่านั้นสำหรับทุกคน เพราะว่ามันเหมือนกัน.

ความโลภ ความโกรธ ความหลง ของใครก็ตาม ; จะถือ
ศาสนาอะไรก็ตาม อยู่ที่มุมโลกไหนก็ตาม แม้พวกเทวดาบนฟ้า
ก็ตาม สัตว์ในนรกก็ตาม ถ้ามีกิเลส คือ ความโลภ ความโกรธ
ความหลง แล้วมันเหมือนกัน. ฉะนั้น การที่จะดับกิเลสและ
ความทุกข์ ก็เป็นวิธีเดียวกัน. นี้มันมีความที่จะต้องร่วมกัน ร่วม
กัน ใช้ร่วมกัน ปฏิบัติร่วมกันได้ อยู่ในสวนลึกของมนุษย์เรา.

problem in extinguishing the suffering of all of them, no matter what religion they adhere to ; it is like right now among you all here , whatever religion you adhere to is certainly a personal matter of your own . Say if you eat some sugar, you will naturally feel the sweetness of the sugar; if you eat salt, you will feel its saltiness; if you drink vinegar, you will taste its sourness. The taste of sugar, for example, does not change just because you happen to be a Christian and not a Buddhist. Is it not so? No matter what religion you belong to, in the very depth of you, you are not exempted from being the same as the others who belong to a different religion. Or let us take the case of medicine, say, medicine for curing headache. No matter what religion you believe in, when you have a headache and take some medicine for curing headache in particular, the medicine is going to work disregarding that fact that you are a Christian in a Muslim land or a Muslim in a Buddhist country. There is no such thing as a certain medicine works effectively for a Buddhist but becomes hopelessly ineffective for a Christian or Muslim. Medicine that can cure a Buddhist will certainly also cure a Muslim or Christian who suffers exactly the same disease. Similarly, we have seen that people's desire

and suffering are of the same nature, thus the way of extinguishing suffering, like the medicine for curing headache, should be the same and equally effective for everybody disregarding the religion he or she belongs to.

Therefore if people know how to begin thinking anew and put the issue of different religions aside, think only of how the desire or mental defilement and suffering work within their mind , and think of the way to halt as well as eliminate both the desire and the suffering, that will be fine enough for them. When they could eliminate both their mental defilement and suffering, that would mean the end of all of their problems.

To proclaim that one believes in whatever religion is a matter of one's own free right and choice, but to extinguish the flame of mental defilement and suffering, there is only one way for everybody because the answer or solution from one religion to another is basically the same in the ultimate sense.

In the same way, the greed, anger and delusion of an individual, whoever he or she may be, no matter which

religion he or she may belong to , irrespective of which corner of the world he or she may be, will be the same as the greed, anger and delusion of everybody else and even including the ‘devas’ from the sky above or the miserable creatures from hell. If they all have mental defilement, they are all the same then. As such the way toward the cessation of suffering is also the same for all. This implies that we all must get together to share and use collectively this one common way and practise it fully.

วิธีดับทุกข์แบบพุทธศาสนา ใช้ได้แก่ทุกชีวิต

นี่คือหนทางที่จะทำความเข้าใจระหว่างศาสนาของพวกเราที่เป็นพุทธบริษัท รับรู้ไว้ด้วย ว่าเรามีหลักวิธีที่จะดับทุกข์ ตามแบบของพุทธศาสนา, ทำทนายทั่วโลกทั่วจักรวาลเลยว่า **เรามีวิธีดับทุกข์ชนิดนี้ ที่ใช้ได้แก่ทุกคนหรือทุกชีวิตที่มีอยู่ในโลก.** เขาก็จะบ้ายเบียงโดยที่ว่ายึดมั่นถือมั่นในศาสนาในชื่อของศาสนา ในประเพณีอะไรของศาสนา ไม่ยอมรับ ก็ดับทุกข์ตามแบบนี้ไม่ได้ ก็ตามใจเขา; แต่ถ้าเขายอมรับ ยอมศึกษา ยอมใคร่ครวญ แล้ว**ก็จะมีเหตุผลแสดงเพียงพอว่ามั่นดับทุกข์ได้จริง.** ถ้าเขามาถึงความเข้าใจนี้แล้ว เขาก็จะลองดู เมื่อเขาลองดูมั่นดับทุกข์ได้จริง, เขาก็ใช้วิธีนี้กับกิเลสและดับทุกข์ของเขาได้สิ้นเชิง ยังคงเรียกตัวเองว่าศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาฮินดู ชิกข์อะไรก็ตาม ; นี่มันจะเป็นได้ถึงอย่างนี้.

The Buddhist Way Of Extinguishing Suffering Is Applicable To Every Human Life On Earth.

This is the path by which we are to make some mutual understanding between religions. As Buddhist, you are required to listen and get to know about it. We have our own principles and ways of solving our problems and extinguishing our suffering in accordance to our Buddhist religion. I dare to challenge the world, or the entire universe for that matter, over the truth of what I am about to say. We, as Buddhists, possess a way of eliminating our human suffering, which can be used by everybody on earth. People may simply contrive to accuse me of being obsessively clinging to Buddhism or having lost my mind over it or whatever accusations or excuses they could possibly think of . In short they would not accept it. So they could not get rid of their own suffering through this Buddhist way. Well, that is up to them; but if they are willing to accept, or at least to learn and to

อาตมามีความหวังลึกซึ้งอย่างนี้จึงกล้าพูด ; **ขอให้ช่วยกันทำความเข้าใจระหว่างศาสนา** ; แม้ว่าศาสนาบางศาสนานั้น ยืนยันว่า ศาสนาจริงแท้มีแต่ศาสนาเดียว นอกนั้นเป็นมิจฉาทิฎฐิ ก็ได้ ; เขาพูดอย่างนั้นก็ได้ ; เขาพูดในพวกเขา สำหรับคนพวกเขา, **แต่มันไม่เป็นความจริงสากล**, ไม่ต้องออกชื่อศาสนาไหนดอก เขามีบทบัญญัติในศาสนาหนึ่งว่า ศาสนาแท้จริงมีแต่ศาสนาเดียว, ศาสดามีแต่องค์เดียว, ความถูกต้องมีแต่ในศาสนานั้น, ศาสนาอื่นเป็นมิจฉาทิฎฐิ นั้นมันพูดให้คนพวกหนึ่งฟัง พูดให้คนหนึ่งฟัง ไม่ใช่กฎความจริงทั่วไป. เราเสียอีกก็อาจจะพูดอย่างนั้นด้วยเหมือนกัน ; แต่เราได้รับคำสั่งสอนให้ละมานะทิฎฐิยึดมั่นถือมั่น เราก็มิต้องพูดอย่างนั้น ; แต่เราจะพูดว่า ศาสนานี้มีวิธีการดับทุกข์อย่างนี้เป็นของสากล ดับทุกข์ได้แก่ชีวิตทุกชนิด ขอให้ลองดู.

reconsider, there will be reasons enough to show that our Buddhist way can really extinguish suffering effectively. If people, both Buddhists and non-Buddhists, were to be able to see the point and understand the Buddhist way of extinguishing suffering, they would try it out themselves. After having experimented with it and seeing how it could actually work , they would use it to deal with their own problems of craving , desires, insatiable wants and suffering while still retaining and maintaining their own religions status of being a Christian, Hindu, Taoist or whatever it happens to be.

I have a profound hope which prompts me to speak out aloud : Do help to create a mutual understanding between religions. This is a serious matter that deserves much serious consideration in view of the fact that there have been some religious adherents from a certain religion who have made such a claim as this : “There is only one true religion, other than that one religion, all are simply false views” In other words, all the rest of the world’s remaining religions are false religions. Apparent that is a very unwise and dangerously narrow and distorted view. They can speak in that manner, it is their right; they speak in their own group of believers

อย่างที่พูดมาแล้วว่า ถ้ามีความเห็นแก่ตน มันก็เกิดโลภ โกรธ หลง มันมีความทุกข์, ทุกชีวิตจะเป็นอย่างนั้น. ถ้าดับความเห็นแก่ตัวเสียได้ ก็ไม่อาจจะเกิดความโลภ ความโกรธ ความหลง, มันก็ไม่มี ความทุกข์. นี่เป็นของสากลของธรรมชาติ, เป็นกฎเกณฑ์ของธรรมชาติอันลึกซึ้งที่พระพุทธองค์ทรงค้นพบและนำมาเปิดเผย.

มีบาลีหลายแห่งที่เป็นการยืนยัน, ตรัสว่าพระองค์เป็นผู้นำมาเปิดเผย, ใช้คำว่า “เปิดเผย” กระทำให้หาย ทำให้ตื่น, กระทำให้แจ้ง เป็นผู้เปิดเผยความจริงอันลึกซึ้งของธรรมชาติ ซึ่งพระองค์ก็ทรงเคารพกฎเกณฑ์อันนั้น, เป็นกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ซึ่งเรียกว่าธรรมะ. ธรรมะนี้เหนือพระพุทธเจ้า ยังมีสิ่งซึ่งพระพุทธเจ้าทรงเคารพ คือกฎเกณฑ์ของธรรมชาติ ตามที่ได้บังคับธรรมชาติให้เป็นไปอย่างไร : ทำอย่างนี้เป็นทุกข์, ทำอย่างนี้ก็ไม่เป็นทุกข์.

but anyway, it is not a universal truth. There is no need to mention the name of the religion in concern here; it is not really necessary. Actually we are also in a position to speak in that manner and context too, but since we have been taught to abandon self-conceit, obstinacy and attachment or Upādāma, there is no need for us to talk in such a manner. However we are only intent on telling the world that Buddhism has a distinguished way of extinguishing suffering – a way that is universal in nature. It can help to end the suffering of every living soul. Just try it out.

As I have already mentioned earlier that whenever there is selfishness, there will be greed, aversion or anger and delusion, hence suffering. This is true for every life . If one could halt selfishness and eliminate it totally, the world would be a very, very much more pleasant place to live in and there would not be so much suffering. Imagine a world full of unselfish people. Everybody will help anybody out of concern and love or compassion. Where will be the place for suffering? Greed, aversion and delusion will not prevail.

นี่เป็นกฎลึกลับซึ่งซึ่งพระองค์ทรงค้นพบ และทรงนำมาเปิดเผย, และทรงย้ำมาก ทุกคราวที่กล่าวถึง อิทัปปัจจยดา ปฏิจจสมุปบาท ; จะมีว่าตถาคต เป็นผู้เปิดเผย เป็นผู้กล่าว เป็นผู้ประกาศ เป็นผู้บอก ท่านทั้งหลายจงมองเห็นอย่างนี้ว่า : อวิชชา เป็นปัจจัยเกิดสังขาร สังขาร เป็นปัจจัยเกิดวิญญาน อย่างนี้เป็นต้น ทุกข้อ ๆ ทีละข้อละข้อ. พระพุทธเจ้าเป็นผู้เปิดเผย ลัจจธรรมอันแท้จริงสูงสุดที่พระพุทธองค์ได้ทรงเคารพ นำมาเปิดเผยให้พวกเรารู้, แล้วก็จะดับความทุกข์เสียได้. **ที่เป็นมิจฉาทิฎฐิ** นั้นแหละมันเป็นเรื่องที่คุณว่าเอาเอง, คนเขาว่าเอาเอง คนใดคนหนึ่งตั้งตัวเป็นศาสดา แล้วก็ว่าเอาเองอย่างนั้น อย่างนั้น มันผิดจนเป็นมิจฉาทิฎฐิโดยประการทั้งปวง. แต่ถ้าเป็นสัมมาทิฎฐิ แล้วมันตรงกับกฎของธรรมชาติอันตายตัวโดยเด็ดขาด อย่างชัดเจนในการที่จะดับทุกข์ได้.

It had been affirmed in many places of the Pali Canon that the Buddha was the one who ‘openly revealed’ the Truth. The words ‘openly revealed’ were being used to indicate a sense of ‘awakening’ and ‘clarity’. The Buddha had revealed the profound truth of nature which he himself respected. It was the law of nature and which we call it Dhamma. Dhamma occupies a place even higher than the Buddha since the Buddha himself respected the Dhamma.

So this is the profound law discovered by the Buddha, publicly proclaimed and emphasized by him each time when he talked about ‘Idappaccayata – paticca-samuppada’ (the law of specific conditionality and dependent origination), he would say : The Tathagata was the one who openly revealed, the one who mentioned, the one who proclaimed and told about the Truth of Dhamma. May you all discern that : Avicca (ignorance) is the factor which gives rise to Saṅkhara (The Five Aggregates), Saṅkhara is the factor leading to Vinñana (consciousness). This was the example of how the Buddha would proclaim each point in respective order. The Buddha was the one who revealed the ultimate truth (sacca – dhamma) to us . It is the truth that can lead to

จะมีพระเจ้าถือกันหลาย ๆ องค์นานาชนิด ก็ตามใจเถอะ ; ขอให้มองเห็นว่า ความมุ่งหมายอันแท้จริงของพระเจ้า พระเจ้าองค์นั้น ๆ ซื่อนั้น ๆ มันเป็นอย่างไร ; เช่น ถ้าว่าพระพรหม พระพรหมเป็นผู้สร้าง มันก็คือกฎอิทัปปัจจยตาฝ่ายสมุทยวาร, ถ้าพระเจ้าผู้คุ้มครองรักษาก็เป็นกฎของกรรม ถ้าเป็นพระเจ้าผู้ทำลายล้าง คือพระอิศวร มันก็กฎของอิทัปปัจจยตาฝ่ายนิโรธวาร ซึ่งจะขึ้นลงขึ้นลงกลิ้งไปอย่างนี้ในสากลจักรวาล เต็มไปด้วยความเป็นไปแห่งความเปลี่ยนแปลงตามกฎอิทัปปัจจยตา.

โลกเดียวกัน มนุษย์อยู่ร่วมโลกเดียวกัน จะมองเห็นในปัญหาของตนต่าง ๆ กัน ตามมิจฉาทิฏฐิ ตามสัมมาทิฏฐิ ที่จะได้รับเข้ามา ทั้งที่มันอยู่ในโลกเดียวกัน มันยังมองเห็นต่าง ๆ กัน. ฉะนั้น จึงเข้าไปรับเอามายึดมันถือมันในลัทธิคำสอนนั้น ๆ ตามความพอใจของตน, นี่มันจึงเกิดได้หลายลัทธิ หรือเกิดได้หลายศาสนา แล้วก็ทะเลาะกันด้วยเรื่องความมีศาสนาหลายศาสนา.

the cessation of suffering. As for those who call this 'sacca-dhamma' false views , well, all I could say is that it is just simply their own ignorant talk. An individual could have placed himself in the position of a prophet and spoke on his own accord and that is the real false view by all respects.

It is anybody's right to believe in many different kinds of Gods (or only one God) , only that one needs to be able to realize the truth about God (or Gods). We have God of different names, for examples: the God Brahma- the God of creation (the law of causes and effects : Idapaccayata) ; the God of Protection – (the law of karma) the God of destruction would be the God Isvara (Idapaccayata in the context of Nirodavara)

Though humankind live on the same planet, we tend to look at our own problems differently. Some people discern their problems with false view while others manage to take the right view; but very often there is a strong attachment to one's own view or ideological concepts. Therefore the world has many schools of thoughts and ideological concepts as well as religions, and people often quarrel over their religions in particular.

เราจะมองดูด้วยความหวังดี ตามแบบของพุทธบริษัทว่า ไม่มีศาสนาใดผิดโดยประการทั้งปวง ; อย่างน้อยมันก็มีประโยชน์ เหมาะสมแก่มหาชนในถิ่นนั้น ๆ. มหาชนในถิ่นที่ป่าเถื่อนที่สุด รับธรรมะอันละเอียดลึกซึ้งไม่ได้, ก็ต้องมีธรรมะง่าย ๆ ตื้น ๆ สำหรับคนพวกนั้น จนกระทั่งถึงว่าในระดับงมกลายเป็นไสยศาสตร์ อย่างนี้ก็มียู่มาก แต่มันก็จำเป็นที่จะเป็นเช่นนั้น ; ถ้าไม่อย่างนั้นมันก็จะไม่ถึงลัทธิอะไร หรือศาสนาใด ๆ เอาเสียเลย มันจะยิ่งร้ายไปกว่า. ถ้างมงามันก็รับประกันได้ว่ามันกลัวตายทั้งนั้นแหละ ; เพราะฉะนั้น มันก็ถึงลัทธินั้นเพื่อขจัดความกลัวตาย ความอันตรายใด ๆ มันก็พอจะไปกันได้ ; มันไม่ผิดโดยส่วนเดียว, มันมีส่วนเดียว, มันมีส่วนดีที่มีประโยชน์แก่มหาชนกลุ่มหนึ่ง ๆ หรือสมัยหนึ่ง ยุคหนึ่ง ๆ ถิ่นหนึ่ง ๆ ในโลกอันกว้างขวางนี้ มันก็จะแก้ปัญหาของมหาชนในถิ่นนั้น ๆ ได้ด้วยศาสนาหนึ่ง ๆ ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในถิ่นนั้น ๆ.

We will discern with good intention in the status of being Buddhists. There is no religion that is wrong by all respects; at least it must have some benefits befitting the local general populace. In the most 'barbarous' regions where people are unable to accept or understand profound Dhamma , there must be some form of easy or simple Dhamma for them, and in many cases the Dhamma teaching has even been reduced to mere superstitious beliefs and practices; but then it is necessary to let it be so for the time being, otherwise they would adhere to nothing at all, and that would be worse for there would then be a spiritual vacuum. Even if it is some absurd superstitious beliefs or practices, it is still an indication of death-fearing instinct of the believers. Thus they hold on to their superstitious beliefs to check their fear of death or any other forms of perils . In this aspect at least their belief is of some usefulness to them in that period or era. It has some good points for one group of people who profess such beliefs during a certain period of time or era in a certain locality of this big wide world. The problem of the general populace can be solved by a religion that suits the conditions of the locality.

ทุกศาสนามุ่งทำลายความเห็นแก่ตัว แต่ ส ว ก ทำ ผิด

แต่ถึงอย่างไรก็ดี ยังขอยืนยันว่า ทุกศาสนาพระศาสดา มุ่งหมายจะทำลายความเห็นแก่ตัว ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดกิเลสและ เกิดความทุกข์ ; เห็นแก่ตัวแล้วก็ทำตัวนั้นให้เป็นทุกข์ก่อน แล้ว มันก็ขยายออกไป ทั้งทำผู้อื่นให้พลอยเป็นทุกข์ด้วย เพราะความ เห็นแก่ตัว ความเห็นแก่ตัวจึงทำลายทั้งตัวเองและทำลายทั้งผู้อื่น มันก็เป็นสิ่งที่พระศาสดาทั้งหลายมองเห็นและมุ่งหมายจะกำจัดเสีย

ต้องมองความจริงกันสักข้อหนึ่งว่า พระศาสดาแห่งศาสนา นั้น ๆ ก็ไม่ใช่คนใจร้ายอำมหิต บัญญัติศาสนาขึ้นก็ด้วยความรัก ความเมตตากรุณาเอ็นดูต่อมหาชน ที่อยู่ในแวดวงของการชักนำ ของตน ๆ รักมหาชน, บัญญัติคำสอนขึ้นมาเพื่อจะแก้ปัญหาของ มหาชนเหล่านั้น มันก็ต้องมีส่วนดี เป็นประโยชน์แก่มหาชนที่นั่น ส่วนนั้นในยุคคนนั้น ในถิ่นนั้น เป็นแน่นอน ไม่มีศาสนาใดที่จะผิด โดยส่วนเดียว.

Every Religion Aims At Destroying Selfishness But The Adherents Make Mistakes

Anyhow I still wish to affirm that in every religion, the founder aimed at the destruction of selfishness which is the cause of mental defilement and suffering. When selfishness begins to surface in one's mind, one also starts to act or behave in such a way as to bring suffering to one's own self; and the selfishness assumes an outward expansion, engulfing the others, making them suffer too. Selfishness thus harms both one's own self and also the others. This is something which all founders of religions managed to discern and intended to eradicate.

We need to look at one particular fact which suggests that the prophet of a particular religion was not a wicked or cruel person. He regulated his religion out of his love and compassion for his folks who resided within the vicinity of his leadership. The fact that he regulated his particular teachings in order to help solving the problems of the people of that era shows that there must be something good and certainly beneficial to the people of that era and area.

ปัญหามันค่อย ๆ เกิดขึ้น, ค่อย ๆ เกิดขึ้นเมื่อกาลล่วงมานาน หลังจากการดับขันธแห่งศาสนานั้น ๆ แล้ว. สาวกของพระศาสนานั้น ๆ ค่อยเพิ่มเติมอะไรเข้าไปบ้าง บิดผันอะไรเสียบ้าง, ไปเพิ่มเติมสิ่งที่เป็นเปลือก เนื้อนอก มะเร็งร้าย ให้แก่ศาสนาของตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างอื่น โดยไม่มองเห็นว่านี่จะเป็นการทำให้ศาสนาเลอะเลือนไป ; ศาสนาทั้งหลายจึงถูกพอกหุ้มด้วยของใหม่, ไม่ยกเว้นแม้แต่พระพุทธศาสนาอันเป็นที่รักยิ่งของเรา.

ดังนั้นจึงมีพระพุทธศาสนาส่วนที่เป็นหัวใจแท้ ๆ ; เหมือนกับน้ำอันบริสุทธิ์ แล้วก็มีของหุ้ม เปลือกนอกที่เติมเข้าไป สีสัน วรรณะต่าง ๆ ตามสถานการณ์ที่มันเกิดขึ้น หรือมันบังคับ, หรือมีเหตุปัจจัยภายนอกเข้ามาบังคับ, โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สมัยนี้มีอำนาจวัตถุนิยมครองโลก พุทธศาสนาก็ดีขึ้นเพื่อจะต่อสู้, มันก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขในภายนอกบ้างเป็นธรรมดา, มันก็น่าเห็นใจ ว่าผู้ที่จะแก้ไขนั้นก็ทำไปด้วยความหวังดี, ไม่มีใครหวังร้ายที่จะทำลาย ; แต่แล้วมันก็บิดผันให้ศาสนาเดิมแท้นั้นเปลี่ยนไป เปลี่ยนไป จนเสียรูปจนเป็นอย่างอื่นไป.

Problems in religions began to arise slowly, bit by bit, after the decease of their prophets or founders. The followers of those religious founders or prophets slowly added their own teachings or religious concepts to the original teachings. Most regrettably what had been added often turned out to be either trivial matters or some perilous ‘cancerous tumor’ and the addition was done without the realization that it would muddle or event distort their own religion. So all the existing religions in the world are now clad with new things, not excepting even Buddhism.

Therefore there is that part or kind of Buddhism which is the heart or core of Buddha’s teaching, like the pure water from some uncontaminated sources, and there is the Buddhism that is “wrapped up” with an outer cover and external colorful rites and rituals which have been forced upon it in the course of time. Sometimes the external factors have somehow penetrated into Buddhism to force it to change, especially in this present age when the power and influence of materialism rules the world, Buddhism has to struggle to meet its challenges. Thus there is bound to be some changes made externally which is something quite common. It is understandable that

ข้อนี้ขอย้ำ ขอยืนยันไว้อีกครั้งหนึ่งว่า การที่พุทธศาสนา
หมดไปจากอินเดีย สูญสิ้นไปจากอินเดียนั้น อย่าไปโทษพวก
อิสลามหรือพวกอะไรเลย, จงโทษพวกพุทธ, เจ้าหน้าที่ของพุทธ
ศาสนาในยุคนั้น ๆ ในถิ่นนั้น ๆ สอนผิด, สอนผิดจากหลักเดิมแท้
ของพุทธศาสนาไปที่ละน้อยทีละน้อย จนกลายเป็นศาสนาอื่น,
กลายเป็นศาสนาอื่นดูไปเสียอีก ; ส่วนที่เป็นของจริง ของแท้
เรื่องอนัตตา เรื่องสุญญตา ตถตา ยกเลิกไป. มันก็มาเหลือแต่
เรื่องศีลธรรมธรรมดา ก็กลายเป็นฮินดู, หรือมันก็เป็นไปตามเรื่อง
ที่แวดล้อมอยู่ คือมหาชนเหล่านั้นเขาจะรอดได้โดยวิธีใด เขาก็เอา
โดยวิธีนั้น.

people who initiate the changes do it with good will. No one bears the sinister hope of destroying the religion, but the changes have pressured the original religion to change and keep changing till it loses its original form and becomes something else.

Allow me to emphasize on this point. Let it be reaffirmed that Buddhism's disappearance or extinction in India was not entirely the faults of the invading Muslims. Do not blame them. The fault lies with those Buddhist authorities in concern during the Buddhist era who taught the wrong things till the religion became deviated from the original teachings of the Buddha and finally it became just another religion; as for that part of Buddhism which formed the true teaching such as the discourse about 'anatta', 'suññata' and 'tathāta' were all given up. What remained was just the ordinary teaching of morality. Buddhism had been turned into Hinduism or whatever beliefs prevailing among the Indian people of that time who would turn to popular belief to ensure their own survival. Thus Buddhism was abandoned in favour of Hinduism .

นี่เกิดจากการสอนพุทธศาสนาผิดไปจากเดิม, ผิดไปจากเดิม แล้วก็ไปคล้ายศาสนาฮินดู ซึ่งก็เป็นศาสนาพื้นบ้านมากขึ้นทุกที มันก็หมดไปจากอินเดีย เพราะสอนศาสนาของตัวผิด จนกลายเป็นศาสนาอื่นไป, แล้วจะไปโทษ ไปหาความว่า ศาสนาอิสลามรุกรานทำลายล้าง เป็นต้น มันเป็นเรื่องหลับตาพูดเสียมากกว่า, มองไม่เห็นว่ามันเป็นการทำผิดของเจ้าหน้าที่ทางศาสนา ผู้สอนศาสนาในที่นั้น ในยุคนั้น ในเวลานั้น สอนผิดจนละลายหายสูญไปในศาสนาฮินดู เหลืออยู่แต่ศาสนาฮินดู ซึ่งมีหลักการเป็นพื้นฐานทั่วไปในประเทศอินเดีย ; นี่เนื่องออกเปลือกหุ้มของศาสนา มันเกิดขึ้นด้วยอาการอย่างนี้ แม้ในประเทศไทยของเรามันก็ต้องมีอะไรเปลี่ยนแปลงไปตามที่มันมีเหตุปัจจัยภายนอกแวดล้อม ; วงการที่ทรงอำนาจ ก็อาจจะเปลี่ยนแปลงให้เกิดความปนเป กันอย่างนี้ก็ได้.

So, we could see clearly that the extinction of Buddhism in India not long after the Buddha's decease originated from the fault of those who did not teach the true principles of the religion to the masses; nevertheless, there is a tendency to blame the invading Muslims. That would be more of a blind talking than speaking the truth. In the Ayutthia period of Thailand, the Burmese attacked Thailand with all their ferocity, burned many Buddhist temples and destroyed the capital city of Ayutthia, yet Buddhism survives in Thailand to this day because the Thai Buddhists persevere to preserve the original teaching of the Buddha.

People who blame the Muslim invaders could not discern the fact that it was the fault of those Buddhists in authority who did not teach the right things. They deviated so much from mainstream Buddhism that eventually the religion simply melted down and disappeared into Hinduism whose principles or teaching now become the general base for the way of life of the vast majority of the Indian people. The wrong teaching about Buddhism is the 'tumor' and unhealthy outer skin that wraps around Buddhism; even in our Buddhist Thailand, there must be some changes spurred on by

สังเกตเห็นได้ว่า ผู้ครองเมืองในยุคโบราณ แม้ในสมัย
ศรีวิชัยพันกว่าปีมานี้ วัดที่กล่าวถึงขนาดนั้นแล้ว จะต้องมีโบสถ์
ของศาสนาพราหมณ์อยู่ด้วยโบสถ์หนึ่งเสมอไป, แล้วส่วนมากก็อยู่
ทางทิศตะวันออกของวัดนั้น ; วัดพระธาตุก็มีโบสถ์พราหมณ์อยู่
ทางทิศตะวันออก, วัดไชยาราม คือวัดศาลาเก่า ก็มีโบสถ์พราหมณ์
อยู่ทางทิศตะวันออก, วัดอิฐทางทุ่งโนน ก็มีโบสถ์พราหมณ์อยู่ทาง
ทิศตะวันออก, แต่ละวัด ๆ ก็มีโบสถ์ของฮินดูอยู่ทางทิศตะวันออก
หรือจะทิศใดก็ตามใจ, เรียกได้ว่ามันมีคู่กัน นี้คล้าย ๆ กับว่ามัน
เป็นลัทธิที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ๆ สำหรับผู้หญิง ; นี้ขอภัยที่
ต้องใช้คำอย่างนี้ หมายถึงว่าผู้ที่ยังอ่อนด้วยปัญญา, มีปัญญาอ่อน
จะต้องศึกษากันง่าย ๆ อ่อนวอนพระเจ้า, อ่อนวอนนุชาพระเจ้า
ง่าย ๆ เข้าใจง่าย ๆ พอใจกันก่อน, แล้วจึงเข้ามาถึงในวัดที่เป็น
ส่วนของพุทธศาสนา มีธรรมะที่ลึกลงไป ลึกลงไป แล้วมันก็
ค่อย ๆ สูงขึ้นไป มันก็ค่อย ๆ ละมาตามลำดับ. คงจะเป็นผู้มี
อำนาจต้องการให้เกิดความง่ายตาย ในการที่จะทำให้ประชาชนมี
ศีลธรรมเท่านั้นแหละ จึงได้มีลัทธิอย่างนี้ผนวกเอาไว้.

some external factors, adulterating Buddhism in this country. The organization that has the power may have made some changes to create some confusion. This could be a possibility for even more complication too.

Do notice that those who ruled in the ancient days, even during the Srivijayan period which was over a thousand years ago, when they built Buddhist temples, they would build a Brahmin temple within the compound where Buddhist temple buildings stood. Usually the Brahmin temple would be erected to the east of the main Buddhist temple building. Wat Phra Dhatu has a Brahmin temple on the eastern side of its compound; Wat Chaiyaram or Wat Sala Kou, has one erected to the east as well and Wat Id has a Brahmin temple built to the east of the main Buddhist temple or any other directions as favoured by those in power. It could be said that both the Buddhist and Brahmin temples existed in pairs. It seemed as though the erection of the Brahmin temple was meant for children and women who were considered as still weak in wisdom and must seek to worship the Brahmin Gods to plead for 'favour' or help, or solution in times of suffering. It would give them some satisfaction. By the times their wisdom enhanced, they would then enter the Buddhist

temple where they could listen to Dhamma preaching which helps to lift them above the attachment to Brahmin rites and rituals. It could have been the good intention of those in power during those days to make things easier in the attempt to instill a sense of morality among the people they ruled, and that explained why they supplemented such a practice.

ในพระพุทธศาสนายังมีเรื่องเพิ่มปมอยู่มาก

เดี๋ยวนี้ก็ยังเห็นได้ชัดว่า ในพุทธศาสนาของเรา มีเรื่องของไม่ใช่พุทธเข้ามารวมอยู่มาก ; แต่อย่าไปออกชื่อเลย มันกระทบกระเทือน, สรุปลงความได้ว่า มันมีไสยศาสตร์, ศาสตร์ของคนลับเข้ามาปนอยู่ในศาสตร์ของคนดีไม่น้อย. นี่ก็เป็นหน้าที่ของเราที่จะระมัดระวังเอาเอง, ระมัดระวังให้ดี แล้วก็ไม่ต้องเกิดการกระทบกระทั่งกัน. ถ้าในวัดนี้มี ๒ โบสถ์ โบสถ์พราหมณ์เอาไว้สำหรับชั้นต้น สำหรับชั้นเตรียม, โบสถ์พุทธก็มีสำหรับชั้นประถมนั้น มัชฌิมอะไรต่อไป สำหรับพุทธบริษัท ทั้งที่พระราชามหากษัตริย์นั้น ๆ ถือพุทธศาสนา ก็คงจะได้ยอมให้มีโบสถ์พราหมณ์ฮินดูอยู่ในวัดของพุทธศาสนา. การขุดค้นโบราณสถานสมัยศรีวิชัย วัดแก้วที่ไชยานี้พบศิวิลิ่งค์ตั้งหลายดุ้น ; ต้องใช้คำว่าหลายดุ้น ศิวิลิ่งค์อยู่ในพระเจดีย์ รวมกันอยู่กับพระพุทธรูป ผังดินลิกอยู่เป็นร้อย ๆ ปี เป็นพัน ๆ ปี มันไปพบในที่แห่งเดียวกัน ศิวิลิ่งค์เข้าไปอยู่ในโบสถ์ของพุทธได้โดยง่าย เพราะว่าถ้าถึ้นนั้นมันมีคนประชาชนที่ถือลัทธิ

The Existence Of An Abundance Of Additional Matters Mixed Up In Buddhism

Nowadays it can be quite obviously perceived that a lot of things which are not really belonging to Buddhism have been mixed up with the religion; let us not pinpoint by the names for it may unnecessarily affect some people. However, it may be concluded that there is the practice of superstitions prevailing widely in our society. Superstition is the science of those who are still asleep who come to mingle in the science of those who are awakened. Thus it is our duty to be careful not to affect anybody. If there were to be two major temple buildings (known as 'bod' in Thai), one Brahmin and another Buddhist, let the Brahmin one be used for elementary purposes while the Buddhist 'bod' be used for higher level of Buddhist activities of Buddhist adherents. In Thailand members of the royal family are Buddhists but they are very fair and righteous with regard to other faiths. During the old days, the monarchs had been very generous

อย่างนั้น เป็นชาวบ้านเป็นประชาชนส่วนใหญ่ มันก็ย่อมต้องการที่จะให้มี. ทีนี้ผู้ปกครอง ผู้มีอำนาจผู้ปกครองก็ยินดีย่อมให้มี มันก็เลยไปไหว้พร้อม ๆ กันไป ; ใครชอบใจอย่างไรก็เลือกไหว้. นี่เป็นความปนเป เกิดขึ้นโดยความจำเป็นบังคับ โดยวงการที่ทรงอำนาจมองเห็นประโยชน์อย่างนั้น.

ฉะนั้น ขอให้เรารู้จักแยก, แบ่งแยกและรู้จักประสานกลมกลืนกันไป อย่าต้องทะเลาะวิวาทกันด้วยเรื่องนี้เลย. ศาสนาพุทธก็ทำลายความเห็นแก่ตัว, ศาสนาคริสต์ก็ทำลายความเห็นแก่ตัว, ศาสนาอิสลามก็ทำลายความเห็นแก่ตัว ในส่วนนั้นมันเหมือนกัน ; ส่วนเปลือกนอกนั้นก็อย่าไปพูดถึงกันได้ มันมีวิธีการที่ต่างกัน, ขอแต่ให้ได้ผลเป็นการทำลายความเห็นแก่ตนด้วยกันทั้งนั้น จะเกิดความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนา ; นี่มันก็เป็นผลดีแก่ประชาชน.

ศาสนาถูกบิดผันเพิ่มเติม ผนวกให้มีส่วนที่มีใช่หลักเดิมแท้ของศาสนานั้น เข้ามาด้วยกันทุกศาสนา, ต้องพูดว่าทุกศาสนา. หรือว่าจะสาวกชั้นหลัง ๆ มาเห็นแก่ประโยชน์ทางวัตถุ ก็ยิ่งเพิ่มเติม แก่ไข บัญญัติอะไรขึ้นมา จนถึงกับว่าเป็นการทำลายศาสนา

and tolerant in allowing the building of Brahmin temples within the compound of Thai Buddhist monasteries. The digging at the ancient site of Srivijaya period at Wat Keow, Chaiya district of Surat Thani province led to the discovery of many 'sivalingka' or lingams – the Hindu phallic symbol of creative power, together with the statue of the Buddha, all buried deeply in the ground for hundreds of years. They were all buried in the same place. That the Hindu lingams were found together with the statue of the Buddha in Buddhist temples was probably because there were a large majority of the general populace adhering to Hinduism, therefore they wanted to have the lingams—the Hindu symbol of creative power, to be buried together with the statue of the Buddha. As for people with power or members of the ruling class never objected to such dual practices of the Thai Buddhists. The intermixing of religions was thus born out of necessity. The governing authority saw the benefit of such a harmonious existence of faiths.

Therefore, may we all know how to distinguish, separate, relate and harmonize our differences in this matter of faiths please do not quarrel over religions. Buddhism aims to destroy selfishness. So do Christianity

อื่นนั้นได้บุญ อย่างนี้ไปเสียก็ได้, การดูดซึม ดูดซับเอาศาสนิกของศาสนาอื่นมาสู่ศาสนานี้เป็นการดี. นี่เป็นขบถต่อพระเป็นเจ้าของตนเอง พระเป็นเจ้าของตนเองไม่ได้ต้องการอย่างนั้น ; ลูกศิษย์ทำดีเกินไป จึงเกิดระบบคำสอนที่ว่า ดึง ดูด ล้าง แยกซึ่งเอาศาสนิกของศาสนาอื่นมาสู่ศาสนาของตน นั่นแหละเป็นความพอใจของพระเจ้า ; นี้โกหกชัด ๆ ไม่มีพระเจ้ายี่ไหนต้องการกันอย่างนั้น. ฉะนั้น ขอให้เรารู้จักแยกว่า อะไรเป็นแก่นแท้, อะไรเป็นเปลือกนอก, แล้วก็อย่าไปยอมรับการกระทำของสาวกชั้นหลังที่เห็นแก่ประโยชน์มากขึ้นทุกที, มีความบริสุทธิ์ใจน้อยลงทุกที ก็บิดผันศาสนาของตน จนกลายเป็นเกือบจะตรงกันข้ามกับความหมายเดิม.

and Islam as well as Hinduism and other religions. Thus pay no heed to the superficial “ outer covering” of religions. Make no fuss about it. The way of doing things may be different, but the fruit to be plucked will be the same just like the ways toward the realization of religious teaching may differ, but the goal – the ultimate truth-is the same. This principle helps to create mutual understanding between religions, and it is good for the world.

It has been noticed that a lot of false and unrelated issues or materials have been added to every religion till it practically becomes distorted. It happens to every religion, I must say; or it could be that the later generations of religious followers think only of their own personal benefit, so they do not hesitate to add, amend or regulate whatever they see fit as of benefit to them, to the extent of even claiming that destroying other religions would entail much merit and to draw in religious adherents of other faiths into their own religion would be a good thing to do . This is outright rebellion to one’s own God. Their God would not want them to act in that way . To say and affirm that God would approve of such an uncivil act amounts to obvious lying . No God in this universe

would want it to happen. Therefore let us all learn to distinguish what the real core of religion actually is and what make up the outer covering. Do not accept blindly the actions of latter day 's misguided followers who increasingly care more for their own personal benefit while at the same time possess less and less sincerity or purity of heart, and thus 'twist' their own religion until it becomes something almost the reverse of the original of the religion.

ศาสนาเปลี่ยนแปลงไปต้องช่วยกันแก้ไข

ที่นี้ก็มาดูต่อไปถึงข้อที่ว่า ศาสนาจะเปลี่ยนแปลงได้มากนั้นก็เพราะว่า มันมีอำนาจ วงการที่มีอำนาจเข้ามาครอบงำ ; เช่น เรื่องทางการเมือง วงการที่มีอำนาจเข้ามาครอบงำศาสนา ต้องการจะใช้ศาสนาหรือกิจกรรมทางศาสนา เป็นเครื่องมือของการเมือง เช่น ในการหาเมืองขึ้น. ในยุคสมัยที่มีการล่าเมืองขึ้นนั้นแหละ ศาสนาได้ถูกใช้ให้เป็นเครื่องมือในการล่าเมืองขึ้น อย่างสำเร็จประโยชน์ด้วย. นี่เขาเรียกว่าถ้าศาสนาถึงขนาดนี้แล้ว มันก็เปลี่ยนไปมาก, เป็นศาสนาเนืองอก, ศาสนาที่อยู่ใต้อิทธิพลของการเมือง. เราอย่าไปยึดมั่นถือมั่นว่า นั่นเป็นศาสนาอันถูกต้องของเขา ; จะต้องเห็นอกเห็นใจว่า เขาก็ถูกกระทำอย่างนั้น มีความจำเป็นอย่างนั้น. เราก็ควรจะช่วยเหลือเขาอยู่ร่ำไป, ให้อภัยแก่เขา มาพูดจากันใหม่ ตกลงกันใหม่ว่าจะเอากันอย่างนี้ อย่างนี้ คือช่วยกันทำลายความเห็นแก่ตัวของคนในโลก.

When Religion Changer(For The Worst) We Must Help To Set It Right

Let us now take a look at the issue of a changing religion. Religion can change considerably because people with power can always step in to exert control over it, such as people from the political sphere of influence. Unscrupulous politicians may want to use religion as a political tool to achieve their goal, just as in the colonial days when religion was part of the excuse for colonial expansion and considerable success had been accomplished, odd though it might seem. If religion had been exploited to this extent, we must admit that it has changed a lot indeed. It has become tumorous for it has come under the influence of politics. When it has been designated to such a fate as having been turned into a political tool, we should not be clinging to the notion that it is just the right kind of religion for them. They are quite right in doing so. It is necessary for them. I can understand.” What we ought to do is to help them persistently, forgive them and renew talking as well as trying to reach new decision as to what ought to be done. In short we have to help destroying the selfishness of people in this world.

ทุกศาสนาจะมาจับมือกันเป็นสหกรณ์ ช่วยกันคนละไม้คนละมือ เพื่อทำลายล้างความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ในโลกนี้ให้หมดไป งานสหกรณ์อันยิ่งใหญ่ ทำขึ้นเพื่อช่วยโลกอย่างนี้ นั่นจะตรงกับ ความหมายของพระเจ้าที่แท้จริง, เพราะถ้าพระเจ้ายิ่งเป็นพระเจ้าที่แท้จริงต้องมีความหวังดีต่อสัตว์โลก, ฉะนั้น สิ่งที่จะเป็นความสุขสวัสดิแก่สัตว์โลกนั้นแหละ จะเป็นทีพอใจของพระเป็นเจ้าที่แท้จริง ถ้าพระเป็นเจ้าต้องการเห็นความทุกข์ยากลำบากในโลก ต้องการจะเห็นความแตกแยกในโลก ต้องการเห็นการต่อสู้กันในระหว่างศาสนาแล้ว นั่นมันเป็นพระเจ้าเก๊ พระเจ้าปลอม ซึ่งจะมียูมิได้, ซึ่งจะต้องค่อย ๆ ทำลายตัวเองไป. พระเจ้าที่แท้จริงต้องมีเจตนารมณ์ในการช่วยโลกให้อยู่เป็นสุข ทั้งส่วนตัวบุคคล และส่วนสังคม.

นี่เราจะต้องให้อภัยกัน ว่าไม่มีศาสนาไหนผิดโดยประการ ทั้งปวง ; แต่แล้วมันก็ต้องมีการแตกต่างกันบ้าง เพราะมีสิ่งที่เป็นเหตุปัจจัยอันรุนแรงมีอำนาจนั้น มันเข้ามาแวดล้อม เข้ามาบังคับ เข้ามาผสม เข้ามาปลอมปน.

Every religion should come to 'hold hands' to form a cooperative, each giving a helping hand to help eliminating all the selfishness of humankind so that it dies out in this world. We need the collective effort of a cooperative to help the world. The work of a cooperative is enormous. It is meant for helping the world. Its purpose is in direct correspondence to the real and actual definition of a 'true God' because if God were to be a true God, He must have wished all living beings well. Therefore, things which are to become the happiness and well being of all living beings on earth will meet the satisfaction of the real God. If God wants to see suffering and hardship prevailing in the world, or disunity and conflicts and struggles between religions, then he is a false God, a pseudo – God who simply cannot exist because he will not last long as he will gradually destroy his own self being not a genuine God. A real God must have the divine will of helping to make this world a happy place for individual human beings and society as a whole.

We must forgive the short-coming of religions for one cannot deny that religions do have short-coming of their own; but no religion is wrong in or by all respects. There are differences among religions. Even within the same religion, differences abound because many powerful external factors have slipped in to encompass, control and finally become closely interwoven with the original religious teaching.

อย่างประเทศธิเบตอย่างนี้ พุทธศาสนาเข้าไปในประเทศ
ธิเบต มันจำเป็นที่จะต้องผสมกันเข้าไปกับศาสนาเดิมของธิเบต ที่
เรียกกันว่า บอนปะ มันเป็นไสยศาสตร์ถือผีสางอะไรเต็มที เป็น
ศาสนาเดิมของธิเบต ; ดังนั้น พุทธศาสนาเข้าไปในธิเบต ต้องไป
ผสมกัน ก็เลยเกิดปัญหา. ในพิธีทางพุทธศาสนาก็มีวิธีการอย่าง
ไสยศาสตร์ ; อย่างเช่นบวงสรวงภูตผีปีศาจอย่างนี้ก็มี. นี่ต้องให้
อภัย ต้องเห็นใจว่าเป็นธรรมดาที่มันจะต้องเป็นอย่างนั้น ; เช่น
เดียวกับที่เราจะต้องให้อภัยแก่บุคคลแต่ละคน, ในส่วนบุคคลนี้ ถ้า
เขามีความเข้าใจผิด หรือมีความจำเป็นอะไรบางอย่าง ที่ต้องทำ
ให้เขามีอะไร ๆ ที่ผิดแปลกไปจากเราบ้าง ก็ค่อยให้อภัยเขา, แล้ว
ก็ค่อย ๆ ชักจูงเกลี้ยกล่อมตักเตือนเขา หมุนมาสู่แนวทางที่ถูกต้อง;
นี่เป็นการร่วมมือชักจูงกันให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ร่วมมือ
กันเพื่อสันติสุขของมนุษย์.

Take the example of Tibet. When Buddhism reached Tibet, it was necessary for it to get intermixed with the original religion of the Tibetans called 'Bonpa'. It was a superstitious faith relating to spirits or ghosts. The main point is Buddhism would not find a place in Tibet if the Tibetans were required to follow the Buddhist way strictly. So rigidity was removed and the Tibetans harmonized Buddhism with their original religious beliefs. In their Buddhist ritualistic practices, the Tibetans also perform their own original superstitious rites and rituals such as propitiating their spirits with sacrifices. Buddhists need to forgive such un-Buddhist practices. It is normal that such a traditional practice exists. One cannot expect the Tibetans to 'kill' all their traditional and original cultural beliefs and practices just because of Buddhism. After all, rigidity is not too much of a virtue. Similarly, we need to forgive every individual for his misunderstanding, mistakes or for his necessity in being different from us in certain respects, and slowly we can persuade him, soothe him and advise him till he is able to turn around and get into the right path of thoughts. This is a cooperation which leads to mutual understanding and peace of humankind.

แนวทางที่จะร่วมมือกันได้

ทีนี้ก็จะพูดถึงหนทางที่จะทำให้ร่วมมือกันได้ คือ จะแก้ไขปัญหานี้ได้ หนทางก็มีอยู่ ด้วยการทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นหัวข้อแห่งปณิธานข้อนี้ว่า การทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน พยายามพูดจากร่วมกัน ; แม้ว่าขณะนี้เราจะรบกันอนอยู่ ก็ต้องแลกความเข้าใจธรรมะซึ่งกันและกัน, เคยเขียนบทความขึ้นมาเรื่องหนึ่ง ให้ชื่อว่า “รบกันอนกลาง แลกธรรมะกันกลาง” ถ้าว่าในโลกปัจจุบันนี้ รบกันอนไปกลาง แล้วก็มีการแลกธรรมะอันแท้จริงกันไปกลาง ก็จะแก้ไขความเข้าใจผิดนั้นได้เร็วขึ้น, จะเล็กรบกันอนได้ง่ายขึ้น, แต่เดี๋ยวนี้วัฒนธรรมที่เขาแลกเปลี่ยนกัน, มันกลายเป็นเรื่องส่งเสริมกิเลสไปเสีย มันไม่ใช่ธรรมะ. นำสงสารที่ว่า วัฒนธรรมแลกเปลี่ยนระหว่างชาตินั้น คือระบบบัลเล่ย์ ที่ทำทางแปลก ๆ ประหลาดออกไป จนเหมือนกับคล้ายผีบ้า, เดินรำเหมือนกับผีต้องเป็นผีที่บ้าเสียอีก ไม่ใช่ศีลธรรมตา. นั่นแหละเป็นวัฒนธรรมที่เขาเอามาแลกเปลี่ยนกัน คือระบบบัลเล่ย์, ไม่มีความพยายามที่จะ

The Way To Make It Possible To Cooperate

There are ways to make cooperation possible. Firstly we have to promote some mutual understanding between religions-which is the topic and substance of my second wish. Even if we happen to be at war, we still must exchange the understanding of Dhamma between each other. I had once written an article with the title “Fighting For The Time Being And Meanwhile Exchanging Dhamma”. If it so happens that in the present world there is for the time being a fighting going on somewhere, and meanwhile is also an exchanging of words of Dhamma (on moral or ethical considerations) it would help to accelerate the straightening up of misunderstanding, and that would make it easier to halt fighting. However in this modern era, the cultures which are being exchanged between nations have become matters of worldly pleasures and mental defilements. They are not Dhamma – or matters of moral values. As such, it is not conducive to the mutual understanding between religions.

แลกเปลี่ยนธรรมะด้วยความเข้าใจอันถูกต้อง เอามาเป็นวัฒนธรรมสำหรับเปลี่ยนกัน. เมื่อเป็นดังนี้ โลกนี้มันก็เลวลง, มนุษย์ก็เลวลง ก็ตกเป็นเหยื่อของกิเลสมากขึ้น ; มันไม่มีทางจะทำความเข้าใจกันได้ ถ้ามันแต่เพิ่มหรืออยู่กับด้วยวัฒนธรรมที่ส่งเสริมกิเลส.

มันจะต้องทำความเข้าใจกันเสียใหม่ให้ถูกต้อง ว่าสิ่งอะไรที่มันจะช่วยโลกได้ ช่วยมนุษย์ได้ : เรามีคำตอบในพุทธศาสนาของเรา ซึ่งจะตอบด้วยเสียงอันดังลั่นก้องโลกไปเลยว่า สัมมาทิฏฐิโวย, เราจะต้องแลกเปลี่ยนสิ่งที่เรียกว่าสัมมาทิฏฐิแก่กันและกัน ความรู้ความเข้าใจอันถูกต้องว่า อะไรเป็นความทุกข์, อะไรเป็นเหตุให้เกิดทุกข์, อะไรเป็นความไม่มีทุกข์โดยแท้จริง, อะไรเป็นหนทางให้ถึงความไม่มีทุกข์โดยแท้จริง ; นี้ถ้าเรามาสนใจกันแต่อย่างนี้ มันก็เกิดสัมมาทิฏฐิเพิ่มขึ้น ๆ.

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า มนุษย์ทุกคนในโลก จะประกาศตัวว่า ถึงศาสนาไหน เป็นชาติอะไร มันก็มีกิเลสเหมือนกัน, และมีความทุกข์เหมือนกัน ; ไม่ต้องเชื่อพุทธศาสนาก็ได้. แต่ขอให้มองเข้าไปในตัวเอง ให้เห็นความทุกข์, และเห็นเหตุให้เกิดความทุกข์คือกิเลส, แล้วมันก็จะพบเองว่า ความไม่มีกิเลส นั่นแหละ

Human beings become victims of their own cravings and desires.

We have answers or solutions in Buddhism for solving all kinds of problems. I would very much like to reply in a ‘thundering’ voice that the path to mutual understanding lies in “Sammā -ditthi’ or the Right View. We have to exchange right views (Sammā -ditthi) between us. We need to know rightly as to what suffering actually is, what the causes of suffering are, what it really is like to have no suffering and what the path leading to no suffering actually is. If we were to take interest in these matters concerning suffering in a serious way, we would surely have the chance to develop and nurture the right view.

As already mentioned, no matter which religion or what nationality every human being on earth declared himself (or herself) to belong to, the craving or desire is common to everyone, and each and everybody is the same in that everyone has suffering of his or her own. You need not believe in Buddhism , all you have to do is to look into your own self till you are able to discern your own suffering in its true nature and also the causes

คือความไม่มีทุกข์, แล้วก็จะพบหนทาง หนทางถูกต้องว่าทำ
อย่างนั้นจึงจะไม่มีกิเลส ; เมื่อไม่มีกิเลส ก็ไม่มีความทุกข์, นี่คือ
สัมมาทิฏฐิ.

แต่เดี๋ยวนี้มันไม่มีใครเป็นเจ้าของโลกที่จะจัดโลกได้อย่างนั้น
อย่างนี้ มันแย่งชิงกันจัดโลก, แย่งชิงกันเป็นเจ้าของโลกที่จะครอง
โลกนี้ จนแบ่งเป็นฝ่ายขวา ฝ่ายซ้าย ; อย่าออกไปซื้อ, ก็เห็นๆ
กันอยู่ว่าสงครามนี้มันทำแก่กันและกัน แบ่งเป็นฝักเป็นฝ่ายกันเพื่อ
จะครองโลก, ทำคนเดียวไม่ได้ ต้องหาพรรคพวกมาร่วมมือกัน
สำหรับจะครองโลก, แล้วก็จะค่อยแบ่งกันทีหลังก็ได้. คิดไปเสียแต่
ในทางที่จะครองโลก ตามวิสัยแห่งวัตถุนิยม, คือ ถือเอาความสุข
สนุกสนานเพลิดเพลินเอร็ดอร่อยทางวัตถุเป็นหลัก จึงต้องมี
กฎเกณฑ์อะไร ๆ ที่จะบัญญัติความจริง หรือบันทึกประวัติศาสตร์
หรืออะไรก็ได้โดยเอาวัตถุเป็นหลักทั้งนั้นเลย, รวมกันเข้าแล้วก็
เป็นวัตถุนิยมที่สมบูรณ์, มีความเื่องอย่างสมบูรณ์ คือติดในรสของวัตถุ
แล้วก็ใช้กฎเกณฑ์ของความจริงอาศัยหลักทางวัตถุ. รวมกันแล้ว
เป็นวัตถุนิยม, วัตถุนิยมกำลังครองโลก มันก็เป็นการยากลำบาก
แก่มนุษย์. มนุษย์ผู้ไม่มีสัมมาทิฏฐิผู้เื่องเวลา ไม่รู้จะเดินทางไป
ทิศทางไหน ; ถ้าไปฝ่ายซ้ายก็เป็นพวกซ้าย ถ้าไปฝ่ายขวาก็เป็น

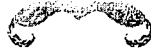
of the suffering; in the end you will discover that to have no craving or desire is to have no suffering. Apart from that you will also discover the right way to attain a mental state devoid of any mental defilement. When there is no mental defilement, there is no suffering ; this is the right view or “Sammā -ditthi”

However nowadays there is no one to be the ‘owner’ or ‘master’ of the world who is to ‘arrange’ the world in this or that way. In reality there has always been a sort of competition to be the ‘master’ of the world in order to ‘rule’ over it and the result is that the world has been divided into ‘leftist’ and ‘rightist’. Do not name names. There is no need to do so as what lies in front of us reveals the actual state of affairs. Wars had been fought, (both hot and cold) and nations are divided and take sides. One cannot go it alone, partners are needed and partners are found. Fight first and divide the gains later. The mind is obsessed with the thoughts of ‘ruling’ the world, having been following the trend of materialism. It regards sensual pleasures to be derived from materials as matters of principal significance. Consequently this led to the drafting of many rules, regulations and laws which help to promote a perfect materialism; and this is

พวกขวา, จะเดินอยู่ตรงกลางก็เดินไม่ถูก มันเดินไม่ถูกนี่. มันจะต้องล้มมาทีปฏิฐิ เดินอยู่ตรงกลางให้มันถูก เพราะถูกกับความจริงของธรรมชาติ. พระบาลีที่ว่า สมมาทีปฏิฐิสมาทานา สพุพฺพึ ทุกฺขํ อุปฺจจคฺคํ ; นี้ถูกต้องกับเหตุการณ์ของโลกอย่างยิ่ง ยิ่งกว่าถูกต้อง ถูกต้องยิ่งกว่าถูกต้อง ความทุกข์หรือปัญหาใด ๆ ในโลกทั้งหมด ทั้งสิ้นนั้น จะแก้ไขก้าวล่วงไปเสียได้ด้วยการมีสมมาทีปฏิฐิ.

perfect foolishness for it is in fact, a form of addiction-addicted to the 'taste' of material things. Materialism is now reigning the world. It makes life even more competitive and difficult for humankind. We have lost ourselves in the world of materialism. People who lack right view or 'Sammā -ditthi' or who are foolish, simply do not know which direction to go. If they were to go to the left, they would be called leftists; if they lean to the right, they become rightists. The most regrettable thing is they do not know how to walk the Middle Path. They need this 'Sammā -ditthi' or Right View in order to tread the Middle Path. All sufferings and problems can be solved through right view—a fact to be found in the Pali Canon.

ศึกษาคำ “สมาทาน” กับ “อุปาทาน” ให้เข้าใจ

เอ้อ ตรงนี้ก็ถือโอกาสพูดเสียด้วยว่า เรามีความผิดพลาดกันอยู่อย่างหนึ่ง คือ เกี่ยวกับคำว่ายึดมั่นถือมั่น, ในที่นี้พระบาลีมีว่า สัมมาทิฏฐิสมาทานา, คือ สมาทาน เพราะการสมาทาน สัมมาทิฏฐิ. พระบาลีไม่ได้ใช้คำว่า สัมมาทิฏฐิอุปาทานา ; มีคำว่าสัมมาทิฏฐิ สมาทานา. คำว่า สมาทาน กับคำว่า อุปาทาน นี้ต่างกันลิบ, เรามีการปฏิบัติในเรื่องนี้ผิดกันอยู่โดยมาก มากจนอย่างน่าตกใจ คือทำด้วยอุปาทาน. ท่านทั้งหลายถือศีลด้วยอุปาทาน ไม่ได้ถือศีลอย่างสมาทาน แม้จะใช้คำว่า สมาทาน แต่ท่านก็ไปทำมันด้วยอุปาทาน, ทำอย่างอุปาทาน. ทำบุญ ทำทาน ถือศีล สวดมนต์ภาวนาอะไร ก็ทำอย่างอุปาทาน ยึดมั่นถือมั่นมันเลยกลายเป็นสลัฟпатตปรามาสไปหมดสิ้น, ไม่เหลืออยู่เป็นทาน เป็นศีล เป็นภาวนา อะไรที่ถูกต้อง : ให้ทานก็ด้วยอุปาทาน, รักษาศีลก็ด้วยอุปาทาน, เจริญสมาธิก็ด้วยอุปาทาน, เจริญวิปัสสนาก็ด้วยอุปาทาน, แล้วยังหวังเอามรรค ผล นิพพาน

Learn And Understand The Words 'Samādāna' And 'Upādāma'

The words 'Samādāna' And 'Upādāma' are very different in meaning. Most of us have been quite wrong in our practice in relation to this matter. Most of you would observe the moral precepts with some amount of attachment or 'Upādāma'. Even though the word 'Samādāna' is being used, you still perform it with 'Upādāma' or attachment. In making merits, observing moral precepts, chanting, meditating or whatever task it may be, you do it with a sense of attachment. In other words, you cling to it. Thus, it all becomes a matter of 'Silabbatupādāna'—the clinging to mere rites or rituals. Thus, the making of 'Dhana' or giving of offering, or the observing of moral precepts and the meditating have not been performed with truly right motives or purposes because everything is done with a strong sense of attachment and yet still hoping to attain the path, the fruition and Nibbāna. The efforts will simply collapse and melt into nothingness. It will simply lead to misery. All these activities should be done with

ด้วยอุปาทาน ตามแบบของตน ๆ อีก. อย่างนี้มันเป็นอุปาทาน มันลุ่มละลายหมด มันไปได้เป็นฝักใฝ่ของฝ่ายความทุกข์ไปเสีย ; จะต้องทำด้วยสมาทาน : สมาทาน แปลว่า ถือเอาอย่างดี, อุปาทาน ถือเอาอย่างยึดมั่นถือมั่น, อย่าถือเอาด้วยความยึดมั่นถือมั่น.

เมื่อข้าพเจ้ากล่าวคำนี้ออกไป ก็มีคนคัดค้านและคนด่าว่าไม่ให้ยึดมั่นถือมั่นอะไร แม้แต่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์. นี้ขอยืนยันว่าจริง-จริง, และนี่คือตรงตามพระพุทธประสงค์. พระองค์มีพระพุทธประสงค์ให้เราทำอะไร ๆ แก่พระรัตนตรัย ในลักษณะที่เป็นสมาทาน, ไม่ทรงประสงค์ให้เรากระทำไปในลักษณะที่เป็นอุปาทาน มันจะเป็นลึลพัตตปรามาส โง่เขลาทางมกายผิดความมุ่งหมายไปหมด ; มันจะเป็น สัจจาภินิเวส ฝังตัวเข้าไปอย่างโง่เขลา, ฝังตัวลึกเข้าไปด้วยความยึดมั่นถือมั่นอย่างโง่เขลามันก็วินาศหมด, มันไม่เกิดความถูกต้อง เป็นลัมมาลัมมาขึ้นมาได้ เป็นมิจฉา มิจฉา โดยไม่รู้สีกตัว เป็นมิจฉาอย่างเพลิดเพลิน อย่างสนุกสนาน, ลึกเข้าไปเป็นสัจจาภินิเวส แล้วอวดดีทรากก้าอยู่ที่เดียวว่าของฉันเท่านั้นแหละดี ของฉันเท่านั้นแหละถูก ของแกไม่ดี ของแกผิด ของแกเลวทราม ใช่มิได้, ดูถูกกันและ

‘Samādāna’ which means ‘to take with right or proper motives’ while ‘Upādāna’ means ‘to hold on to with a sense of attachment’. Do not get attached to anything at all.

When I spoke against ‘Upādāna’ or attachment, there were angry protests and vilification against me . People argued how it could be wrong to get attached to, for example, the Buddha, the Dhamma and the Sangha? Allow me to re-affirm that it is true indeed that not to develop attachment is in line with the Buddha’s intention which calls for a total abandoning of ‘Upādāna’ or attachment. He wanted us to perform any activity, especially with regard to the Triple Gems – the Buddha, the Dhamma and the Sangha, with a suitably detached attitude, free from the influence and manipulation of mental defilements so that we will not end up in ‘sacca-nivesa’ or burying ourselves in foolish clinging which would be something absurd and totally out of accord with our original aim, because it would become a matter of ‘micca-ditthi’ of false view. We may not even be conscious of it and get carried away by it with such notions as “only mine is good, only mine (meaning religion) is right, yours is (meaning your religion) not

กัน ในระหว่างเพื่อนบริษัทด้วยกันว่า แก่ผิด แก่เลว, ของฉันเท่านั้นแหละถูกและดี ; นี่มันทำไปด้วยอำนาจของอุปาทาน.

จึงขอรับรองว่า อย่าได้ทำดีด้วยอุปาทาน ซึ่งมันมีมูลมาจาก อวิชชา ; จงทำไปด้วยสมาทาน ซึ่งมีมูลมาจากวิชชา หรือปัญญา หรือโดยเฉพาะก็คือสัมมาทิฏฐิ. สมาทานนี้มันมีความหมายหรือมีน้ำหนักตรงกับคำว่าสังกัปปะ องค์แห่งอริยมรรค.

อริยมรรคองค์แรกก็สัมมาทิฏฐิ เห็นตามที่เป็นจริงว่า อะไรเป็นอย่างไร อะไรเป็นอย่างไร อะไรเป็นอย่างไร ครบถ้วนแล้ว มันก็มีความต้องการที่จะได้สิ่งที่ควรจะได้.

องค์ที่ ๒ นี้เรียกว่า สัมมาสังกัปปะ มันเป็นความต้องการ เป็นความปรารถนาด้วยอำนาจของสติปัญญา ไม่เป็นกิเลสตัณหา, ความต้องการที่จะดับทุกข์, ความต้องการที่จะบรรลุนิพพาน ด้วยสติปัญญานั้น ไม่เป็นกิเลสตัณหา. ถ้ามันโง่เขลา งมงาย ต้องการนิพพานตามทัศนะของตน ๆ อย่างที่สืบ ๆ กันมาอย่างโง่เขลา ; ถ้าอย่างนี้แล้ว ความต้องการนิพพานนั้นก็กลายเป็นกิเลสตัณหาไปได้เหมือนกัน.

good and not right!. Yours is bad and is of no use". So there is this kind of belittling between religious adherents and it arises because of the attachment or 'Upādāna' to each adherent's own false view.

So, even in carrying out a good deed, do not perform it with this sense of attachment in you. The attachment springs from ignorance (avicca). Do it with 'Samādāna' or the right observance which comes from 'vicca' the real knowledge or do it with 'Sammā -ditthi' – the right view. 'Samādāna' has a meaning or carries a weight that is the same as the word 'sankappa' (right thought) in the Noble Eightfold Path.

The first of the Noble Eightfold Path is 'Sammā-ditthi' or right view as seen or derieved from true facts about how things really are in their true nature.

The second of the Noble Eightfold Path is 'Sammā-sainkappa' or the right thought which is a thought based on right wisdom. If it were to be the thought of desiring or wanting something, than it is a desire based on mental defilement. The desire or the intention to extinguish suffering and to attain Nibbāna by the power of wisdom

อย่าสอนกันผิด ๆ และอย่ารับคำสอนผิด ๆ ว่า ถ้ามันเป็น ความอยาก เป็นความต้องการ แล้วจะเป็นกิเลสตัณหาไปเสีย ทั้งนั้น ; นั้นมันหลับตาพูด มันต้องแยกให้ชัดเจนไปว่า ความต้องการนั้นมาจากอวิชชา หรือมาจากวิชชา ; ถ้าความต้องการ นั้นมาจากอวิชชา แน่นนอนเป็นกิเลสตัณหาทั้งนั้นเลย, แต่ถ้าความ ต้องการนั้นมาจากวิชชา มีความรู้อย่างแจ่มแจ้งถูกต้องอยู่ ความ ต้องการนั้นไม่เป็นกิเลส ไม่เป็นตัณหา, จะเรียกว่า สังกัปปา หรือความปรารถนาอันถูกต้อง อะไรก็ได้ แต่ไม่ใช่กิเลสตัณหา.

ความยุ่งยากลำบากในภาษาไทย มันไม่มีคำแยกใช้ มัน เรียกว่า ความอยาก ความอยากไปเสียหมด ; ที่นี้ความอยากมัน มี ๒ ชนิด : อยากด้วยอวิชชา, หรือมันอยากด้วยวิชชา, คือ มันอยากอย่างผิด ๆ หรือมันอยากอย่างถูกต้อง. ถ้ามีความอยาก อย่างถูกต้อง ไม่ใช่ความโลภ ก็ไม่ใช่ตัณหา, มันเป็นความต้องการ ที่จะไปไปในทางที่ถูกต้อง และจะดับทุกข์ได้ในที่สุด. ดังนั้น การอยากปฏิบัติธรรมะและปฏิบัติให้ยิ่งขึ้นไป เพื่อบรรลุนิพพาน นั้น ไม่ใช่กิเลสตัณหา, อยากทำให้ดีอย่างถูกต้อง ไม่ใช่กิเลส ตัณหา. แต่ถ้ามันทำดีอยากดี ด้วยความขี้ดี เมมาดี หลงดี นั้นแหละ อยากนั้นแหละ เป็นกิเลสตัณหา แม้ว่ามันอยากดี.

is not mental defilement. However if the desire to attain Nibbāna is based on some absurd or foolish traditional views regarding Nibbāna, the desire is considered to be a mental defilement in the same way as other defiled craving

Do not teach the wrong stuff. Do not accept unsound and baseless concept such as for example, one which claims that so long as it is a desire, it must be a mental defilement ; that is “blind talk” or what we Thai people say “speaking with the eyes closed” The right thing to do is to distinguish rightly as to whether a wish or a desire originates from “avicca”, that is, ignorance, or from “Vicca” which is wisdom. If it is based on ignorance, doubtlessly it is a mental defilement, but if it originates in wisdom which is clear and right knowledge the want or the intention or the desire is not a mental defilement. It can be called “Sammā -sairkappa” meaning a right thought or a right wish or whatever proper term one may think of, but it is definitely not a “kilesa” or mental defilement

The difficulty in Thai language is that there are no separate words to indicate the two different possible

ฉะนั้น จงพยายามเข้าใจว่า ความแตกต่าง ของสิ่งเหล่านี้ว่ามันมีอยู่สองฝ่าย : ฝ่ายหนึ่งเป็นสัมมา, ฝ่ายหนึ่งเป็นมิฉฉา. ถ้าความอยากอย่างสัมมาก็ใช้ได้ เป็นที่พึงได้ ตนเป็นที่พึงตนได้ ก็ด้วยความอยากอย่างสัมมา ; แต่ถ้ามันอยากด้วยกิเลสตัณหาแล้ว มันทำลายตนเอง ทำให้เกิดความทุกข์ นั้นมันไม่มีทางที่จะดีไปได้เลย มันดีไปไม่รอด. ถ้าอยากดีด้วยกิเลสตัณหาก็ไปไม่รอด ; ถ้ามันอยากดีด้วยสติปัญญา มันก็ไปไม่รอด. นี้ประสงค์ต้องการจะปฏิบัติด้วยสติปัญญา นี้เรียกว่าสมาทาน ; ถ้าต้องการด้วยกิเลสตัณหาก็เรียกว่าอุปาทาน. เดียวนี้สอนให้ยึดมันถ้อมมันด้วยอุปาทานกันเสียหมด แม้แต่จะให้ทาน รักษาศีล อะไรก็ยึดมันถ้อมมัน หลับหูหลับตาเป็นอุปาทานไปเสียหมด อย่างนี้มันถอยหลัง ไม่มีทางที่จะก้าวหน้า.

นี่ถือโอกาสพูดแทรกเสียอย่างยืดยาว ด้วยความหมายของคำว่าสมาทานและคำว่าอุปาทาน, ทั้งนี้เพราะต้องการจะให้รู้จักใช้สิ่งที่เรียกว่าสมาทานสัมมาทิฐิ. เมื่อมีการสมาทานสัมมาทิฐิแล้ว จะก้าวล่วงความทุกข์ทั้งปวง เพราะยึดเป็นหลักตายตัว เพียงหลักเดียวสำคัญอย่างยิ่ง เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ของพระพุทธศาสนา ว่า จะก้าวล่วงความทุกข์ทั้งปวงได้ เพราะสมาทาน สัมมาทิฐิ,

meanings of one same word. Thus the word “desire” is used in both positive and negative sense. There are two kinds of “desires” : to desire by the power of ignorance or “avicca” and to desire by the power of wisdom or right knowledge (vicea). In other words, one may either have a wrong desire or a right one. If it were to be a right desire, it could not be greed; it would not be a mental defilement or a defiled desire. It would be a want, or a wish or a desire that is ethically or morally right and capable of helping us to even extinguish our suffering in the final end. Thus the desire to practise Dhamma and to attain Nibbāna is not a defiled desire. However, if we were to commit a good deed out of our infatuation, or delusion or craze with “goodness” or “just being good” , that would be considered as a mental defilement even though it is a desire to do good.

Therefore do try to understand the differences between the two sides of all things and phenomena : one side is “Sammā “ the right side and the other is “miccha” the wrong side. If the desire is on the “Sammā “ side , it is fine and can be relied on. We can depend only on the desire that is “Sammā “ ; if we were to follow the dictation of our desire that is on the “miccha” or wrong side, we will most likely end up in misery and suffering, nothing good would

ใช้คำว่าสมათานให้ถูกต้อง. ถ้าอุปาทานในสัมมาทิฏฐิแล้ว ไม่มีทางจะเป็นสัมมาทิฏฐิ มันเป็นสัมมาทิฏฐิมืด มันใช้อะไรไม่ได้ ; พออุปาทานมันก็เริ่มต้นผิด มันมีตัวกู ของกู หมายถึงมันเป็นตัวกู ของกู อะไร เป็นเรื่องของฝ่ายกิเลสไปหมด. ถ้ามันเป็นสมათาน มีปัญญา มีวิชชา แล้วมันก็ไม่เอามาเพื่อตัวกู ของกู แต่ทำไปเพื่อความถูกต้อง. นี่เป็นหลักที่ว่า เราจะทำอะไร ๆ ด้วยสติปัญญา ที่ถูกต้อง, อย่าทำไปด้วยความเครียด ยึดมันถือมันด้วยอุปาทาน มีแต่ความเคยชินตามธรรมดาแต่อ่อนแต่ออกนั้น มันทำให้ทำอะไรด้วยอุปาทานมาทั้งนั้น, แล้วมันก็ได้รับความทุกข์โดยสมกัน. เมื่อมีความทุกข์โดยสมควร พอสมควรแล้ว มันก็ควรจะรู้สึกตัวบ้าง รู้จักเข็ดหลาบ รู้จักกลัวบ้าง ก็เปลี่ยนทิศทางเสีย อย่าได้ทำอะไรด้วยอุปาทานอีกต่อไป.

come out of it. So if one wishes to survive well in life by holding on to all the defiled desires and cravings one could possibly nurture, then one would not make it. On the contrary if one desires goodness by being mindful and wise, one would make it somehow. The intention to practise or to do things with mindfulness and wisdom is called “Samādāna” (smathan in Thai) meaning “undertake to observe rightly”. But more often people tend to follow their own whims or sense of attachment in their decision to do both the right and wrong things. It has become blind attachment. This is stepping backward, and it is no sure way to progress.

I have been taking this opportunity to deliver such a long speech by concentrating on the meaning of the words “Sammā dana” and “Upādāna” because I want you to understand the term “Sammā dana-Sammā -ditthi” or “right observance of right view”. When we have the right observance of right view, we will be in a position to be able to lift ourselves above suffering as our adherence to it will guide us through our lives. It is to be the vital principle of everyone’s life, that is, to hold on to right view because it is this one single most important principle (of the Buddha) which cannot be changed as it contains ultimate truth in it,

that will lift us above all sufferings. However we are not supposed to get attached to right view too because attachment in any form at all will lead to the rise of the egoistic notion of having or being or belonging to a “self” which leads to suffering. Once we get attached, it would be a wrong beginning : the sense of being “I”, “my” or “mine” arises for us to get hooked to, and it develops to become a “kilesa” or defiled craving. If it is “Sammā padana” (right observance”, there will be Pañña or wisdom, vicca (right knowledge and no adherence to something as being “I” , or belonging to “me” or that it is “mine”, in short no clinging to an egoistic self . In whatever we do, do it with mindfulness and wisdom but with no attachment to it. As a matter of fact, we get so accustomed to clinging to something since our childhood days that it tends to eclipse our wisdom , rendering us vulnerable to “ Upādāna” or attachment most of the time, and inflicting upon us varying degrees or levels of suffering. Having experienced quite enough of suffering, we should be able to feel conscious of our own circumstances or feel that we have had enough of suffering, thereby would be afraid to have to get back to suffering again, and therefore we would change direction not to have anything to do with this sense of attachment again.

เกิดมาอยู่กับความทุกข์ ควรรู้จักเปลี่ยนแปลงบ้าง

เด็ก ๆ ไม่ได้มีสติปัญญามาแต่ในท้องแม่ แต่มาด้วยสัญชาตญาณกลาง ๆ ซึ่งยังไม่ดีไม่ชั่ว, แต่ในความรู้สึกเป็นรากฐานแห่งตัวตน ; พอคลอดออกมาแล้ว ได้รับของอร่อยในเวทนา ก็เกิดความรู้สึกเป็นตัวตน เลยขอบเขตว่ากูอร่อย, กูต้องได้มาเป็นของกูให้มาก, กูจะต้องสะสมเอาไว้, จะต้องเอาให้ได้มากที่สุดที่จะมากได้. ทีนี้พอเกิดทุกขเวทนา เสวยสิ่งที่ไม่อร่อย ไม่เป็นสุข มันก็เกิดตัวกู ตัวกูเดือดร้อน ตัวกูเสียหาย ตัวกูจะต้องต่อสู้ ทั้งสองฝ่ายแหละ ฝ่ายยินดีก็ให้เกิดตัวกูไปแบบหนึ่ง, ฝ่ายยินร้ายก็ให้เกิดตัวกูไปอีกแบบหนึ่ง, รวมกันเข้าเป็นสองตัวกู เป็นตัวกูที่สมบูรณ์ ทั้งทางยินดีและทางยินร้าย มันก็อยู่ในโลกนี้ด้วยความเจริญแห่งตัวกู ; นี่มันก็เป็นมิถิฉาทิฏฐิ.

Having Lived With Suffering Since Birth, We Should Know It is Time To Change.

Little children do not inherit any mindfulness or wisdom from their mothers' wombs but they are born into this world with a neutral natural instinct which is neither good nor bad, but it is nevertheless the root base of entity or 'self' Once born into the world, a child begins to experience the pleasant feeling (vedana) of tasting something delicious (it sucks milk), and the feeling of being an individual, an entity or a 'Self' arises to make the child become conscious of the fact it is he himself that feels something is delicious : "Oh, I love it ! It is delicious," and this awareness even goes beyond this limit spurring the child into such thoughts as " I must get hold of it to be mine" , of "I must accumulate it as much as I could possibly get". When the same child gets something whose taste is not to his liking, he becomes aware of it and the egoistic 'Self' in him arises to reject ; "it is not delicious; I don't like it" So the entity "I" arises: "I am in trouble !"; " I am at a disadvantage ! I must fight back!" Thus there are two sides

เด็ก ๆ คลอดออกมา **จิตเกลี้ยง** แล้วก็**เศร้าหมอง**, เศร้าหมองด้วยความยินดียินร้าย อันเกิดจากเวทนามากขึ้น ๆ จนเป็นผู้เห็นแก่ตัวจัด, ไม่นั่นจะเป็นหนุ่มสาวด้วยซ้ำไป หรือไม่เป็นหนุ่มสาวก็เป็นระยะที่มีความเห็นแก่ตัวจัด หลงใหลในความรู้สึกของกิเลส เป็นสิ่งสูงสุด, แล้วก็**ได้ทำไปอย่างนั้น** แล้วก็**ได้รับผลเป็นความทุกข์** เป็นความทุกข์ เพิ่มขึ้น ๆ. แล้วต่อมาจึง**รู้จัก** อ้าว ! นี่มันเป็นความทุกข์ ก็**อยากจะเปลี่ยนทิศทาง** มันจึงจะเริ่มหันเหมาทางธรรมะ ถ้า**โชคดีก็ได้มาพบธรรมะที่ดีที่ถูกต้อง** และหันเหเปลี่ยนทิศทางได้โดยเร็ว ; ถ้า**โชคไม่ดี** บางทีจนตายมันก็**ไม่ได้รู้จัก** ของจริง **ไม่ได้รู้จักเปลี่ยนทิศทางให้ถูกต้องได้** เป็นที่น่าเวทนา สงสารอย่างยิ่ง.

of “I” : the entity that is being pleased gives a pleasant or happy ‘I’ while the entity which feels displeased gives rise to an unpleasant or angry “I” . So there are two of this ‘I’ here and it is being nurtured by the progress of material goods.

When a child is born, the mind is clean; and in the process of growth, it slowly degenerates through the frequent experience of feeling pleased or displeased which takes root in an ever increasing amount of ‘vedana’ or feelings until the child finally and excessively become self-centered and selfish even before the puberty age. He or she would self-indulge in the ‘feelings and taster’ of all sorts of pleasures of the senses and regard them as something lofty and supreme ; but as the indulgence continues , problems also begin to surface unstill finally it all ends up in suffering that increases with the lapse of time. Eventually a realization strikes the mind that the so-called ‘fun’ is not fun at all, it is actually suffering! Then these is a wish to change direction. The young juvenile may veer around to the way of Dhamma. If luck is with him or her, he or she will meet the right kind of Dhamma and is able to change the direction quickly. In the absence of luck, perhaps he or she may not even get

เราคงรู้ว่าเรามันตั้งต้นขึ้นมาด้วยความว่าง เกิดจากห้อง
แม่มา ด้วยจิตที่มันว่าง, แต่ว่าเป็นความว่างชนิดที่ไม่คงตัว ;
เปลี่ยนเป็นความวุ่นได้ โดยการสัมผัสโลกมากเข้า มากเข้าจน
เกิดเป็นความวุ่น, เมื่อเจ็บปวดที่สุด ถึงที่สุด ถึงประมาณแล้ว
มันก็อยากจะเลิกอาการอย่างนี้เพื่อกลับไปสู่ความว่างอีก ; ก็
ปฏิบัติศึกษาธรรมะเพื่อให้เกิดความว่างขึ้นมาอย่างถูกต้อง ; แต่
มันเกิดความว่างอันใหม่ที่จะไม่เปลี่ยนแปลงอีกต่อไป จนกระทั่ง
บรรลुพระอรหันต์ มันก็เป็นความว่างแท้จริงและไม่เปลี่ยนแปลง
อีกต่อไป ไม่กลับวุ่นได้อีกต่อไป. แต่ถึงอย่างไรก็ดีเรา ก็กล่าว
ได้ว่า ชีวิตมันตั้งต้นขึ้นมาด้วยความว่าง ชนิดที่เปลี่ยนแปลงได้
มันจึงเปลี่ยนมาเป็นความวุ่น ; ครั้นวุ่นทรมาณกันถึงที่สุด แล้ว
มันก็เปลี่ยนไปสู่ความว่าง เพราะมันจัดการอย่างยิง ด้วย ศิล
สมาธิ ปัญญา, จัดการอย่างยิง จนเกิดความว่างชนิดที่แท้จริง
ไม่กลับเป็นความวุ่น ถึงยอดสุดของมนุษย์ที่จะทำ คือความเป็น
พระอรหันต์ ก็หมดปัญหา ; อันนี้เรียกว่ามันจบลงด้วยความว่าง
ถ้าเป็นพระอรหันต์.

to know the real stuff and is therefore unable to change to the right direction till the dying day. That will be a most regrettable and pitiable case.

Let us realize that we, human beings who are born from mothers, wombs, with a mind that is void, begin from voidness, but it is a voidness or emptiness that is not static and is capable of changing into disturbances or chaos by its coming into increasing contacts with the outside world. When the disturbance or suffering is too much for us to bear, there arises a desire to return to voidness or emptiness again. So then the right thing for us to do is to learn about and practice the Dhamma in order to facilitate the arising of a right voidness. The practise of Dhamma leads to the birth of a form of voidness that will not be changed or transformed into something else again. This supreme voidness is to lead us to Arahantship where the mind will never return to its former disturbed state. Through morality, mental concentration and wisdom we can manage to make possible the arising of a kind of voidness that truly has no room for chaos and disorder. It is the supreme achievement of humankind to be able to attain the state of being an Arahant who is spiritually truly liberated and whose mind

ที่นี้มีใครก็คนละ ที่ได้เกิดมาแล้วได้บรรลุพระอรหันต์ มันอยู่ในความวุ่น มันตายไปในความวุ่นนั้นแหละ ? แต่ถ้าเราจะเป็นพุทธบริษัทที่มีโชคดี ได้รับคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้ามาอย่างถูกต้องและเพียงพอ ก็จะสามารถรู้จักเข้าใจเรื่องความว่าง จะสามารถปฏิบัติเรื่องความว่าง, และจะได้รับผลแห่งความว่างทันในเวลาก่อนแต่ที่จะตาย, ก่อนแต่ที่จะแตกตายเป็นขันธ์. นี่จึงจะเรียกว่าไม่เสียที่ที่เกิดมาเป็นมนุษย์ และพบกับพุทธศาสนา. ถ้าไม่อย่างนั้นแล้วมันก็ต้องอยู่ในพวกที่เสียที่ที่เกิดมาเป็นมนุษย์และพบกับพุทธศาสนาทั้งนั้นแหละ, มีสิทธิ์ที่จะถูกด่าอย่างหยาบคายว่าคนเสียชาติเกิด เกิดมาไม่พบกับสิ่งที่ควรจะได้พบได้รับ.

is truly void in the Dhammic sense. So this is called “ending up in voidness”. that is , if you happen to be an Arahant, you will end up this way.

Now , who and how many of us who were born into this world, manage to attain Arahantship? However, if we are to be the Buddhists who have some amount of luck in having been able to receive quite sufficiently the right teaching of the Buddha, we will be in a position to know and understand this matter about voidness. We will be able to practise it and get the result in time before our final breath, therefore it has not been a mere waste that we are born as human beings and have the chance to get to know Buddhism. Otherwise we would have been included in that group of people whose lives have simply been wasted in their own ignorance.

สัมมาทิฏฐิช่วยให้เกิดสันติสุขในโลก.

นี่ขอให้ระวังสังวรกันไว้เป็นอย่างดีด้วยกันจงทุก ๆ คนเถิด ในข้อที่ว่า ได้รับสิ่งที่ดีที่สุดที่มนุษย์ควรจะได้รับ ไม่เสียทีที่เกิดมาเป็นมนุษย์และพบกับพุทธศาสนา ; นี่เป็นเรื่องของสัมมาทิฏฐิ ๆ, ขออย่าสัมมาทิฏฐิ ซึ่งเป็นเครื่องมืออันเดียวเท่านั้น ที่จะทำสันติสุขให้เกิดขึ้นในโลกได้ เป็นเครื่องมือที่จะทำความเข้าใจกันได้ ในระหว่างศาสนา. ถ้าเราจะมีอะไรแลกเปลี่ยนกันระหว่างศาสนา ก็ขอให้แลกเปลี่ยนกันด้วยลักษณะหรือคุณค่าหรือวิธีการ หรืออะไรของสัมมาทิฏฐิ ; หมายความว่าเราแลกเปลี่ยนสัมมาทิฏฐิกันนั้นแหละ มันเป็นการชักพอกหรือชักซ่อมให้สัมมาทิฏฐิถูกต้องยิ่งขึ้น ถูกต้องยิ่งขึ้นด้วยกันทั้งสองฝ่าย, และสามารถดับทุกข์ได้จริง แล้วก็มีธรรมะอย่างเดียวกัน คือ สัมมาทิฏฐินี้แหละที่จะดับยุคเข็ญในโลก, เป็นการรักษาโรคของมนุษย์โดยประการทั้งปวง. ในพระบาลีมีคำว่า มหาการุณโก สตถา สัพพโลกตักิจฉโก พระศาสดาของข้าพเจ้าเป็นผู้มีกรุณาใหญ่ เป็นนายแพทย์ผู้เยียวยาโรคของ

Sammā-ditthi Or Right View Helps To Build Peace In The World

Let me emphasize that ‘Sammā -ditthi’ which is the only tool that makes it possible for peace to arise in this world, is the very tool that can help to promote mutual understanding between religions . If we have something to exchange between religions, let the exchange be in the context of the characteristics, values and expediency of Right View or “Sammā-ditthi”. In short, let us exchange right View. It will be an exchange that is equivalent to re-examining the already existing right view so that its reliability in its being right is further enhanced. Both sides will have one and the same aspect of Dhamma;- Sammā-ditthi or right view which is to cure the”illnesses’ of humankind in all respects and eliminate the age of poverty and suffering in the world. There are words in the Pali Canon which go like this; “Mahakaruniko sattha sabblokaticachako” meaning “our prophet is one with great compassion who cures the illnesses of all beings in the world” The Buddha was the great physician who treated and cured the sick. With what

สัตว์โลกทั้งปวง. พระพุทธเจ้าทรงเป็นนายแพทย์ผู้เยียวยาโรค
ของสัตว์ทั้งปวง ทรงเยียวยาด้วยอะไร ? ทรงเยียวยาด้วย
สมมาทิฏฐิสมาทานา สพุพฺพํ ทุกขํ อุปลจฺจคุ-อาศัยสัสมมาทิฏฐิแล้ว
มันก็นำการกระทำที่ถูกต้องมาตามลำดับ : ถูกต้องทางกาย ทาง
วาจา ทางใจ มันก็ดับทุกข์ได้.

สมมาทิฏฐิ ทำให้เกิดสัมมาสังกัปปะ นี่เป็นปัญญาอัน
สมบูรณ์ รู้ว่าอะไรเป็นอะไร ก็ต้องการอย่างถูกต้อง นี่เป็นปัญญา
มาก่อน, แล้วก็มาถึงศีล : สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมา
อาชีโว นี่เป็นศีล ก็เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง ; ถ้าไม่มีสมมาทิฏฐินำแล้ว
สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต ไม่มีทางจะถูกต้อง แล้วจะผิดเพราะ
ไปหลงผิดไปยึดเอาอย่างผิด ๆ อย่างรุนแรง, แล้วก็มาถึงหมวด
สมาธิ คือ สัมมาวาจาโม สัมมาสติ สัมมาสมาธิ มันก็ถูกต้อง
อำนาจของ สมมาทิฏฐิ มันนำไปให้หมวดศีลและหมวดสมาธิถูก
ต้อง, ถูกต้องแล้วกลับไปส่งเสริมหมวดกลุ่มปัญญาให้ถูกต้อง
ยิ่งขึ้นไปอีก ก็นำศีลและสมาธิให้ถูกต้องยิ่งขึ้นไปอีก, ก็ส่งเสริมให้
หมวดปัญญายิ่งยิ่งขึ้นไปอีก ปัญญาสูงขึ้นไปอีก ก็นำศีลและสมาธิ
ให้สูงยิ่งขึ้นไปอีก ; นี่มันมีความจริงอย่างนี้, ขอให้สังเกตเห็น. ถ้า
สมมาทิฏฐิไม่เป็นผู้นำแล้ว มันเข้ารกเข้าพงไปหมด.

did he treat the sick? With “Sammā-ditthi” – the Right View. Right view brings about right action in sequential order ; right physical action, right speech and right mind and that leads to the cessation of suffering.

“Sammā-ditthi” enables “Sammā-sankappa” or Right Thoughts to arise; so we have right view leading to right thought. This is perfect wisdom- the wisdom of knowing what is what. Thus, wisdom comes first, followed by morality of sila; Sammā-vaca-right speech, Sammā-kammanto-right action, Sammā-ājivo-right livelihood, all of which are a matter of morality or sila. Without the right view, there is no way for speech, action and livelihood to be morally right. Instead there will be delusions and adherence to false and even violent views’

Then we come to that part of the Eightfold Path that deals with “Samadhi’ or mental concentration. It consists of “Sammā - vāyāmo” – right effort , Sammā -sati-right mindfulness and Sammā – Samadhi’ – right concentration.

“Sammā -Samadhi” or the right mental concentration functions as an additional force that helps to lead our speech, action and livelihood to the right path which in turn,

นี่ขอให้สังเกตดูให้ดีว่า ทุกอย่างของการกระทำนั้น ต้องถูกนำด้วยสัมมาทิฐิ ต้องนำหน้าด้วยสัมมาทิฐิเสมอไป, มันต้องมีปัญญานำหน้า จนพระพุทธองค์ทรงเปรียบสัมมาทิฐิไว้ว่า เหมือนกับรุ่งอรุณ แสงทองของรุ่งอรุณ เป็นสัญลักษณ์ว่ากลางวันจะมาแน่แล้ว. ถ้าเราเห็นแสงทองเกิดขึ้นทางทิศตะวันออก เราก็จะแน่ใจว่ากลางวันมาแล้ว ; นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเห็นสัมมาทิฐิมาแล้ว ก็เป็นที่แน่ใจว่าทั้งหมดจะตามมา, เจ็ดองค์ที่เหลือจะตามมา ก็เลยมีอริยมรรคขึ้นมา มีอริยมรรคมีองค์ ๘ ขึ้นมาเป็นส่วนเหตุ ; แล้วก็เกิดส่วนที่เป็นผลคือ สัมมาญาณ สัมมาวิมุตติอีกสอง รวมกันเป็น ๑๐ นี่เรื่องที่สมบูรณ์.

helps to “nourish” our right thoughts and wisdom to further upgrade and strengthen their “quality of being right” With wisdom going higher up, morality (sila) and mental concentration (Samadhi) also move upwards. Such is the fact. Take notice of that. Were “Samadhi” not to be the leading factor’ all would be in a mess.

Do notice that every action has to be always led by right view there must be wisdom leading the rest It is an undeniable fact that the Buddha had compared right view or “Sammā-ditthi” with the golden rays in the eastern sky by which we can be certain that the day is approaching. In the same way, if we can see “Sammā-ditthi” or the right view, it is a certainty that all the rest will follow. The other seven remaining factors will surface to play their roles and the Noble Eightfold Path is formed. Thus we have the Noble Eightfold Path serving as the Cause while “Sammā ñāna”-the right insight and “Sammā-vimutti” -the right deliverance are the results, which means there are eight factors plus another two (results) altogether make up a complete set of ten factors. This whole matter is thus considered as perfect.

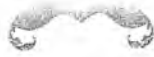
สัมมัตตะ ๑๐ เป็นตัวพุทธศาสนาสมบูรณ

ตัวพุทธศาสนานั้น ถ้าจะกล่าวกันอย่างสมบูรณแล้ว ก็ต้องชี้ไปที่สัมมัตตะ ๑๐ ; เพียงอริยมรรคมีองค์ ๘ หรือ ๘ อย่าง ๘ สัมมานี้ มันยังเป็นเพียงส่วนเหตุและส่วนปฏิบัติ ไม่ได้รวมผลของการปฏิบัติเข้าไว้ด้วย, มันจะสมบูรณต่อเมื่อรวมผลของการปฏิบัติเข้าไว้ด้วย. พระองค์จึงทรงชี้ระบุไปยังสัมมัตตะ ๑๐ ความถูกต้อง ๑๐ ประการ ว่าเป็นยารักษาโรคที่จะทำให้สัตว์โลกพ้นจากความเกิดแก่เจ็บตาย ; นี้ขอให้แน่ใจว่า เราสามารถจะพ้นจากความเกิด แก่ เจ็บ ตาย อย่าสวดมนต์ครึ่งท่อน แล้วก็โง่โง่ครึ่งท่อน ว่าไม่พ้นความเกิด แก่ เจ็บ ตาย ไปได้ นั่งร้องไห้โฮ ๆ อยู่อย่างนี้ ไม่ใช่พุทธบริษัท ; ต้องรู้ว่ามีความเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นธรรมดา, แล้วก็รู้ว่าถ้าได้อาศัยพระพุทธองค์เป็นกัลยาณมิตรแล้ว พ้นจากความเกิดแก่เจ็บตายได้.

The Ten “Sammāṭṭa” (Right States) Is Perfect Buddhism

To present Buddhism in its perfect form, we have to point to the Ten “Sammāṭṭa” or the Ten Right States. The Noble Eightfold Path presents only the causes and the actual practice without including the results of the practice . It will be perfect only when the result of the practice is included. The Buddha, therefore mentioned about the The “Sammāṭṭa” or the Ten Right States which he said was the right medicine for curing illnesses and capable of liberating humankind from the vicious circle of birth, aging, illness and death. Do be assured that we are able to lift ourselves above and beyond death, aging, illness and death. In chanting, do not chant half of the verses, and then stop to wonder suspiciously about its usefulness. In other words, while proclaiming to be Buddhists do not moan that you cannot escape the fate of having to encounter with birth, aging, suckness and death, and then sit down to shed bitter tears – a sign of

นี่พระพุทธองค์มียารักษาโรคของสัตว์โลกทั้งปวง คือ สัมมัตตะ ๑๐, ในกรณีอย่างนี้ ในพระสูตรนี้ท่านระบุสัมมัตตะ ๑๐ ทรงเรียกสัมมัตตะ ๑๐ นี้ว่าเป็นวมนเภลัชช-เป็นยาให้อาเจียน กินแล้วอาเจียนของชั่วร้าย ทุกข์โทษออกหมด, เป็นวิเรจนเภลัชช เป็นยาถ่าย กินแล้วถ่ายออกหมด, เป็นโรวนเภลัชช-อาบล้างไปแล้ว, ล้างกิเลสทุกข์ภัยออกไปหมด ซึ่งสมมติอย่างนี้ระบุไปยังสัมมัตตะ ๑๐ ทั้งนั้น ; เพียงมีอริยมรรคมืองค์ ๘ ยังไม่พอ. ดังนั้นเราก็ควรจะศึกษาให้งอกงามออกไปถึงสัมมัตตะ ๑๐, อย่าหยุดอยู่เพียงแค่อริยมรรคมืองค์ ๘ เลย. แต่มันจะเป็นสัมมัตตะ ๑๐ มันก็ต้องมีสัมมาทิฏฐิเป็นผู้นำอยู่นั่นแหละ, ไม่มีอะไรมาเป็นผู้นำได้. ในส่วนขั้นตอนของการปฏิบัติ มีสัมมาทิฏฐิเป็นผู้นำ, มีการประพฤติกระทำประกอบไปด้วยองค์ทั้ง ๗ ที่เหลือ มันเป็นไปตามสัมมาทิฏฐิ, แล้วก็ส่งเสริมให้สัมมาสมาธิมีกำลังกล้าในการที่จะตัดกิเลสด้วยมีผลเป็นสัมมาญาณะ แล้วก็วิมุตติ. สัมมาทิฏฐิจะนำไปสู่วิมุตติ, เป็นการแก้ปัญาหา, ใช้ปัญญาบำบัดโรคของสัตว์โลกทั้งปวงได้.

not living up to the name of being Buddhists. We must admit that it is a common thing to have to face with birth, aging, illness and death , but we must also know that if we were to rely on the Buddha as our ‘ Kalayanamitta’ or true friend, we would be able to move beyond all the suffering incurred by birth, aging , illness and death.

Look, the Buddha had the medicine to cure the illnesses of humankind. It was called the Ten ‘Sammāṭṭa’ In the Sutra (or Sutta), the Ten ‘Sammāṭṭa’ is known as ‘Vamana-phesaca’ or vomit-induced pharmacy, which means that it is pharmaceuticals that stimulate vomiting. Anybody who takes the ‘ medicine’ will vomit out all the badness and evil traits in him or her. It is also a laxative. Taking it will induce the excreting of all evilness. It is a cleaning or purification pharmacy – after the cleaning or washing, all mental defilements, dangers and sufferings are being washed away leaving the mind clean and clear. Such kind of assumptions and references are made with regard to the Ten ‘Sammāṭṭa’ To have only the Noble Eightfold Path will not be sufficient. Therefore we ought to extend our study to reach the level of the Ten Sammāṭṭa-the Ten states which bring perfection to Buddhism. But even these Ten Right States still need to

ดังนั้น ถ้าจะมีการต่อรองกันระหว่างศาสนา เราก็คจะเสนอ
สัมมัตตะ ๑๐ อันสมบูรณ์เข้าร่วมต่อสู้ประกวดประชันหรืออะไร
ก็ตาม มันสพหลักวิทยาศาสตร์อย่างยิ่ง, ยิ่งใช้หลักวิทยาศาสตร์
เท่าไรจะยิ่งพบความประเสริฐของพระพุทธศาสนา คือ หลัก
สัมมัตตะ ๑๐ นี้ยิ่งขึ้นทุกที, เราหวังว่าในอนาคตนั้น เมื่อโลกมัน
เจริญทางวิทยาศาสตร์ยิ่งขึ้นกว่านี้ จะเป็นวิทยาศาสตร์ที่แท้จริง
ไม่เป็นทาสแก่วัตถุ คือเป็นวิทยาศาสตร์ทางจิตใจด้วย ; พุทธ
ศาสนาจะรุ่งเรืองขึ้นมาอย่างโพล่ง เป็นแสงสว่างทั่วโลก ; เหมือน
กับที่ไอน์สไตน์เขาพูดไว้ว่า “ศาสนาที่จะเหลืออยู่ในโลก ก็คือ
ศาสนาที่สามารถเผชิญกับความต้องการของโลกแห่งยุคปัจจุบัน”.
เขาใช้คำว่า cope, cope คำนี้แปลว่ารับสถานการณ์ ต่อสู้อะไร
ไปเสียทุกอย่าง ที่สามารถรับสถานการณ์ ตรงกับความต้องการ
ของโลกแห่งยุคปัจจุบัน ซึ่งเจริญด้วยวิทยาศาสตร์.

have ‘Sammā -ditthi’-the Right View to lead the way and the result will be ‘Sammā - vimutti’- the Right Deliverence. To sum up, one may rightly declare that ‘Pañña’ or wisdom can be used to treat the illnesses of all humankind.

Therefore if there were to be any haggling between religions, we could present these Ten Perfect ‘Sammāta’ or Right States to ‘compete’ or ‘evaluate’ or whatever it may be, Buddhism is most coherent with science. The more we apply scientific principles, the more we will see or realize the sublimation of Buddhism, especially in this matter of Ten ‘Sammāta’ We hope that when science becomes even more advanced in the future, it will be true science, a science for the mind or heart too, and not the slave of material things, Then only will Buddhism thrive well and becomes the light of the world. Albert Einstein said : ‘ The religion which will remain in the world will be the religion that can cope with the demands and challenges of the contemporary world.’ He used the word ‘cope’ which means ‘accomodate the situation. “ This implies that the religion will have to struggle in every respect so as to be able to face the situation of the modern world.

โลกสมัยเก่าเจริญด้วยศรัทธา ด้วยไสยศาสตร์ ด้วยอะไรก็สุดแท้ ก็ว่าไปตามเรื่อง ; แต่ว่าโลกยุคปัจจุบันมันเจริญด้วยวิทยาศาสตร์ ถึงขนาดเพียงพอที่จะทำอะไรกันด้วยเหตุผล. ฉะนั้นเรามีพระศาสนากันไว้ที่เนื้อที่ตัว ให้มันเป็นของจริงอยู่ที่เนื้อที่ตัว, อย่าให้เป็นเพียงคำพูด หรือเป็นเพียงกระดาษ เขียนไว้ในกระดาษ แล้วเอามาสดมาท่อง ; แต่ให้มันเป็นการปฏิบัติที่แท้จริง สำเร็จประโยชน์อยู่ที่เนื้อที่ตัว แสดงให้เห็นว่า ฉันท่าอย่างนี้, ฉันท่าอย่างนี้, แกงมาตุ ฉันท่าอย่างนี้, แล้วกิเลสระงับไปอย่างนี้, แล้วความทุกข์ระงับไปอย่างนี้, นี่มันเป็นวิทยาศาสตร์ ไม่ต้องใช้การคำนวณ, ไม่ใช่ใช้สมมติฐาน ด้วยคำว่าถ้าอย่างนั้น ถ้าอย่างนี้ ถ้าอย่างโน้นไม่มี, มันไม่ต้องใช้. มันมองเห็นโดยประจักษ์อย่างนี้ เพราะอำนาจของสัมมัตตะ : มีความถูกต้อง แสดงความถูกต้อง สามารถพิสูจน์ความถูกต้องอยู่ได้ในตัว ; นี้เราจะใช้เป็นเครื่องมือ ดำรงพระศาสนาเป็นเดิมพันสำหรับจะต่อรองกับศาสนาใด ๆ ว่าจะมา-มาพิจารณากันว่า ใครจะช่วยโลกโดยวิธีอย่างไร ให้มันสำเร็จประโยชน์ได้ ; ชาวพุทธมีวิธีอย่างนี้. ที่พูดนี้มันก็อาจจะเลยขอบเขตไปบ้างแล้ว คือ มันกลายเป็นเรื่องการต่อสู้ระหว่างศาสนาไปแล้ว. เอาละ, เราจะใช้คำว่า ความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนา จะไม่ใช่คำว่าต่อสู้ ; เต็มของมันจะกลายเป็นเรื่องร้าย เรื่องเจตนา

That the world of the old days thrived by faith, superstitious beliefs or whatever beliefs there might be, is a matter up to anyone's understanding, but the world of today thrives by that much of science enough to justify a sound explanation, backed up by causes and results, for every human deed or commitment. Thus we have religion with us in a physically visible way, so let us make it a realistically practical and functioning religion. Do not allow it to remain as a matter of mere words or verses written or printed on papers meant solely for chanting and memorizing. Instead let it be the actual practice that can yield results to us while at same time reveal for the outsiders to see that it actually works, that mental defilement can be halted in this way, and suffering can be checked in this way too. This is science. It is not presumption – a supposition when the word “if” is being used all the time. No need for ‘if’ here. Everything could be discerned quite clearly because of the power of ‘Sammāṭṭa’. We will use it as a tool to uphold Buddhism as a bet for haggling with any one religion to see which religion can effectively save the world. We Buddhists have this unique way of our own. To speak in this manner is perhaps rather exceeding the limit for it will become a matter of competition between religions. We do not

ร้าย จะกลายเป็นเรื่องกระทบกระทั่งเบียดเบียนไปเสียอีก. พุทธบริษัทไม่มีการกระทบกระทั่งหรือการเบียดเบียน จะมีสติปัญญา พุดจาทำความเข้าใจ, ระวังความเข้าใจผิดทั้งหมดทั้งสิ้นได้, ทำความเข้าใจกันได้, สามารถจะเปลี่ยนศัตรูให้กลายเป็นมิตรได้. นี่คือการประเสริฐสุดของพระพุทธศาสนา : ขอให้พวกเรารู้จักไว้ในฐานะเป็นสิ่งประเสริฐสุด ; โดยส่วนตัวก็ประพฤติปฏิบัติกันอย่างเต็มที่, โดยผู้อื่นก็ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้ได้มีโอกาสประพฤติปฏิบัติเต็มที่. แต่ถ้าสูงขึ้นไปกระทั่งถึงจะช่วยโลกทั้งโลกกันแล้ว ก็จะต้องเสนอสัมมาทิฐิเป็นเครื่องตอรอง สำหรับทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทำโลกนี้ให้ประสบสันติสุข.

use the words ‘compete’ or ‘struggle’ as it could be mistaken as having or harbouring ill intention, causing unnecessary ill feeling. Buddhists will not seek to affect the others in a disturbing way. As Buddhists we will be mindful and wise in speaking and achieving mutual understanding and halting all the misunderstanding. Reaching a mutual understanding will make it possible to change enemies into friends. This is the great thing about Buddhism. May you all be able to discern or perceive the sublimity of Buddhism – to know that it is most sublime in its teaching. With regard to the personal side, practise to the fullest and as for the others, help one another to get the chance to practise the teaching fully. But if you were to move higher up when you have reached the level at which your concern is being extended to the world, then I must suggest that ‘Sammāditthi’ be the necessary means for creating mutual understanding in the true sense and showing the world to experience real peace.

ถ้าองค์การสหประชาชาติที่ถือว่ามีอำนาจสูงสุดในเวลานี้ เป็นองค์การที่จะสนใจหัวใจของศาสนา เก็บเอาหัวใจของศาสนา ทุกศาสนาไปศึกษา แล้วไปเผยแพร่, เป็นผู้เผยแพร่หัวใจของ ศาสนาทุกศาสนาเสียเอง นั้นจะมีชื่อเสียง, มีชื่อเสียงชื่อว่าเป็น สหะ, สหประชาชาติในทางจิตใจ. เดียวนี้สหประชาชาติก็กระทำ อย่างนั้นไม่ได้, ยังอยู่ใต้อิทธิพลของฝ่ายนั้นฝ่ายนี้เปะปะเปะปะ นิ่งพูดไกลเกลี้ยเหมือนท้าวมาลีวราช, นั่งจับปูใส่กระดิ่งอยู่นั้นแหละ นี้โชคของโลกนี้มันยังไม่ดีถึงขนาดที่ว่า. จะได้องค์การไหนที่จะขุด ค้นเอาหัวใจของทุกศาสนาออกมาทำสหกรณ์กันให้เป็นที่เข้าใจใน ระหว่างศาสนา, แล้วทำสหกรณ์กัน ช่วยสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้น มาในโลก. เราหวังว่ามันจะเกิดขึ้นอย่างนี้สักวันหนึ่ง ; เราก็ตริยม ตัวเป็นผู้ที่มีหัวใจของพระพุทธศาสนาอยู่ที่เนื้อที่ตัวไปเผชิญหน้ากับ เขา.

If the United Nations Organization which is said to hold the highest power at this time, is an organization interested in the cores of religions, take them back to the organization to study and then spread the message of peace and harmony. So the point here is to have the UN itself spreading the common message of all religions to the world. That would have made the organization's name sounds more deserving as it reflects the word 'united'- united in mind and heart.

At the present moment the UN is not yet in a position to do just that. It is still under the influence of this party or that party circuitously, and what it does is just to implement numerous different policies which seem to lead nowhere or in no certain direction. The world is not yet lucky enough to have any organization which will seek out the core of every religion to form a 'cooperative' that will promote mutual understanding between religions and help to build world peace. We hope one day it may come into existence and we will be prepared and ready with the core of our Buddhism to present.

เชื่อว่าเราจะประสบความสำเร็จในการช่วยโลก เพราะเรามียาประเสริฐสำหรับจะแก้โรคของสัตว์โลกทั้งปวง คือ การทำลายกิเลส ตัณหา และดับทุกข์ ; เราก้เตรียมทำลายกิเลส ตัณหาและดับทุกข์ของเรา ให้เป็นผู้ที่หมดโรค, มีจิตใจเกลี้ยงเกลา, ไม่มีโรคของจิตใจ, เป็นพุทธบริษัททั้งเนื้อทั้งตัว ตามหลักคำแปลของคำว่าพุทธ, พุทธะ แปลว่า ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน, รู้ตามที่เป็นจริงทุกอย่างในทางที่ควรรู้ แล้วก็ตื่นจากหลับคือกิเลส, แล้วเบิกบานเหมือนดอกไม้ที่บ้านแล้วไม่รู้จักโรย, คือ ไม่มีความทุกข์อีกต่อไป. นี่คือความเป็นพุทธบริษัทอย่างเต็มเนื้อเต็มตัว

ขอให้การได้พบปะพูดจาหรือปรึกษากันของเราในวันนี้ หรือว่าวันไหนก็ตามเกิด เป็นไปในลักษณะที่จะชักชวนความเข้าใจอันถูกต้องคือสัมมาทิฐิ ถูกต้องในภายในหมดแล้ว มันก็จะแพร่กระจายออกไปเป็นถูกต้องในภายนอก, แล้วมันก็จะถูกต้องกันทั่วโลก. ถ้ามนุษย์ทุกคนในโลกมีสัมมาทิฐิแล้ว โลกนี้ก็จะเป็โลกที่ประเสริฐ จนไม่รู้จะกล่าวว่าประเสริฐอย่างไร, จะประเสริฐอย่างไรที่กล่าวไว้ในลักษณะของโลกพระศรีอริยเมตไตรยไปเสียอีกโน้น, จะอยู่เหนือปัญหาโดยประการทั้งปวง จนถึงกับต้องใช้คำว่าเหนือโลก เป็นโลกที่มีประชาชนชาวโลกอยู่เหนือโลก เหนืออิทธิพลของโลก,

I believe we will experience success in trying to help the world because we have medicine for curing all the world's ills and the sicknesses of humankind. The effective remedy is the destruction of our own mental defilement. We need to destroy our defiled craving so that we may have a sound and healthy mind that a true Buddhist should have, after all 'Buddha' means "one who knows, is awakened and blissful". In other words, a Buddha is one who knows what ought to be known in the right perspectives and is not at all mentally deluded; and so he 'blooms' with bliss like the flowers which never fade. This is the true state of being a true Buddhist in the fullest sense of the word.

May our meeting today or any day for that matter, which provides us the opportunity to exchange views, be of a nature that will help re-examining our right understanding (of our inner selves and the outer world). When there is right understanding internally, it is possible for the right understanding to spread from within to cover the external matters. The world will be so sublime like what has been imagined with regard to the world of 'Phrasriariyametriya' - the next Bodhisattva who will save humankind, and it will be a world so beyond problems in

ไม่ตกอยู่ภายใต้วิสัยโลก ที่จะครอบงำล่อหลอกให้เป็นอย่างนั้น
อย่างนี้.

นี่แหละ ขอให้ท่านทั้งหลายได้ทราบ**ความประสงค์แห่ง
ปณิธานข้อที่ ๒** ของข้าพเจ้าว่า พยายามทำความเข้าใจใน
ระหว่างศาสนา. ศาสนามีมาสำหรับช่วยโลก แต่ว่าชาวโลกมันมี
ต่าง ๆ กัน มันจำเป็นต้องมีหลายศาสนา, แล้วศาสนาทุก ๆ ศาสนา
ก็ร่วมมือกัน ไม่ขัดแย้งกัน, และช่วยกันคุ้มครองโลก, เป็นแสง
สว่างของโลก นำโลกไปสู่จุดหมายปลายทางของความเป็นมนุษย์ ;
มีแต่ความถูกต้อง, มีแต่ความอยู่เหนือปัญหา, เหนือความทุกข์
โดยประการทั้งปวง. จบด้วยความว่างจากตัวตน จากชั่วไปถึงดี ;
ดีก็ขยับงุ่น ขึ้นเหนือดีไปพบความว่าง สงบ เงียบ เยือกเย็น เป็น
แสงสว่าง ไม่มีความขุ่น.

ความว่าง เป็นไฉนของพระนิพพาน, นิพพานเป็นความ
ว่างอย่างยิ่ง ; เราจะมีจุดหมายไปที่นั่น แล้วเราทำตนให้เป็น
ตัวอย่างที่ดีแก่เพื่อนมนุษย์ทุกคน. เขาจะได้สนใจ จะได้ยินดีที่จะ
ร่วมมือกัน จะเดินตามกันไปสู่ความว่าง ; ว่างจากกิเลส, ว่างจาก
ตัณหา, ว่างจากความทุกข์, ว่างจากทุกอย่าง. จิตที่ถึงความว่าง

all respects till the words ‘ transcending the world’ will have to be used. It will be a world in which the general populace live ‘beyond the world’ and beyond the influence of the mundane and delusive world.

It is my hope that you all may understand well enough about the purpose of my second wish : try to promote mutual understanding between religions. Religions are meant for helping the world but there are just so many different kinds of people in this world, so it is necessary to have many religions . It is certainly not a bad thing to have various religions but the main point of concern here is for every religion to cooperate, help and protect the world, be the light of the world and lead it to the supreme goal of humanity, so that there is only transcendence over our worldly problems till we may be able to thrive beyond all sufferings in all respects, ending up in a voidness from ‘self’, a change from bad to good and beyond good to voidness, calmness, silence and light. There will be no more confusion, chaos and darkness.

Voidness, or emptiness is a synonym of the word ‘Nibbāna’ which is supreme emptiness. Therefore we have our goal set at Nibbāna, and we have to set good examples for our fellow human friends, then only will

พ้นจากปัญหาทุกอย่าง ; เมื่อร่างกายมันจะดับไป ก็เลิกกัน ไม่ต้อง
พูดถึง ; แต่ถ้ายังมีชีวิตอยู่ จะมีแต่ความไม่ทุกข์ ไม่เป็นทุกข์,
เป็นความดับทุกข์อยู่โดยประการทั้งปวง.

การบรรยายนี้ก็สมควรแก่เวลาแล้ว ขอสรุปความว่า เรา
จะมาช่วยกันทำความเข้าใจซึ่งกันและกันในระหว่างศาสนา คือ
เพื่อนมนุษย์ทุกคนที่มีศาสนาต่างกัน ให้ทำความเข้าใจกันได้ ใน
การที่จะร่วมมือกัน สร้างสันติสุขส่วนบุคคล สร้างสันติภาพ
ของสังคม แล้วจะมีความเป็นโลกที่ประเสริฐที่สุด สมกับว่ามัน
เป็นโลกของมนุษย์ผู้มีใจสูง. ขอฝากไว้ให้ท่านทั้งหลายทุกคนได้มี
ความสนใจเตรียมตัวพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาภายในหรือปัญหา
ภายนอก ในการที่จะดับทุกข์ดังที่กล่าวมา

they become interested and willing to cooperate and head towards voidness or emptiness – empty of suffering and everything else. A mind which has attained voidness is one that is liberated from every kind of problem. Of course when death comes, there is no more need to talk about this voidness; but so long as there is life, a void or empty mind enjoys the state of having no suffering – an absolute extinction of suffering.

It is time to end this discourse. Allow me to conclude that we will help creating mutual understanding between religions in order that every fellow human being with different religions may understand one another before joining hands to build both individual and social peace, paving the way towards the creation of a most sublime world which deservingly becomes the dwelling place of humankind with a morally or ethically high and lofty mind. May everyone of you have the interest in getting prepared and ready to face whatever internal or external problems that may come along the way.

ปณิธาน ๓

การนำโลกออกมาเสียจากวัฏฏนิยม

ท่านสาธุชน ผู้สนใจในธรรม และเพื่อนสหธรรมิกทั้งหลาย.

ในการบรรยายครั้งที่ ๓ นี้จะบรรยายด้วยหัวข้อ คำปณิธาน
ข้อที่ ๓ คือ การนำโลกออกมาเสียจากวัฏฏนิยม ; ฟังดูมันก็
ไม่น่าสนใจอะไร แต่ความจริงเป็นเรื่องที่จะต้องสนใจที่สุด คือ
สิ่งที่เรียกว่าวัฏฏนิยมนั้นแหละ คือตัวศัตรูอันร้ายกาจของมนุษย์
ยิ่งกว่าสิ่งใด. โดยเฉพาะในโลกยุคปัจจุบัน วัฏฏนิยมกำลังครอง
โลก กำลังจับจิตจับใจของมนุษย์ทุกคนในโลก, บีบบังคับให้
ดิ้นรนไปในทางของความลุ่มหลงต่อวัตถุ ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความ
เห็นแก่ตัว และส่งเสริมความเห็นแก่ตัวให้ยิ่งขึ้นไป, โลกจึงเต็มไปด้วย
ด้วยความเห็นแก่ตัว เพราะพอใจในรสของวัตถุ ลุ่มหลงยิ่งกว่า
สิ่งใด จึงมีความเห็นแก่ตัวเกิดขึ้นเท่ากับความลุ่มหลงในวัตถุ.

THE THIRD WISH

To Lead The World Out Of Materialism

**Dear Buddhist and Dhamic Friends
who are interested in Dhamma**

In the third delivery of my discourse I will begin with the Third Wish as my topic of talk. The wish is to lead the world out of materialism. It sounds uninteresting but in fact it is a matter that deserves the greatest interest. It is materialism that has become our enemy and it is even more harmful than anything else one could possibly conceive of, especially in this present age when materialism practically reigns over the world. The charm of materialism has the pull on the heart and mind of every human being on earth, and it forces us to struggle to get more of it till we become deluded which is the reason behind the arising of selfishness as well as the factor that encourages the thriving of selfishness. The world is thus full of selfishness because human beings are contented with the 'taste' of material goods and have become more infatuated with it than any other tastes.

ศึกษาให้เข้าใจคำว่า “วัตถุนิยม”

บางท่านบางคนอาจจะไม่เข้าใจคำว่า “วัตถุนิยม” ก็ได้. ขอโอกาสพูดกันสักเล็กน้อยในเรื่องนี้ จะเปรียบเทียบด้วยอุปมาเพื่อให้เข้าใจง่าย ; เหมือนกับว่า ลูกหนูตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่งมาบอกแม่ของมันว่า ลัตัวตัวหนึ่งมันน่าเกลียดน่าชัง หน้าตาตุร้าย ไม่กล้ามอง, อีกลัตัวตัวหนึ่งน่ารัก น่าคบหาสมาคมเป็นเพื่อน. ลัตัวที่ลูกหนูบอกแม่ว่า น่าเกลียดน่ากลัวที่สุดนั่นคือโก, โกที่มีหงอน ; ส่วนที่ลูกหนูบอกแม่ของมันว่าน่ารักที่สุดนั่นคือ แมว เพราะแมวมันสวย มันน่ารัก. นี้ลูกหนูมันมีความคิดอย่างนี้ มีความสำคัญอยู่ที่ว่ามันหลงกลับกัน ; เห็นยักษ์ร้ายเป็นสิ่งที่น่ารัก เห็นสิ่งที่ไม่อันตรายว่าเป็นยักษ์ร้าย. คนเราในโลกนี้ ก็จะเป็นเสียอย่างนี้ : ไปหลงพอใจในรสอร่อยของวัตถุ ซึ่งมันจะกัดกินถึงหัวใจ ; ส่วนรสอร่อยของธรรมะทางจิตใจนั้น กลับเกลียด กลับกลัว นี่กลัวธรรมะ, กลัวนิพพาน เป็นต้น. ฉะนั้น คนเหล่านี้ก็เหมือนกับลูกหนูตัวนั้น ไม่รู้จักว่าอะไรเป็นยักษ์ร้าย, อะไรที่จะไม่อันตราย.

Learn And Understand The Word 'Materialism'

Some of you may not exactly understand the word 'materialism'. Do allow me to elaborate a bit about this matter. I will make comparison for the sake of easy understanding. It is just like a little mouse telling its mother that it had seen an animal that was most ugly, disgusting and fierce-looking. The little mouse dared not look at it for long. And this little mouse saw another animal which it thought to be most lovely and worthy of its friendship. The most ugly and fearsome animal which the little mouse talked about was a hen or a cock rather, with a cockscomb; and the most lovely animal that the little mouse was most well impressed was a cat!. So, this little mouse had such a unique concept of ugliness and beauty. Its disgust for the cock and infatuation with the cat should be reversed. But the poor little mouse somehow felt that the giant (meaning the cat) was lovely and mistook the harmless cock as a dangerous giant.

ขอแยกแยะกันดูให้ดี ๆ ว่า วัตถุนิยมสวยงาม น่ารัก ยั่ววนชวนใจ ; แต่มันก็มีลักษณะเหมือนกับว่าแมว เมื่อไปเกี่ยว ข้องกับหนู ; ส่วนความสุขทางจิตใจหรือธรรมนิยาม กลับเห็น เป็นของน่าเบื่อหน่าย, มนุษย์เห็นเป็นของน่าเบื่อหน่าย น่าเกลียด น่ากลัวไปเสีย ; บางคนก็พูดออกมาตรง ๆ ว่า เกลียดความสงบ คือไม่สนุกสนาน ไม่ได้กระโดดโลดเต้น ไม่ชอบ. นี้วัตถุนิยมมันมี อะไรวางนี้ มันมีความยั่ววน มีลักษณะอาการที่แสดงออกมา อย่างยั่ววน, แล้วมันก็มีรสอร่อยตรงกับความรู้สึกของคนและ ปุถุชนทั่ว ๆ ไป คือตามธรรมชาติ ตามธรรมดา นั้น, แล้วมนุษย์ เขาก็ปรับปรุงเรื่องของวัตถุนิยมนี้ ให้มีอำนาจมีอะไรมากขึ้น ทุกที : อร่อยทางตา สวยงาม ก็ยิ่งขึ้นไปทุกที, อร่อยทางหู มันก็ไพเราะยิ่ง ๆ ขึ้นไปทุกที จนสุดเหวี่ยง, อร่อยทางจมูก ก็ทำ กันจนถึงที่สุด, อร่อยทางลิ้น โดยเฉพาะอาหารก็ปรับปรุงกันจน ถึงที่สุด, อร่อยทางผิวหนัง โณภูฎัพพะ ที่มาสัมผัสกับผิวหนัง, ก็ปรับปรุงกันทุกอย่าง ทุกประการ ให้มันมีความดึงดูดมากขึ้น. นี้เรียกว่า ทางวัตถุ ๕ ประการ ก็ได้รับการปรับปรุงอยู่ทุกวันให้ ยิ่งขึ้นไป ให้ยิ่งขึ้นไป ผู้ปรับปรุงนั้นเป็นผู้ฉลาดหารายได้ดี, ก็มี โอกาสที่จะปรับปรุงให้ยิ่งขึ้นไปให้ยิ่งขึ้นไป ดูจะไม่มึจดับ ; วัตถุ นิยมกำลังมีบทบาทอยู่ในโลกนี้ ในลักษณะอย่างนี้.

People in this world are just like the little mouse: They get infatuated with or deluded in the ‘delicious taste’ of material things which will eat into or devour even their own hearts and yet as for the ‘delicious taste’ of Dhamma or a sublime mind, they regard it with disgust and fear. They fear Dhamma for example, and they fear any ‘Nibbāna’, another example. These such people are like the little mouse, not knowing what a giant is, and failing to know where danger lies.

Taking a separate good look, one would feel that materialism is something beautiful, lovely and enticingly attractive but it has the characteristics comparable to the case of a cat which gets involved with the rats. As for the happiness of the mind or ‘Dhammanism’ (a self-invented word taken to mean the tendency to favour or love Dhamma), people tend to perceive it as something boring, disgusting and to be feared. There are people who even declare outrightly that they hate calmness (or silence) as there is simply no fun in it - no jumping and no dancing is just no fun, they do not like it. This is materialism which has an enticing power that can tempt people into delusion, and it has a ‘delicious taste’ that appeals to the natural and common feelings of the majority of the general

คนที่หลงวัตถุ ก็ซื้อหาวัตถุนิตที่ไม่จำเป็น ที่ไม่จำเป็น เอามาไว้เต็มบ้านเต็มเรือนที่เกินความต้องการ, อดส่ำที่กัณฑ์นิยม สิ้นไปซื้อหา อุปกรณ์แห่งวัตถุนิยมนี้ มาให้มีความเอร็ดอร่อย ทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางผิวหนัง ; เป็นสิ่งที่ถ้าไม่มองก็ดูจะไม่มีควมหมายอะไร ; ถ้าไปมองเข้าแล้วมันก็มีความหมายมาก คือ มันจะกัตกินมนุษย์ให้สูญสิ้นความเป็นมนุษย์, มันจะไม่มีจิตใจอย่างมนุษย์ คือ ไม่มีความสะอาด สว่าง สงบ เสียเลย ; บุชาความเอร็ดอร่อยทางวัตถุ คือ ทางเนื้อ ทางหนัง อย่างยิ่ง อย่างสูงสุด เหมือนกับว่าเป็นพระเจ้า.

คุณที่เล่าเรียนศึกษา ก็มีความมุ่งหวังว่าจะมีรายได้สูงเพื่อไปซื้อหาวัตถุที่บำรุงบำเรอความรู้สึกทางอายตนะ นี้ให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป แล้วก็ช่วยวนแก่กันและกัน ประกวดประชันแก่กันและกันให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป, เงินเดือนไม่พอใช้จนกระทั่งต้องคดโกง ต้องทำคอร์รัปชัน หลายอย่างหลายประการ หลาย ๆ วิธี, มันก็เต็มไปด้วยคอร์รัปชัน, ในโลกนี้ก็หาความสุขไม่ได้ นี่วัตถุนิยม เป็นยักษ์ร้าย ถึงกับทำลายโลกได้ ชนิดที่สมัครใจ คือ มนุษย์สมัครจะวินาศด้วยความสมัครใจ เพราะหลงเสน่ห์อย่างยิ่ง ของสิ่งที่เรียกว่า วัตถุนิยม.

เมื่อหลงใหลทางวัตถุแล้วก็เห็นแก่ตน ซึ่งหมายถึงการเห็นแก่กิเลสของตน, มันเป็นการให้เหยื่อแก่กิเลส, ไม่ได้ให้เหยื่อ

populace. People also learn to make changes just to increase the enticing power of materialism so that everything which appeals to the human senses is made doubly or many more times attractive or delicious: 'delicious' in the context of eyes-perception, that is, making things look even more beautiful than what they use to be; 'delicious' to the ears is making something sound pleasant to the ears; 'delicious' to the nose means improving the fragrance of odour to its highest quality; delicious to the tongue points to the great pain to advance the culinary skill to get the best of tastes in food especially; 'delicious' to the skin – making whatever things possible to provide a comfortable feeling for the body skin or sense of touch. Thus everything is being made, readjusted or modified in every aspect to yield more attraction in the five aspects of material goods. People who are innovative and initiate the adjustment are the shrewd opportunists who earn good profits; and so far there seems to be no end to this kind of material progress. Materialism is indeed the norm of the day.

In these modern days, people are simply infatuated with material goods and services. They buy the kind of things which are not really necessary in their lives and

แก่จิตใจที่บริสุทธิ์. จิตใจที่บริสุทธิ์มันไม่ต้องการกินเหยื่อดอก, ต้องการปัจจัยเล็ก ๆ น้อย ๆ ตามสมควรก็อยู่ได้ ; แต่ถ้าเป็นเรื่องของกิเลส มันก็ต้องการเหยื่อ-เหยื่อ-เหยื่อ, แล้วก็ยิ่ง-ยิ่ง-ยิ่งขึ้นไป. ฉะนั้น ความเอร็ดอร่อยทางวัตถุนั้นมันไปหล่อเลี้ยงกิเลส ไม่ใช่ไปหล่อเลี้ยงจิตใจ ; แต่ว่ากิเลสมันก็เป็นสิ่งที่รู้สึกกันทางจิตใจ แต่มันยังแบ่งแยกออกได้ว่าเป็นส่วนจิตใจล้วน ๆ หรือเป็นส่วนของกิเลสที่ห่อหุ้มจิตใจ. เรามันไม่รู้จักแยกออกจากกัน มีตัวกู-ของกู เป็นผู้ที่เอร็ดอร่อยทางอายตนะเหล่านี้ ให้ถึงขีดสุด, แล้วก็ลุ่มหลงพร้อม ๆ กันทั้งโลก ; ไม่มีใครดักเตือน, ไม่มีใครชักชวนว่า หยุดกันเสียบ้างเถิด, ประหยัดลดหย่อนกันเสียบ้างเถิด มันไม่มี มันมีแต่จะช่วยส่งเสริมให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไปด้วยกันทั้งนั้น จึงเต็มไปทั้งโลก.

ความเจริญก้าวหน้าของโลก ในทางวิชาการ ก็ค้นคว้าแต่เรื่องวัตถุ ในการประดิษฐ์คิดค้น หรือผลิตขึ้นมา, ก็เป็นแต่เรื่องของวัตถุ, วัตถุจึงครองโลก มันก็เป็นเรื่องที่ไม่รู้ว่ามันจะเป็นสิ่งที่ใครจะรับผิดชอบ ถ้าจะให้พระเจ้ารับผิดชอบ ก็ไม่รู้ว่าพระเจ้าอยู่ที่ไหน ; แล้วคนเขาบูชาวัตถุยิ่งกว่าพระเจ้า, เขาก็หันหลังให้พระเจ้า. บทบัญญัติทางศาสนาก็เลยเป็นหมันไป, ไม่มีใครเชื่อฟัง ไม่มีใครเหลียวแล ; ฝ่ายมารร้ายคือวัตถุนิยม ก็ได้เปรียบเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไปจนครองโลก.

fill their houses with such unnecessary material things. Some go to the extent of borrowing money to make their purchase of material goods just to satisfy their whimsical demand for sensual pleasures. This kind of social behaviour, when overlooked, seems to be a trifling matter; however when viewed closely, it is obviously a matter of a serious and grave concern for it has become a problem that 'devours' humankind till we lose that lofty part of our humanity, living mindlessly with no prospect for a bright and peaceful future while at the same time worshipping the pleasures of the flesh and skin obtainable from all sorts of material goods and idolizing it as though it were our God.

Take a good look at all those students who are still learning at various academic institutions. They all cherish the hope of getting a good income in the future to ensure a high purchasing power so that they could buy whatever goods or services to satisfy the needs of the senses which have been 'set' on an ascending scale. Competition is ever on the increase and salaries become insufficient to meet the daily expenditure till one may resort to cheating or corrupted practices and many other related corrupted means. This is the impact of materialism. There

is no peace and happiness in the world of today. Materialism is the 'destructive giant' that is capable of even destroying the whole world. We are, in fact, voluntarily digging our own graves by allowing ourselves to be deluded by materialism.

Delusion in materialism leads to selfishness which implies 'to be concerned with one's own self interests only'. It amounts to feeding with our mental defilement with baits. The mind is a defiled mind, so it cries for baits to be fed to it: whereas a pure and clean mind needs no baits. It needs only some reasonable amount of small spiritual factors for it to survive, that is all; but if it were to be a matter of 'kilesa' or mental defilement, the mind would need baits. more baits and even more baits and an endless chain of baits. Therefore the 'delicious taste' of material goods nourishes our defiled craving and this defiled craving is something felt within the mind, so the mind itself is divided into a particular part which is pure mind and another part which belongs to 'Kilesa' or defiled desires which cover the rest of the mind . Many of us do not know how to make the distinction. Therefore, we get caught or trapped in our sense of attachment and become deluded to the extreme. There is no one to warn

us or to persuade us that it is time to stop our crazy infatuation with materialism, and to be thrifty and slackening down our senseless material consumption. There is simply no one to tell us to do just that; but there are many who encourage the pursuit of an ever-increasing materialistic inclination till the whole world is brimming over with materialism.

In the academic fields, researches are made solely in matters concerning material things. In the field of invention and production research, it is also about material things. So material goods rule the world and we do not know who is to be responsible for this state of affairs. If we were to let God assume the responsibility, we do not know where God exactly is. We only talk about God, but we do not really know where He is. So, people who worship materialism more than God are thus turning their back to God. The chapters in the holy texts of religions become impotent or of no significance. No one believes in them and no one bothers. Materialism is at an advantage and so widely has it spread till it rules over the world now.

วัตถุนิยมทำให้โลกร้อนด้วยกิงกามเกียรติ.

นี่ดูกันสักนิดว่า การเจริญด้วยวัตถุนี่มันได้อะไร, และมันเสียอะไร ? มันได้ความเพลิดเพลินอันหลอกลวงอย่างยิ่งมา ; แต่มันสูญเสียความสงบสุขอันแท้จริงไป, มันแลกเปลี่ยนกันอยู่อย่างนี้ ; มันได้ความเพลิดเพลินอันหลอกลวง แสนจะหลอกลวงหลอกลวงถึงกับเป็นบ้าเป็นหลังไป นี่ได้มา, แต่ความสงบเย็นแห่งจิตใจนั้นสูญเสียไปหมด. โลกนี้มันก็ต้องร้อน ต้องระอุ ต้องร้อนแล้วต้องลุกเป็นไฟ ไม่เป็นไฟอย่างไฟไหม้กระดาดอย่างนี้ แต่เป็นไฟที่ไหม้จิตใจลึกซึ่งอยู่ภายใน เป็นไฟทางจิตทางวิญญาณ ; ดูอำนาจของสิ่งที่เรียกว่าวัตถุ มันจุดไฟให้เกิดขึ้น ในจิตใจ ในวิญญาณ แล้วก็ร้อนระอุ.

Materialism Makes The World Simmering With Eating, Sensuality And Honour .

Now just take a look around and think about this. What do we get from the progress made in material things? And what do we lose? The answer is we get carried away by an engrossing fun of the most delusive nature and we lose our real peace of the mind as a result. So the exchange is done. It is true that we get a lot of comforts, convenience and amusement from material things but it is delusive-so delusive that it eventually turn us mad, and we lose all of our peace. The world will surely be simmeringly hot, baking hot till it bursts into flame or fire, not the fire that burns papers, but it is the fire which burns the deep inner mind that lies deeply within us. It is the fire of the mind and soul. See how the power of the so-called materialism is capable of . It can just lit up the fire in our mind and it is unbearably hot.

เราเคยสมมติคำ ๓ คำ ว่า กิน กาม เกียรติ : เรื่องกินก็เป็นเรื่องอ่อยทางลั้น สำหรับกินเหยื่อไม่ใช่กินอาหาร ; ร่างกายตามธรรมชาตินั้น ที่ไม่เกี่ยวกับกิเลส ต้องการเพียงอาหาร พอให้อยู่ได้ ; นี้ไม่ใช่กินเหยื่อ, แต่กิเลสนั้นมันไม่กินอาหารอย่างนี้ มันต้องการจะกินเหยื่อ, ต้องการได้เหยื่อ ที่กระตุ้นความรู้สึกของระบบประสาทอันรุนแรง เรียกว่ามันกินเหยื่อความจริงมันถึงเป็นไปในทางส่งเสริมกิเลส.

เรื่องกามนั้น มันกลายเป็นคนละเรื่องกับการสืบทอดโดยบริสุทธิ์ ; ธรรมชาติต้องการให้มีการสืบทอดโดยบริสุทธิ์ ไม่ให้สูญพันธุ์ ; แต่มนุษย์ก็ไม่พอใจในเรื่องสืบทอดบริสุทธิ์ ต้องการเหยื่อล่อที่ธรรมชาติมันปะหน้าไว้ หลอกลวงให้เป็นค่าจ้าง คือความรู้สึกทางเพศที่เรียกว่ากาม ก็คิดในทางที่จะบริโภคมให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป แล้วก็รังเกียจการสืบทอด. แต่ถึงอย่างนั้น ส่วนมากก็ไม่พ้นไปจากการตกเป็นเหยื่อของกาม ได้รับโทษได้รับการตอบแทนในทางการสืบทอด. ต้องจัดการคุมกำเนิดกันอย่างนี้.

เรื่องเกียรติ เกียรตินั้นไม่ใช่เป็นเรื่องนามธรรมอันบริสุทธิ์ทางจิตทางวิญญาณ, มันเป็นเครื่องมือที่เขาต้องการจะมีไว้

I have assumed three words for special consideration eating, sensuality and honour. This matter of eating is all a matter of ‘delicious tastes’ not just about food only, but it is about the ‘delicious taste’ of baits of all kinds waiting for us to eat or ‘get hooked’. Putting the mental or spiritual aspect aside, our human body in accordance with nature, needs only a certain amount of food just to survive. This refers to eating food in the literal sense, not eating ‘baits’; but mental defilement, or craving, or desire or whatever you may wish to call it, does not feed on this kind of food. It wants to devour baits which can stimulate the strong feelings of the nervous system. Thus there two kinds of eating: the physical body needs to eat food in the literal sense and the mind with its desires need to feed on ‘baits’ that satisfy and strengthen the sensual feelings.

This matter about ‘Kama’ (not karma which is a totally different matter) or sensuality has become a different matter from pure reproduction. Nature dictates reproduction for a purely biological reason – to ensure the continuation of the species so that it does not become extinct; but human beings are not contented with reproduction for the sake of the continuation of species.

สำหรับแสงสว่างวัตถุ. คนมีเกียรติโดยทั่ว ๆ ไป มีไว้เพื่อแสงสว่างวัตถุ, ไม่ใช่เป็นการได้เพียงชื่อเสียงอันบริสุทธิ เป็นเกียรติคุณอันบริสุทธิ ; แต่มันเป็นเกียรติที่จะมีไว้ในลักษณะเป็นอำนาจ ที่จะกวาดเอาวัตถุมาทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อม. นี่เราจึงมีปัญหา มาก เรื่องกิน เรื่องกาม เรื่องเกียรติ.

ส่วนอีกสามอย่าง คือ สามส. ได้แก่ สะอาด สว่าง สงบ นั้นมันตรงกันข้าม ไม่มีใครจะสนใจกันสักก็คน เห็นเป็นความจืดชืดแห้งแล้ง ไม่มีรสชาติ ; แต่โดยเนื้อแท้แล้วมันเป็นความสงบสุขอันแท้จริง. เรื่องกิน กาม เกียรติ มันเป็นสุขหลอกลวง คือเป็นสุขที่ทำให้เผลอใหม่, เป็นสุข ก.สะกต เผลอ จี้ บังให้สุข, เป็นความสุข ก.สะกต. ส่วนความสะอาด สว่าง สงบ นั้นเป็นความสุขที่แท้จริง สงบเย็น, เป็น ข.สะกต ที่ถูกต้อง. เดียวนี้เราก็เอามาปนกันเสีย : เอาความสุข ก.สะกต สุขใหม่มาเป็นความสุข ข.สะกต และก็ยึดถือไว้, บูชาความสุขชนิดนี้กันอยู่. ดูให้ดี ๆ มันสุขเย็นหรือมันสุขใหม่ ให้แน่เอิบ. ดูให้ดีว่ามันสุขเย็นหรือสุขใหม่, สุข ก.สะกต หรือ สุข ข.สะกต, สุขอันเกิดมาจากวัตถุนิยม นี่มันเป็นสุขใหม่ : ถ้าสุขที่เกิดมาจากธรรมนิยมนั้นเป็นสุขเย็น ซึ่งจะได้พูดกันโดยรายละเอียดต่อไป.

They seek pleasures in consuming sexual baits and indulge in sexual pleasure (Kama) in an increasing intensity. Some people even look upon reproduction as undesirable and disgusting, but even so, most people still come under the influence of ‘ Kama’ which necessitates the implementation of birth- control.

Now we come to the word ‘honour’. ‘Honour’ is not a matter of purely the intangibles in relation to mind and consciousness. It is the tool which people want to have in order to use it for seeking material gain. Generally people who have honour or rank keep the honour they have only to be used for seeking other material gains. It is not just honour for honour’s sake, but rather it is a kind of ‘honour’ that implies a power to ‘sweep’ whatever material benefits or gains directly or indirectly into one’s own hands or whoever it may concern. Looking retrospectively, we can conclude that we do have many problems indeed with regard to matters of eating, sensuality and honour.

วัตถุนิยมเป็นปัญหาใหญ่.

การบรรยายครั้งแรก ก็พูดถึงการเข้าถึงหัวใจแห่งศาสนาของตน ๆ เมื่อเข้าถึงหัวใจแห่งศาสนาของตน ๆ แล้วก็มีความเข้าใจกันได้ในระหว่างศาสนา นี่ปัญหามันเหลืออยู่แต่ว่า ทุกคนกำลังเป็นทาสของวัตถุนิยม จะทำอะไร ? ไม่เข้าถึงหัวใจของศาสนา ก็เพราะมันหลงวัตถุนิยม, มันทำความเข้าใจซึ่งกันและกันไม่ได้ เพราะต่างคนต่างแย่งชิงวัตถุหรือสร้อยของวัตถุนิยม ไม่อยากจะปรองดองปรึกษาหารืออะไรกัน. มันทำความเข้าใจกันไม่ได้ จึงถือว่าแม้จะเข้าถึงหัวใจของศาสนาแล้ว ทำความเข้าใจกันได้ระหว่างศาสนาแล้ว ; ปัญหาก็ยังเหลืออยู่แต่ว่า สมาชิกทุกคนในโลก เป็นทาสของวัตถุ คือวัตถุนิยม, มันจึงต้องจัดการกับปัญหานี้กันอีกทีหนึ่ง.

ขอให้ดูให้ดีเถิด การเผยแพร่ธรรมะ ประกาศพระศาสนาไม่สำเร็จ เป็นไปได้โดยยากเย็นนั้น อะไรเป็นอุปสรรคกีดขวาง ? มองผิวเผินก็เห็นเป็นอันอื่น แต่ถ้ามองลึกซึ้งแล้วก็จะเห็นว่า **ลัทธิ**

Materialism Is A Big Problem

Now that everybody is more or less becoming a slave of materialism, so what are we to do? The fact that many people simply cannot understand the core of their religion is because they have become too immersed in materialism. They are too busy struggling to get the 'delicious taste' of all those material things (and sensual pleasures too) that they simply do not care to make serious efforts toward mutual religious understanding. Even if a mutual understanding between religions could be reached, there is still the problem of every member of the entire world community becoming the slave of materialism. So there is yet a need to deal with this problem after all.

Now, just think about this : The spreading of Dhamma or the truly right kind of religious teaching has been a formidable task and has even failed rather miserably these days. What is the obstacle that obstructs or hinders the task? Looking superficially, we will see other insignificant causes, but a deeper and closer

วัตถุนิยมในโลกนี้แหละมันเป็นข้าศึก เพราะตัวเองมันก็เป็นข้าศึกต่อธรรมะอยู่แล้ว, มันยึดจิตใจของคนส่วนใหญ่ในโลกไว้ มันก็ไม่สนใจในเรื่องของธรรมะ. ฉะนั้น ถ้าว่ามายักษ์ตัวนี้ไม่ได้โลกนี้ก็จะต้องทนอยู่ในความทุกข์ทรมานยิ่ง ๆ ขึ้นไป หรือไม่มีที่สิ้นสุด ; ถ้าว่านำโลกออกมาเสียได้จากอำนาจของวัตถุนิยมนั้นแหละ มันจึงจะมีความสงบสุข. แต่เดี๋ยวนี้มันเป็นไปไม่ได้ในข้อที่ว่า วัตถุนิยมมันมีเสน่ห์มากกว่า มันจับใจคนมากกว่า มันยึดจิตใจของคนไว้หมด, ทำให้โลกนี้หลงติดอยู่ในความเอร็ดอโรยของวัตถุ.

ผู้ที่จะเผยแผ่ธรรมะหรือพระศาสนา จะต้องมองถึงปัญหาข้อนี้ให้เป็นอย่างยิ่ง คือมันเป็นอุปสรรคอย่างแรงร้าย และแท้จริงของสิ่งที่เรียกว่าธรรมะ ของการเผยแผ่ธรรมะ ของความหวังที่ว่าเราจะอยู่เย็นเป็นสุขกันด้วยการมีธรรมะ, จึงขอฝากไว้ให้พิจารณาสำหรับผู้ที่จะเผยแผ่ธรรมะ คือ พวกกรรมทายาทก็ดี พวกกรรมทูตก็ดี อะไรที่มีหน้าที่เผยแผ่ธรรมะ จะต้องดูให้เห็นว่าอะไรเป็นอุปสรรค.

scrutiny will reveal the true identity of our enemy – materialism. Materialism has a strong hold on the mind of most people in the world. The influence is so great that people simply become obsessed with their pursuit of material goods and sensual comforts and pleasures till they simply cannot be bothered about taking an interest in religions or Dhamma. Therefore if this ‘monster’ of materialism could not be killed, the world would have to put up with living in an ever increasing suffering that will never end. If the world could be led out of materialism, there would be peace and happiness, but now it is simply impossible to get rid of materialism. The irony is that in spite of the realization that materialism is unhealthy for human spiritual development, people are still very much attracted to it. It can capture the hearts of more people than any other things can. It seizes the hearts and souls of almost all of us, making this world addicted to the ‘delicious taste’ of material goods.

For those who want to propagate Dhamma or religion, it is most important that they must be able to discern the problem posed by materialism. It is the most realistic and harmful obstacle to the propagation of religion as well as to the hope of a future lasting peace. Therefore you all are left with this problem to contemplate.

ท่านทั้งหลายซึ่งเป็นผู้รับการเผยแผ่ มันก็ต้องดูตัวเองให้ดีกว่าทำไมจิตใจของเราจึงไม่ชอบธรรมะ ? เพราะว่าเราหลงอยู่ในเสน่ห์อันใหญ่หลวงของวัตถุนิยม ทั้ง ๆ ที่ปากมันก็พูดไปเหมือนกับว่าไม่ต้องการ. ครั้งหนึ่งเคยสอบถามคน ๆ หนึ่งว่า อยากไปนิพพานไหม ? เขาตอบทันทีอยากไปอย่างยิ่ง, อยากได้อย่างยิ่งอยากไปอย่างยิ่ง. แต่พอบอกว่า ในนิพพานนั้นไม่มีรางวัลนะ เขาเลยสั่นหัวตึก ไม่เอา. ไม่เอา ไม่เอา เพราะว่าเขาเป็นผู้ชอบรางวัล พอบอกว่าในนิพพานไม่มีรางวัล ก็ไม่ประสงค์นิพพาน, ก่อนหน้านี้ก็หวังจะได้นิพพาน คงจะด้วยความคิดว่า ในเมืองนิพพานนั้นคงจะมีรางวัลที่สนุกสนานยิ่งกว่าที่นี่ นี่ผู้ชอบรางวัลคนนี่จึงอยากจะไปนิพพาน บอกว่าอยากไปนิพพาน. นั่นแหละดูให้ตีเถอะว่า มันมีลักษณะอย่างนี้อยู่ด้วยกันแทบจะทุกคนก็ว่าได้ ปากว่าอยากไปนิพพาน. พอเขาบอกว่าในนิพพานไม่มีรางวัลอย่างนี้นะ. รางวัลของวัตถุอย่างนี้นะ มันก็สั่นหัวอีกนั่นแหละ. นี่ดูให้ตีว่าอย่างวัตถุนิยมอย่างนี้มันยึดโลกทั้งโลกไว้, ยึดสัตว์โลกทั้งหมดไว้ในลักษณะอย่างไร. เราจะปล่อยให้มันเป็นไปอย่างนี้ไปจนตาย, หรือว่าจะช่วยกันแก้ไข. ช่วยดึงออกมาเสียจากอำนาจของวัตถุนิยม.

To all of you who are here to receive the delivery of this Dhamma discourse, do look at your own selves properly and ask yourselves a question: why is it that we simply do not like Dhamma? Well, allow me to supply you with an answer : It is because we have become so infatuated with the charm of materialism even though on the surface we may not like to admit it ; but in reality there is hardly any room in our mind for such a ‘dull’ thing as Dhamma or religion. Once I asked a guy, “Do you wish to attain Nibbāna some day?” He replied, “ Yes, I would love to”, but when I told him that there would be no ‘ramwong’ (a kind of Thai dance) in Nibbāna, he shook his head to show that he did not want Nibbāna any more because he liked ‘ramwong’ very much. He must have imagined that in the ‘city of Nibbāna’, the ‘ramwong’ there would be even more fun than the normal ones here. So, observing carefully, you will see that there is something like this in almost everybody. While claiming to wish for Nibbāna, the moment someone says there is no ‘delicious taste’ in Nibbāna, a change of heart occurs. See how firmly materialism has seized the world. Are we to let this situation to prevail till our death or are we to help solving the problem by getting the world out of materialism?

ไม่ควรเป็นทาสวัตถุ

แต่ปฏิบัติตามธรรมเนียม

อาตมาเห็นเป็นความจำเป็นที่ว่า จะต้องยึดมนุษย์ไว้ให้ได้, ไม่ให้ตกเป็นทาสของวัตถุนิยม จึงได้มุ่งมั่นบากบั่นในการเผยแผ่ธรรมนิยม ก็ถือโอกาสพูดถึงธรรมนิยมไปเสียเลยว่า เรื่องวัตถุนิยมนั้นเป็นคู่กันกับจิตนิยม, มันตรงกันข้ามกันอยู่. แต่ว่าถ้าจะหลงใหลในเรื่องจิตนิยม มันก็จะไปติตรสอะไรบางอย่างคล้าย ๆ กันอีก เป็นสุดโต่งฝ่ายจิต มันก็ร้ายพอ ๆ กับสุดโต่งฝ่ายวัตถุ ; ต้องอยู่ตรงกลางระหว่างจิตกับวัตถุ หรือว่าครอบงำทั้งจิตและวัตถุ, ควบคุมได้ทั้งทางวัตถุและทั้งทางจิต เป็นความถูกต้องทั้งสองทาง คือพอดีทั้งสองทาง คือทั้งทางวัตถุและทางจิต ความถูกต้องอย่างนี้เราเรียกว่าธรรมะ หรือธรรมนิยม.

We should Not Be The Slaves Of Materialism But We should Practise In Accordance With 'Dhammanism'

I feel that there is a necessity to hold on to we humankind to prevent all of us from becoming the slaves of materialism; that is , at least let there be some human beings who can manage to resist the charm of materialism and become firmly intent on propagating Dhamma. Well let me taken this opportunity to speak about Dhamma or 'Dhammaism'. Materialism and spirituality are a pair of opposites; but to be excessively engrossed in spirituality is also a kind of extreme attachment to it and would be as harmful as the extreme clinging to material things in materialism. Thus, one must take a middle position between the spiritual mind and the material goods as well as all the sensual pleasures to be derieved from material possession, which means one must be able to control both the spiritual mind and the material things. Let there be some form of harmony between the two. It would be a right kind of 'control' , just fine for both sides. This right and proper way of conducting oneself is called Dhamma or Dhammanism.

อย่าเข้าใจไปว่า หลีกจากวัตถุนิยมแล้วก็ต้องไปเกิดกับจิตนิยม มันก็ได้ มันเหวี่ยงซ้ายเหวี่ยงขวาสุดโต่งด้วยกันทั้งนั้น มันต้องถูกต้องอยู่ตรงกลาง แล้วก็เรียกว่าธรรมนิยม. คำว่า ธรรมะ ธรรมะนี้มีความสำคัญที่จะต้องเข้าใจให้ดี ๆ ให้ถูกต้องเพียงพอที่จะระงับความเข้าใจผิดทั้งหมดทั้งสิ้นได้.

เดี๋ยวนี้มันเป็นธรรมนิยมไม่ได้ เพราะว่าวัตถุนิยมมันดึงดูดไปหมดสิ้น ; จิตนิยมแท้ ๆ มันก็ไม่มีการดึงดูดคนทั่วไปเหมือนวัตถุนิยม มันดึงดูดได้เฉพาะบางคน หรือบางพวกที่หลงใหลในเรื่องจิต นั้นมันยังเป็นส่วนน้อย, ถ้าดึงดูดได้มันก็ไปเป็นฤาษี มุนี ซีไพร อยู่ในป่า ในดง ไม่เป็นปัญหาแก่บ้านแก่เมืองอะไร เดี่ยวนี้ที่กำลังเป็นปัญหาอยู่ในบ้านในเมืองนี้ เป็นเรื่องของวัตถุนิยมทั้งนั้น ; ถ้าสุดโต่งไปอยู่ในป่าเป็นจิตนิยม มันก็ไม่มีประโยชน์อะไรเหมือนกัน, มันจะต้องรู้จักทำชีวิตนี้ให้มีประโยชน์.

ชีวิตนี้ประกอบอยู่ด้วยสิ่งทั้งสอง คือ ประกอบอยู่ด้วยวัตถุคือร่างกาย, แล้วก็ประกอบอยู่ด้วยจิต คือจิตใจ, มันมีทั้งทางวัตถุและทางจิตประกอบกันอยู่เป็นชีวิต. นี้จะต้องพิจารณาดูกันต่อไปดี ๆ ว่า มันจะต้องมีความถูกต้องทั้งสองทาง คือ ทั้งทางวัตถุและทางจิต, เป็นธรรมนิยมขึ้นมา.

Do not be mistaken that the escape from materialism must necessarily be followed by the attachment to spirituality. It is not necessarily so. Both are opened to extremism. The right thing to do is to be in the middle, and it is called Dhammanism. The word 'Dhamma' is an important word which must be properly understood.

Now we still do not have a widespread Dhammanism because materialism has been sucking away all the people. Real spirituality, unlike materialism, fails to attract people in general. It attracts only some people or some groups of people who are fatuous or misguided in the matters of spirituality or mind; and that is only a small number of people who may end up in being hermits, ascetics or forest nuns in a wood or forest, posing no problem to anybody or any country. However to live a life style of extreme austerity in a forest is of no apparent benefit to anyone. What actually poses a big problem to the world as a whole is no other problems other than the problem of materialism.

Life is composed of two things : on the material side, it is the body, and on the spiritual side, it is the mind. Between these two, there is something that tells the truth or the right truth which leans neither to the physical side nor to the spiritual side. It is Dhammaism.

พึงรู้ความหมายของวัตถุนิยม

เดี๋ยวนี้เรามาพิจารณาเรื่องวัตถุนิยมโดยเฉพาะ ในฐานะเป็นศัตรูอันร้ายกาจ และท่านทั้งหลายที่ไม่เคยทราบความหมายของคำ ๆ นี้ ยังไม่เข้าใจคำ ๆ นี้ ก็จะได้เข้าใจ เพราะว่าคำว่าวัตถุนิยม-วัตถุนิยมนี้ มันก็มีความหมายหลายแง่หลายมุม หรือหลายลักษณะ.

ความหมายแรกที่สุด วัตถุนิยมก็คือลุ่มหลงรสร้อยของวัตถุ บุชารสร้อยของวัตถุ เพราะมันง่าย ; เด็ก ๆ คลอดออกมาจากท้องมารดา มันก็ง่ายที่สุดที่จะติดในรสของวัตถุ นับตั้งแต่นั้นนมของมารดาเป็นต้นมา จนของกินของอร่อยต่าง ๆ เป็นไปได้เอง ไม่ต้องมีใครสอน ไม่ต้องส่งเสริม มันก็ยิ่งเป็นไปเองได้. มันมีวัตถุนิยมรอคอยที่จะจับตัวทารกที่คลอดออกมาจากท้องแม่ภายในไม่กี่วัน มันก็มีอำนาจครอบงำจิตใจ, เด็ก ๆ เหล่านั้นเติบโตขึ้นมาด้วยความลุ่มหลงในทางวัตถุ ; เมื่อเจริญเติบโตขึ้น

We Ought To Know The Meaning Of Materialism.

Now we are to consider this matter of materialism in particular in the status of its being an evil enemy to humankind. Those of you who have never known the meaning of this word will come to understand it somehow for the word ‘materialism’ is rather ambiguous.

The first and foremost meaning is “the state of getting infatuated with and deluded in the ‘delicious taste’ of material goods” People worship the ‘delicious taste’ of material things because it is understandably an easy thing for anyone to get committed to . Babies born out of their mothers’ wombs find it easy to get ‘addicted’ to the taste to material things, beginning with the milk of their mothers for example, right up to more sophisticated food as they grow older. There is simply no need for anyone to teach them. Babies or children will learn by themselves. Not many days after their births

อายตนะ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ มีสมรรถภาพสูงขึ้น ก็ชวนให้ลุ่มหลงในรสอร่อยทางวัตถุ ลึกลงไปอีกทุก ๆ ทาง, เลย เสรีจมัน, ยักษ์วัตถุนิยมเอาตัวไปได้ คือไปบูชารสอร่อยของวัตถุ ; นี้ก็เรียกว่าวัตถุนิยม.

เราแม้ไม่ถึงขั้นนั้น มันก็พอใจในความสะดวกสบายทำนอง นั้น แม้ไม่ถึงขนาดเป็นลึกลงถึงกามารมณ์อันเหนียวแน่น ; แต่ เพียงแต่ความสะดวกสบายในทางวัตถุ มันก็ชวนให้เป็นวัตถุนิยม. ต้องการจะบำรุงบำเรอด้วยวัตถุ ให้มีความสะดวกสบายเพียงเท่านั้น แหละ มันก็ทำให้คนเป็นวัตถุนิยมได้, ไม่ต้องถึงกับเรื่องกามารมณ์ อันลึกลง ; รวมกันเข้าทั้งสองอย่าง ก็เลยมนุษย์ส่วนใหญ่ก็ตกอยู่ ใต้อำนาจของวัตถุนิยม : พวกหนึ่งลึกลงไปถึงรสอร่อยทางกามารมณ์ ก็เป็นวัตถุนิยม, พวกหนึ่งเอาเพียงแค่ความสะดวกสบาย ทางกาย เพียงมีห้องปรับอากาศ หรือมีรถราอะไรที่มันสะดวก สบาย แล้วก็พอใจหลงใหล นี้ก็ยังเป็นวัตถุนิยม.

babies learn by instincts to like whatever things that taste delicious to them. Materialism begins to have power over them. Children grow up with delusion about material things. As they get older and older , the ‘ ayatana’ or the sense organs such as the eyes, the ears, the nose, the tongue, the body and the mind have an even higher capacity to spur them toward the ‘addiction’ and delusion in the ‘ delicious taste’ of material objects in every possible way. The children have become victims of those devils or ‘Maras’ and monstrous giants of materialism which take them away to worship the ‘delicious taste’ of material goods.

Even though we may not be materialistic to the extent of becoming intensely deluded in sensuality and material goods, the convenience and comfort which material things can offer is enough to persuade us to become worshippers of materialism, so that all we want is just only material comfort , not necessarily a more profound form of sensual delight, but some look specifically for the latter. Thus there are two kinds of materialistic pleasures in all and most people come under the power of such materialistic inclination: one group of people sink deeply in the ‘delicious taste’ of sensual pleasures

ที่นี้คนก็รู้จักแต่ความงามทางวัตถุ ไม่รู้จักความงามในทางจิตใจ ; รู้จักค่านิยมแต่ในทางวัตถุ ไม่รู้จักค่านิยมในทางจิตใจ นี่รู้จักความงามและค่านิยมกันแต่ในทางวัตถุ ความงามในทางจิตใจนั้นไม่รู้จัก ; แล้วจะฟังไม่ถูก เช่น คำว่า ธรรมะมีความงดงามในเบื้องต้น มีความงดงามในท่ามกลาง มีความงดงามในเบื้องปลาย นี่พวกเหล่านี้ฟังไม่ถูก. อย่าว่าแต่ชาวบ้านญาติโยม แม้แต่พระเถระที่อยู่ในวัดก็ยังฟังไม่ถูกว่าธรรมะมีความงดงามในเบื้องต้น, ในท่ามกลาง และในเบื้องปลายอย่างไร ; เพราะมีจิตใจรู้จักแต่เรื่องทางวัตถุ และความสะตอกสบายทางวัตถุ จึงไม่พอใจและหลงรักในธรรมะ. แม้จะมีความงดงามอย่างยิ่ง ซึ่งพระพุทธเจ้าท่านทรงยืนยันไว้เอง ว่าธรรมะนี้มีความงดงามทั้งเบื้องต้น ท่ามกลาง และเบื้องปลาย, ซึ่งสวดกันอยู่ทุกวันนี้แหละ อาทิ กัลยาณัง มัชฌิมกัลยาณัง ปรีโยสานกัลยาณัง. พระพุทธองค์ทรงกำชับว่า เธอทั้งหลายจงเผยแผ่ธรรมะ ประกาศธรรมะ ให้มีความงดงามทั้งเบื้องต้น ทั้งท่ามกลาง และเบื้องปลาย. เดียวนี้ ธรรมทูต ธรรมทายาทของเรา รู้จักความงามของธรรมะ เบื้องต้น ท่ามกลาง เบื้องปลาย หรือเปล่า ? ถ้าไม่รู้ มันก็ไม่รู้ว่าจะไปเผยแผ่ธรรมะให้มีรสนิยมนหรือค่านิยม มันยังไกลกันอยู่อย่างนี้ ก็เดี๋ยวนี้ คนก็รู้จัก

material objects could offer, while another group simply yearn for the conveniences and physical comforts such as an air-conditioned room or a nice car for convenient and comfortable traveling. Then they all become contented and later much deluded by their material possession.

People generally seem to know only about the beauty of material objects and know not about the beauty of the mind. They know the values of material things but are ignorant of the values of inner virtues of the mind. Thus they do not understand when they hear such utterings like these : Dhamma has beauty in the beginning, it has beauty in the middle and in the end. Those people simply cannot understand. Even the monks and the novices fail to understand those verses let alone the ordinary householders and Buddhist followers. It is because people have a mind that knows only about material things and the comforts and conveniences to be derived from them, hence they see no pleasure in Dhamma and never care to develop a liking for it . In fact, some people actually chant those verses everyday but they pay no interest to the meaning of what they chant. The Buddha reminded us with these words : May all of you spread the Dhamma, proclaim the Dhamma, let there be beauty in the beginning,

ความงามและค่านิยมแต่ในทางวัตถุ, ภาวะอย่างนี้ก็เรียกว่า
วัตถุนิยม.

ที่นี้มาถึงกฎเกณฑ์ต่าง ๆ การตรากฎเกณฑ์ บัญญัติ กฎ
เกณฑ์ บันทึกประวัติ ทำอะไรที่เป็นหลักฐานเป็นเรื่องเป็นราวนี้
ก็บันทึกกันได้แต่ทางวัตถุ เพราะไม่รู้เรื่องทางจิตใจ ; ฉะนั้น ตำรับ
ตำราอันมหาศาล, กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่บัญญัติสร้างกันขึ้นมา มันก็
เป็นเรื่องทางวัตถุไปหมด ; แล้วก็หลงว่านี่หมดแล้ว สูงสุดกัน
เท่านี้ ไม่มีเรื่องอะไรนอกไปจากนี้. ฉะนั้นการบันทึกประวัติศาสตร์นั้น
นำหัวเราะที่ที่สุด มันก็บันทึกกันได้แต่เรื่องทางวัตถุ หรือแสดงออก
มาทางวัตถุ ทางจิตใจมันไม่มีเลย.

in the middle and in the end. Now do our Buddhist preachers know about the beauty of Dhamma at the beginning, in the middle and in the end or not. If the answer is 'no', how are you going to make such a proclamation?

Now we come to matters concerning various rules and principles. The regulating of rules, principles, or the writing of historical records, the making of anything to be the evidences, are all done by basing on material objects because people concerned in such matters know nothing about the spiritual mind. Therefore, a lot of books or texts and various regulations which have been written or set up, are mostly matters associating with only material objects and then the conclusion is that the task is completed, the highest point being reached and there is nothing beyond this. Historical records in particular, are being done in this ridiculous way. All historical facts are being based on material evidences, nothing of the spiritual side is being involved.

ที่นี้ ที่ว่าจะจะเป็นนักปราชญ์ จะบัญญัติความจริงของ
 ธรรมชาติ เรื่องนั้นเรื่องนี้ ก็บัญญัติได้แต่เพียงเรื่องทางวัตถุ
 ที่ผิวเผิน, ไม่รู้และไม่ได้บัญญัติลึกซึ่งลงไป ถึงกับเรื่องทางจิตหรือ
 ทางธรรมะ. แล้วก็ยึดหลักอันนี้ที่บัญญัติขึ้นมาอย่างหลับตา มีวัตถุ
 เป็นหลักนี้ ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เป็นคัมภีร์ เป็นตำรับตำราอะไรที่
 ถูกต้อง ก็ยึดเป็นหลัก, มันก็เป็นวัตถุนิยมหนักขึ้นไปอีก กระทั่ง
 ในที่สุด มีทฤษฎีความคิดเห็นความเชื่ออันแน่นแฟ้นว่า วัตถุเป็น
 เครื่องนำจิต ตามหลักที่เรียกกันว่า dialectic materialism,
 dialectic materialism ลัทธิวัตถุนิยมที่ถึงพร้อมด้วยเหตุผลที่จะ
 พิสูจน์ให้เห็นว่าวัตถุนั้นนำจิต, ก็อย่างที่พวกคอมมิวนิสต์เขาถือเป็น
 หลักใหญ่ว่า ถ้าวัตถุดีแล้วก็ดีหมด, อะไรก็ดีหมด เพราะว่าวัตถุ
 มันจะนำจิตใจให้ดี, ฟังดู ถ้าวัตถุดี แล้วมันจะนำจิตใจให้ดี ;
 เดียวนี้เราเห็น ๆ กันอยู่แล้วไม่ใช่หรือว่า วัตถุนั้นมันนำจิตให้ไป
 จมปลัก, ให้มันตกจมอยู่ในวัตถุ ในปลักหนองของวัตถุ, วัตถุนำ
 จิต มันนำไปอย่างนั้น. พวกนั้นเขาอ้างว่า วิวัฒนาการทั้งหลาย
 ในสากลจักรวาลนี้ วัตถุนำจิต, วัตถุดีแล้วจิตดี นี่มันฝันหลัก
 ธรรมชาติ, มันหลอก มันหลอกหลวงอย่างยิ่ง, วัตถุจะเป็นเครื่อง
 นำจิต มันก็เป็นเรื่องที่เหลือเกิน. แต่เขาก็ยังหาเหตุผลมาพิสูจน์
 กันได้ จนให้ทุกคนลุ่มหลงมีความเชื่ออย่างนั้น แล้วมาร่วมแรง

Philosophers who define 'truth' of nature or universe, or whatever it is, also have their definition of truth based on matters relating to material objects, which is superficial. Even in matters of the mind or Dhamma, no truly profound definitions have been offered and yet people adhere to those principles blindly, believing them to be the right principles whose legitimacy is based on material evidence or scriptural records. This is an even heavier indication of materialism till in the end there arises the overall viewpoint that material goods lead the mind in accordance with the principle of dialectic materialism. This dialectic materialism is a concept of materialism which comes up with reasons to prove that material goods or objects lead the human mind, just like the communists who adhere to the belief that when material objects or goods are in abundance and good, everything else would be good too. Nowadays, do we not see that material goods lead the mind all along only to be sunk in the mind? In fact the mind is sunk deep under heaps or piles of material objects. Materialism leads the world in this way. Those people claim that in all developments in this world or universe, material lead the mind. When material objects are fine, the mind is fine. This is a principle that goes against natural law. It is

ร่วมกำลังระดมกันพัฒนาวัตถุเป็นการใหญ่, แล้วเขาก็จะครองโลก
คอมมิวนิสต์จึงคิดจะครองโลกด้วยการพัฒนาทางวัตถุ.

ส่วนหลักธรรมะนั้นมันไม่เป็นเช่นนั้น, มันตรงกันข้าม.
มันมองเห็นข้อเท็จจริง หรือความจริงว่า จิตมันนำวัตถุ, ไม่ใช่
วัตถุนำจิต : ความคิดนึกเป็นไปก่อน แล้ววัตถุจึงจะเกิดขึ้นและ
เป็นไปตาม. ในร่างกายของเรา มีจิตเป็นเครื่องนำ ให้ร่างกาย
เจริญงอกงามออกมายิ่งขึ้น ; เมื่อร่างกายเจริญงอกงามแล้ว มันก็
ส่งเสริมจิตจริงเหมือนกัน. ในร่างกายที่ดี ที่สบาย ที่มีอนามัย
สุขภาพดี จิตมันก็ดี ; นี้ก็จริงเหมือนกัน แต่ถ้าจะถามว่าอะไร
เป็นเครื่องนำอะไรกันแล้ว ก็ดูดี ๆ ว่า วัตถุนำจิตหรือว่าจิตนำ
วัตถุ ; ตามหลักพระพุทธศาสนาเราถือว่าจิตนำวัตถุ ต้องทำจิตให้
ถูกต้อง แล้วทางกายหรือทางวัตถุก็จะพลอยถูกต้องไปตาม ;
ข้อนี้มันน่าจะเห็นกันได้ง่าย ๆ, ถ้าเราเข้าไปหลงการหลอกของ
พวกวัตถุนิยม แล้วเราก็จะเห็นได้ว่า จิตมันนำวัตถุ ; เราจึงพัฒนา
จิตให้มันถูกต้อง แล้ววัตถุหรือร่างกายนี้มันก็จะถูกต้องเป็นไปตาม.
ดังนั้น ความเชื่อ ความคิด ความเห็นที่เชื่อว่า วัตถุนำจิต นั้น
แหละคือวัตถุนิยม ; นี้ก็เป็นลักษณะหนึ่งของวัตถุนิยม.

deceptive, most deceptive, but then they still manage to find their own reasons to prove their point till everybody believes in them, and join hand in developing material objects. So materialism will rule the world some day. Even the communists used to think of reigning the world through development in the material fields.

As for the principles of Dhamma, it is just the reverse. Through Dhamma, one is able to discern fact or truth: that it is the mind which leads the material objects; not the other way round. The thinking process will have to take place before any material object will arise and be what it has to be accordingly. The mind is the tool that leads the body to healthy growth because it is the mind that makes the right choice for the body. When the body is healthy, it helps to improve the mind in return. In a body that is healthy, the mind will also be healthy. This is quite true but if asked what leads what, material goods or the spiritual mind? The answer, according to Buddhist teaching, is that it is the mind that makes the right choice for the body, therefore it leads all the material objects. The mind needs to be set right first, then only will the material objects be properly used or beneficially utilized. This should be a discernable point.

พวกนี้ พวกที่นิยมวัดถุนี่เขาเชื่อกันว่า ถ้าเราทำการพัฒนา ทำให้เจริญนั้น, การพัฒนาหรือการทำให้เจริญนั้นมันขึ้นอยู่กับ วัดถุ โดยมุ่งแต่จะพัฒนาหรือให้เจริญทางวัดถุ ซึ่งมีผลมหาศาล ออกมาเป็นที่พอใจมากมายได้เหมือนกัน ; แต่มันเสียสมดุลในการ ที่ว่าจิตจะนำวัดถุ มันไม่สมดุล, มันก็ถูกให้วัดถุนำไป, เฮ เฮ เฮ กันไปในทางวัดถุ. ฉะนั้นการที่ถือว่า ความเจริญหรือการพัฒนา ขึ้นอยู่กับวัดถุนั้นแหละ คือวัดถุนิยม, เป็นความคิดที่เป็นวัดถุ นิยม ; ฉะนั้น การพัฒนาวัดถุจนท่วมโลก พัฒนากันจนโลกเป็น ทาสของวัดถุนิยม, นั่นแหละคือวัดถุนิยม.

แล้วเขาก็บูชาวัดถุนิยม เป็นลัทธิที่จะช่วยให้รอดได้ ก็ บูชาวัดถุนิยมอย่างเป็นสิ่งสูงสุด, นับตั้งแต่บูชาความเอร็ดอร่อย ทางกามารมณ์ ทางวัดถุเป็นพระเจ้า, หรือยึดถือเอากฎเกณฑ์ บัญญัติทั้งหลายที่บัญญัติไว้ โดยอาศัยหลักทางวัดถุเป็นพระเจ้า. การมีวัดถุเป็นพระเจ้านั้นแหละ คือลัทธิวัดถุนิยม, เอาวัดถุเป็น สิ่งสูงสุด จึงมีการจมอยู่ในความหลอกลวงของวัดถุอย่างหลับหู หลับตา, พัฒนาวัดถุจนเป็นทาสของวัดถุ.

Therefore we have to develop the mind first and then direct it to the right and proper usage; then the material objects and the mind will find themselves in their proper places. Thus the notion that material objects lead the mind is in itself an aspect of materialism.

The materialists are convinced that development depends on material things, and so they set material progress and development as their main target and the results have been abundant and satisfactory, but this is not in congruity with the fact that the mind leads the material things. In reality, it is the mind that decides which kind of development should be allowed to be launched so as to benefit the society. Clearly right kind of material development depends on the right perception of the mind . However, what actually happens nowadays is that people are more concerned with material gains than moral ideals. They are more interested in the 'delicious taste' of material objects and so they claim that progress depends on material things .This is pure materialism. Satisfaction from material consumption leads the mind to seek for even more material objects and the world is flooded with the development of those

ระวังให้ตี ๆ ผู้ที่ชอบวัตถุและพัฒนาทางวัตถุนั้น อย่าให้มันไปถึงขนาดว่า พัฒนาจนตัวเองตกเป็นทาสของวัตถุ ; นี้พุทธบริษัทจะต้องระมัดระวัง มิฉะนั้นจะสูญเสียศักดิ์ศรีของความเป็นพุทธบริษัทจนหมดสิ้น.

ลักษณะดังที่กล่าวมานี้เรียกว่าวัตถุนิยม. คือ บูชาความเอร็ดอรร้อยจากวัตถุ, เห็นวัตถุเป็นสิ่งสำคัญ จะเป็นเครื่องนำจิตพัฒนาจิต ก็คือพัฒนาทั้งหมดแล้วก็บูชาวัตถุหรือกฎเกณฑ์ ทางวัตถุเป็นพระเจ้า มันมีลักษณะอย่างนี้. รวมความแล้วก็คือวัตถุเป็นใหญ่ วัตถุเป็นหลัก วัตถุเป็นความจริง เอาจิตเป็นเรื่องเหลวไหลหลอกหลวง เป็นเพียงปฏิบัติทางวัตถุ.

วิทยาศาสตร์มีส่วนช่วยให้เกิดความคิดเช่นนั้น, พลังงานนี้มันเป็นผลออกมาจากสสาร ก็เลยว่าสสารนั้นแหละทำให้เกิดพลังงาน. ภายนี้แหละให้เกิดจิตหรือพลังของจิต ทางวิทยาศาสตร์มันก็ชวนให้คิดอย่างนั้น ชวนให้เชื่ออย่างนั้น ; มันก็เกิดความยุ่งยากลำบากแก่พวกที่จะชี้แจงว่า จิตนี้มันนำวัตถุ.

material things until all human beings become the slaves of materialism. This is what we call true materialism.

They worship materialism as an ‘ideology’ that helps and ensures survival and regard it as something supreme, beginning with the worshipping of the ‘delicious’ or pleasure of sensuality, or hold on to all the established rules and principles that seem to place materialism in the position of a God. Thus materialism is the God of this world of blind delusion.

We live in an age when material goods have become a matter of vital significance that leads and develops the mind . The mind is so influenced by material development that we come to worship the material objects and the codes or principles associating with them as God.

ต้องศึกษาให้ถูกต้อง ว่าชีวิตต้องประกอบด้วยวัตถุและจิต.

เมื่อเรารู้จักลักษณะของสิ่งที่เรียกว่าวัตถุนิยม วัตถุนิยม
กันทุก ๆ ลักษณะแล้ว ก็จะได้พิจารณากันต่อไปถึงข้อที่จะต้องทราบ
จะต้องรู้ จะต้องเข้าใจโดยประจักษ์ ซึ่งจะช่วยให้สามารถแก้
ปัญหาอันนี้ได้ คือแก้ปัญหาในการที่ว่า โลกมันตกเป็นทาสของ
วัตถุ จมปลักอยู่ในวัตถุ นี้จะแก้กันอย่างไร ; ก็ควรจะมึสิ่งซึ่งควร
จะสนใจ หรือมันจะเป็นไปได้ในทางที่จะแก้ปัญหานี้.

ต้องเริ่มศึกษากันเสียใหม่ให้ถูกต้อง ว่าชีวิตนี้มันประกอบ
ขึ้นด้วยวัตถุและจิต เรียกเป็นภาษาธรรมะในทางศาสนาว่า นาม
และรูป, รูปและนาม. ชีวิตมันจะเป็นรูปอย่างเดียวไม่ได้ ; เป็น
นามอย่างเดียวไม่ได้ ชีวิตประกอบด้วยของสองอย่างคือวัตถุ
และจิต : รูป และนาม. ดังนั้น มันต้องจัดการให้ถูกต้อง ทั้งเรื่อง
ของรูปคือวัตถุ และเรื่องของจิต. ถ้าไปยึดแต่วัตถุฝ่ายเดียวมันก็

Life Must Have Both Material Objects And Spirituality

Let us get to know the characteristics of this thing called materialism in every possible aspect. We have to know the way to solve our obsession with materialism. We would begin with perceiving things from the right perspectives. Life must have both material objects and spirituality. In the language of Dhamma, they are called ‘Rūpa’ (form or visible objects) and ‘Nāma’ (mind). Life simply cannot be just a form or a visible object (Rūpa), nor can it be just a mind (Nāma) , it must be composed of both object and mind. (Rūpa + Nāma). Therefore we need to have the right management in both matters of material objects and mind. If we hold on to only one side, all things would go wrong. The world, taking it as a whole, also consists of objects and mind. The development of the world is being conducted in the manner of ‘mind leading the material objects. It is the mind of human beings that decide what we are to do with the world we

ผิดหมด มันก็ผิดหมดจนหกคะเมนไปเลย. นี่ให้รู้เสียก่อนว่าชีวิตนี้ประกอบขึ้นด้วยวัตถุและจิต ; ดังนั้น ต้องมีความถูกต้องทั้งสองเรื่อง แล้วแม้ว่าจะดูโลก โลกในความหมายรวมกันหมดทั้งโลก ไม่แยกเป็นชีวิตก็ยังไม่เห็นได้ว่า โลกนี้มันก็ประกอบอยู่ด้วยวัตถุและจิตสองอย่างอีกนั่นเอง นี่จะยิ่งเห็นได้ง่ายว่า จิตนำวัตถุ, วิวัฒนาการของโลกดำเนินไปในลักษณะที่ว่าจิตนำวัตถุ. มนุษย์คนหนึ่งก็ดี, หรือว่าโลกทั้งสากลจักรวาลก็ดี, มันประกอบอยู่ด้วยสิ่งสองอย่างคือ วัตถุและจิต. เราจะต้องมีความรู้ถูกต้องทั้งสองเรื่อง.

ที่นี้ก็มารู้จักให้ลึกลงไปอีกว่า จะเป็นวัตถุก็ดี เป็นจิตก็ดี มันเป็นเพียงสักว่าธาตุตามธรรมชาติ, คำสอนอย่างนี้ดูจะมีแต่ในพุทธศาสนาเท่านั้นแหละ ที่ว่าไม่มีอะไรที่มีใช่ธาตุ, มันเป็นธาตุทั้งนั้นแหละ ; ฝ่ายรูปธรรมก็เป็นธาตุ, ฝ่ายนามธรรมก็เป็นธาตุ, ตลอดถึงปฏิภนธาตุต่าง ๆ มันก็เป็นธาตุ, ความสุขก็เป็นธาตุ, ความทุกข์ก็เป็นธาตุ, ไม่มีอะไรที่มีใช่ธาตุ ; จนกระทั่งถึงนิพพานก็เป็นธาตุตามธรรมชาติ. หากแต่ว่ามันชนิดที่เป็นอสังขตะคือไม่ต้องมีเหตุปัจจัยปรุงแต่ง หรืออะไรปรุงแต่งได้, มันเป็นธาตุอิสระอย่างนั้น, แต่ถึงอย่างนั้นมันก็เป็นธาตุตามธรรมชาติ. ส่วนสิ่งอื่น ๆ นอกไปจากพระนิพพานนั้นก็เป็นสิ่งปรุงแต่ง มีเหตุ

dwell upon and so far our mind has been leading us into developing our world into what it is today. Obviously it is the mind that leads the material world. Should it be the reverse, the consequences would be very much on the negative side. In sum, be it an individual human being or the world as a whole, each cannot do without both material objects and spirituality. We must have the right knowledge about both matters.

Now let us get to know even more deeply into the whole matter. Be it a material object or the mind, it is only an element (dhatu) of nature; it seems such teaching is found only in Buddhism which stresses that everything is a natural element, be it on the ‘Rūpa’ side (form or visible object) or the ‘Nāma’ side (spiritual side), including all the states of being or actions and reactions such as happiness which is considered as an element itself, and even suffering too is an element. There is nothing that is not an element; even Nibbāna itself is a natural element, but it is the kind of element which is ‘asankhata’, that means it cannot be conditioned or embellished. It is a truly free natural element, but even so, it still remains an element in accordance with nature or natural laws. As for the other things apart from

ปัจจัยปรุงแต่ง มันก็ยังเป็นธาตุตามธรรมชาติ แต่ว่าเป็นฝ่าย
สังขตะ คือมีเหตุปัจจัยปรุงแต่ง.

คำว่า ทุกอย่างเป็นสักว่าธาตุตามธรรมชาตินี้ ดูจะไม่มี
ในลัทธิศาสนาอื่น ดูจะมีแต่ในพุทธศาสนา, เท่าที่เคยศึกษาและ
สังเกตมา มันพบว่ามันแต่การบัญญัติสั่งสอนอยู่ในพระพุทธศาสนา.
ทุกอย่างแต่ละอย่างเป็นเพียงสักว่าธาตุตามธรรมชาติ จะเป็น
สังขตะ หรือ อสังขตะ กิติ จะเป็นสังขารหรือเป็นวิสังขารคือ
นิพพานกิติ มันก็เป็นสักแต่ว่าธาตุตามธรรมชาติ.

นี่เราก็ไม่ลุ่มหลงวัตถุเกินไป, ไม่ลุ่มหลงจิตเกินไป, เพราะ
ทั้งสองอย่างมันเป็นเพียงสักว่าธาตุตามธรรมชาติ ; ก็เห็นความ
เป็นเช่นนั้นเองของธาตุ ข้อนี้อย่างถูกต้อง ว่าพวกที่เป็นสังขตธาตุ
ก็ลุ่มลुकुकูลานไปตามเหตุตามปัจจัยที่ปรุงแต่ง, ส่วนที่เป็น
อสังขตธาตุ มันก็ไม่ลุ่มลुकुकูลานอะไร คงที่แน่นอน' เทียงแท้
เป็นนิรันดร ; นี่มันก็เป็นธาตุตามธรรมชาติ ไม่เห็นเป็นตัวเป็น
ตนที่จะเอามายึดมันถ้อมัน, เห็นเป็นธาตุตามธรรมชาติ. นี้เรียก
ว่ารู้สึกถึงที่สุดของเรื่องที่จะต้องรู้ สำหรับเรื่องที่เรียกกันว่าวัตถุ
และจิต, ยังรู้ไปถึงเรื่องที่สาม ซึ่งไม่ใช่วัตถุและจิต คือ พระ
นิพพาน.

‘Nibbāna’, they all succumb to the conditioning of ‘saṅkhara’ or bodily, verbal and functioning factors, In short, they are subjected to conditioning or embellishment.

So far as I have been learning and noticing, it seems the teaching concerning everything being an element in nature is only found in Buddhism. It is a unique aspect of Buddhist teaching : everything is merely a natural element, be it susceptible to conditioning or not subjected to conditioning , be it ‘ saṅkhara’ or non-saṅkhara which is Nibbāna, it still is just a natural element.

To remain sensible and sane, we just have to make sure that we are not overcharmed and overcome by material objects, nor should we dote on spirituality excessively because both material objects and spirituality are simple elements in nature. Thus we can discern ‘tatthata’ or the trait of being ‘just the way it is’ in all of them. Those which are subjected to conditioning or embellishment (sankhata – dhatu) react and ‘struggle’ according to conditioning or embellishing factors, while those that belong to ‘asaṅkhara’- (that cannot be conditioned) need not strive to react to anything at all, but they just stay firmly in place, forever unshaken no

เรื่องวัตถุและจิตนี้เป็นสังขารปรุงแต่ง-ปรุงแต่ง-ปรุงแต่งกันอยู่ในวงนี้, ในขอบเขตอันนี้. ส่วนพระนิพพานนั้นไม่อยู่ในวงนี้ ไม่อยู่ในขอบเขตอันนี้ เพราะอยู่เหนือการปรุงแต่ง : ไม่ปรุงแต่งสิ่งใด, และไม่ถูกสิ่งใดปรุงแต่ง ไม่มีอาการปรุงแต่งนั้นเป็นนิพพาน เราเลยรู้มากกว่าที่พวกนั้นรู้ ซึ่งรู้กันแต่เรื่องจิต และเรื่องกาย และเรื่องจิต นี้ยังรู้ถึงเรื่องนิพพานที่สูงไปกว่า, และจะเป็นเครื่องยุติหรือดับเสียซึ่งเส้นที่ของกายและของจิต.

ถ้าเรารู้ขึ้นมาถึงขนาดนี้ มันง่ายนะที่จะรู้วิธีที่จะกำจัดทุกข์ที่เดชของวัตถุนิยม ; ถ้าเรารู้เพียงด้านเดียว คือรู้แต่จิตด้านเดียว หรือวัตถุด้านเดียว มันก็ไม่สมดุล, เป็นความรู้ที่ไม่สมดุล. ไม่มีรากฐานที่สมดุล มันก็ไม่รู้อย่างแท้จริงและอย่างถูกต้องได้ ; เพราะมันเป็นความรู้ที่บกพร่องหรือมันไม่สมดุล คือไม่รู้เรื่องวัตถุอย่างเพียงพอ, ไม่รู้เรื่องของจิตอย่างเพียงพอ และไม่รู้ว่าเรื่องที่อยู่เหนือของความเป็นวัตถุและจิตอย่างเพียงพอ ก็ไม่สามารถที่จะเข้าถึงธรรมสัจจะแห่งความหลุดพ้น. ธรรมสัจจะแห่งความรอด, ธรรมสัจจะแห่งความหลุดพ้น มาจากความรู้ที่รู้อย่างถูกต้องครบถ้วนทั้งเรื่องวัตถุและเรื่องจิต, และเรื่องที่เหนือไปกว่านั้น คือ มิใช่วัตถุและมิใช่จิต คือ เรื่องของพระนิพพาน.

matter what the circumstances are since the mind is already in a state of true liberation , having not a ‘self’ to get attached to. This is what we call ‘ to know to the end of the depth of matters which we ought to know’ in so far as this matter of material objects and mind is concerned; and in addition we also come to know of a third matter which is neither material object or mind. It is Nibbāna.

Nibbāna transcends embellishment or conditioning. It does not embellish or condition anything and it is not subjected to any embellishment or conditioning too. It simply cannot be embellished. It is a state of mind that ‘transcends the normal mind’ to become a truly liberated mind in which no embellishment, conditioning or manipulation of the mind can take place. Thus we actually know more then what other people know, for they only know about the body and the ordinary, mundane mind whereas we know something more and higher up, that is, - Nibbāna ; and it is to be the tool used for halting and extinguishing the charm of the body and mind.

Having known the matter of the mind and materialism to this extent, it would be easier for us to get to know

ศึกษากันมาขั้นนี้ ก็รู้หมดสำหรับที่จะแก้ปัญหายุ่งยากของเรื่องทางวัตถุ ; เมื่อเอาความรู้อันถูกต้องของเรื่องวัตถุและของเรื่องจิตมารวมกันเข้า มันก็เป็นเรื่องของธรรมะหรือธรรมนิยาม, ธรรมนิยามจึงเป็นเรื่องความถูกต้องของทั้งสองฝ่าย คือทั้งฝ่ายจิตและฝ่ายวัตถุ ; แล้วก็เป็นเหตุให้รู้จักสิ่งที่ตรงกันข้าม คือมิใช่จิตและมิใช่วัตถุ คือเรื่องของวิสังขารหรืออสังขตะ ซึ่งไม่มีอะไรจะปรุงแต่งได้ นี่มันก็เลยวัตถุเลยจิตขึ้นไป.

การรู้เพียงด้านเดียว เพียงเรื่องเดียว แม้จะรู้สึกเท่าไร ๆ เท่าไร มันก็ไม่ทำอะไรให้ถูกต้องได้ เพราะมันรู้ซีกเดียว ; จะรู้เรื่องของวัตถุนี้ยิ่งกว่านี้ มันก็แก้ปัญหาไม่ได้. แต่ว่าแน่นอนมันอาจจะผลิตหรือประดิษฐ์สิ่งที่เป็นวัตถุออกมา อย่างน่าประหลาด อย่างน่ามหัศจรรย์ อย่างยิ่ง ๆ ขึ้นไปทุกที ; อย่างเดี๋ยวนี้มันเกิดมีอะไรเกิดขึ้นมาใหม่ ๆ ตั้งแต่เรื่องอวกาศ เรื่องปรมาณู กระทั่งเรื่องคอมพิวเตอร์ อะไร ๆ ; ที่อาศัยระบบอันลึกลับซึ่งนั้น มันก็ออกมาแล้วมันยังจะออกมาอีก ซึ่งก็น่าอัศจรรย์ยิ่งกว่านั้น ; แต่มันเป็นเรื่องทางวัตถุอยู่นั่นเอง มันก็เป็นความรู้ซีกเดียวหรือครึ่งเดียวอยู่นั่นเอง มันไม่สามารถจะแก้ปัญหา.

the ways to eliminate the power of materialism. If we were to know only one side, say, the mind, for instance, it would not be balanced. It would be a knowledge with an imbalanced base, thus rendering it impossible for us to get to the real truth for we still do not know enough about the material objects. If we know only about the objects, our knowledge is again inadequate and imbalanced since we still know too little about the mind. Thus we would not be in a position to reach the Dhamma of true liberation. The Dhammic truth of survival is the truth of true liberation. It comes from the right and complete knowledge that includes the knowledge about material objects and the mind as well as the knowledge which transcends these two items, being neither material objects nor mind, and comes to be known as Nibbāna.

Having learned to this extent, we now know all that is to be used for tackling the difficult issue about materialism. When both the right knowledge concerning the material objects and the spirituality are combined together, it becomes a matter of Dhamma or Dhammanism. Dhammanism is thus a matter of right Knowledge of both materialism and spirituality.

However much we know, and if we know only one side of the story, it will set nothing right because it is a one-sided knowledge. Even if we were to know more about the material objects than what we do know now, it still will be of not much help in solving our problems; but of course it may help us to invent and produce even more surprising and wonderful material things for us to use such as these days when we are the coming into the age of the existence of strangely wonderful products relating to such matters like space or atoms until we have such a wonderful machine like computer which works wonders; and there are many more wonderful inventions yet to come, more wonderful than the previous ones, but they are, after all, just a matter of material objects – products of only a slice of all human knowledge. It alone cannot solve all our human problems.

ต้องสนใจทำชีวิตให้เป็นธรรม.

นี่เราจะต้องมีความรู้ครบถ้วน ทั้งสองซีกของวงกลม, แล้วก็รู้เรื่องที่อยู่นอกวงกลมเหล่านั้นด้วย. รวมความว่ารู้เรื่องวัตถุ รู้เรื่องทางจิตดี แล้วก็รู้เรื่องที่เหนือไปกว่าวัตถุและจิต เป็นระบบธรรมะที่จะใช้เป็นหลักวิชาอันสมบูรณ์ ในการที่จะทำจิตให้หายโง่, ทำจิตให้อยู่เหนือความหลอกลวงหรือเสน่ห์อันร้ายกาจของวัตถุ. นี่เราจะต้องสนใจสิ่งทีเรียกว่าธรรมะ ธรรมะ คือความถูกต้องของวัตถุและจิต ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงโดยเฉพาะ ที่จะต้องปฏิบัติให้ได้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป จนเป็นปกติ มีชีวิตเป็นธรรมะ, มีธรรมะเป็นชีวิต ; เพราะปฏิบัติถูกต้องทั้งระบบกายและระบบจิต คือถูกต้องทั้งฝ่ายวัตถุและทั้งฝ่ายธรรม.

We Must Be Interested In Turning Life Into Dhamma

We should have a complete knowledge of things which concern our lives, both in the material fields and spiritual spheres. If knowledge were to be filled into a circle, this circle must consist of two portions : one for knowledge concerning material objects while the other is knowledge concerning spirituality; and we must have both portions of the circle which means we know well about matters relating to material objects as well as matters of spirituality, and also matter which is above or beyond material objects and spirituality. It is a system of Dhamma used as perfect knowledge in eradicating foolishness from the mind and also lifting the mind above all the delusion and evil charm of material objects. As such, we must be interested in this thing called ‘Dhamma’. Dhamma is the “state of being right” of both material objects and the mind. It reflects whether a material object, for example, is ethically sound or wrong.

ฉะนั้น ขอให้รู้และยอมรับไว้ด้วยว่า คำว่าธรรม, ธรรมะนั้นคือความถูกต้อง ทั้งฝ่ายระบบวัตถุ และฝ่ายระบบจิต และยิ่งขึ้นไปกว่าระบบวัตถุและระบบจิต, มันเป็นความถูกต้องทั้งหมดทั้งสิ้น ; แล้วปัญหาอะไรมันจะเกิดได้ ถ้ามันรอบรู้กันถึงขนาดนี้. นี้เราจะแก้ปัญหาก็ได้ด้วยการมีธรรมะเป็นตัวชีวิต

ต้องมีธรรมะคือความถูกต้อง ของสิ่งทั้งสองนั้น รวมไปถึงทั้งสิ่งที่อยู่เหนือสิ่งทั้งสองนั้น มารวมเป็นหลักเกณฑ์, มาเป็นระบบที่ชีวิตนี้ดำเนินอยู่ เลยเกิดคำขึ้นมาอีกคำหนึ่งว่า ธรรมชีวิต. ใช้คำบาลีว่า ธรรมชีวิต หรือใช้เป็นสันสกฤตว่า ธรรมชีวิน อะไรก็ได้ แต่ขอให้มันมีความหมายว่า มีธรรมะเป็นตัวชีวิต เท่านั้นแหละ มันตะเพิด วัตถุหรือวัตถุนิยมกระเด็นหายไปหมด, แล้วยังจะตะเพิดระบบจิตนิยมบ้างล่ะให้หายไปหมด, เหลืออยู่แต่ความถูกต้องคือธรรมนิยม.

ชีวิตนี้ประกอบอยู่ด้วยธรรมะแล้วเข้าถึงความจริงของสิ่งทั้งหลายทั้งปวงว่า สิ่งทั้งหลายทั้งปวงทุกชนิดเป็นลัทธิว่าธาตุตามธรรมชาติ ; เมื่อเป็นธาตุตามธรรมชาติแล้ว ก็มาเป็นตัวตนหรือเป็นของตนไม่ได้ มันก็ไม่ยึดถือโดยความเป็นตัวตนหรือเป็น

It is our duty in particular to practise or to act in accordance with this duty until it becomes a normal thing for us to lead a life of Dhamma, or to have Dhamma as the guiding principles of our lives, because right practice in relation to the physical and mental system will lead to the right perception and conduct with regard to material objects and Dhamma or spirituality.

Therefore bear it in mind that the word 'Dhamma' implies 'the state of being morally or ethically right' on both the material side and the mental aspects of the systems of life. Above and beyond this right system of material objects and mind (spirituality) is a 'state of being right in all respects' in other words, it is the 'state of ultimate rightness'. If we were to be so ultimately right to this extent, what problems could there be then? We would be able to solve our problems by having Dhamma as our lives, not just only material objects or the mind.

Hence we must have Dhamma – the state of being morally and ethically right, of both the material objects and spirituality together with whatever it is that is above and beyond material objects and spirituality, to

ของของตน เพราะเห็นความที่ว่่าสิ่งเหล่านั้นเป็นลั้กกว่าธาตุตาม
ธรรมชาติ. นี้คือทางออกหรือทางลับที่จะออกมาเสียได้จากวั้ตถุ
นิยม.

เอาธรรมะมาเป็นหลักของชีวิต หรือถ้่าดีกว่านั้นก็เอาธรรมะ
เป็นตัวชีวิต ; อย่าไปเอาตัวชีวิตที่วั้ตถุหรือจิตเลย, เอาตัวชีวิต
ที่ธรรมะคือความถูกต้องของสิ่งทั้งสอองนั้น เรียกว่าธรรมะ, แล้วก็
มีการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักของธรรมะ. คำว่าธรรมะ
นี้ ธรรมะนี้มีความหมายที่ดีที่สุด ที่ควรจะทำหนดจดจำไว้ว่า
ธรรมะ, ธรรมะนี้คือระบบการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่ความเป็นมนุษย์
ทุกชั้นตอนแห่งวิวัฒนาการ ทั้งเพื่อตนเองและเพื่อผู้อื่น นั้นคือ
สิ่งที้เรียกว่าธรรมะ.

ธรรมะเกิดมาจากการที่รู้จักธรรมชาติ, รู้จักความจริง
ของธรรมชาติโดยครบถ้ว่น คือ รู้จักตัวธรรมชาติ, รู้จักตัวกฎ
ของธรรมชาติ, รู้จักตัวหน้าที่ตามกฎของธรรมชาติ, แล้วก็รู้จัก
ผลอันเกิดมาจากการปฏิบัติหน้าที่ ; มีอยู่ ๕ อย่างที้จะต้องรู้
รู้ธรรมชาติ : รู้กฎของธรรมชาติ, รู้จักหน้าที่ตามกฎของธรรม
ชาติ, รู้จักผลที้เกิดมาจากหน้าที่ แล้วก็รู้ว่่า สิ่งที้ ๓ คือหน้าที่

collectively form the principles that are to become the system upon which our life-style is based. A new word is born, anyway. It is 'Dhammajivi' in Pali; in Sanskrit it is 'Dhammajivina'. It means "having Dhamma as one's own life" Just this word alone is enough to send whatever material objects or materialism spattering and disappearing into the thin air, and it will also shoo away whatever mad or fanatical spirituality that lurks around and so what remains behind is Dhammaism—the right truth.

When our life is composed of Dhamma, it is a matter of time before we could each the truth of all things and phenomena and realize that they are just elements of nature. Being elements of nature, they have not a 'self' or an entity for us to cling to and hence do not deserve to be regarded as highly desirable. This perception is a way out of materialism.

Take Dhamma as the principles of life, or if to be even better, take it to be life itself; do not take material objects as your life (like some foolish people who say : oh! This car is my life ! or Drinking is my life !) . So take life from Dhamma. Make Dhamma your life, or turn your

ตามกฎหมายของธรรมชาตินั้นแหละคือตัวธรรมะที่มีความหมายจำเป็นที่จะต้องมีก่อน หรือยิ่งกว่าความหมายอย่างอื่น รู้จักหน้าที่ที่จะต้องประพฤติกระทำให้ถูกต้องตามกฎหมายของธรรมชาติ.

รู้ธรรมชาติก็ไม่หลงไหลเอาธรรมชาติใด ๆ มาเป็นตัวตน, ของตน รู้จักกฎของธรรมชาติ ก็สามารถจะรู้วิธีที่จะควบคุมสิ่งที่เป็นธรรมชาติในภายในนี้ ร่างกายจิตใจ, ธาตุชั้นธอะโรต่าง ๆ นี้ให้ถูกต้อง แล้วก็รู้หน้าที่ตามกฎหมายของธรรมชาติว่า จะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างไร ธรรมชาติเหล่านั้นจะไม่เกิดเป็นปัญหา หรือเป็นความทุกข์ขึ้นมา.

หน้าที่ตามกฎหมายของธรรมชาตินั้น คือสิ่งที่จะดับทุกข์ได้, คำสั่งสอนทั้งหมดทั้งสิ้นในพระพุทธศาสนา ที่พระพุทธองค์ตรัสไว้ มันไม่มีอะไรมากไปกว่าหน้าที่ตามกฎหมายของธรรมชาติ ที่เราทุกคนจะต้องประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้อง, แล้วก็เอาชนะความทุกข์ทั้งปวงได้, รู้จักมันดีทั้งเรื่องวัตถุ เรื่องจิต และเรื่องที่ตรงกันข้าม คือ เรื่องของพระนิพพาน.

life into Dhamma. Behave or practise according to Dhamma and you will not go wrong. The word ‘Dhamma’ has a most excellent meaning which everyone ought to commit into memory. It is a system of right practice for humanity in every stage of human development and is meant for the benefit of we ourselves and the others. That is the thing which we called Dhamma.

Dhamma was born out of our knowledge of nature -knowing the complete facts of nature which include : knowing the nature itself, knowing the laws of nature, knowing the duty according to the laws of nature, and knowing the consequences which arise from the implementation of the laws of Nature. There are five things to be known about Dhamma. The third – the duty in accordance to the laws of Nature, is the Dhamma itself. It carries a meaning which has to be known and understood before any other meanings of Dhamma. It reminds us of our duty to do whatever is right according to the laws of nature.

Knowing nature well, we will not senselessly take whatever it is from nature, to lay claim to it as our own. To know the laws of nature will help us to know the way to restrain whatever traits of nature within us which lean

ในทางอภิธรรม เขามีอีกคำหนึ่ง คือคำว่า เจตสิก, นี้มันรวมอยู่กับจิต ไม่ต้องแยกก็ได้ รู้เรื่องกาย รู้เรื่องจิต แล้วก็เรื่องนิพพานเลยก็ได้ เป็นที่ดับ. แต่อภิธรรมที่เขาเรียน ๆ สอน ๆ กันอยู่ เขามีแยกเจตสิกออกจากจิต เลยกกลายเป็น ๔ เรื่อง เรื่องรูป, เรื่องจิต, เรื่องเจตสิก, แล้วก็เรื่องนิพพาน. **เจตสิกกับจิตนั้นไม่แยกกันได้** เพราะฉะนั้น เอาเป็นเพียงเรื่องเดียว มันก็รู้เรื่องกายนี้อย่างดี, รู้เรื่องจิตอย่างดี, รู้เรื่องสิ่งตรงกันข้ามที่จะดับเสียได้ซึ่งวัตถุและจิต คือเรื่องพระนิพพาน, ทั้งหมดเป็นธาตุตามธรรมชาติ.

มีเรื่องธาตุว่าไว้เป็นหลักว่า รูปธาตุ อรูปธาตุ และนิโรธธาตุ ; รูปธาตุคือธาตุที่มีรูปเป็นวัตถุ, อรูปธาตุคือธาตุที่ไม่มีรูปเป็นวัตถุ ; ส่วนพระนิพพานนั้นเป็นนิโรธธาตุ ไม่รวมอยู่ในคำว่า รูปธาตุหรืออรูปธาตุ แต่เป็นอีกธาตุหนึ่ง เรียกว่า นิโรธธาตุ ; ธาตุเป็นเครื่องดับเสียซึ่งรูปธาตุและอรูปธาตุ.

ถ้าเราศึกษาจนรู้จักความเป็นธาตุอย่างนี้แล้ว มันจะไปงมภายหลังไหลในวัตถุอย่างไรได้. คิดดูเถอะ มันรู้ทั้งหมดทุกเรื่องของวัตถุของจิต และสิ่งที่อยู่เหนือหรือตรงกันข้าม เป็นที่ดับแห่ง

toward the more undesirable side – things which are in the body and mind, elements, aggregates of consciousness or feelings and whatever things there may be. It also helps us to know our duty in accordance with nature as to how we must perform our duty. That sort of nature will not lead to problems and suffering.

The duty in accordance to the laws of nature is something which can extinguish suffering. Of all the teachings in Buddhism, there was nothing more emphatically preached than this matter about the duty in accordance with nature – something which we have to perform rightly if we were to overcome all the suffering.

In Abhidhamma, there is a word ‘cetasikha’ which sticks together with the word ‘citta’ – the mind. There is no need to separate it from ‘citta’. It knows well about matters of the body, the mind and even Nibbāna; but in Abhidhamma that people have been learning or teaching, there is a separation of ‘cetasikha’ from ‘citta’, ending up with four matters of ‘Rūpa’ (object), citta (mind), cetasikha (mental concomitant factors) and Nibbāna (or Nirvana). However, as I have mentioned, it is not necessary to separate ‘cetasikha’ and ‘citta’ or the mental

วัตถุและจิต คือดับความโง่ความหลงที่จะไปยึดมั่นในเรื่องของวัตถุและจิต เพราะรู้เรื่องของพระนิพพาน พุทธบริษัทเราโดยแท้จริง, มันจึงตกไปเป็นวัตถุนิยมไม่ได้. พุทธบริษัทที่แท้จริงจึงไม่โง่ ไม่อাজจะโง่ พลัดตกลงไปอยู่ใต้อำนาจของวัตถุนิยมได้ ; เพราะมันรู้เรื่องจริง รู้ธรรมะ หรือธรรมนิยมนำสำหรับจะควบคุมความถูกต้องของวัตถุและจิต.

factors and the mind. After all the mind and the mental factors are so intimately connected that they are normally taken as one, and with that, we are still able to understand well the matters about the body, the mind and Nibbāna.

There is also some teaching concerning 'Dhatu' or elements. 'Rūpa – dhatu' is the element with a form, or in short, it is simply an object. (Visible form) ; Arūpadhatu is an element with no form but is an object (such as wind) and Nirod – dhatu is Nibbāna which is not included in or considered as Rūpa or Arūpa-dhatu, or visible or invisible element. Nevertheless it is an element.

If we have learned and known about the state of 'dhatu' or element in this manner, how could we possibly become deluded in material objects? Just think about it : to know all about material objects and mind and even Nibbāna which is beyond all conditioning , that means we could eliminate the folly of getting deluded and attached to material objects or lopsided spirituality and ideology. In reality true Buddhists are not likely to become materialists for they are not stupid enough as to fall under the power of materialism because they know about the truth or the Dhamma or Dhammaism which is meant for restraining both material objects and the mind.

หลักปฏิบัติทำชีวิตให้มีธรรมนิยาม.

ที่นี้ก็มาถึงธรรมนิยาม หรือความถูกต้องนี้กันต่อไป, เมื่อกล่าวโดยหลักปฏิบัติที่พระพุทธองค์ตรัสสอนไว้ ได้แก่ เรื่อง อัญจรัศคิกรมรรค เรื่องความถูกต้อง ๘ อย่าง ๘ ประการ มารวมกันเข้าเป็นเรื่องเดียว เรียกว่า มรรคมีองค์แปด ถ้าเรารู้เรื่อง วัตถุประสงค์ เรื่องจิต และเรื่องนิพพานถูกต้องแล้ว เราจะสามารถปฏิบัติ ให้มันมีความถูกต้องแปดประการนี้ขึ้นมาได้ โดยสะดวกหรือเป็นไปได้, ปฏิบัติครบถ้วนในองค์มรรคทั้งแปด ก็มีสิ่งที่เรียกว่าธรรมชีวิต, มีชีวิตเป็นธรรม, มีธรรมะเป็นชีวิต, มีชีวิตเป็นความถูกต้อง แปด ประการ

Buddhist Principles Of Practice Create A Life Of “Dhammaism”

Now we come to ‘Dhammaism’ or ‘the state of being morally sound and right’. When speaking in the context of actual practice, the Buddha had taught about ‘Atthangika-magga – the Noble Eightfold Path which is a matter of ‘rightness’ or doing the right things. There are altogether eight aspects, hence eight paths to this important matter. All the eight paths are grouped together to form a single big path or ‘magga’ called Eightfold Path or ‘Attharigika-magga’. If we have the right knowledge with regard to matters of material objects, the mind and Nibbāna, we would be able to implement all the eight aspects or paths rightly and with ease. A complete practice in the Eightfold Path leads to ‘Dhammajivi’ or a life that is Dhamma itself, or having Dhamma as life, or having a life that is morally right in eight aspect :

สัมมาทิฏฐิ ถูกต้องทางทิฏฐิ ความคิด ความเห็น ความรู้ ความเชื่อ หรืออะไรก็ตาม, ที่มันเป็นความเห็น แล้วมันถูกต้อง.

ทางความมุ่งหมายต้องการ เมื่อมันมีทิฏฐิถูกต้องแล้ว มันก็มุ่งหมายได้ถูกต้อง.

- แล้วก็มี การกระทำทางวาจาถูกต้อง.
- ทางการทำงานถูกต้อง.
- ทางการดำรงชีวิตถูกต้อง.
- แล้วมันก็มี การกระทำทางจิต คือ มีความ پاکเพียร ถูกต้อง.
- มีสติถูกต้อง.
- มีสมาธิถูกต้อง.

มีความถูกต้องครบหมด ทั้งเรื่องทางวัตถุ เรื่องทางจิต และเรื่องที่มันเหนือออกไป ที่เหนือกว่านั้น. เรื่องวัตถุ เรื่องจิตนี้ ก็เป็นเรื่องโลก ๆ มันอยู่เหนือโลก. ถ้าเป็นเรื่องของพระนิพพาน ก็เป็นโลกุตตระ หรืออยู่เหนือโลก. เต็มวันนี้ก็มารู้จักดีถูกต้อง ครบถ้วนทั้งเรื่องโลกและเหนือโลก.

- Sammā -ditthi (the right view) – to be right in opinion, thinking, view, knowledge, belief or whatever it is which is an opinion or view that is right. When the view is right, the intention will be right too. It is Right Thought.
- And there will be Right Speech
- Followed by Right Action
- Then by Right Livelihood
- And there is action on the mental side, that is – Right Effort
- And there is Right Mindfulness
- As well as Right Samadhi or Right Concentration.

Look into these eight aspects : there is moral rightness in all of them. be it in matters to do with material objects, matters of the mind or matters transcending the mundane sphere. Matters relating to material objects are just simply a worldly matter; it will somehow remain in the world . If it were to be a matter of Nibbāna, it would be something supramundane or ‘ lokuttara. Which means it is above and beyond the ordinary mundane world. So now we have to get to know in complete version all these matters of the mundane and supramundane worlds.

จิตนี้ ถ้าจะเปรียบเทียบแล้ว มันก็เป็นสิ่งที่น่าสงสาร มันติดมาในชีวิต คลอดจากท้องมารดา ไม่รู้อิโหนอิเหนอะไร, ไม่รู้จะไปทางไหน. ทีนี้อะไรมาถึงเข้า มาเกี่ยวข้องกันด้วยการสัมผัส มันก็ตะครุบเอาความหมายนั้น ๆ, แล้วสิ่งแรกที่มันตะครุบเอาก็คือ รสร้อยของวัตถุ ; จิตก็เลยเริ่มผิด เริ่มโง่ เริ่มหลง ก็ต้องรับโทษ สมกับความโง่ ความหลง คือเป็นทุกข์ทรมานเรื่อยไป ๆ, จนกระทั่งเอือมระอา จนเห็นความจริงว่า ไม่ไหวแล้ว ทนไม่ไหวแล้ว ต้องเปลี่ยนแล้ว. นี่มันจึงหันมาศึกษาความจริงของเรื่องธรรมะ ปฏิบัติตามหลักของธรรมะ แล้วก็บรรลุพระนิพพาน ; เรียกว่าออกมาเสียได้จากวัตถุนิยม ทางวัตถุหรือกาย, แล้วก็ออกมาเสียได้จากเรื่องของจิต ก็มาสู่ที่ว่างข้างนอก คือ พระนิพพาน, มีความถูกต้องทั้งทางวัตถุและทางจิต. นั่นแหละคือมนุษย์ที่ถูกต้อง มนุษย์ที่เต็มเปี่ยมถึงยอดสุดของการเป็นมนุษย์แล้ว, ไม่หลง ไม่จม ไม่ติดอยู่ในเรื่องของวัตถุ.

If comparisons were to be made, the mind is one of things that deserves much pity. It comes with life. Born out of a mother's womb, it knows no inkling whatsoever. It knows not which way to go. Now anything that comes into contact with it, it will just pounce upon that thing and grabs whatever value or worth the thing offers; and the first thing which it grabs is the 'delicious taste' of whichever material or sensual object it happens to pounce upon. Thus the mind begins to err and become deluded and silly. So it has to receive its punishment in corresponding to its foolishness and delusion and suffers on and on, until it gets so fed up that it begins to see the truth, realizing that it can not longer put up with the situation and decide that it must change.

So the mind will veer round to study the facts about Dhamma, practise according to the principles and attain Nibbāna in the end. So the mind is said to have emerged from materialism, from objects or body, from matters of the mind to a voidness which is Nibbāna. One who is able to do just this is considered as having reached the most supreme of humanity, with no delusion, no attachment to and sinking in materialism and lopsided spirituality or ideology.

ดังนั้น จงสนใจในเรื่องของธรรมะ คือ **อริยอัฏฐังคิกมรรค** นั้นเป็น**ทางออก** คำว่า**ทาง** ทางนี้เป็น**ทางออก**, **ทางออก**มาเสียได้จาก**ความทุกข์**, **ออก**มาเสียได้จาก**ปัญหา**. หรือจะพูดให้กว้างกว่านั้นว่า **ออก**มาเสียจาก**โลก**, **ออก**มาเสียจาก**โลก** หมายความว่า **ออก**มาเสียจาก**อิทธิพล**ทุก ๆ **ชนิด**ที่มันมีอยู่ใน**โลก** ซึ่งส่วนใหญ่เดี๋ยวนี้ สมัยนี้ ยุคนี้ ก็คือ**วัตถุนิยม** ; **ออก**มาเสียจาก**สิ่ง**ที่มี**อิทธิพล**ครอบงำจิตใจ **ครอบงำ**โลก, **ออก**มาเสียจาก**อำนาจ**ของ**วัตถุนิยม** นี่มันเป็น**สิ่งสุดท้าย**ที่จะ**แก้**ปัญหาได้ ในข้อที่ว่า เดี่ยวนี้ทำไมจึงมีความ**ทุกข์**มากขึ้น เพิ่มขึ้น ? เพราะไม่รู้เรื่องนี้ไปหลงพัฒนา**วัตถุ** จนตกเป็น**ทาส**ของ**วัตถุ**ยิ่งขึ้น, และเป็นกันดังนี้**ทั้งโลก**. นำ**ขบขัน**ที่สุด ที่**ช่าง**ร่วมมือร่วมใจร่วมแรงกันดี**ทั้งโลก**, พัฒนา**วัตถุ**ขึ้นมา**หลอกหลอน**ชาวโลกให้**หลง**ติด ให้**หลง**ติดอยู่ใน**วัตถุนิยม** ; แล้วก็จะจมอยู่ใน**ความหลง**นี้ ก็เร่าร้อนกันไป**ทั้งโลก** **ทั้งโลก**เลย. แล้วมันอาจจะ**ลุกลาม**ไปถึง**เทวโลก** **มารโลก** อื่น ๆ ด้วย เพราะ**ความลุ่มหลง**.

Therefore do be interested in matters of Dhamma, especially in the Noble Eightfold Path which is the way out of problems and sufferings; or to speak in an even broader scope, it is the way out of the world – out of every kind of influences that exist in the world, out of the thing which has influences over the mind and the world, which for the most part in this present age is no other influences than that of materialism. Yes, out of the power of materialism ! This is the last thing which will help solving our world's present problem of “ why there is an increase in human suffering”. Actually the trouble is that we tend to develop the material side of our lives until we increasingly turn ourselves into becoming slaves of materialism, and the whole world is following suit. It is most ridiculously ironical that the whole world is giving the cooperation in developing material objects to entice and delude the entire world's population in senseless attachment to material goods . The whole world sinks in the delusion and burns in the scorching heat of materialism and it may spread to the world of the devas or even maras.

เลิกหลงติดทางวัตถุ มาศึกษาธรรมนิยามเถิด.

ฉะนั้น อย่าพอใจในความลุ่มหลงในสิ่งที่เรียกว่า สวรรค์
วิมาน ของทิพย์ เทวดา อะไรกันนัก ; ถ้าหากว่าสิ่งเหล่านั้นมัน
เป็นเครื่องลุ่มหลงในความสุขทางเนื้อหนังแล้วก็ มันควรจะถือว่าเป็น
เป็นเรื่องบ้าบอมากกว่า ; ฉะนั้น สวรรค์ที่พูดกันถึงกันอยู่นั้น, ไป
ใคร่ครวญดูให้ดี มันมีความหลงในวัตถุนิยม. พวกคอมมิวนิสต์จึง
ยกเอามาเป็นข้ออ้างว่า นี่บ้า นี่หลง, นี่ไม่เอาไม่เอา. เราที่ไม่ใช่
คอมมิวนิสต์ก็ฟังให้ดี มันจะไปเข้ารอยเดียวกันว่า ไปลุ่มหลงในรส
อันอร่อยสูงสุดของวัตถุนิยม ซึ่งเขารู้จักเกลียดกันแล้ว, แล้วจะมา
หลงอยู่ในสิ่งที่เขาเริ่มเกลียดกันแล้วได้อย่างไร.

ในที่สุดนี้ก็ต้องมุ่งหมายมุ่งมาดปรารถนา จะถอนตัว
ออกมาเสียจากวัตถุนิยม, ตนเป็นที่พึ่งแก่ตน ; แม้ว่าพระพุทธเจ้า
จะได้ตรัสสอนวิธีปฏิบัติเพื่อการถอนตน ; แต่พระองค์ก็ช่วยถอนให้
ไม่ได้ ทรงทำได้แต่เพียงชี้บอกให้ทำ อย่างนั้น ๆ. เปรียบเหมือน
กับผู้ชี้ทางให้เดิน ถ้าคนไม่เดิน พระพุทธเจ้าก็ช่วยไม่ได้. พระองค์

Stop The Delusion And Attachment In Material Objects, Do Learn About Dhamma or 'Dhammaism'

Therefore, do not be contented with delusion or paradise, divine gifts, devas or whatever things there may be, if those things were the delusive tools of sensual pleasures, then they should be regarded more as matter of madness. Now, think carefully about the 'heaven' which people normally talk about. Based on conventional concepts, heaven seems to be a place full of delusion in materialism. Those communists, being good opportunists as they have always been, take it as an excuse to attack religions as being mad and delusive, something which they rejected. Even the communists rejected the notion of heaven being a place full of an abundance of material objects, where 'materialism' seems to prevail. How could we Buddhists who are not communists, come to love the things that those communists detest? They reject the materialistic concept of what a heaven would be like more for their own ideological or political reason, but we Buddhists have to reject materialism because it is not conducive to the well-being of our spirituality.

ก็ตรัสว่า อย่างนี้ว่าตถาคตก็ได้บอกหนทางแล้ว ; แต่มันไม่มีคนจะเดินจะว่าอย่างไร คนซึ่งทางมี แต่คนเดินมันไม่เอา จะว่าอย่างไร.

มาศึกษาให้รู้ความเลวร้าย เสน่ห์อันเลวร้ายของวัตถุ นิยม หลอกลวงคนไปจมปลักอยู่ในเรื่องของวัตถุ, ทรมานจิตใจ อยู่ด้วยเรื่องมีกิเลสเป็นเหตุให้ทำกรรม ทำกรรมแล้วรับผลกรรม, รับผลกรรม แล้วก็เพิ่มกิเลส, แล้วก็เพิ่มกรรม แล้วก็เพิ่มผลของกรรม แล้วก็เพิ่มกิเลส. นี่คืออาการที่ว่ามันจมปลักอยู่ในวัตถุนิยม เห็นแก่ความสุขสนุกสนานเริงร่าร่อยทางรูปธรรมก็ได้ ทางอรูปธรรมก็ได้ ; แต่ทางอรูปธรรมนั้นเป็นไปน้อยมาก ฉะนั้น เราจึงไม่พูดถึงกัน. แต่ถึงอย่างนั้นก็ไม่ใช่เรื่องดับทุกข์, อรูปธรรม อรูปฌาน อรูปสุข นี้ยังไม่ใช่เรื่องดับทุกข์ มันต้องมาเป็นเรื่องของพระนิพพาน จึงจะเป็นเรื่องของการดับทุกข์, คืออยู่เหนืออำนาจของวัตถุ โดยประการทั้งปวง.

In the end we have to withdraw or uproot ourselves from materialism. Bear this in mind : one has to depend on one's own self. Even though the Buddha had taught us the way of practice for withdrawing from 'self'. He could not do it on our behalf. We have to do it by ourselves. All the Buddha could do was just to show us how to do it. It was just like showing someone the way or the path to go somewhere, if that person would not walk, even the Buddha could not help. "The Tathagata has shown the way and yet no one wants to walk the way, what is there to be said then?" so asked the Buddha. There is someone to show the way and yet there is no one to walk that way, what else is there to be done or said?

Let us learn and get to know about the harmfulness and evil charm of materialism that delude people till they get sunk in heaps of material objects. This charm of materialism torments the mind by stimulating people's desire and driving them into committing all sorts of karma(action), and then they simply have to receive the fruit of the karma committed. Having received the fruit, more desires or mental defilements arise which lead to further committing of even more karmas, and the whole process goes on and on in an endless chain. This is the condition of 'sinking in materialism' for the sake of

รับศึกษาความจริงข้อนี้ แล้วความเกลียดในวัตถุนิยม
มันก็จะตั้งต้น เห็นความเลวร้าย, อาทีนพ ความเลวร้าย โทษ
อันต่ำทรามของวัตถุนิยม, ก็จะไม่เกลียดวัตถุนิยม ; แล้วจิตใจก็จะ
หันเหไปในทางตรงกันข้าม คือ ธรรมนิยม คือ พระนิพพาน ; มี
ความพอใจในความสุขที่แท้จริง สงบเยือกเย็นแท้จริง มันก็เริ่ม
เกลียดวัตถุนิยม, เกลียดวัตถุนิยมจนไม่อยากจะแตะต้อง เหมือน
กับเป็นของสกปรก, ไม่อยากแม้แต่จะเอาเท้าไปเหยียด มันก็เกลียด
มากถึงขนาดนี้ ; เพราะว่ามีความรู้จักสุขอันแท้จริง มาจากการ
รู้จักสิ่งทั้งหลายทั้งปวงตามที่เป็นจริง.

‘rūpadhamma’ or material pleasures and ‘arūpadhamma’ pleasures or non-material pleasures; but the seeking of non-material pleasures is very much less than the love for material pleasures, so we will not talk about it. Arūpadhamma or immateriality, arūpa-jhana or absorption of the immaterial sphere, and arūpasukha or formless pleasures are not matters (and factors) for the elimination of suffering. It has to be Nibbāna that can actually be a factor for the extinguishing of suffering for it stays above the power of material objects by all respects.

Quickly learn about this aspect of truth and the loathing for materialism will begin to take root, enabling one to discern the abuses and harmfulness of materialism. The more one realizes the harm of materialism, the more one will loath it and in the end the mind will turn toward the opposite direction—that is – towards ‘Dhammaism’ or Nibbāna. When there is contentment or real happiness, true peace and calmness, one will begin to loath materialism to the extent of not wanting even just to touch it as though it is something so filthy that one even refrains from using one’s own foot to poke it for fear of getting contaminated. The loathing has assumed an intensity because one has realized the real happiness which emerges from a true knowledge of Truth

พุทธบริษัทต้องศึกษา ปฏิบัติเพื่อออกไปจากวัตถุนิยม.

เป็นพุทธบริษัทกันให้ถูกต้องเถอะ มันก็รอด เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน รู้อย่างครบถ้วนในเรื่องของวัตถุนิยม จิตนิยม ธรรมนิยม และเรื่องของพระนิพพาน ก็ตื่นจากหลับคืออวิชชา, ปลอดภัยจากการบีบคั้นของสิ่งเหล่านั้น ก็เป็นผู้เบิกบาน ; เบิกบาน ด้วยธรรมนี้มันไม่รู้จักโรย แต่เราใช้คำว่าเบิกบานเป็นกิริยาอาการ ของดอกไม้เหล่านี้ เห็นว่ามันบาน ต่อเมื่อบานมันจึงจะสวยงามถึง ที่สุด. แต่ถ้ามันเป็นเรื่องวัตถุอย่างนี้ เต็มมันก็โรย มันก็เหี่ยวแห้ง ; ทางจิตที่มีธรรมะเป็นชีวิตนั้น มีความเบิกบานชนิดที่ไม่ กลับร่วงโรยเหี่ยวแห้ง นี่คือความหมายของพระนิพพาน.

Buddhists Should Learn And Practise In order To Get Out Of Materialism

Let me tell you this : Do try to be the right kind of Buddhists. It helps to turn you into one who knows (the Truth), who is awakened (from ignorance) and who ‘ blooms’ (with joy). Know all that is to be known about materialism, the mind, the material objects and Nibbāna. Wake up from ignorance (Avicca) , be free from the oppression of all those material things and you will ‘bloom’ with joy or delight, bloom by the power of Dhamma that never fades; but we use the word ‘bloom’ which is the manner of the action of flowers. So bloom like flowers do, and flowers are most beautiful when they are in full bloom. However when there is blooming, there must be fading and withering because after all it is a matter of material objects which are susceptible to changes and decay: but in a mind which has Dhamma as a thriving living force, the ‘blooming’ is one that never fades. This is the meaning of Nibbāna.

จะเปรียบเทียบกับด้วยเรื่องโรคทางจิต การหลงวัตถุเป็นทาส ของบุชาวัดตุเป็นพระเจ้า นั้นเป็นโรคทางวิญญาน ที่ขาดสัมมา ติฎฐิ มีแต่มีจฉาติฎฐิหรืออวิชา นั้นแหละเป็นเหตุให้เกิดโรค, เกิด โรคทางวิญญาน ข้ามิจฉาติฎฐิ ทำลายอวิชาให้หมดไป นั้นแหละคือการหายจากโรค. ที่ว่าอาศัยอริยมรรคมีองค์แปดเป็น ทางสายกลาง ที่จะข้ามิจฉาติฎฐิ ทำลายอวิชา นั้นแหละคือยา, การใช้ยาเพื่อให้เกิดการหายโรค.

แต่ถ้าใครไม่ยอมรับว่าตนกำลังมีโรคอย่างนี้ก็ไม่มีความที่ จะพูดกัน ; ถ้ามองเห็นว่า เรากำลังเป็นโรคอย่างนี้, มีโรคทาง วิญญาน จมปลักอยู่ในรสอันหลอกลวงของสังขารทั้งหลายทั้งปวง และก็เจ็บป่วยเป็นโรค เพราะมีอวิชาหรือมีจฉาติฎฐิเป็นต้นเหตุ ก็ฆ่าทำลายต้นเหตุนี้เสีย ก็เป็นการหายโรค. วิธีฆ่าก็คือการดำเนิน อยู่ในความถูกต้องของสิ่งที่เรียกว่าธรรมะ ; เอาบทนิยามกลางๆ ว่า ธรรมะคือระบบปฏิบัติที่ถูกต้องแก่ความเป็นมนุษย์ของตน ทุก ขั้นตอนแห่งวิวัฒนาการ ทั้งเพื่อตนเองและผู้อื่น. ความหมายเดี๋ยวนี้กระจายออกมาเป็นแปดอย่าง : เป็นความถูกต้องแปดอย่าง ซึ่งรวมกันก็เป็นอัฐสังคิมรรค ; นี่คือทางออกของสัตว์ทั้งหลาย ที่จะออกมาเสียจากอำนาจของวัตถุนิยม.

Delusion in material objects can be compared to a kind of sickness of the mind. It amounts to worshipping material objects as God. This is an illness of the mind that lacks Sammā -ditthi or right view, what exists is false view which is the cause for the developing of sicknesses. Kill false view and destroy ignorance. That will be the cure for the illness. The reliance on the Noble Eightfold Path – the Middle Way, to kill false view and destroy ignorance is the prescription for curing the illness.

However , should anyone refuse to admit that he or she is now suffering from this sickness of the mind, then there is no room for further talks. If we can see that we are at this moment suffering from this kind of illness, sinking in the ‘delicouse taste’ of all conditioning factors and experiencing pain because of ignorance and false views, we must not hesitate to kill the causes of the trouble and the sickness will be cured. The best way to ‘Kill’ is to lead a life of Dhamma. Adopt the central theme of Dhamma which is a system of right practice for humanity in every stage of human development meant for the well-being of all, as the one single definition to be scattered and re-defined into eight aspects forming the Noble Eightfold Path. This is the way out for all living human beings who want to get out of materialism.

ต้องปฏิบัติธรรมเป็นธรรมชีวิต ชีวิตจึงจะออกมาจากวัฏฏนิยาม.

ที่นี่เราก็มีความมุ่งหมายส่วนใหญ่ ในการที่จะดึงมนุษย์ออกมาเสียจากอำนาจของวัฏฏนิยาม เราก็ต้องเผยแผ่สิ่งที่เรียกว่า ธรรมะอย่างถูกต้องและเพียงพอ ให้เพื่อนมนุษย์ทั้งหลายรู้จัก สิ่ง ๆ นี้ และใช้ปฏิบัติให้อยู่กับเนื้อกับตัว เป็นธรรมชีวิต, เป็นธรรมชีวิต มันก็รอดได้. นี่เป็นเรื่องของปณิธานข้อที่สาม ว่าจะดึงโลกออกมาเสียจากวัฏฏนิยาม ด้วยการช่วยกันมีธรรมะ, ด้วยการช่วยให้มีการศึกษา การรู้ การมีธรรมะ, มีการปฏิบัติธรรมะ จึงจะมีธรรมะ มีแต่ความรู้เฉย ๆ มันก็ไม่มีธรรมะ ; แม้ว่ามันจะมีความรู้ธรรมะ แต่ถ้าไม่ได้ปฏิบัติธรรมะ ก็ไม่มีธรรมะ, แล้วเราก็ต้องช่วยเหลือกันให้ถึงที่สุด ให้รู้เรื่องของธรรมะ, แล้วก็ปฏิบัติธรรมะจนมีธรรมะ, และก็รู้จักใช้ธรรมะนั้นให้เป็นประโยชน์ ในการดึงโลกออกมาเสียจากวัฏฏนิยาม.

We Must Practise Dhamma As ‘Dhammajivi’ Only Then Will Life Be Free From Materialism.

We have a great intention to pull humankind out of the power of materialism, so we have to propagate enough of Dhamma in a proper way so that our fellow human friends may know and practise it and adopt it as ‘Dhammajivi’ – or Dhamma as a way of life. This is my third wish – to pull the world out of materialism by promoting Dhamma and a right education. The normal academic knowledge alone will not do in the absence of Dhamma. Even if there is Dhamma, it still will not work if there were to be no actual practice. So we must help to the best of our ability to promote the knowledge and practice of Dhamma and to make sure that people know how to make use of Dhamma to pull the world out of materialism.

ดั่งโลก ดั่งที่ไหน ? คำว่าดั่งโลก ดั่งที่ไหน ? ไปด้วยโลก
ก่อนใหญ่ก่อนนี้อย่างไร ? มันก็ไม่ใช่ ; มันก็ดั่งคนทั้งโลก มันก็
ไม่ใช่ ; แต่ว่ามันดั่งจิต **ดั่งจิตของคนแต่ละคนออกมา** เสียจาก
อำนาจของวัตถุนิยม. ใครจะช่วยดั่งให้ใครได้ ? **ทุกคนมันจะต้อง**
ดั่งของตัวเอง โดยหลักที่ว่าตนเป็นที่พึ่งแก่ตน ; ดังนั้นที่จะช่วย
ได้ ก็คือทำให้ทุกคนแต่ละคนมีความรู้เรื่องนี้ คือรู้เรื่องดั่งจิตของ
ตนออกมาเสียจากความลุ่มหลงในวัตถุหรือวัตถุนิยม, ช่วยกันเผยแผ่
ให้เพียงพอสำหรับที่เขาจะสามารถดั่งจิตของตน อย่างน้อยก็ควม
คุมจิตของตนไว้ ไม่ให้ไหลไปตามอำนาจของวัตถุนิยม.

To pull the world – which part is to be pulled? How to pull this huge mass? No, that is not the way to do it. To pull all the people in the world out physically or literally? No, that is not the way too. The right way is to pull the mind. Pull the mind of each and every individual out of materialism. Who is able to help pulling who then? Well, everyone should pull his or her own self (or mind) out of materialism. This is based on the principle that “God helps those who help themselves” Therefore, the way we can help is to enable each and every individual to have the access to the knowledge of freeing oneself from materialism. Help to propagate enough of this knowledge to those who are about to be able to pull their own mind out of the infatuation with material objects. At least it helps to restrain their own mind, preventing it from being swept away by the power of materialism.

นี่ขอฝากไว้เป็นความรู้ในลักษณะที่ว่า เป็นของขวัญตอบ แทนแก่ท่านทั้งหลาย ที่ให้ของขวัญแก่อาดมา ให้คอยรับฟังการ ประกาศ การเผยแผ่ธรรมะ ของเจ้าหน้าที่ทางศาสนาของพระ พุทธเจ้า คือ พวกธรรมทูตก็ดี, พวกธรรมทายาทก็ดี, เขาจะ ยกกองออกไปเผยแผ่ความรู้เหล่านี้ให้แพร่หลาย ให้กระจายครอบคลุมไปในหมู่มนุษย์ ให้มนุษย์แต่ละคนละคน รู้จักตั้งจิตของตน ออกมาเสียจากวัตถุนิยม ; รวมกันแล้วนั่นแหละคือการดึงโลกออกมาเสียจากอำนาจของวัตถุนิยม สมตามความปรารถนาในทุก ๆ ประการที่ตั้งไว้เป็นปณิธาน ที่จะดึงโลกช่วยโลกออกมาเสียจาก อำนาจของวัตถุนิยม.

ขอร้องความร่วมมือ ความสนับสนุนจากท่านทั้งหลาย ว่า จงมาช่วยกันในแผนการอันนี้ จะดึงโลกออกมาเสียจากวัตถุนิยม ด้วยความร่วมมือของท่านทั้งหลาย. ความร่วมมือของท่านทั้งหลาย นั้น ไม่มีอะไรดีไปกว่าหรือมากไปกว่า ท่านทั้งหลายจงตั้งใจ ของตนออกมาเสียจากอำนาจของวัตถุนิยม ; นี่แหละเป็นความร่วมมืออย่างสูงสุด. โลกพ้นจากอำนาจของวัตถุนิยมแล้ว ก็จะไม่มีการวิฤตติการณืเลวร้ายใด ๆ ในโลกเหลืออยู่ได้ ; ถ้าตกอยู่ภายใต้ อำนาจของวัตถุนิยมแล้วก็เห็นแก่ตัว, เห็นแก่ตัวแล้วก็เปิดโอกาส

Let this message be my reward to you all who have given me a present by coming here to listen to the propagation of Dhamma by the authorities of our Buddhist religion, who come as 'ambassadors of Buddhism' or 'ambassadors of Dhamma'. They will go out to spread the knowledge so that it is scattered widely in among human communities in order that every human being knows how to pull his or her mind out of materialism. In sum, it is an act of pulling the world out of power of materialism, fulfilling in every respect my intention which has been set up as a wish to pull and help the world getting out of the power of materialism.

I beg cooperation and support from all of you for your help in this plan of trying to pull the world out of materialism. There is nothing better and more valuable than your cooperation. May you all strive toward the goal. It will be the highest cooperation of all. When the world is free from the power of materialism, there will be no more disastrous or seriously bad crisis left in it. If we were to be still under the power of materialism, we would be bound to be selfish, thus paving the way for greed, hatred and ignorance to flood the entire world. Defiled craving or desire would rule the world and

ให้เกิด โลกะ โทสะ โมหะ ท่วมท้นไปหมดทั้งโลก. กิเลสไหลนองครองโลก แล้วก็มีความทุกข์เต็มโลก เพราะอำนาจของวัตตุนิยม ซึ่งมีลักษณะน่ารัก เหมือนกับว่าลูกหนูตัวนั้นเห็นหน้าแมวมีน่ารัก ; แต่ไปเห็นหน้าไก่หงอนแดงว่าน่าเกลียดน่ากลัว ไม่อยากเข้าใกล้. แม่หนูก็ต้องบอกว่า ลูกเอ๋ยอย่าโง่ไป ที่น่าเกลียดน่ากลัวนั้น หน้าไก่, เป็นไก่ไม่มีอันตรายอะไร, ที่น่ารักน่าพอใจนั้นแหละคือหน้าแมว, มันเป็นความตายของพวกแก แกลย๋ไปหลงกับมัน.

นี่เราทั้งหลาย ก็จงเป็นลูกหนูที่ได้รับคำสั่งสอนครบถ้วนถูกต้อง แล้วก็ไม่ต้องไปหลงแมว คือวัตตุนิยมให้ตัวเองตาย. เรายังเป็นปุถุชนอยู่ไม่รู้อะไร มันก็เหมือนลูกหนูโง่ ๆ นั้นแหละ ; ต่อเมื่อได้มีความรู้ความเข้าใจในธรรมะสูงขึ้น มันจึงจะพ้นจากความเป็นอย่างนั้น, มันจะได้เป็นหนูที่ฉลาดพ้นจากอำนาจของแมว, แล้วก็รู้จักเรียกว่าอะไรเป็นมิตร อะไรเป็นศัตรู. วัตตุนิยมเป็นศัตรูเต็มตัว, ธรรมะเป็นมิตรเต็มตัว.

suffering prevails everywhere because of the power of materialism which has the characteristic of appearing lovely, just like the little mouse which perceives the dangerous cat as something lovely to be much adored while at the same time looking upon the majestic cock with a red cockscomb as something ugly to be feared and not to get near to. The mother rat must tell the little mouse: “Oh, dear child, don’t be silly! Ugly and fearsome is the face of the cock, but danger has it not, lovely and pleasing to the eyes is the face of the cat, but beneath it lies your untimely death. Do not be deluded by it, Oh, dear child!”

Now let all of us be the little mouse which has received the right and full instruction from its mother, and does not become infatuated with the cat-something that can bring death to it. We are merely ordinary people who are rather ignorant just like the little mouse. As soon as we have the knowledge and understanding in Dhamma, we will move beyond that state of ignorance, become a clever mouse, free from the power of the cat and know how to distinguish between friend and foe. In our present case, apparently materialism is our enemy in full, and Dhamma is our true friend in the fullest sense of the word ‘true’

จงอยู่ฝ่ายข้างมิตร มีพระพุทธเจ้าเป็นกัลยาณมิตรผู้ชี้ทางแห่งธรรมะ ให้เดินตามร่องรอยของธรรมะ, แล้วก็หลุดรอดออกมาได้ โดยหลักที่เรียกว่า **อริยอัฏฐังคิกมรรค** หรือ **มัชฌิมาปฏิปทา** ทางออกของปัญหาทุกอย่างทุกประการ ตามที่ค้นพบในพระบาลี, พระพุทธเจ้าได้ตรัสระบุอริยอัฏฐังคิกมรรค, อริยอัฏฐังคิโกมรรโค นั้นแหละเป็นนิสสรณะ คือ ทางออกมาเสียจากปัญหาหรือความทุกข์ทุกอย่างทุกประการ, ดำเนินตนอยู่ในอริยมรรคมีองค์แปดเหล่านี้แล้ว จะไม่มีความเลวร้ายหรือวิฤติการณอันใดมาแผ้วพานได้.

ขอให้ท่านทั้งหลาย จงมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้, แล้วก็ดำเนินตนไปอย่างถูกต้อง อย่างนี้จะเป็นการกล่าวได้ว่าช่วยกันดึงโลกทั้งโลกออกมาเสียจากวัตถุนิยม. สิ่งที่อาตมาต้องการจะพูดก็มีอย่างนี้ แล้วก็ได้พูดแล้ว เป็นเรื่องที่สามครบถ้วนทั้งสามข้อของปณิธาน. ขอความร่วมมือจากท่านทั้งหลายทุกคนๆ ได้ร่วมมือกันให้ปณิธานสามประการนี้สำเร็จประโยชน์ ; ความสมบูรณ์และความถูกต้องมันก็จะถึงที่สุด, หมดยุติปัญหาโดยประการทั้งปวง. เราทุกคนก็จะสามารถเป็นพุทธบริษัทที่แท้จริง คือ เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน อยู่ได้ตลอดไป.

Do place yourself on the side of true friend. You will have the Buddha as a 'Kalayanamitara' or true friend who points the way of Dhamma for you to tread, which is the middle way which would lead you through all the problems and suffering in life safely. According to the finding in the Pali Canon, the Buddha had mentioned the Noble Eightfold Path as the refuge by which humankind may get out of all of their problems and suffering. Treading this Eightfold Path, we will not have any danger or crisis to harass us in our journey through life.

May you all attain some knowledge and understanding in this matter and conduct yourselves properly. That would be amounting to pulling the world out of materialism. This is all I want to say about the third wish. So now all the three wishes have been presented explicitly in full and true perspectives. I beg cooperation from each and everyone of you to make a successfully beneficial fulfillment of my three wishes; may you all join hands to make the fulfillment and accomplishment of these three wishes a success and the resulting fruit will arise for you all to enjoy for it is not meant for me alone. Do help to turn my three wishes to a success and the fruit will be reaped by each and

การบรรยายนี้ สมควรแก่เวลาแล้ว จะขอยุติการบรรยาย. แล้วก็ขอสรุปท้ายด้วยเรื่องส่วนตัวว่า ขอบพระคุณ ขอบคุณ ขอบใจท่านทั้งหลายที่ให้ของขวัญวันนี้แก่ข้าพเจ้า, และขอตอบแทนด้วยการให้ของขวัญว่า จงช่วยร่วมมือกันทำให้ปณิธานสามประการนี้ ประสบความสำเร็จสมบูรณ์ แล้วผลก็จะเกิดขึ้นแก่ท่านทั้งหลายนั่นเอง ; ไม่ใช่ว่าจะได้ดีอะไรที่เอาตามคนเดียว แต่จะได้แก่ทุกคน. ช่วยกันทำปณิธานของข้าพเจ้าให้สมบูรณ์ แล้วผลทั้งหมดก็จะกลับไปให้แก่ท่านทั้งหลายทุกคน. ขอความร่วมมือถึงที่สูงสุดในลักษณะอย่างนี้ ว่าทุกคนจงเข้าถึงหัวใจแห่งศาสนาของตน ๆ, ทำความเข้าใจระหว่างศาสนา ให้โลกไม่มีความขัดแย้ง, แล้วก็ออกมาเสียจากอำนาจของวัตถุนิยมด้วยกันจงทุก ๆ คนเถิด.

ขอยุติการบรรยายในวันนี้ไว้แต่เพียงเท่านี้.

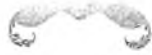

everyone among you all. May you give your cooperation till the end of it in this manner: that everyone reach the core of his or her religion, may there be mutual understanding between religions, may there be no conflicts and may everybody be out of the power of materialism.

**With this much being said,
I beg to end my discourse for today.**

NOTE OF TRANSLATOR

When I take up my pen to commence translating this book, the world is in the sixth year into the new century. The myriads of problems that plague our human world during the last century 'have crossed the threshold' of the old millennium and stepping into the new one to continue haunting us with shadows of the past. Poverty, economic disparity, famine, racial hatred, religious conflicts, territorial disputes, drug addiction, social crimes, AIDS, SARS, Avian Fly or Birds' Flu, climatic changes and global warming and terrorism of the most horrendous kind make headlines all over the world since the beginning of this new century till now. Apparently, the world is in a very bad shape.

We are now living in a world that is increasingly and senselessly violent. Crimes ranging from petty thefts to suicide bombings and international terrorism are becoming a commonplace occurrence. There seems to be an obvious degeneration of moral and religious values; and serious conflicts between religions or even

within one and the same religion have further divided humankind, leading to massacre and intense hatred and bitterness. How is the world to be saved when even religious adherents themselves quarrel, fight and even kill one another? Have religions failed miserably? What has gone wrong with religions or with the world religious adherents as a whole? What is to be done?

Throughout the history of humankind, religion has always been a significant part of human life. Both good and evil deeds have been committed in the name of religion; but in reality, religions is meant for noble purposes and goals in life. The founders of religions, doubtlessly, wanted their followers to have a good spiritual well-being y adhering to and practicing the teaching. However some religious teachings may be too inflexible that they present serious problems especially in the face of scientific hypotheses and theories. Some have become distorted which kads to deviation and fanaticism. Charles Kimball, a professor of religion and chair of the department of religion at Wake Forest University, wrote that “..... adherents too often make their religious leaders, doctrines, and the need to defend institutional structures the vehicle and justification for

unacceptable behavior”. Religion has always been a most powerful force in human society. Thus when it goes off track (deviated), the consequences can be disastrous. Dr. Kimball an ordained Baptist minister specializing in Islamic studies, warns that “thoughtful people of faith must try to learn more about the perils and promises contained within the global, human phenomenon we call religion”.

The September 11 terrorists’ attacks on New York and Washington, D.C., were shocking in nature and magnitude. What was behind the mind of those nineteen hijackers who carried out the attacks on that fateful day? How could such ardent believers of a religion agreed to take up such a wicked and senseless act ? If there was hatred for the Americans in their hearts, why such extreme hatred? Did their religion not teach them not to hate? After the attacks, politicians, academicians, journalists, pundits and religious authorities in the West in particular, proclaimed that the September 11, 2001 attacks were the point of the ignition of the ‘clash of civilizations’ between the modern, democratic and civilized societies of the west and the medieval, autocratic and barbarous societies of the Middle Eastern nations.

Is it really a clash of civilizations? Or is it a clash of religions? Reza Aslan, an assistant professor of Islamic and Middle Eastern Studies at University of Iowa, did not regard the Sept-11 event as the clash of civilizations. Instead he called it a “clash of monotheism”

Since the tragic event, people are able to realize that political ideology can get easily intertwined with dangerous religious dogmas and the consequence can be appalling. It is even all the more dangerous when religious adherents have become religiously deviated.

Years before the occurrence of the September 11 tragic events, the late Venerable Buddhadasa Bhikkhu (1906-93) of Thailand had realized that something had gone very wrong with Buddhism in Thailand. Having spent some years learning Pali language in Bangkok, he returned home to the small but peaceful town of Chaiya, in Surat Thani province in the south in 1932 where he established a Dhamma-learning and meditation forest monastery. He called it Suan Mokkhabalarama which means ‘the Garden Of Liberation’. Buddhadasa Bhikkhu spent the rest of his life propagating Dhamma and engaging in meditation practice in the forest monastery.

He was well known to many foreigners for his unique teaching and interpretation of Buddhism.

Buddhadasa dismissed the rituals of consecration, purification, exorcism, expiation, fortune-telling and many other 'malpractices' in Buddhism so common throughout Asia as corrupted elements that have penetrated into the religion in the attempts to satisfy the whims of those who are not able to follow the higher path or simply not interested in adhering to the truly right teaching of the Buddha. He was not at all interested in rites and rituals which he regarded as the 'outer cover' of religions. In fact, many monks in Asian countries earn their livelihood by performing funeral rites and memorial services. In Thailand many monks even become fortune-tellers and engage in many other superstitious practices which are very much 'un-Buddhistic'. Buddhadasa considered such practices as a betrayal to the original teaching of the Buddha. He also had the feeling that Thailand had been receiving too much negative influences from western cultures and materialism. Western secularism is based on intellectual development with no emphasis on moral and ethical values or spirituality. He introduced silent meditation practice

in Suan Mokkha and it has been a great success, especially with the foreigners, to this day. This meditation practice transcends rites, rituals, form, and language and helps to make Buddhism an actual experience. Centuries of cultural intertwining with Buddhism could be stripped from the more or less distorted teachings to reveal a Buddhism that is neither Theravada nor Mahayana. It is just a universal truth as originally discovered by the Buddha. Buddhadasa wanted the world to accept this universal truth, which belongs to nobody – not Buddhists, not Christians and not Muslims or Hindus and yet is within everybody's reach if one makes the effort to understand it.

Buddhadasa must have forseen a tumultuous world driven mad by uncompromising political, religious and social conflicts. Years before his decease, he kept on stressing on the need for all people of the world to annihilate the selfishness in them because he could discern that selfishness was the main reason behind all the evil and wicked deeds of humankind. To get rid of selfishness is to get rid of the attachment to 'atta' or 'self'. Hence Buddhadasa emphasized on the teaching about 'Upādāma' or attachment. He realized that conflicts

between individuals up to the level of nations arose because of the attachment to this sense of being an entity-being or having an 'I' or 'mine'. So people fight over a piece of land or a sacred site because they think "it is mine" or "it is ours", or 'I or we own it'. This attachment to the sense of being or having an 'I' expands to trap the whole world in it and stirs people into conflicts and fighting and killing over it. Thus in 1992 Hindu fanatics destroyed the Babri mosque in a surge of nationalistic fervor and religious fanaticism, sparking riots and blood-shedding between Hindus and Muslims in India. Then on February 27, 2002 , a mob of Muslims in the little Gujarati town of Godhra set fire to a train which came from Ayodhya, carrying Hindu pilgrims home, resulting in 58 deaths, mostly women and children. The tragic event was followed by days of revenge by the Hindus who burned Muslims' houses and shops, beheaded Muslim men and raped the women. Such tragic madness occurred in the land where Buddhism once flourished!

Elsewhere troubles are simmering too. The Muslim Palestinians are still at wars with the Israelis Jews. The Iraqi Muslims are fighting among themselves while the

Indonesian Muslims and Christians had fought deadly 'wars' of their own. All these fighting and killings were committed by people who professed religions; but why all these killings? Clearly, something is wrong somewhere! It only reveals the fact that most religious adherents have not been able to truly understand the core of their own religion.

Realizing how far humankind is still away from the core of their religious teachings, Buddhadasa therefore made it his first wish that "may all religious believers try to reach the core of their own religion" To Buddhadasa Bhikkhu, the fact that religious adherents still resort to violence in settling whatever disputes is a clear indication that they have not understood the core of their own religion. The failure to understand the core teaching of religion is, according to Buddhadasa, due to the adherents' failure to understand their religion through 'Dhammic language' or language of the Dhamma. Instead, there is always a tendency for religious adherents of all religions to take the teaching at a literal level. When we eat a fruit, for example a banana, we do not eat the skin or the outer cover. We eat the inner 'fleshy' portion of the fruit. Similarly, religion, when taken at a literal level, is

comparable to the skin of a banana. We do not eat the fruit skin, so we do not want the literal or superficial part of the religion. We want only the essential part of the religion-the Dhamma, which is presented to us in Dhammic language or language at a spiritual level.

People tend to have different literal interpretations of absolute truth. This often leads to division and conflicts and even extreme fanaticism. People are also very much attached to their own concept of 'God' and they disagree and are divided over their idea of what God actually is. Little children love to imagine God as a grandfatherly figure sitting on a big, golden throne high up in the clouds in the heaven with angels and cherubs surrounding Him playing lovely music on harps. In the Genesis, God is described in very humanlike terms: that "He walked in the garden, crunching leaves while walking and calling out to Adam and Eve who hid behind a tree. Some religious groups regard God as omnipotent and omniscient; while some argue that were God to be truly omnipotent, why did he not prevent those 19 hijackers from attacking World Trade Center Towers that bright, blue sky morning? Why did God allow Isunami to take place? But Osama bin Laden claimed that the

destructions of the towers and the crash into the Pentagon were an obvious sign of God's support for his struggle against evil. In this case, does osama's 'God' make any sense to you or to any sane human being for that matter?

Clearly, people may be a religious adherent for a long time, and yet still fails to reach the core of his or her own religion.

Buddhadasa never tried to personify God. To him God is Dhamma, and Dhamma is the words of truth. He even cited a few lines from the Gospel of John to sort of 'support' his view : "In the beginning was the word. The Word was with God, and the Word was God. He was with God in the beginning" Thus as Dhamma itself embraces the natural laws in nature, including the entire universe, thus to Buddhadasa, God is the law of the universe or the Dhamma of the Universe.

At the heart of every religion is peace and harmony. To reach this 'heart', one needs to transcend the Mundane Dhamma or God and reach the supramundane realm where one has transcended everything. At that point,

suffering automatically ceases. So long as religious followers fail to reach and understand the core of their religion, there will still be disagreement, conflicts and violence in the human world. Thus Buddhadasa wanted us to arrive at an understanding of the core of our own religion through Dhammic language. In other words, we are not supposed to take all religious teachings literally. A literalist approach to religious text can be very dangerous, as Charles Kimball has pointed out that the extremists in Lebanon and Palestine used to cite the following controversial passage from a holy text to justify the attacks on a certain group of people:

Fight in the cause of God those who fight you , but do not being hostilities; for God does not love such injustice. And kill them wherever you find me, and drive them out from the please where they dream you out.... but if they fight you, slay them.....”

If we were to take this passage literally, the world would never see a peaceful day.

Buddhadasa’s second wish is to create a mutual understanding between all religions. He seemed to have

forseen that religions would become a major problem for the world in the near future. Thus he talked a lot with regard to the importance of building a mutual understanding between religions. In a country of religious diversity, the challenge is to create an environment of peace and religious harmony. The fact that the world has become a global village has made it all the more necessary to unite people of different religions. Religion becomes a problem when its adherents adopt a biased point of view that edges towards religious fundamentalism. It poses a danger and threat to the society when it rejects the most basic principle of modernity itself—religious tolerance, and seeks to place unhealthy religious identity above all other political, social and cultural values.

Violence in the name of religion is nothing new in the history of humankind. In 1071, a Byzantine army was defeated by the Seljuk Turks at the Battle of Mazikert in southeastern Asia Minor. The Byzantine emperor appealed to the Pope and European Christians for help. With the fall of Jerusalem to the Muslims' hands, the Popes decided to take action. Thus at the end of the council of Clermont in 1095, Pope Urban called for a holy war in the holyland. The result was the First Crusade organized

in 1096 and ended in 1099. There were about ten major crusades. Christian soldiers from every part of Europe joined the expeditions to fight for the church, God and Christendom. They won the battles but never kept the victories; they pushed back the Muslims but never really conquered them. Their struggle, suffering and sacrifice ended up with a magnificent failure. In 1453 the Turks finally took over Constantinople.

The old hostility and enmity between the Christians and the Muslims should have died down but it never really does, especially in this present era when religious sentiments get mixed up with political issues. In India, fanatical Hindus and Muslims had engaged in deadly fights over a sacred site. In Sri Lanka, the Hindu Tamil Tigers freedom fighters are still literally at war with the Buddhist Sinhalese government at Colombo. During the 1990s, wars were fought between the Muslims and non-Muslims in Bosnia, Kosovo, Macedonia, Chechnya, the Philippines, Sudan and Nigeria.

The creation of Israel has led to the bitter and violent conflicts between the Islamic Palestinians and the Israeli Jews which continue to this day. The Muslims

in the Middle East also fight with their fellow Muslims. Iraq, for example, attacked Iran in 1980. Iraq also invaded Kuwait which led to the Americans' launching of the First Gulf war. The Soviet invasion of Afghanistan led to a call for 'Jihad' or holy wars . By the time the soviet army withdrew in 1989, many foreign Mujaheddin Fighters remained in the country while some returned to their home countries only to breed their own brand of Jihadis movement. Later many of these religious zealots become terrorists.

Thus we have wars between Hindus and Muslims, wars between Hindus and Buddhists, wars between Muslims and Christians, Muslims and Jews and even Muslims and Muslims. The world seems to be so full of wars between people belonging to different religions. That was why Buddhadasa called for the building of mutual understanding between the world's religions. It is only through mutual understanding that tolerance, respect, peace and harmony could prevail. Therefore there is no justification for a holy war. A healthy religion does not preach about launching a war, instead it hands out an olive branch of peace. We should take some steps backward in order to take the right viewpoint so as to

know how best to move forward. Through mutual understanding, we make peace and no war.

The third wish of Buddhadasa Bhikkhu was to remind all of us to try to get this world out of materialism. It seems to be a Quixotic wish but upon serious reflection, it is not altogether an impossible wish and task.

As humankind, we are clever enough to make use of science to produce a wealth of material goods for our consumption; but our desire has no end, so the creation of material goods will be endless too. Do not forget that the making of material goods will involve the exploitation of nature, so the more we want, the greater will be the exploitation and manipulation of nature. In the end, nature will not have enough to supply and satisfy our needs. Take oil for example. Some day in the not too distant future, the natural field in the underground oil field may simply dry up, leaving not a single drop for human consumption. Thus there is clearly a need to put a check on our insatiable wants. At present, we are being 'swallowed' up by waves of materialism and yet we seem to be forever discontented. No amount of material goods will ever satisfy our ceaseless demands. It has become

mad infatuation with material goods. We get ‘addicted’ to the ‘delicious taste’ of all material goods, so we do our best to try to get what we want, and nature suffers because of our wants. When nature suffers, we suffer too.

In the last century, we had so ruthlessly exploited so much of the world’s natural resources and caused so much damage to the globe that in this twenty-first century we will be reaping the fruit of the seeds of destruction that we had sown in the previous century. Scientists and environmental talists have been warning us a long time ago that our material progress is inflicting lasting damaging effect on our ecological system. Global warming is making its effects felt. Analyzed data from the Canadian and European satellites shows that Greenland ice is melting twice as fast, with 220 cu.km. draining away into the sea last year alone, compared with 90 cu.km. in 1996. A cubic kilometer of water is 25 percent more than the entire city of Los Angelis used in a year. With so much water pouring into the sea, just imagine how perilous it will be in the years to come!

While the sea level is rising, global warming is having an even more instant effect on the surface of the

earth. Some countries in the African continent such as Sudan have not seen rain for three years consecutively. In Asia too, water is becoming an increasingly scarce commodity. Hot and dry land provide ideal conditions for wild fire which occurs not unfrequently especially in Australia and Indonesia. With habitats burned and destroyed, animals that used to dwell around move to new places. Some simply disappear, such as the harlequin frogs in Central and South America.

The Buddha discovered the Truth through his observation of nature (his own body) . He saw in nature the truth of life-that all natural forces combine to work harmoniously to bring about a natural world that we see. There must be some kind of harmony and moderation, then only will survival be fairly possible. So human development should include 'ecological harmony' as a vital factor for serious consideration. When too many trees are cut down too quickly, the consequences will not take too long a time to be felt. Rapid deforestation causes soil erosion and land slides as well as the drying up of the sources of streams. Nature has been pushed to the limit of tolerance.

The present world is besieged by materialism . People, young and old alike, seem to be forever chasing after material comforts and sensual pleasures. The more material goods we produce, the more we desire for even better quality goods. The main factor that motivates consumption is craving, and this human craving knows no limit. Having no limit to our natural cravings, we become obsessed with material possessions. Economists argue that economic consumption is directly related to a society's lack of goods and services, but that does not always hold true. When demand is high while goods and services are scarce, prices will go up and profit-motivation will drive people to try harder to produce even more goods and services in demand. The more we produce, the more nature is being exploited and destroyed.

However it is an undeniable fact that for a society to be stable, its people need to be reasonably well fed, clothed, housed and have access to good medical care. There must be a reasonable amount of contentment regarding the material aspects of everyday life. If people are too poor to acquire even the basic necessities of everyday life, how are they going to be happy? When

people go hungry, they get angry. When anger turns ugly, it leads to violence and social disorder. Obviously, for a society to have peace, the material concerns of life should not be overlooked; but people need to know how to curb their insatiable wants and excessive cravings too. They must not allow themselves to become slaves of materialism. People are capable of craving for all sorts of things besides material goods. They may crave for fame, status, happiness, power, revenge, sensual pleasures, etc. When the craving is of a constructive or positive nature, it is still manageable but when it leans toward greed, aversion and delusion, it can be perilous. It has to be curbed.

To curb human desire, the mind needs to be spiritually enlightened. This is a matter concerning religions. All religions aim at lifting humankind above suffering. To have no suffering, we need to know how to handle our natural craving appropriately. While we keep on producing material goods, we have to be careful enough as not to become the slaves of those material objects.

The problem with the modern world is that many people who believe in religion do not understand the core teaching of their own religion. Even if they do, they do not really care to practice the religious teachings as found in their religion in a responsible way. Many hold on to the status of being a Buddhist, a Christian or a Muslim, but they simply cannot be bothered with true practice. A few who do turn to fanaticism instead.

Buddhadasa Bhikku left us with three of his main wishes to be fulfilled. His wishes are based on the truths of life. To express in Buddhist terminology, it can be said that his wishes are based on 'Dhammaa' and this 'Dhamma' is not meant for Buddhists alone. It is meant for all human beings. It is the common medicine for the entire world. To bring peace into this world, we need to build peace within ourselves first. To have peace within us, we have to understand our own. Nature, both physically and spiritually; and do remember, nature is Dhamma, Dhamma is nature. Buddhadasa had left us with three wishes to fulfill if we really and truly want to have peace and harmony prevailing in this chaotic and topsy-turvy world of our.

Buddhadasa Bhikkhu had not been unnecessarily born into this world. He had lived up to his name for he had faithfully served the Buddha, the Dhamma and the Sangha till he drew his last breath. Even in his decease, he left us a remedy for the cure of the world's ills. Therefore, let us not forget his words and more important than that, let us begin the task of fulfilling the three wishes of this peace-loving maon-Buddhadasa Bhikkhu.

J.R. Nantho Bhikkhu

คำ ข อ บ คุ ณ

ข้าพเจ้าได้รับคำขอร้องจากฆราวาสผู้ให้ความสนใจและอุทิศตนในพระพุทธศาสนา คือ คุณสุภา วงศ์เสนา ขอร้องให้ข้าพเจ้าแปลหนังสือเรื่อง “ปณิธาน ๓ ประการ” ให้เป็นภาษาอังกฤษและภาษาจีนตั้งแต่เมื่อปลายเดือนธันวาคม ค.ศ. ๒๐๐๕ ซึ่งหนังสือเล่มนี้เป็นธรรมบรรยายจากท่านพุทธทาสภิกขุ แห่งสวนโมกขพลาราม

เนื้อความของหนังสือเรื่อง ปณิธาน ๓ ประการ ของพุทธทาสภิกขุ เป็นธรรมะที่นำเสนอสถานการณ์ของโลกในยุคปัจจุบันได้อย่างชัดเจนถูกต้อง ข้าพเจ้าจึงได้ตกลงดำเนินการแปลหนังสือเล่มนี้

ข้าพเจ้าจึงขอถือโอกาสนี้ ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งต่อคุณแสงสุญญ วงศ์พยุญ ที่มีจิตเมตตาเป็นกุศล ให้ความสนใจในพระพุทธศาสนา และได้ให้ความเมตตาช่วยสนับสนุนในเรื่องของการเงินที่นำมาใช้เป็นค่าจัดพิมพ์ในการแปลหนังสือเล่มนี้

และเหนือสิ่งอื่นใด ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คุณวิโรจน์ ศิริอัฐ อย่างสูงยิ่ง ที่ท่านได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือข้าพเจ้าในการแปลหนังสือเล่มนี้เป็นอย่างดี

ดร.เจมส์ รัตนันโท ภิกขุ

ACKNOWLEDGEMENT

I had received a request from a well-intentioned lay Buddhist devotee, Miss Supha Vongsena, to translate 'The Three Wishes' – a Dhamma discourse delivered by Buddhadasa-into English and Chinese since last December, 2005.

Realising that the 'three wishes of Buddhadasa Bhikkhu are very relevant to the present world situation, I have agreed to undertake the task of translating the book.

I take this opportunity to express my most profound gratitude to Madame Siang Sue Wongprayoon, also another well-intentioned lady devotee, for her generous financial contribution in support of the printing of the translated books.

Also I must express my most sincere gratitude to Mr.Virod Siriard for his valuable assistance.

J.Ratananantho Bhikkhu

TREAT EACH HUMAN FRIEND BY THINKING THAT

- ∴ is our friend who was born to be old, become ill, and die, together with us.
- ∴ is our friend swimming around in the changing cycles with us.
- ∴ is under the power of defilements like us, hence he sometimes errs.
- ∴ also has lust, hatred, and delusion, no less than we.
- ∴ therefore errs sometimes, like us.
- ∴ neither knows why he was born nor knows nibbāna, just the same as us.
- ∴ is stupid in some things like we used to be.
- ∴ does some things accordingly to his own likes, the same as we used to be.
- ∴ also wants to be good, as well as we who want even more to be good-outstanding-famous.
- ∴ often takes much and much more from others whenever he has a chance, just like us.
- ∴ has the right to be madly good, drunkenly good, deludedly good, and drowning in good, just like us.
- ∴ is an ordinary man attached to many things, just like us.
- ∴ does not have the duty to suffer or die for us.
- ∴ is our friend of the same nation and religion.
- ∴ does things impetuously and abruptly just as we do.
- ∴ has the duty to be responsible for his own family, not for ours.
- ∴ has the right to his own tastes and preferences.
- ∴ has the right to choose anything (even a religion) for his own satisfaction.
- ∴ has the right to share equally with us the public property.
- ∴ has the right to be neurotic or mad as well as we.
- ∴ has the right to ask for help and sympathy from us.
- ∴ has the right to be forgiven by us according to the circumstances.
- ∴ has the right to be socialist or libertarian in accordance with his own disposition.
- ∴ has the right to be selfish before thinking of others.
- ∴ has the human right, equal to us, to be in this world.

If we think in these ways, no conflicts will occur.

Buddhadāsa Indapāṇṇo

Mokkhabalārāma, Chaiya

22 May, 2531

With confidence in Buddhadāsa Bhikkhu's great compassion and humanity, a Thai Buddhist has taken his permission granted and translated the above message into English, with kind help from an American bhikkhu.]

26 June, 2536

ปณิธานของธรรมสภาและสถาบันหนังสือธรรม

ธรรมสภาก่อตั้งขึ้นเมื่อปีพ.ศ. ๒๕๓๐ มีปณิธานในการเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระบรมศาสดา ตามเจตนารมณ์ของท่านเจ้าคุณพระสุธรรมเมธี (นายบรรลือ สุขธรรม ป.ธ.๘) อดีตเจ้าคณะจังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้ก่อตั้งธรรมสภา อันเป็นธรรมสภาแห่งแรกของประเทศไทย สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ ทรงเปิดทองลูกนิมิตเอก ในวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

สืบเนื่องตามกาลเวลา ในยุคก่อนปีพุทธศักราช ๒๕๓๐ หนังสือธรรมะที่ได้จัดพิมพ์จำหน่ายในท้องตลาด ส่วนมากมีเนื้อหาสาระและมีคุณค่าเป็นอย่างมาก แต่ไม่มีผู้คนสนใจเท่าที่ควร เป็นเพราะรูปเล่มส่วนใหญ่ ไม่มีความสวยงาม ไม่มีคุณสมบัติพอที่จะดึงดูดประชาชนให้สนใจหนังสือ ทำให้ในอดีตหนังสือธรรมะไม่ได้รับความนิยมเป็นที่แพร่หลาย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ธรรมสภาและสถาบันหนังสือธรรม ได้ตั้งปณิธานว่า ภายใน ๑๐ ปี จะต้องเปลี่ยนวัฒนธรรมการเผยแพร่หนังสือธรรมะ ให้มีรูปแบบสวยงาม น่าจับต้อง เป็นที่สนใจของประชาชน และจะทำให้หนังสือธรรมะขึ้นชั้นชาร์ตตามร้านหนังสือชั้นนำ ติดอันดับ Best Seller เหมือนหนังสือชนิดอื่นทั่ว ๆ ไปที่วางจำหน่ายอยู่ จึงได้พัฒนาารูปแบบปกและรูปเล่ม ให้มีความน่าสนใจอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะเวลาถึง ๑๐ ปี และตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นต้นไป ทำให้ประชาชนเปลี่ยนวัฒนธรรมการอ่านมาสนใจหนังสือธรรมะเพิ่มมากขึ้น ธรรมสภามีความภูมิใจที่ได้นำเสนอและพัฒนาการอ่านหนังสือธรรมะของประชาชน ดังที่ท่านจะเห็นได้ในปัจจุบัน

ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่ผ่านมา ธรรมสภาได้ตั้งปณิธานให้หนังสือธรรมะเป็นหนังสือที่มีคุณภาพดีและราคาถูก เพื่อสนองความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด จะพัฒนาหนังสือและสื่อธรรมะให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า "หนังสือธรรมะทั้งสวย ทั้งดี มีคุณภาพ และราคาไม่แพง"

ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นต้นไป เป้าหมายของสำนักพิมพ์ธรรมสภาและสถาบันหนังสือธรรม คือ การเผยแพร่ธรรมะที่ส่งเสริมให้ประชาชน ลด ละ เลิก อบายมุข และสิ่งเลวพิสดังหลาย เพื่อการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องามและการนำมาซึ่งความสุขของมนุษยชาติ

ธรรมสภาได้ตั้งปณิธานไว้ว่า ในปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ ประชาชนชาวไทย จักมีอิสระปราศจากความงมงาย ปราศจากสิ่งเหลวไหล และจะส่งเสริมให้อบายมุขหมดไปจากประเทศไทย ซึ่งอาจจะเป็นไปไม่ได้ แต่ขอให้ลดลง ๆ เรื่อย ๆ รวมถึงการสนับสนุนให้ประชาชนมีศีล มีธรรม มีวัฒนธรรมของชาวพุทธ และมีความปิติในการปฏิบัติธรรม เพื่อความสุขของชีวิตและเพื่อความสุขของสังคมโดยทั่วกัน

ด้วยความสุจริต หวังดี ธรรมสภาปรารถนาให้โลกพบกับความสงบสุข

สถาบันบันลือธรรม เป็นองค์กรเอกชนที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อสืบทอดและเผยแพร่พระพุทธศาสนา สานต่อเจตนารมณ์ของ หลวงพ่อพุทธทาสภิกขุ แห่งสวนโมกขพลาราม หลวงพ่อปัญญานันทภิกขุ องค์ประธานสถาบันบันลือธรรม และ ท่านเจ้าคุณพระสุธรรมเมธี ป.ธ. ๘ (นายบรรลือ สุขธรรม) ผู้ให้กำเนิดธรรมสภา สถาบันบันลือธรรม และศูนย์หนังสือพระพุทธศาสนา

กิจกรรมของสถาบันบันลือธรรม

๑. โครงการ **พบพระ พบธรรม พระเถระแสดงธรรม ณ ศูนย์หนังสือพระพุทธศาสนา** ทุกวันเสาร์ ๑๕.๐๐-๑๗.๐๐ น. สอบถามองค์บรรยาธรรมที่ ๐๘๖-๐๐๓๕๔๗๘
๒. โครงการ **อยู่กับดีด้วยความรัก** จัดกิจกรรมเพื่อสาธารณกุศล ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ และช่วยเหลือชุมชนในถิ่นทุรกันดาร
๓. ธรรมสถาน **"สวนมูทิตาธรรมาราม"** อบรมการเรียนรู้ชีวิตตามธรรมใน ๑ วัน ทุกวันพุธต้นเดือน ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น. ติดต่อร่วมกิจกรรม โทร.๐๘๖-๐๐๓๕๔๗๘
๔. กองทุน **"คลังธรรมทาน"** บริจาคหนังสือเป็นสาธารณกุศล เพื่อประโยชน์แก่สาธารณชน โดยแจ้งความจำนงเป็นจดหมายขอรับบริจาคได้ที่ธรรมสภา
๕. **หอสมุดธรรมสมาธิ** ห้องสมุดธรรมะและนั่งสมาธิภาวนา พร้อมกับฟังธรรมะในสวนได้ร่มเงาไม้ตามธรรมชาติ สถานที่ร่มเย็น ติดกับพุทธมณฑล เปิดบริการตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น. สอบถามข้อมูล โทร. ๐๒-๔๘๒-๑๑๙๖
๖. **"ไตรลักษณ์"** ร้านหนังสือริมกำแพงวัดญาณเวศกวัน หนึ่งในโครงการของธรรมสภา และสถาบันบันลือธรรม ติดกับพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีหนังสือและสื่อธรรมะให้ท่านเลือกชม ยินดีต้อนรับผู้ใฝ่ธรรมทุกท่าน เปิดบริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๙.๐๐-๐๕.๐๐ น. โทร. ๐๘๕-๓๓๕ ๙๙๓๖

Printing by : Thammasapa & Bunluentham Institution

1/4-5 BaromRajchaChonnani Rd. Thaviwatthana. Bangkok 10170

Tel. (02) 441-1588, 888-7940 Fax. (02) 441-1917 www.thammasapa.com

THAMMASAPA

ปณิธาน ๓ ประการ THE THREE WISHES

ปณิธาน ข้อ ๑

พยายามเข้าถึงหัวใจศาสนาของตน

THE FIRST WISH

Try to get to the core of one is own religion

ปณิธาน ข้อ ๒

การทำความเข้าใจระหว่างศาสนา

THE SECOND WISH

Building Mutual Understanding Between Religions

ปณิธาน ข้อ ๓

การนำโลกออกมาเสียจากวัตถุนิยม

THE THIRD WISH

To Lead The World out of Materialism

www.thammasapa.com

ISBN : 978-611-03-0141-1

9 786110 301411

ท่านที่อุปถัมภ์ค่าจัดพิมพ์หนังสือนี้ ถือได้ว่ามีส่วนร่วมในการเผยแพรธรรม อันเป็นกุศลอย่างยิ่ง
ขอกราบขอบพระคุณท่านที่ช่วยสมทบการจัดพิมพ์หนังสือ Price ๒๕๐ Bath